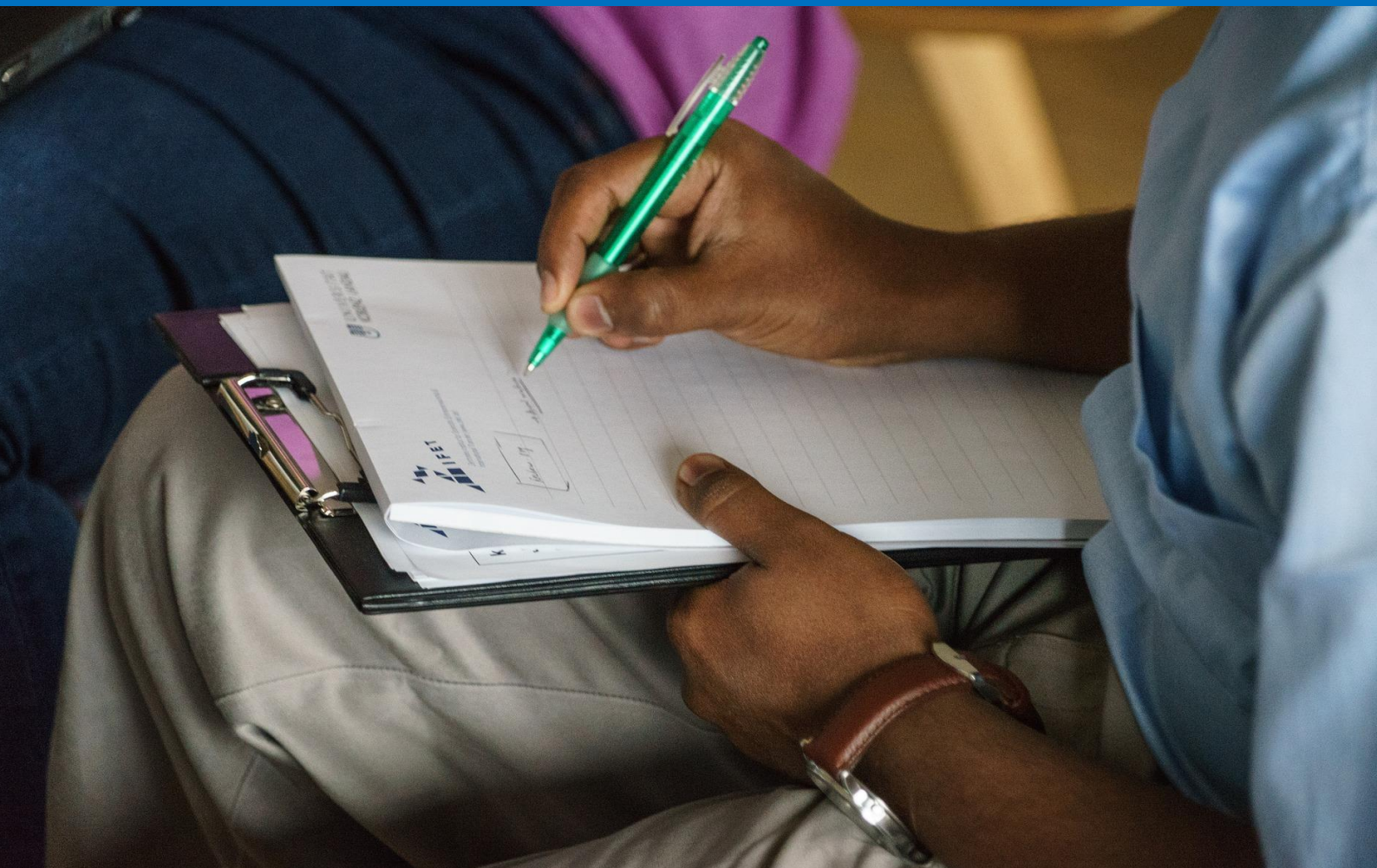

Województwo
Śląskie

„Badanie potrzeb szkoleniowych podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne w województwie śląskim – raport z badania”

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego, luty 2025 r.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Opracowanie

Patrycja Korkowska

Zdjęcie na okładce

UlrichW, pixabay.com

Materiał pt.: *Badanie potrzeb szkoleniowych podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne w województwie śląskim – raport z badania* powstał w ramach Terytorialnego Obserwatorium Rozwoju Usług Społecznych Województwa Śląskiego funkcjonującego w ramach projektu *Koordinacja działań w zakresie polityki społecznej – ROPS WSL* współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach programu *Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027*, Priorytet FERS.04.00 *Spójność społeczna i zdrowie*, Działanie FERS.04.13 *Wysokiej jakości system włączenia społecznego*.

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	12
2. Metodologia badania	14
3. Podział województwa śląskiego.....	17
4. Najważniejsze wnioski z badania.....	19
5. Kadra podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne – ogółem	23
5.1. Liczba etatów i osób zatrudnionych w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne	24
5.2. Struktura płci pracowników zatrudnionych w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne	34
5.3. Struktura wykształcenia pracowników zatrudnionych w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne	36
5.4. Pracownicy posiadający specjalizację I / II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny, specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej lub certyfikat superwizora pracy socjalnej	38
5.5. Poziom zatrudnienia pomocniczego w 2023 r. w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne	52
6. Potrzeby szkoleniowe kadry podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne	56
6.1. Zainteresowanie uzyskaniem specjalizacji I / II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny, w zakresie organizacji pomocy społecznej lub uzyskaniem certyfikatu superwizora pracy socjalnej	57
6.2. Zainteresowanie różnymi formami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych	64
6.2.1. Szkolenia	70
6.2.2. Warsztaty	87
6.2.3. Studia podyplomowe	99
6.2.4. Konferencje	110
6.2.5. Wizyty studyjne	121
6.2.6. Seminaria	129
6.2.7. Fora	138
6.2.8. Inne formy	143
7. Kadra realizująca usługi społeczne w środowisku	150
7.1. Liczba etatów i osób realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku	150
7.2. Struktura wieku, płci i wykształcenia pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku	162
8. Potrzeby szkoleniowe kadry realizującej usługi społeczne świadczone w środowisku	171
8.1. Obszary szkoleniowe	172
9. Aneks	182

Wykaz skrótów

ACT	<i>Terapia akceptacji i zaangażowania</i>
ART	<i>Trening Zastępowania Agresji</i>
CIS	Centrum integracji społecznej
CUS	Centrum usług społecznych
DDP	Dzienny dom pomocy
DPS	Dom pomocy społecznej
EDI	Elektroniczna wymiana danych
EMDR	<i>Terapia odwracania i przetwarzania za pomocą ruchu gałek ocznych</i>
FAS	Alkoholowy zespół płodowy (z ang. <i>fetal alcohol syndrome</i>)
FASD	Spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych (z ang. <i>fetal alcohol spectrum disorder</i>)
HCV	Wirus wywołujący wirusowe zapalenie wątroby typu C (z ang. <i>hepatitis C virus</i>)
IOD	Inspektor ochrony danych
IT	Dziedzina zajmująca się przetwarzaniem, przechowywaniem i przesyłaniem informacji z wykorzystaniem technologii informatycznych (z ang. <i>Information Technology</i>)
JEDZ	Jednolity Europejski Dokument Zamówienia
JSFP	Jednostka sektora finansów publicznych
MBA	Studia podyplomowe z zarządzania (z ang. <i>Master of Business Administration</i>)
n	Liczba podmiotów
N	Liczba wskazań / osób
NIS 2	Dyrektywa ustanawiająca jednolite ramy prawne w celu utrzymania cyberbezpieczeństwa w 18 sektorach krytycznych w całej Unii Europejskiej
NVC	Porozumienie bez Przemocy (z ang. <i>Nonviolent Communication</i>)
OIK	Ośrodek interwencji kryzysowej
OPS	Ośrodek pomocy społecznej (określenie obejmujące GOPS-y i MOPR-y)
OZPS	Ocena zasobów pomocy społecznej

PCPR	Powiatowe centrum pomocy rodzinie
PZW	Podmioty zapewniające wsparcie środowiskowe i instytucjonalne
RDP	Rodzinny dom pomocy
ROPS	Regionalny ośrodek polityki społecznej
SWZ	Specyfikacja warunków zamówienia
ŚDS	Środowiskowy dom pomocy
WPF	Wieloletnia Prognoza Finansowa
ZFŚS	Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
ZK	Zakład karny

Wykaz definicji

Ankieteo – komercyjne narzędzie umożliwiające tworzenie ankiet, kwestionariuszy, testów oraz formularzy online, które ułatwiają gromadzenie danych.

Centrum usług społecznych (CUS) – to nowa jednostka organizacyjna gminy i nowa instytucja lokalnej polityki społecznej, która ma służyć rozwojowi i integracji usług społecznych organizowanych i świadczonych na poziomie lokalnym. Centra usług społecznych są także źródłem kompletnych informacji o usługach społecznych. Tworzony program usług społecznych może być skierowany do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców. W centrach mogą być prowadzone także działania adresowane do całej społeczności lokalnych, a ukierunkowane na integrację mieszkańców oraz podniesienie spójności społecznej. Za realizację tych działań jest odpowiedzialny organizator społeczności lokalnej. Dzięki temu w indywidualnych planach usług społecznych są uwzględniane nie tylko usługi społeczne, ale także dostępne bezpłatnie działania wspierające o charakterze samopomocowym i wolontaryjnym, prowadzone przez samych mieszkańców, np. pomoc sąsiadka¹.

Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży – zapewnia całodobowy, okresowy pobyt matkom z małoletnimi dziećmi, kobietom w ciąży, ojcom z małoletnimi dziećmi oraz innym osobom sprawującym opiekę prawną nad małoletnimi dziećmi. Ponadto dom zapewnia odpowiednie do potrzeb mieszkańców wsparcie specjalistyczne mające na celu przezwyciężenie sytuacji kryzysowej, która była przyczyną skierowania do domu².

Dom pomocy społecznej (DPS) – świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne, na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających³. Dom pomocy społecznej może również świadczyć usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących⁴. Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych⁵. Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy, dla: 1) osób w podeszłym wieku, 2) osób przewlekle somatycznie chorych, 3) osób przewlekle psychicznie chorych, 4) dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, 5) dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, 6) osób niepełnosprawnych fizycznie oraz 7) osób uzależnionych od alkoholu⁶. DPS może być prowadzony w jednym budynku łącznie dla: 1) osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych, 2) osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób niepełnosprawnych fizycznie, 3) osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych fizycznie, 4) osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie. Typy domów pomocy społecznej mogą być łączone również w inny sposób, pod warunkiem usytuowania każdego z nich w odrębnym budynku⁷.

¹ Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, <https://www.gov.pl/web/rodzina/co-to-jest-cus> [odczyt: 10.10.2024 r.].

² Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży z dnia 7 lutego 2024 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 169), §2.

³ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.), art. 55, ust. 1.

⁴ Ibidem, art. 55, ust. 3.

⁵ Ibidem, art. 54, ust. 1.

⁶ Ibidem, art. 56.

⁷ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej..., op. cit, art. 56a, ust 1 i 2.

Dzienny dom pomocy (DDP) – jest ośrodkiem wsparcia przeznaczonym dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, zapewniającym całodzienne usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz aktywizację w sferze fizycznej, intelektualnej oraz społecznej. DDP funkcjonuje przez cały rok, we wszystkie dni robocze, co najmniej 8 godzin dziennie, w godzinach dostosowanych do potrzeb uczestników i ich rodzin. W wyjątkowych przypadkach liczba dni i godzin funkcjonowania dziennego domu pomocy może zostać dostosowana do lokalnych potrzeb⁸.

Noclegownia – zapewnia schronienie osobom bezdomnym, świadcząc tymczasową pomoc w postaci miejsca noclegowego, w ramach której umożliwia spędzenie nocy w warunkach gwarantujących ochronę życia i zdrowia⁹.

Organizacje pozarządowe – osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną (w tym fundacje i stowarzyszenia), niebędące jednostkami sektora finansów publicznych (w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych) lub przedsiębiorstwami, instytutami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego (będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi), niedziałające w celu osiągnięcia zysku¹⁰, realizujące zadania z zakresu pomocy społecznej i integracji społecznej oraz wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Ośrodek interwencji kryzysowej (OIK) – to jednostka organizacyjna pomocy społecznej wyspecjalizowana w zakresie udzielania wsparcia stanowiącego zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach tej formy wsparcia udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy¹¹.

Placówka specjalistycznego poradnictwa – to jednostka organizacyjna pomocy społecznej wyspecjalizowana w zakresie świadczenia osobom i rodzinom - które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych - poradnictwa, w tym prawnego, psychologicznego i rodzinnego. Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów, natomiast poradnictwo psychologiczne przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Z kolei poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną¹².

Podnoszenie kompetencji / kwalifikacji zawodowych – zdobywanie lub uzupełnianie wiedzy i umiejętności przez pracownika, z inicjatywy pracodawcy albo za jego zgodą¹³. Formami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych są w szczególności: studia podyplomowe,

---

⁸ Minister Funduszy i Polityki Regionalnej, *Wytoczne dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027*, Warszawa, 6 grudnia 2023 r., s. 55-56.

⁹ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej..., op. cit., art. 48a, ust. 3.

¹⁰ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 571 ze zm.), art. 3 § 1.

¹¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej..., op. cit., art. 47, ust. 1-3.

¹² Ibidem, art. 46.

¹³ Na podstawie *Kodeksu pracy* z dnia 26 czerwca 1974 r. (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1465 ze zm.), art. 103(1) § 1.

szkolenia, kursy, konferencje, seminaria, warsztaty, wizyty studyjne, fora (spotkania osób z tej samej branży), spotkania informacyjne.

Potrzeby informacyjne – potrzeby w zakresie informacji, możliwych do zgromadzenia w ramach TORUS, niezbędnych do opracowywania lokalnych dokumentów strategicznych, w tym powiatowych i gminnych strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz lokalnych planów deinstytucjonalizacji usług społecznych¹⁴.

Potrzeby szkoleniowe – taki zakres kompetencji pracownika, którego polepszenie skutkuje bardziej efektywną, wydajną pracą. Przyczyny powstawania potrzeb szkoleniowych są różne – zmiana stanowiska pracy, organizacji lub stosowanych technologii. Pracownik może również zaprzestać radzenia sobie z dotychczasowymi obowiązkami. W każdym z tych przypadków dochodzi do powstania potrzeby szkoleniowej¹⁵.

Pracownik – o ile nie podano inaczej, osoba zatrudniona w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne niezależnie od formy zatrudnienia (umowa o pracę, umowa cywilno-prawna itp.), rodzaju realizowanych zadań (pomoc społeczna, wsparcie rodziny, piecza zastępcza, integracja społeczna itp.), charakteru pracy (pracownicy merytoryczni / obsługa, w tym administracyjna) oraz sektora, do którego należy podmiot zatrudniający (publiczny, pozarządowy, prywatny).

Pracownicy realizujący usługi społeczne świadczone w środowisku – osoby świadczące podstawowe usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz osoby świadczące usługi opieki wytchnieniowej.

Podmioty zapewniające wsparcie środowiskowe i instytucjonalne (PZW) – są to ośrodki pomocy społecznej, centra usług społecznych, powiatowe centra pomocy rodzinie, środowiskowe domy samopomocy, kluby samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dzienne domy pomocy, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schroniska dla osób bezdomnych (w tym z usługami opiekuńczymi), inne ośrodki wsparcia, noclegownie, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, placówki specjalistycznego poradnictwa, ośrodki interwencji kryzysowej, domy pomocy społecznej, rodzinne domy pomocy, rodzinne domy dziecka, placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej (placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjny ośrodek preadopcyjny), centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywności zawodowej, podmioty zewnętrzne, którym OPS / CUS / PCPR zleca realizację usług społecznych, w szczególności usług opiekuńczych (np. agencje opiekuńcze).

Rodzinny dom pomocy (RDP) – stanowi formę usług opiekuńczych i bytowych świadczonych całodobowo przez osobę fizyczną lub podmiot uprawniony dla nie mniej niż trzech i nie więcej niż ośmiu zamieszkujących wspólnie osób wymagających z powodu wieku lub niepełnosprawności wsparcia w tej formie¹⁶.

---

¹⁴ Zgodnie ze „Strategią rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)” (M.P. z 2022 r., poz. 767) w rozdziale IV pt. „Wizja i cele strategiczne” (część „Wizja Strategii”) jednym z kluczowych działań wpływających na efektywność realizacji celów strategicznych jest opracowanie lokalnych (gminnych i powiatowych) planów deinstytucjonalizacji usług społecznych.

¹⁵ Stowarzyszenie Konsultantów i Trenerów Zarządzania MATRIK, <http://www.matrik.pl/wiedza/co-obejmuje-identyfikacja-potrzeb-szkoleniowych> [odczyt: 10.10.2024 r.].

¹⁶ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej..., op. cit., art. 52, ust. 2.

Schronisko dla osób bezdomnych – zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej¹⁷.

Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi – zapewnia osobom bezdomnym – które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy – tymczasowe schronienie wraz z usługami opiekuńczymi oraz usługami ukierunkowanymi na wzmacnianie aktywności społecznej, w miarę możliwości wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przebywającym w nim osobom bezdomnym zapewnia się posiłek lub całodzienne wyżywienie¹⁸.

Specjalizacja I / II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny – w przypadku danej osoby dotyczył najwyższego stopnia specjalizacji (osobę, która posiadała I i II stopień specjalizacji należało zaliczyć wyłącznie do kategorii „II stopień specjalizacji”). Przez osobę posiadającą I stopień specjalizacji należało rozumieć taką, która ukończyła szkolenia z zakresu I stopnia specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny oraz zdała egzamin przed regionalną komisją.

Środowiskowy dom samopomocy (ŚDS) – świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. ŚDS może prowadzić również miejsca całodobowego pobytu. Okres korzystania z tego rodzaju miejsc nie może być jednorazowo dłuższy niż 3 miesiące, z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy w uzasadnionych przypadkach, przy czym maksymalny okres pobytu całodobowego osoby w roku kalendarzowym nie może być dłuższy niż 8 miesięcy¹⁹.

Wykształcenie – najwyższy poziom wykształcenia wykorzystywany na zajmowanym stanowisku (np. mimo, iż pracownik socjalny posiada wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku prawo i administracja, podaje wykształcenie wyższe licencjackie na kierunku praca socjalna, bo tylko z uwagi na ukończenie tych studiów może wykonywać zawód pracownika socjalnego). Poziomy wykształcenia: podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego, podstawowe ukończone, gimnazjalne, zasadnicze zawodowe / branżowe, średnie (w tym średnie zawodowe), wyższe – licencjat / inżynier / inny równorzędny, wyższe – magister / inny równorzędny oraz wyższe stopnie naukowe²⁰.

Zatrudnienie pomocnicze – obejmuje wolontariuszy, osoby pracujące w ramach zatrudnienia subsydiowanego (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne) oraz osoby, które odbywały staż.

---

¹⁷ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej..., op. cit., art. 48a, ust. 2.

¹⁸ Ibidem, art. 48a, ust. 2b i 2c.

¹⁹ Ibidem, art. 51a, ust. 2-3.

²⁰ Opracowano z wykorzystaniem typologii zastosowanej w „Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2021”.

Objaśnienie znaków graficznych

Podmioty zapewniające wsparcie

Kadra

Płeć

Wykształcenie

I stopień I stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny

II stopień II stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny

Certyfikat superwizji pracy socjalnej

Organizacja pomocy społecznej

Specjalności w ramach specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny

Specjalizacje

Osoby

Zatrudnienie pomocnicze

Formy podnoszenia kwalifikacji

Miejsca

Szkolenia

Warsztaty

Studia podyplomowe

Konferencje

Wizyty studyjne

Seminaria

Fora

Inne formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych

Usługi społeczne

Usługi opiekuńcze

Wiek

Obszary szkoleniowe

Czas

1. Wprowadzenie

Opracowanie pt.: *Badanie potrzeb szkoleniowych podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne w województwie śląskim – raport z badania* powstał w ramach Terytorialnego Obserwatorium Rozwoju Usług Społecznych Województwa Śląskiego funkcjonującego w ramach projektu *Koordinacja działań w zakresie polityki społecznej – ROPS WSL* współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach programu *Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027*, Priorytet FERS.04.00 *Spójność społeczna i zdrowie*, Działanie FERS.04.13 *Wysokiej jakości system włączenia społecznego*.

Raport stanowi analizę potrzeb szkoleniowych podmiotów z terenu województwa śląskiego zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, w tym zatrudniających osoby realizujące usługi społeczne świadczone w środowisku.

Według ekspertów potrzeby szkoleniowe to taki zakres kompetencji pracownika, którego polepszenie skutkuje bardziej efektywną, wydajną pracą. Przyczyny powstawania potrzeb szkoleniowych są różne – zmiana stanowiska pracy, organizacji lub stosowanych technologii. Pracownik może również zaprzestać radzenia sobie z dotychczasowymi obowiązkami. W każdym z tych przypadków dochodzi do powstania potrzeby szkoleniowej²¹.

Zatem analiza potrzeb szkoleniowych badanych podmiotów jest kluczowa dla wsparcia rozwoju zawodowego pracowników, zapewnienia wysokiej jakości usług społecznych, a także dostosowania systemu pomocy i integracji społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej do nowych wyzwań jakim jest proces przesunięcia realizacji usług społecznych z instytucji w kierunku ich środowiskowych form.

Raport powstał na podstawie wyników „Badania potrzeb szkoleniowych i informacyjnych podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne” przeprowadzonego przy wykorzystaniu techniki ankiety internetowej w okresie od 04.01.2024 r. do 22.02.2024 r.

W badaniu udział wzięło 409 podmiotów, a wśród nich: ośrodki pomocy społecznej w gminach niebędących miastami na prawach powiatu, ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu, centra usług społecznych, powiatowe centra pomocy rodzinie, domy pomocy społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, środowiskowe domy samopomocy, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, centra integracji społecznej, ośrodki interwencji kryzysowej, warsztaty terapii zajęciowej, dzienne domy pomocy, noclegownie, placówki specjalistycznego poradnictwa, schroniska dla osób bezdomnych, kluby integracji społecznej, podmioty zewnętrzne zlecające realizację usług społecznych, zakłady aktywności zawodowej, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, rodzinny dom dziecka, „inne ośrodki wsparcia” oraz „inne podmioty” niż ww.

Uzyskane informacje dotyczące kadry podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne oraz jej potrzeb szkoleniowych, a także kadry realizującej usługi społeczne w środowisku i zgłaszanych przez nią potrzeb szkoleniowych, zostały przedstawione w ujęciu statycznym wg stanu na dzień 31.12.2023 r. lub odnosząc się do całego 2023 r. Ponadto, w zależności od potrzeby, niektóre dane zaprezentowano w podziale na poszczególne rodzaje podmiotów.

---

²¹ Stowarzyszenie Konsultantów i Trenerów Zarządzania MATRIK, <http://www.matrik.pl/wiedza/co-obejmuje-identyfikacja-potrzeb-szkoleniowych> [odczyt: 03.01.2025 r.].

Ujęte na wykresach i zawarte w tabelach dane stanowią obliczenia własne Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego i pochodzą z ww. badania.

Wyniki przeprowadzonego badania zostały wykorzystane do realizacji zadań w ramach komponentu szkoleniowego projektu *Koordinacja działań w zakresie polityki społecznej – ROPS WSL* współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Dodatkowo wyniki badania stanowiły podstawę do opracowania wniosku o realizację projektu pn.: *Kształcenie kadr i wsparcie nowych pracowników systemu pomocy i integracji społecznej w województwie śląskim*. W konsekwencji, ww. projekty oferują pracownikom podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne dostęp do różnego rodzaju bezpłatnych form podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych, które są dostosowane do ich specyficznych potrzeb szkoleniowych.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego składa serdeczne podziękowania wszystkim podmiotom, które wzięły udział w badaniu.

2. Metodologia badania

Celem *Badania potrzeb szkoleniowych i informacyjnych podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne (PZW-2024)* było zdiagnozowanie potrzeb w zakresie podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, w tym osób realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku oraz potrzeb informacyjnych ośrodków pomocy społecznej, centrów usług społecznych oraz powiatowych centrów pomocy rodzinie. Dodatkowym celem badania było zebranie porównywalnych danych ilościowych na temat kadry oraz organizacji pozarządowych na potrzeby sporządzenia w 2024 roku oceny zasobów pomocy społecznej.

Badanie zostało przeprowadzone metodą ilościową, wzbogaconą o elementy metody jakościowej. W badaniu została zastosowana technika ankiety internetowej z wykorzystaniem systemu *Ankieteo*. Przygotowana ankieta składała się z pytań zamkniętych, umożliwiających zebranie danych liczbowych, a także z pytań otwartych i półotwartych, które pozwoliły na uzyskanie bardziej szczegółowych informacji dotyczących specyficznych potrzeb szkoleniowych i informacyjnych. Taki dobór metod badawczych pozwolił na uzyskanie zarówno twardych danych ilościowych, jak i pogłębionych odpowiedzi jakościowych, które stanowiły cenną podstawę do analizy i opracowania wniosków.

Zaproszenie do wypełnienia ankiety *PZW-2024* przesłano bezpośrednio do ośrodków pomocy społecznej, centrów usług społecznych, powiatowych centrów pomocy rodzinie, środowiskowych domów samopomocy, domów pomocy społecznej, centrów integracji społecznej, rodzinnych domów dziecka oraz placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej. OPS / CUS / PCPR zostały poproszone o rozesłanie ankiet do: klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, klubów samopomocy innych niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dziennych domów pomocy, domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisk dla osób bezdomnych (w tym z usługami opiekuńczymi), innych ośrodków wsparcia, noclegowni, placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, placówek specjalistycznego poradnictwa, ośrodków interwencji kryzysowej, rodzinnych domów pomocy, klubów integracji społecznej, warsztatów terapii zajęciowej, zakładów aktywności zawodowej oraz do podmiotów zewnętrznych, którym OPS / CUS / PCPR zleca realizację usług społecznych, w szczególności realizację usług opiekuńczych (np. do agencji opiekuńczych).

Każdy rodzaj podmiotu miał za zadanie przesłać oddzielną ankietę. Przykładowo, jeśli w strukturze OPS / CUS / PCPR działało kilka jednostek, tj. ośrodek interwencji kryzysowej, klub integracji społecznej, jednostka specjalistycznego poradnictwa, noclegownia, należało odesłać 5 ankiet. W przypadku, gdy dana osoba pracowała w więcej niż jednym podmiocie (np. pracownik socjalny zatrudniony był w OPS, jak i w klubie integracji społecznej) należało uwzględnić ją we wszystkich ankietach, gdyż ta osoba mogła mieć z tego tytułu różne potrzeby w zakresie podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych.

Termin realizacji *Badania potrzeb szkoleniowych i informacyjnych podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne (PZW-2024)* został pierwotnie wyznaczony na okres od 04.01.2024 r. do 22.01.2024 r. Z uwagi na potrzebę zwiększenia zwrotu ankiet, badanie zostało przedłużone do 22.02.2024 r.

Do dnia 22.01.2024 r. otrzymano zwrot 338 wypełnionych ankiet. W dniach 23-24.01.2024 r. rozesłano drogą elektroniczną informację o dalszej możliwości uzupełnienia ankiety. Dzięki tym działaniom, do dnia 29.01.2024 r. uzyskano łącznie 392 ankiety. Następnie w dniu 30.01.2024 r.

przesłano oficjalne pismo do OPS / CUS / PCPR z prośbą o pomoc w dotarciu do jednostek pomocy i integracji społecznej oraz pieczy zastępczej, które nie przesłały jeszcze do ROPS wypełnionej ankiety PZW-2024.

W dniu zakończenia badania, czyli 22.02.2024 r, stan wypełnionych ankiet internetowych wyniósł 423. Po ich weryfikacji i usunięciu powtórek uzyskano 409 ankiet od podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, które poddano dalszej analizie.

Ostatecznie w badaniu udział wzięły / wzięło:

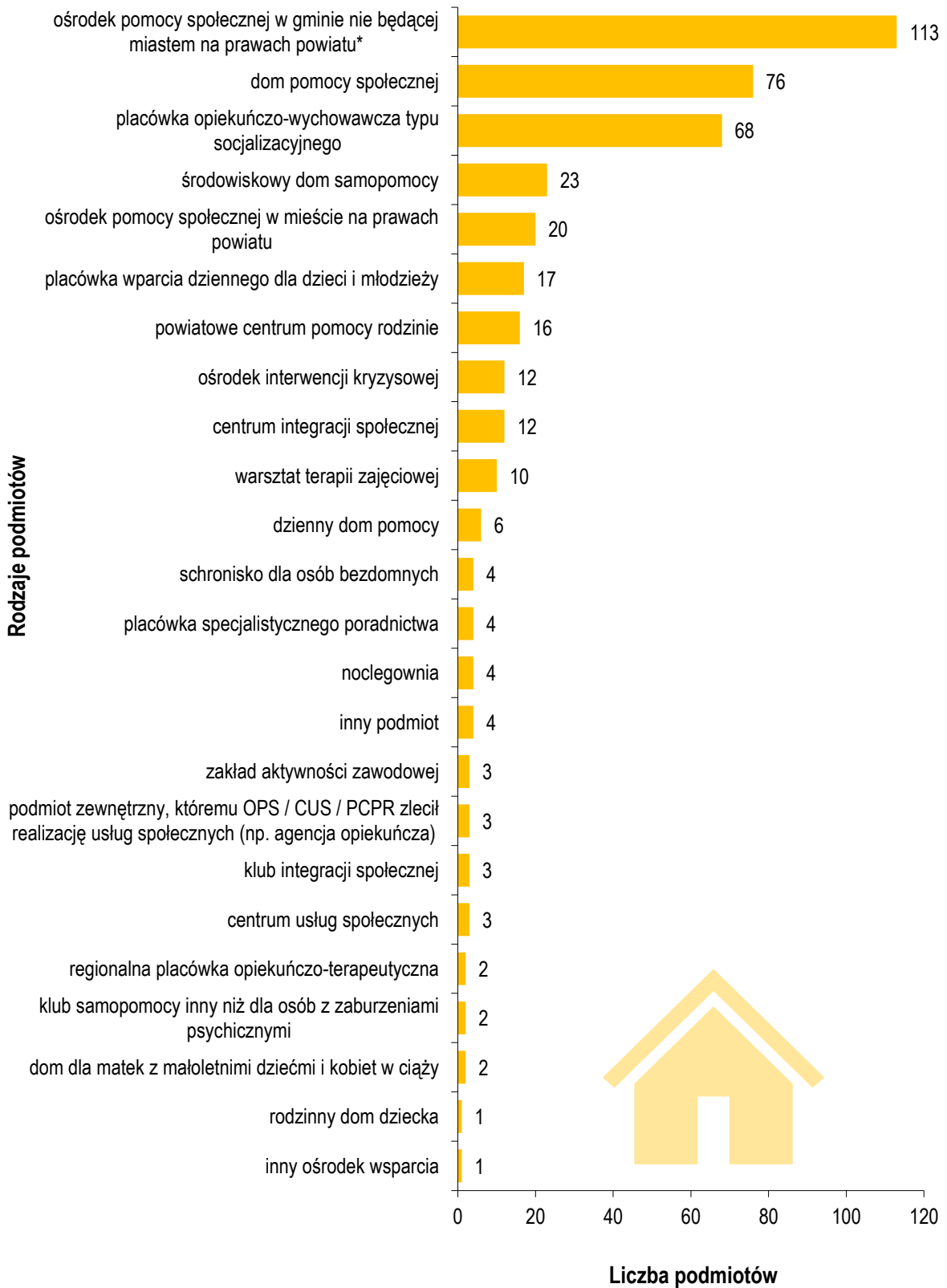
- ✓ **113** ośrodków pomocy społecznej w gminach nie będących miastami na prawach powiatu (w tym 2, które dokonały niewłaściwego wyboru w zakresie rodzaju podmiotu);
- ✓ **76** domów pomocy społecznej;
- ✓ **68** placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego;
- ✓ **23** środowiskowe domy samopomocy;
- ✓ **20** ośrodków pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu;
- ✓ **17** placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży;
- ✓ **16** powiatowych centrów pomocy rodzinie;
- ✓ **12** centrów integracji społecznej;
- ✓ **12** ośrodków interwencji kryzysowej;
- ✓ **10** warsztatów terapii zajęciowej;
- ✓ **6** dziennych domów pomocy;
- ✓ **4** „inne podmioty” (liczbę pomniejszono o 2 OPS, które wybrały niewłaściwy rodzaj pomiotu);
- ✓ **4** noclegownie;
- ✓ **4** placówki specjalistycznego poradnictwa;
- ✓ **4** schroniska dla osób bezdomnych (w tym z usługami opiekuńczymi);
- ✓ **3** centra usług społecznych;
- ✓ **3** kluby integracji społecznej;
- ✓ **3** podmioty zewnętrzne, którym OPS / CUS / PCPR zleca realizację usług społecznych, w szczególności usług opiekuńczych (np. agencje opiekuńcze);
- ✓ **3** zakłady aktywności zawodowej;
- ✓ **2** domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- ✓ **2** kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- ✓ **2** regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne;
- ✓ **1** „inny ośrodek wsparcia”;
- ✓ **1** rodzinny dom dziecka.

Poszczególne wyniki badania zostały zaprezentowane w trzech raportach:

- ✓ *Ocena zasobów pomocy społecznej. Województwo śląskie 2024* (Katowice, czerwiec 2024 r.);
- ✓ *Potrzeby informacyjne podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne w województwie śląskim* (Katowice, październik 2024 r.);
- ✓ oraz w niniejszym pn.: *Badanie potrzeb szkoleniowych podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne w województwie śląskim – raport z badania* (Katowice, luty 2025 r.).

Zebrane podczas badania dane dotyczą stanu badanych kwestii na dzień 31.12.2023 r. lub całego 2023 r. (w zależności od rodzaju pytania).

Liczba podmiotów, które wzięły udział w badaniu poprzez wypełnienie ankiety PZW-2024.

* Ze względu na dokonanie niewłaściwego wyboru przez dwa OPS w zakresie rodzaju podmiotu jakim są, uwzględniono je w kategorii: ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu, a odjęto z kategorii: „inny podmiot”.

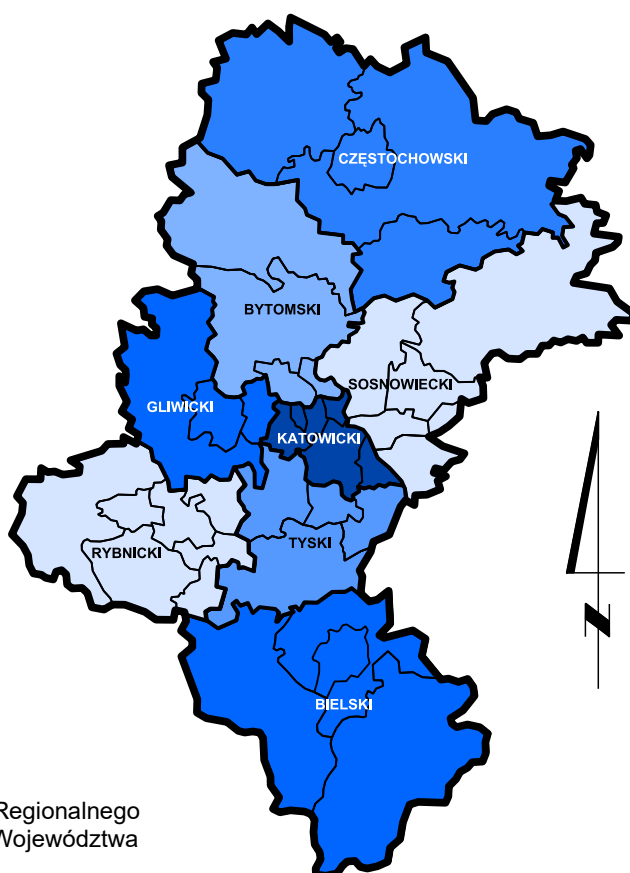
3. Podział województwa śląskiego

Województwo śląskie składa się ze 167 gmin, w tym 49 miejskich, 23 miejsko-wiejskich oraz 95 wiejskich. Gminy te tworzą 36 powiatów, w tym 19 miast na prawach powiatu oraz 17 powiatów ziemskich. Województwo śląskie jest jedynym województwem w Polsce, w którym jest więcej miast na prawach powiatu niż powiatów ziemskich²².

Dla celów statystyki regionalnej województwo zostało podzielone na 8 podregionów:²³

1. **bielski** – obejmujący powiaty: bielski, cieszyński, żywiecki, m. Bielsko-Biała;
2. **bytomski** – obejmujący powiaty: lubliniecki, tarnogórski, m. Bytom, m. Piekary Śląskie;
3. **częstochoowski** – obejmujący powiaty: częstochoowski, kłobucki, myszkowski, m. Częstochowa;
4. **gliwicki** – obejmujący powiaty: gliwicki, m. Gliwice, m. Zabrze;
5. **katowicki** – obejmujący powiaty: m. Chorzów, m. Katowice, m. Mysłowice, m. Ruda Śląska, m. Siemianowice Śląskie, m. Świętochłowice;
6. **rybnicki** – obejmujący powiaty: raciborski, rybnicki, wodzisławski, m. Jastrzębie-Zdrój, m. Rybnik, m. Żory;
7. **sosnowiecki** – obejmujący powiaty: będziński, zawierciański, m. Dąbrowa Górnicza, m. Jaworzno, m. Sosnowiec;
8. **tyski** – obejmujący powiaty: mikołowski, pszczyński, bieruńsko-lędziński, m. Tychy.

Podział województwa śląskiego na podregiony

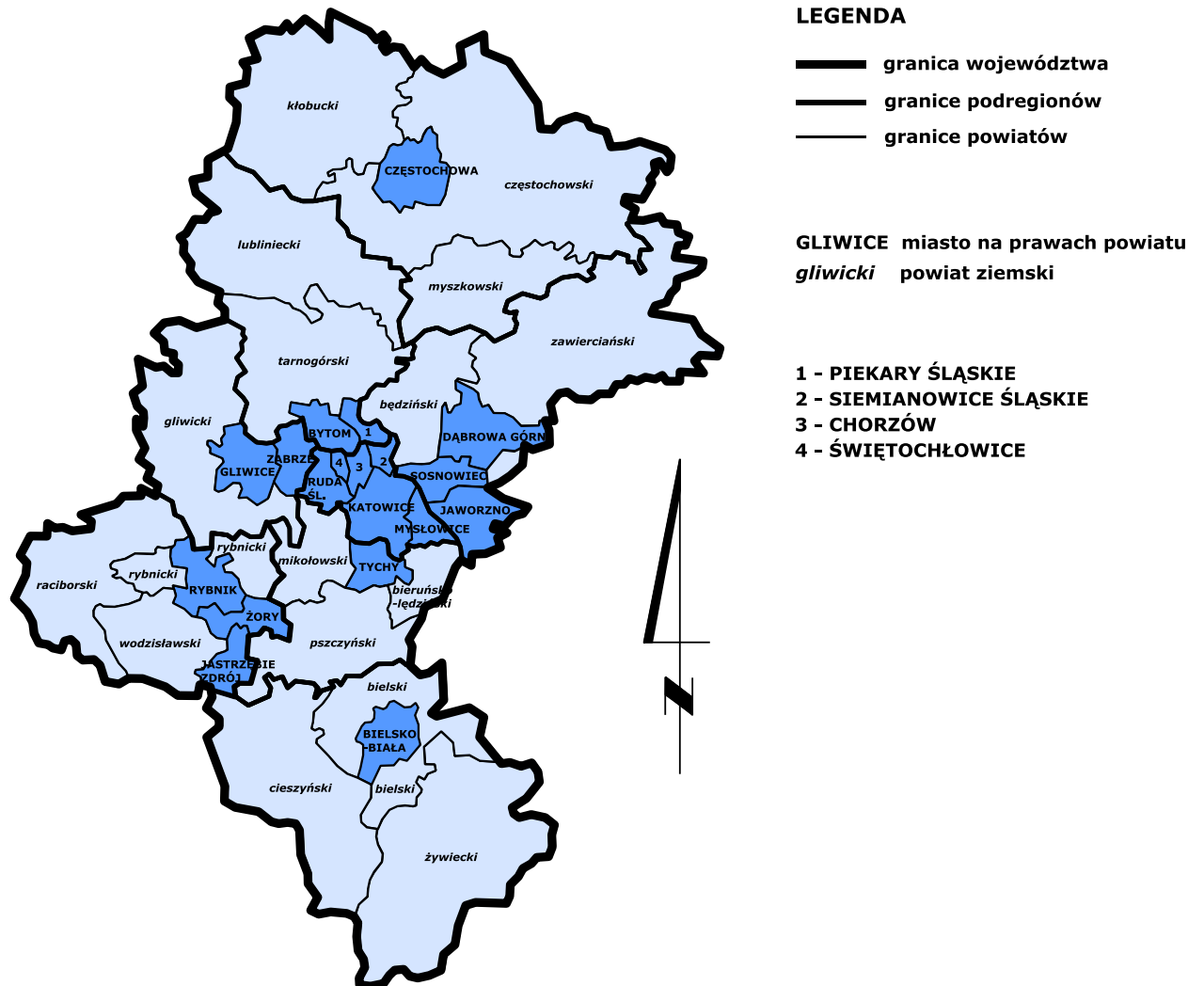

Źródło: opracowanie własne Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego.

²² Główny Urząd Statystyczny, *Bank Danych Lokalnych*, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>.

²³ Ibidem.

Podział województwa śląskiego na powiaty

Źródło: opracowanie własne Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego.

4. Najważniejsze wnioski z badania

Niniejszy rozdział zawiera najważniejsze wnioski dotyczące kadry podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne województwa śląskiego oraz potrzeb pracowników w zakresie podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych, wynikające z przeprowadzonego „Badania potrzeb szkoleniowych i informacyjnych podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne”.

Wnioski dotyczące struktury i form zatrudnienia w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne

Najczęściej stosowaną formą zatrudnienia w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne była umowa o pracę. Odsetek osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy wyniósł 86%.

Podmiotami zatrudniającymi najwyższą liczbę pracowników niezależnie od formy zatrudnienia były: domy pomocy społecznej, ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu oraz ośrodki pomocy społecznej w gminach nie będących miastami na prawach powiatu.

W podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, wśród pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy, dominowały kobiety. Ich udział wyniósł 87%.

Wśród 64% osób zatrudnionych w ramach zatrudnienia pomocniczego dominowali wolontariusze.

W czterech rodzajach badanych podmiotów nie odnotowano żadnych form zatrudnienia pomocniczego. Były to: kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, zakłady aktywności zawodowej oraz „inne ośrodki wsparcia”.

Ogólna liczba pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku, niezależnie od formy zatrudnienia, wyniosła 1 809 osób. Największą grupę stanowili asystenci osiści osób niepełnosprawnych.

Ogólna liczba etatów zajmowanych przez pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku wyniosła 481. Największą grupę stanowiły osoby świadczące usługi opiekuńcze.

Najwyższy udział w świadczeniu usług społecznych w środowisku przez własnych pracowników miały ośrodki pomocy społecznej w gminach nie będących miastami na prawach powiatu. Ich udział wyniósł 70%, co podkreśla ich kluczową rolę w lokalnych systemach wsparcia społecznego.

Wśród osób realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku dominowały osoby w średnim wieku, czyli w przedziale wiekowym 41-50 lat. Ich udział wyniósł 37%.

W strukturze osób realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku odnotowano znaczącą dominację kobiet (91%).

Zaobserwowano niedostateczne zaangażowanie wielu instytucji w realizację usług społecznych w środowisku. Usługi społeczne nie były realizowane w 75% badanych podmiotach, co nie wpisuje się w założenia idei deinstytucjonalizacji.

Usługi sąsiedzkie były mało powszechnym rodzajem usług opiekuńczych. Realizowano je tylko w jednym OPS, tj. w Bielsku-Białej.

Wnioski dotyczące struktury wykształcenia i dodatkowych kwalifikacji

W podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne ponad połowa ogółu pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy posiadała wykształcenie wyższe.

Struktura wykształcenia osób realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku charakteryzowała się znacznym zróżnicowaniem. Najczęściej występującym poziomem wykształcenia było średnie (53%), następnie wyższe magisterskie, równorzędne lub wyższe stopnie naukowe (21%) oraz zasadnicze zawodowe / branżowe (15%).

W 69% badanych podmiotów zatrudnieni byli pracownicy posiadający specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej.

Najwięcej pracowników posiadających specjalizację I / II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny oraz z zakresu organizacji pomocy społecznej zatrudnionych było w ośrodkach pomocy społecznej.

Najwyższymi odsetkami specjalistów w zakresie poszczególnych rodzajów specjalizacji, pomimo relatywnie małej liczby zatrudnionych, cechowały się kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Najrzadziej posiadanymi przez pracowników PZW specjalizacjami były: superwizja pracy socjalnej oraz specjalizacja II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny, co może wskazywać na potrzebę zwiększenia dostępności do podnoszenia kwalifikacji zawodowych w formie kursów i studiów podyplomowych w ww. zakresie.

Wnioski dotyczące potrzeb w zakresie podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych

Liczba wskazań w zakresie zainteresowania uzyskaniem poszczególnych specjalizacji (969 pracowników pochodzących z 362 podmiotów) potwierdza znaczne potrzeby podnoszenia kwalifikacji w badanym obszarze.

Wśród podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne najczęściej wybieraną specjalizacją była specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej. Odsetek podmiotów, w których pracownicy byli zainteresowani uzyskaniem ww. specjalizacji wyniósł 26%.

Najmniejsze zainteresowanie odnotowano w przypadku uzyskania certyfikatu superwizora pracy socjalnej zarówno wśród badanych podmiotów (18%), jak i pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy (1%).

Pomimo rosnącej potrzeby wsparcia cudzoziemców, zainteresowanie pracowników podnoszeniem kwalifikacji, w tym obszarze pozostaje na niskim poziomie – w ramach specjalizacji II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny tylko 4,0% wskazań dotyczyła zainteresowania uzyskaniem specjalności praca socjalna z cudzoziemcami, mniejszościami narodowymi i etnicznymi.

W podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne występowało silne zainteresowanie różnorodnymi formami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych. Najpopularniejsze z tych form to: szkolenia – 96%, warsztaty – 66% oraz studia podyplomowe – 62%.

Najmniej popularną formą podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych były fora. Odsetek pracowników PZW zainteresowanych udziałem w ww. formie podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych wyniósł 5%.

Najwięcej osób zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą różnorodnych form, w tym poprzez ukończenie poszczególnych specjalizacji pochodziło z ośrodków pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu.

Spośród pracowników PZW najmniejsze zainteresowanie podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych wykazali pracownicy rodzinnego domu dziecka. W ww. podmiocie spośród dostępnych form podnoszenia kwalifikacji zawodowych wybrano tylko szkolenia.

Wśród kadry PZW najbardziej preferowanymi miejscami i sposobami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych były wyjazdowe formy edukacji, na terenie województwa śląskiego, które zyskały 33% wskazań.

Najczęściej wskazywanymi przez kadre zarządzającą obszarami, w których pracownicy realizujący usługi społeczne w środowisku powinni podnosić swoje kompetencje / kwalifikacje zawodowe, są obszary związane z bezpośrednią opieką nad osobami potrzebującymi wsparcia, takie jak pierwsza pomoc przedmedyczna, opieka nad osobami z demencją oraz radzenie sobie ze stresem w pracy opiekunki / opiekuna.

Zaobserwowano wysoki odsetek podmiotów zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych swoich pracowników, przy jednoczesnym niskim zainteresowaniu pracowników realizujących usługi społeczne – odpowiednio 64% i 30% wskazań.

Największym zainteresowaniem pracowników realizujących usługi społeczne w środowisku cieszyło się podnoszenie kompetencji / kwalifikacji zawodowych w siedzibie pracodawcy – 37% wskazań, natomiast najczęściej wybieranymi formami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych były szkolenia – 37% wskazań oraz kursy zakończone certyfikatem – 24%.

Większość pracowników realizujących usługi społeczne w środowisku, tj. 75%, preferuje udział w różnorodnych formach podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych w godzinach pracy – w dni robocze.

5. Kadra podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne – ogółem

Kadra zapewniająca wsparcie środowiskowe i instytucjonalne stanowi fundament systemu pomocy społecznej, odpowiadając za wspieranie osób oraz rodzin, które zmagają się z różnorodnymi trudnościami życiowymi. Ich zadaniem jest nie tylko łagodzenie skutków ubóstwa, wykluczenia społecznego czy problemów zdrowotnych, ale także wspieranie jednostek i społeczności w odzyskiwaniu samodzielności i godności osobistej.

Wsparcie środowiskowe realizowane jest bezpośrednio w naturalnym otoczeniu osób potrzebujących, co pozwala kadrze na głębsze zrozumienie kontekstu ich codziennego życia i wyzwań, z jakimi się zmagają. W praktyce oznacza to indywidualne podejście do każdego przypadku, a także dostosowywanie form i metod pomocy do realnych, bieżących potrzeb danej osoby czy rodziny. Pracownicy świadczący wsparcie środowiskowe często odwiedzają podopiecznych w ich domach, pomagając im w zmaganiu się z problemami na poziomie lokalnym oraz inicjując działania aktywizujące, które przyczyniają się do poprawy ich sytuacji życiowej.

Wsparcie instytucjonalne natomiast obejmuje szeroki zakres usług świadczonych w ramach struktury publicznych i niepublicznych instytucji pomocowych. Kadra pracująca w takich placówkach pełni ważną rolę organizacyjną, koordynując działania mające na celu dostarczenie pomocy na większą skalę i zapewnianie dostępu do zasobów oraz usług, które wspomagają proces wychodzenia z kryzysu. Współpracują z różnymi organizacjami i instytucjami, co pozwala na lepsze wykorzystanie dostępnych środków i stworzenie sieci wsparcia, która otacza osoby potrzebujące kompleksowej pomocy.

Istotnym aspektem pracy tej kadry jest także budowanie zaufania i zapewnianie poczucia bezpieczeństwa, które są kluczowe dla osób w trudnej sytuacji życiowej. Dzięki temu kadra pomocowa wspiera swoich podopiecznych w odzyskiwaniu wiary w możliwość poprawy sytuacji oraz motywuje ich do podejmowania aktywności zmierzających do samodzielnego funkcjonowania. Praca ta wymaga posiadania odpowiednich kwalifikacji zawodowych, wiedzy merytorycznej, ale i wysokich kompetencji interpersonalnych oraz etycznych, ponieważ ma ona bezpośredni wpływ na życie i dobrostan osób, które często borykają się z wieloletnimi problemami.

Dane dotyczące kadry podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, charakterystyczne dla województwa śląskiego, zostały zebrane za pomocą ankiety *PZW-2024* w ramach „*Badania potrzeb szkoleniowych i informacyjnych podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne*”. Powyższe dane w większości zostały przedstawione zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2023 r.

Zakres tematyczny dotyczący *pracowników zatrudnionych w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne* obejmuje następujące zagadnienia:

- ✓ liczbę etatów oraz pracowników (ogółem, w tym kadry kierowniczej, pr. socjalnych);
- ✓ strukturę płci pracowników;
- ✓ strukturę wykształcenia pracowników (wykształcenie wyższe, średnie, inne);
- ✓ liczbę pracowników posiadających specjalizację I / II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny;
- ✓ liczbę pracowników posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej;
- ✓ liczbę pracowników posiadających certyfikat superwizora pracy socjalnej;
- ✓ poziom zatrudnienia pomocniczego.

5.1. Liczba etatów i osób zatrudnionych w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne

Podrozdział prezentuje strukturę zatrudnienia w podmiotach świadczących wsparcie środowiskowe i instytucjonalne wg stanu na 31.12.2023 r., koncentrując się na liczbie etatów oraz osób faktycznie zaangażowanych w działalność tych instytucji. Analiza pozwala zidentyfikować różnice w poziomie zatrudnienia między poszczególnymi typami placówek.

- Ogólna liczba etatów²⁴ – 14 308;
- Ogólna liczba pracowników²⁵ – 16 510;
  - liczba pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy – 14 241, w tym:
    - kadra kierownicza – 1 140;
    - pracownicy socjalni – 2 064;
  - liczba pracowników zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych – 3 200.
- Odsetek pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy:
  - ogółem – 86,3%;
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – kluby integracji społecznej, kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz „inne ośrodki wsparcia” – po 100% oraz zakłady aktywności zawodowej – 97,7%;
  - najniższa wartość wśród badanych podmiotów – „inne podmioty” (np. organizacje pozarządowe) – 37,6% oraz powiatowe centra pomocy rodzinie – 60,9%.
- Odsetek pracowników zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych:
  - ogółem – 19,4%;
  - najwyższe wartości wśród badanych podmiotów – „inne podmioty” (np. organizacje pozarządowe) – 62,4% oraz powiatowe centra pomocy rodzinie – 43,6%;
  - najniższe wartości wśród badanych podmiotów – kluby integracji społecznej, kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz „inne ośrodki wsparcia” (nie zatrudniają osób na podstawie umów cywilnoprawnych) oraz placówka specjalistycznego poradnictwa – 5,1%.
- Podmioty zatrudniające najwyższą liczbę pracowników:
  - domy pomocy społecznej (5 177 osób, 5 604 etaty wraz z wakacjami):
    - odsetek pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy – 95,2%;
    - odsetek pracowników zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych – 13,2%.
  - ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu (5 035 osób, 4 086 etatów wraz z wakacjami):
    - odsetek pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy – 82,9%;
    - odsetek pracowników zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych – 17,3%.
  - ośrodki pomocy społecznej w gminach nie będących miastami na prawach powiatu – (2 711 osób, 1 996 etatów wraz z wakacjami):
    - odsetek pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy – 80,0%;

²⁴ W ramach liczby etatów uwzględniono również wakaty.

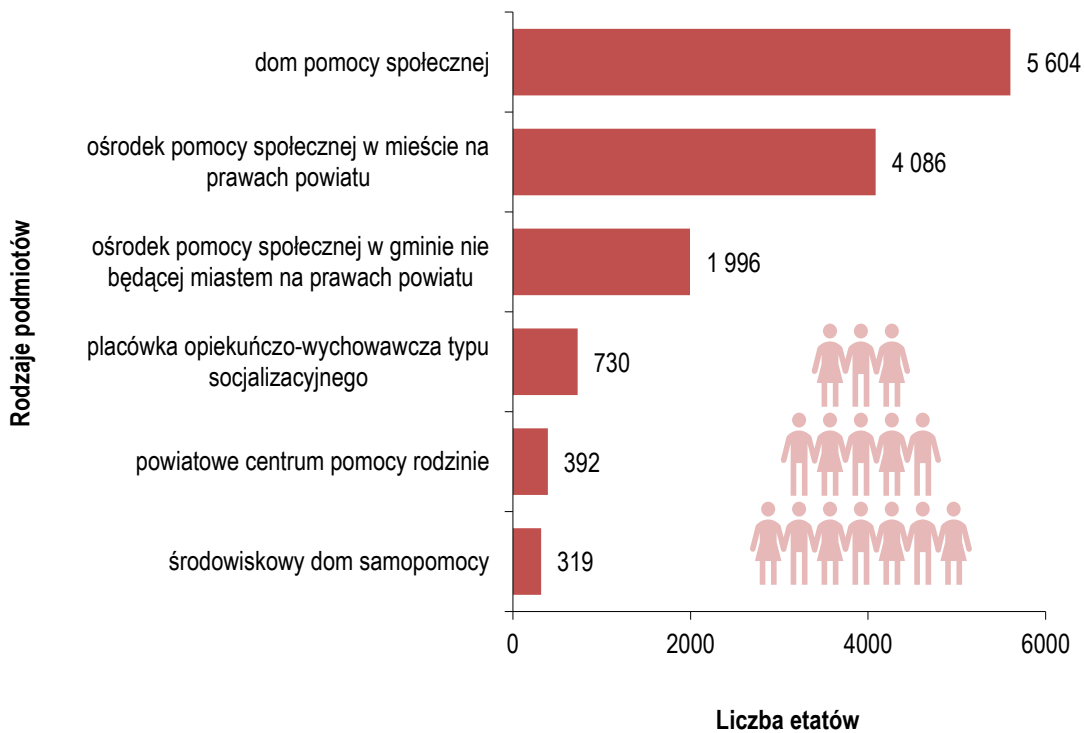
²⁵ Liczba osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy i na podstawie umów cywilnoprawnych przekraczają liczbę osób zatrudnionych ogółem, gdyż daną osobę wykazano raz, natomiast jedna osoba mogła być zatrudniona na podstawie jednej i drugiej formy zatrudnienia.

- odsetek pracowników zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych – 29,6%.

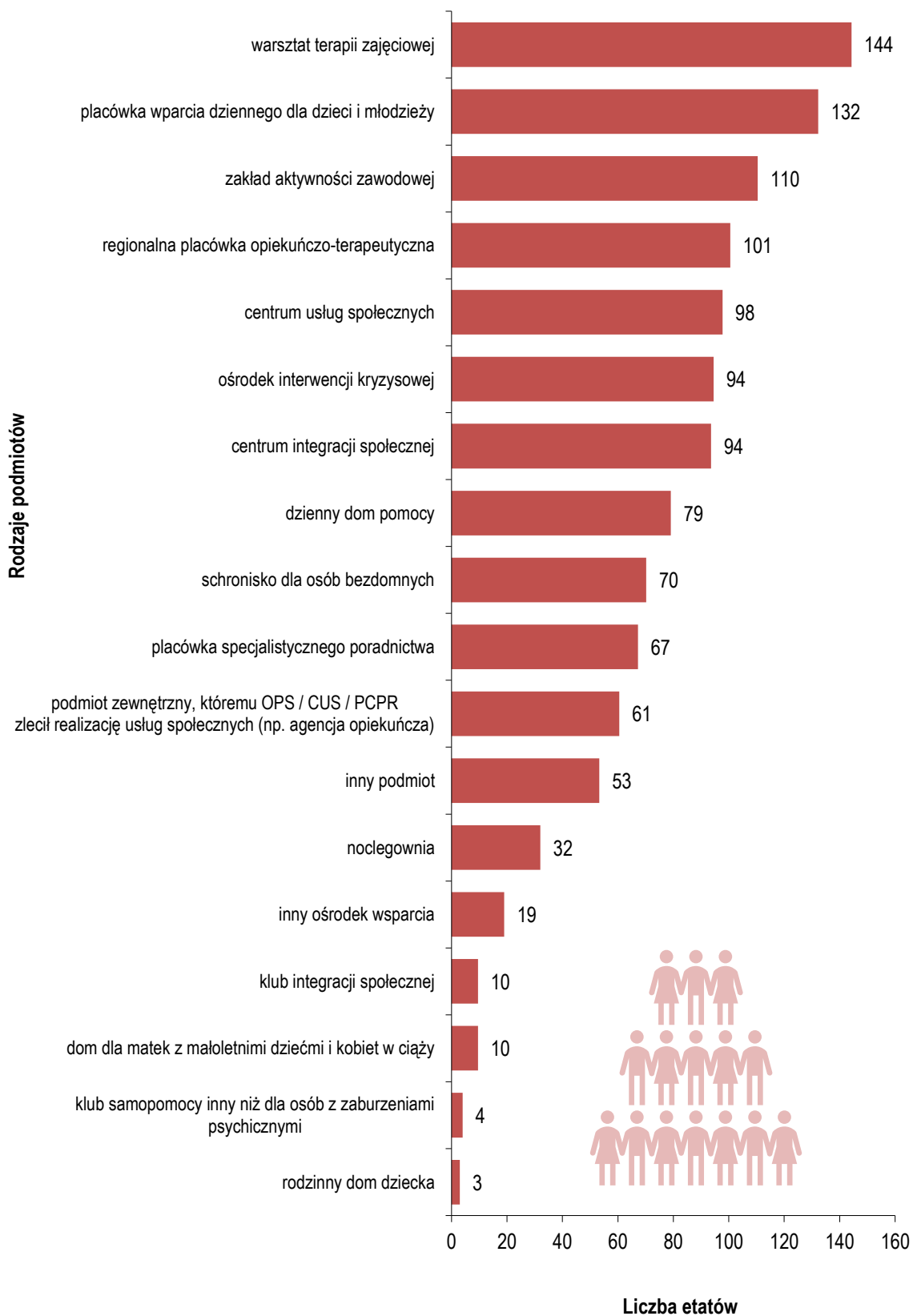
NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI:

- ✓ Podmiotami zatrudniającymi najwyższą liczbę pracowników niezależnie od formy zatrudnienia były:
  - domy pomocy społecznej – 5 177 osób;
  - ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 5 035 osób;
  - ośrodki pomocy społecznej w gminach nie będących miastami na prawach powiatu – 2 711 osób.
- ✓ Najczęściej stosowaną formą zatrudnienia w ww. podmiotach była umowa o pracę, która dominowała również w strukturze zatrudnienia wszystkich badanych podmiotów – 86,3%.

Kadra zatrudniona w ramach stosunku pracy w wybranych podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne – etaty, cz. 1, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

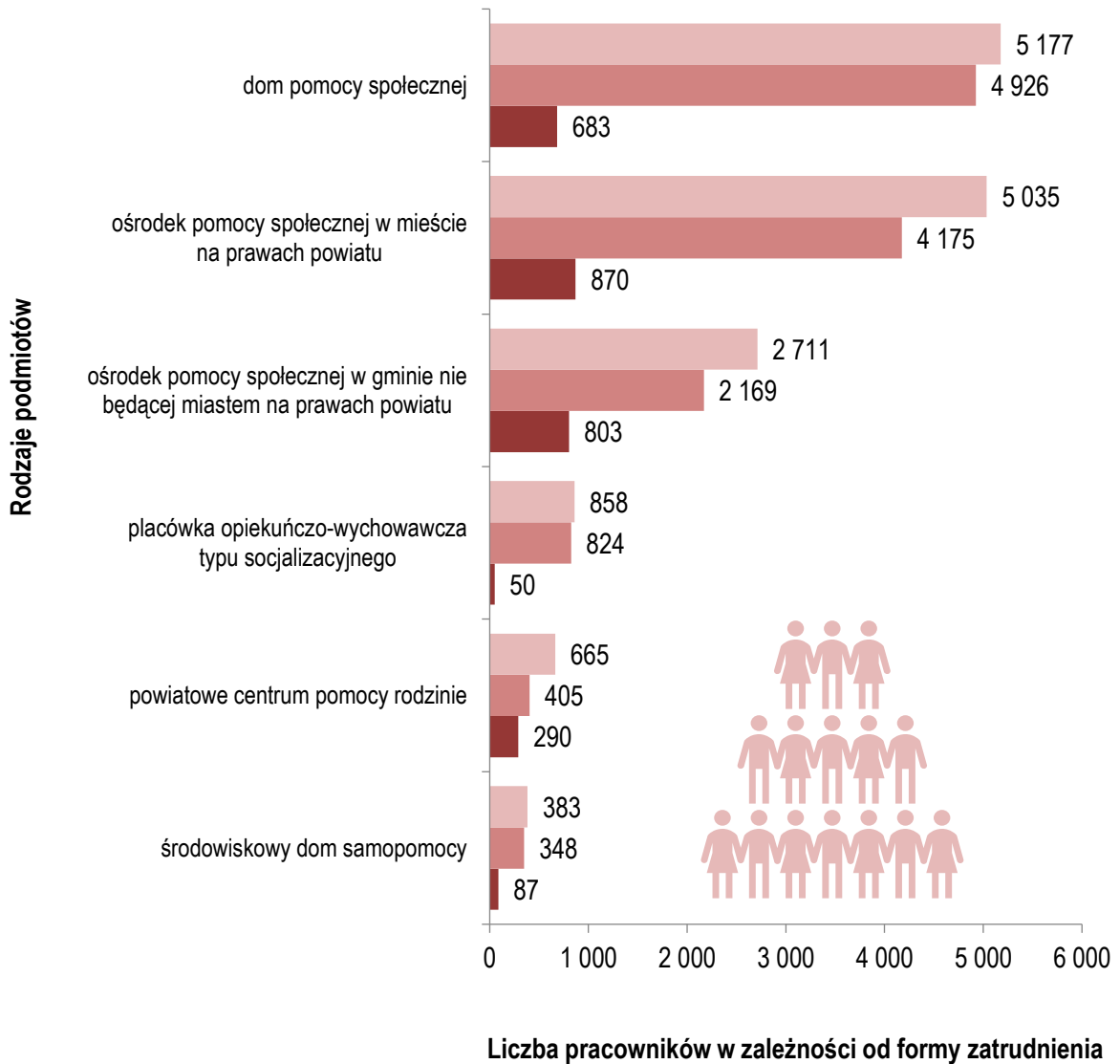

Kadra zatrudniona w ramach stosunku pracy w wybranych podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne – etaty, cz. 2, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

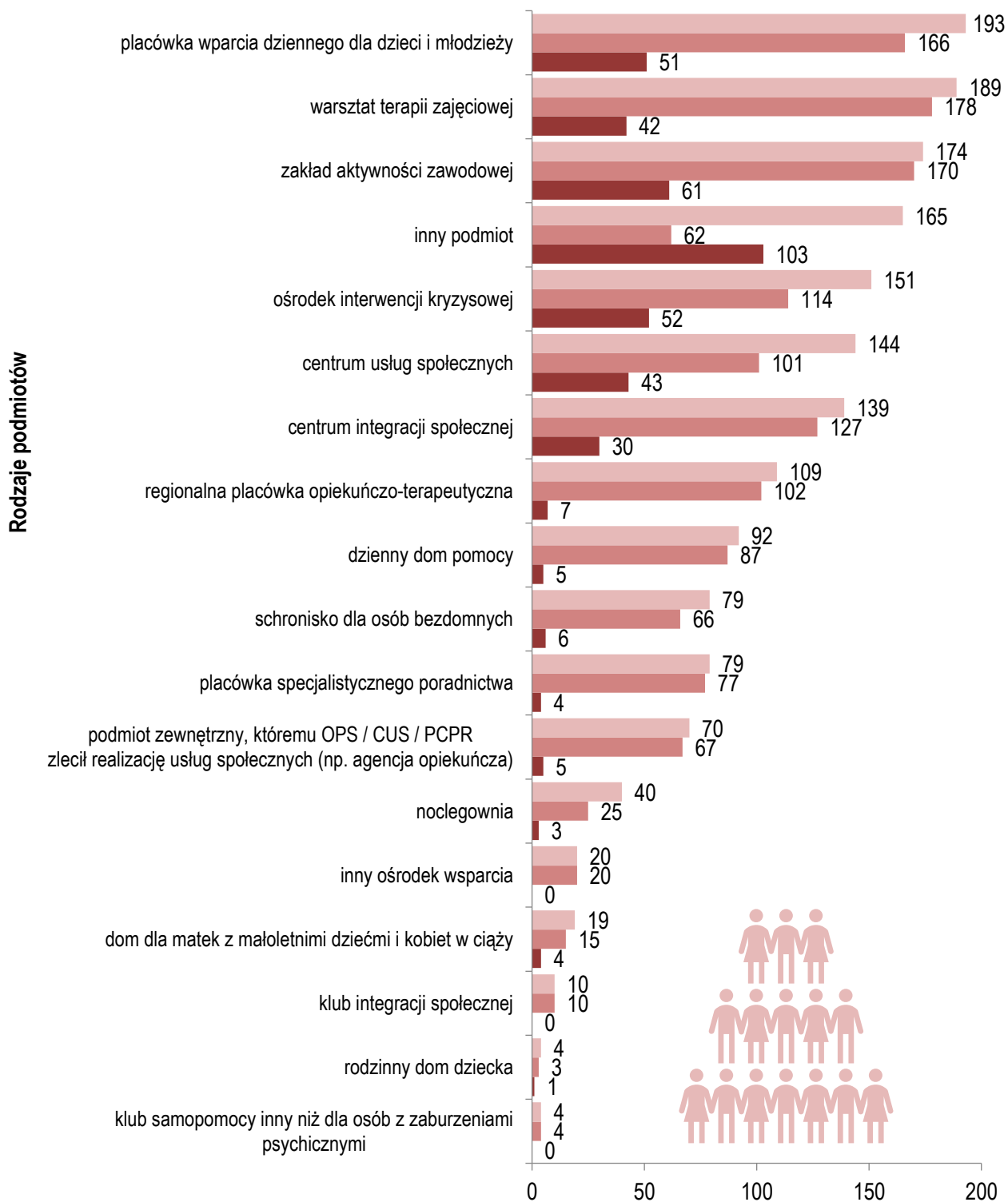
Kadra zatrudniona w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne – liczba osób, cz. 1, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

- Liczba pracowników ogółem:
- w tym zatrudnieni w ramach stosunku pracy
- w tym zatrudnieni na podstawie umów cywilnoprawnych

Kadra zatrudniona w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne – liczba osób, cz. 2, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

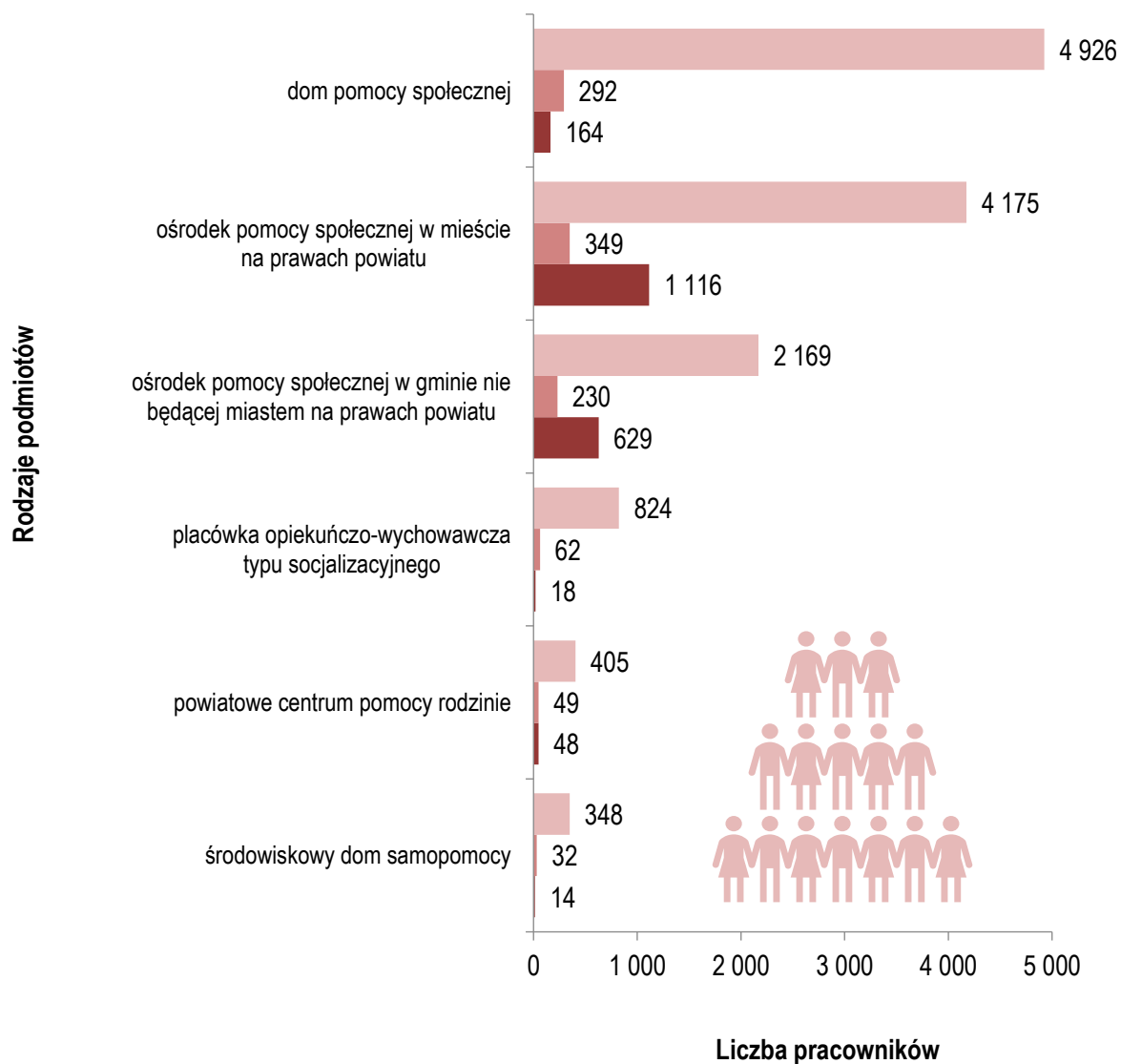
- Liczba pracowników ogółem:
- w tym zatrudnieni w ramach stosunku pracy
- w tym zatrudnieni na podstawie umów cywilnoprawnych

Liczba pracowników w zależności od formy zatrudnienia

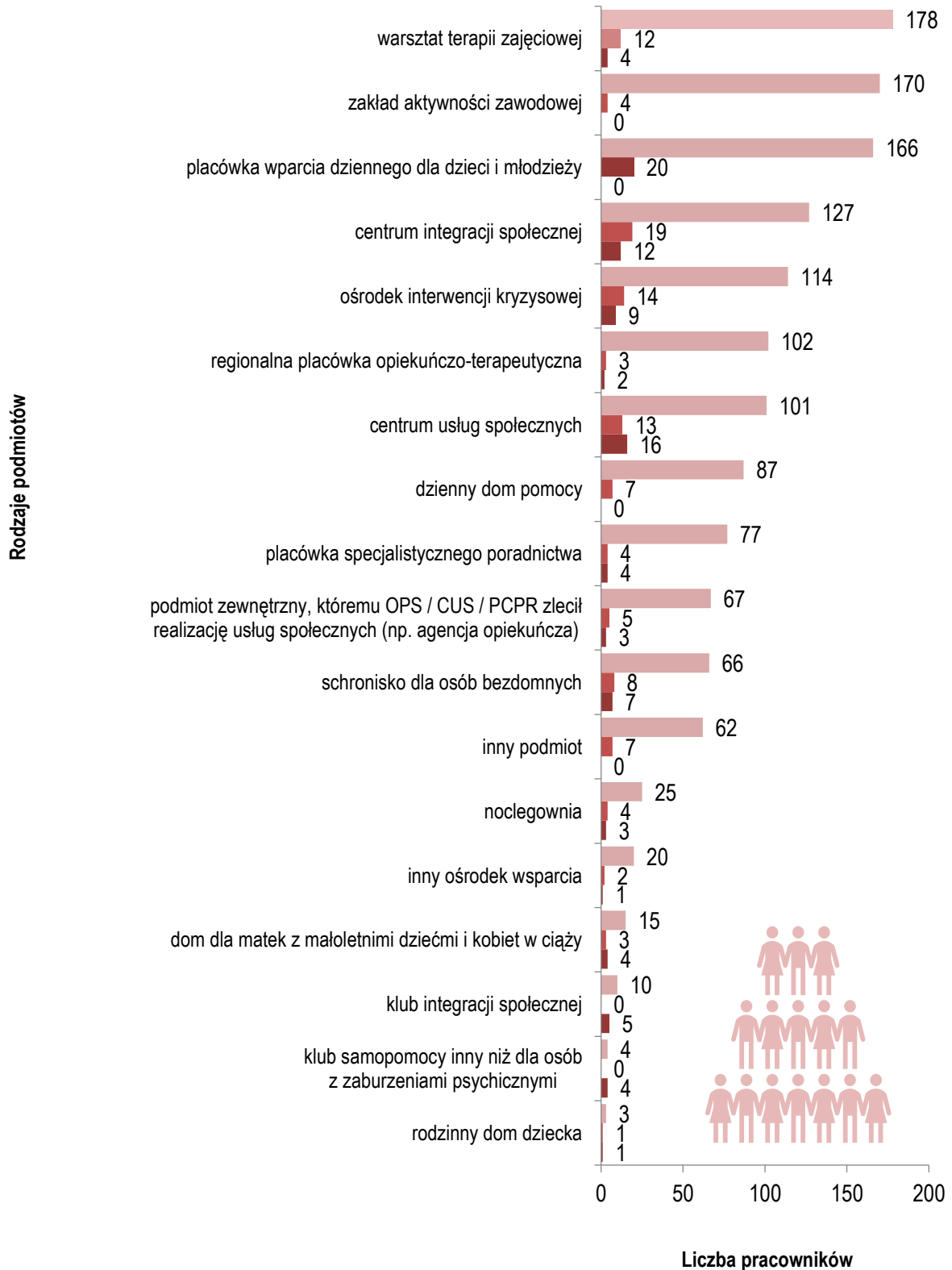
Kadra zatrudniona w ramach stosunku pracy w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne wg poszczególnych stanowisk – liczba osób, cz. 1, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

- Liczba pracowników ogółem:
- w tym kadra kierownicza
- w tym pracownicy socjalni

Kadra zatrudniona w ramach stosunku pracy w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne wg poszczególnych stanowisk – liczba osób, cz. 2, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

- Liczba pracowników ogółem:
- w tym kadra kierownicza
- w tym pracownicy socjalni

Kadra podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne wg stanu na 31.12.2023 r. – etaty (n=409)

Lp.	Rodzaj podmiotu	Liczba etatów
1	dom pomocy społecznej	5 604
2	ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu	4 086
3	ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu	1 996
4	placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	730
5	powiatowe centrum pomocy rodzinie	392
6	środowiskowy dom samopomocy	319
7	warsztat terapii zajęciowej	144
8	placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	132
9	zakład aktywności zawodowej	110
10	regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna	101
11	centrum usług społecznych	98
12	ośrodek interwencji kryzysowej	94
13	centrum integracji społecznej	94
14	dzienny dom pomocy	79
15	schronisko dla osób bezdomnych	70
16	placówka specjalistycznego poradnictwa	67
17	podmiot zewnętrzny, któremu OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencja opiekuńcza)	61
18	noclegownia	32
19	„inny ośrodek wsparcia”	19
20	dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	10
21	klub integracji społecznej	10
22	klub samopomocy inny niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi	4
23	rodzinny dom dziecka	3
24	„inny podmiot”	53
Razem*		14 308

Uwaga: Uwzględniono dane z 2 OPS-ów w kadrze OPS-ów, które zaznaczyły niewłaściwy rodzaj podmiotu.

* W ramach liczby etatów uwzględniono również wakaty.

Struktura zatrudnienia w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne
– liczba osób, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Rodzaj podmiotu	Liczba zatrudnionych osób				
		ogółem	w ramach stosunku pracy			na podstawie umów cywilnoprawnych (ogółem)
			ogółem	kadra kierownicza	pracownicy socjalni	
1	dom pomocy społecznej	5 177	4 926	292	164	683
2	ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu	5 035	4 175	349	1 116	870
3	ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu	2 711	2 169	230	629	803
4	placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	858	824	62	18	50
5	powiatowe centrum pomocy rodzinie	665	405	49	48	290
6	środowiskowy dom samopomocy	383	348	32	14	87
7	placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	193	166	20	0	51
8	warsztat terapii zajęciowej	189	178	12	4	42
9	zakład aktywności zawodowej	174	170	4	0	61
10	ośrodek interwencji kryzysowej	151	114	14	9	52
11	centrum usług społecznych	144	101	13	16	43
12	centrum integracji społecznej	139	127	19	12	30
13	regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna	109	102	3	2	7
14	dzienny dom pomocy	92	87	7	0	5
15	placówka specjalistycznego poradnictwa	79	77	4	4	4
16	schronisko dla osób bezdomnych	79	66	8	7	6
17	podmiot zewnętrzny, któremu OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencja opiekuńcza)	70	67	5	3	5
18	noclegownia	40	25	4	3	3
19	„inny ośrodek wsparcia”	20	20	2	1	0
20	dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	19	15	3	4	4
21	klub integracji społecznej	10	10	0	5	0
22	klub samopomocy inny niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi	4	4	0	4	0
23	rodzinny dom dziecka	4	3	1	1	1
24	„inny podmiot”	165	62	7	0	103
Razem*		16 510	14 241	1 140	2 064	3 200

* Liczba osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy i na podstawie umów cywilnoprawnych przekraczają liczbę osób zatrudnionych ogółem, gdyż daną osobę wykazano raz, natomiast jedna osoba mogła być zatrudniona na podstawie jednej i drugiej formy zatrudnienia.

Pracownicy zatrudnieni w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne na 100 pracowników zatrudnionych w ramach poszczególnych form zatrudnienia, województwo śląskie, stan na 31.12.2023 r.

Lp.	Rodzaj podmiotu	Odsetek osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy	Odsetek osób zatrudnionych na podst. umów cywilnoprawnych
1	klub integracji społecznej	100,0	0,0
2	klub samopomocy inny niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi	100,0	0,0
3	„inny ośrodek wsparcia”	100,0	0,0
4	zakład aktywności zawodowej	97,7	35,1
5	placówka specjalistycznego poradnictwa	97,5	5,1
6	placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	96,0	5,8
7	podmiot zewnętrzny, któremu OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencja opiekuńcza)	95,7	7,1
8	dom pomocy społecznej	95,2	13,2
9	dzienny dom pomocy	94,6	5,4
10	warsztat terapii zajęciowej	94,2	22,2
11	regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna	93,6	6,4
12	centrum integracji społecznej	91,4	21,6
13	środowiskowy dom samopomocy	90,9	22,7
14	placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	86,0	26,4
15	schronisko dla osób bezdomnych	83,5	7,6
16	ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu	82,9	17,3
17	ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu	80,0	29,6
18	dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	78,9	21,1
19	ośrodek interwencji kryzysowej	75,5	34,4
20	rodzinny dom dziecka	75,0	25,0
21	centrum usług społecznych	70,1	29,9
22	noclegownia	62,5	7,5
23	powiatowe centrum pomocy rodzinie	60,9	43,6
24	„inny podmiot”	37,6	62,4
Razem*		86,3	19,4

* Nie sumuje się do 100%. Liczba osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy i na podstawie umów cywilnoprawnych przekraczają liczbę osób zatrudnionych ogółem, gdyż daną osobę wykazano raz, natomiast jedna osoba mogła być zatrudniona na podstawie jednej i drugiej formy zatrudnienia.

5.2. Struktura płci pracowników zatrudnionych w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne

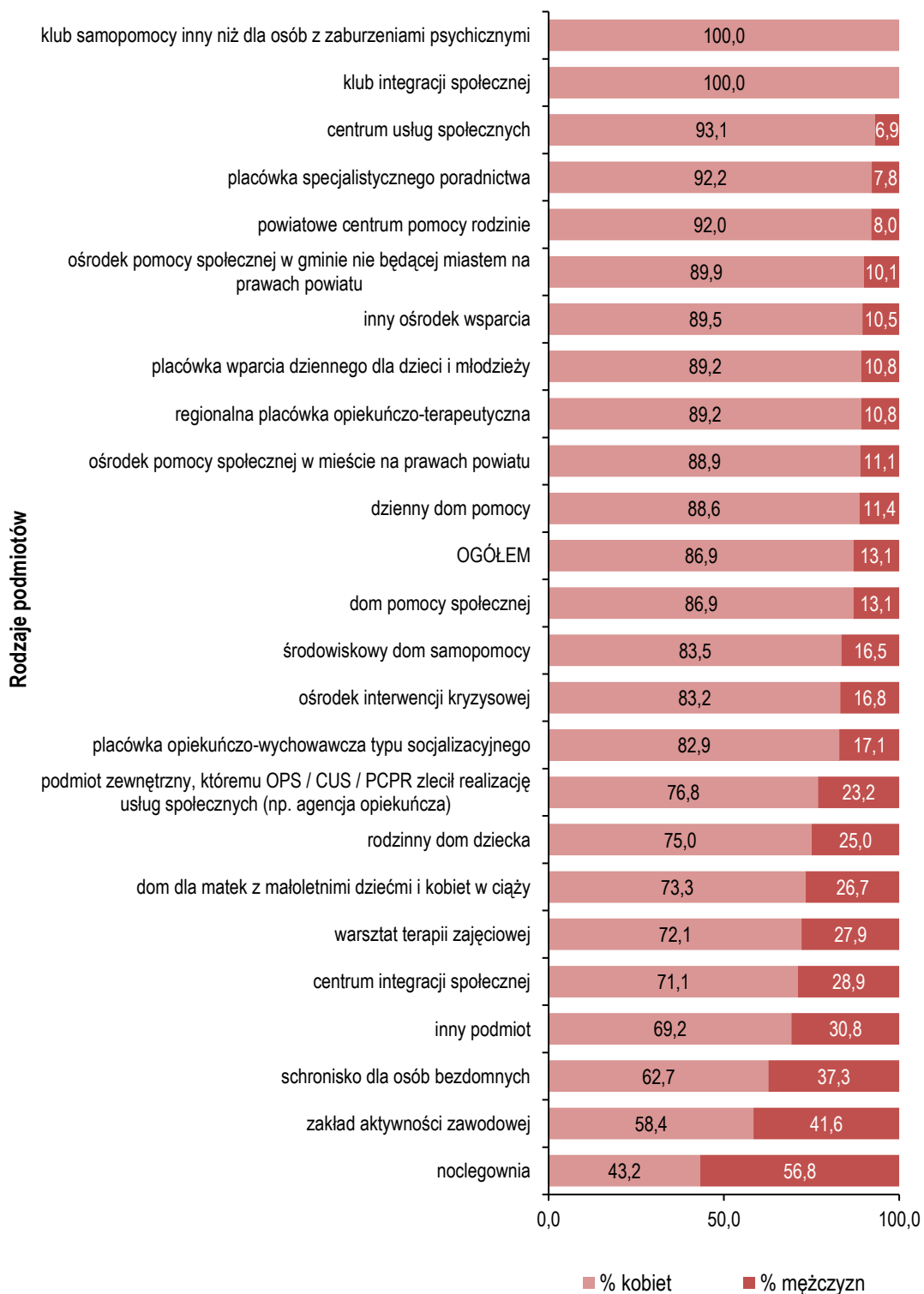
Podrozdział przedstawia analizę struktury płci wśród pracowników zatrudnionych w instytucjach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne wg stanu na 31.12.2023 r. Celem analizy jest określenie stopnia zróżnicowania płciowego w składzie personelu w poszczególnych typach podmiotów.

- Odsetek kobiet zatrudnionych w ramach stosunku pracy ogółem – 86,9%;
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi i kluby integracji społecznej – po 100% oraz centra usług społecznych – 93,1%;
  - najniższa wartość wśród badanych podmiotów – noclegownie – 43,2%.
- Odsetek mężczyzn zatrudnionych w ramach stosunku pracy ogółem – 13,1%;
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – noclegownie – 56,8%;
  - najniższa wartość wśród badanych podmiotów – kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi i kluby integracji społecznej (nie zatrudniały mężczyzn) oraz centra usług społecznych – 6,9%.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI:

- ✓ W podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne wśród pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy dominują kobiety. Udział kobiet w tej grupie wynosi 86,9%, co potwierdza widoczną tendencję zatrudniania kobiet w sektorach związanych z pomocą społeczną, opieką oraz wsparciem środowiskowym.

Struktura płci kadry zatrudnionej w ramach stosunku pracy (w %), województwo śląskie, stan na 31.12.2023 r.

5.3. Struktura wykształcenia pracowników zatrudnionych w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne

Podrozdział prezentuje strukturę wykształcenia pracowników zatrudnionych w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne wg stanu na 31.12.2023 r.

Za wykształcenie rozumie się najwyższy posiadany poziom wykształcenia wykorzystywanego na zajmowanym stanowisku.

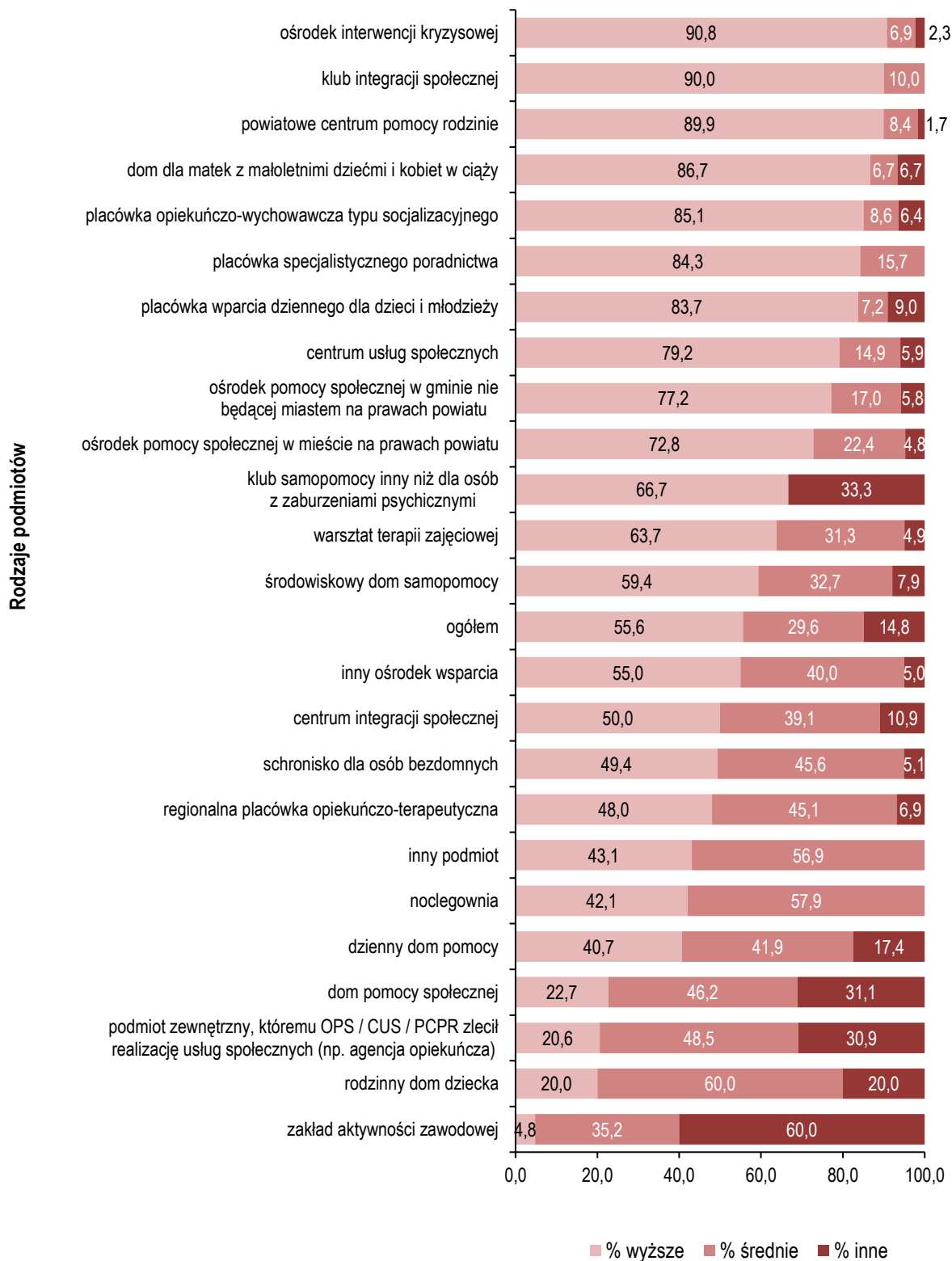
Poniższa analiza pozwala na przedstawienie rozkładu poziomu wykształcenia kadry w poszczególnych rodzajach podmiotów.

- Odsetek pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy posiadający wykształcenie wyższe – 55,6%;
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – ośrodki interwencji kryzysowej – 90,8%;
  - najniższa wartość wśród badanych podmiotów – zakłady aktywności zawodowej – 4,8%.
- Odsetek pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy posiadający wykształcenie średnie – 29,6%;
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – rodzinne domy dziecka – 60,0%;
  - najniższa wartość wśród badanych podmiotów – kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi (nie zatrudniały osób z wykształceniem średnim) oraz domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży – 6,7%.
- Odsetek pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy posiadający wykształcenie inne niż wyższe i średnie – 14,8%;
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – zakłady aktywności zawodowej – 60,0%;
  - najniższa wartość wśród badanych podmiotów – kluby integracji społecznej, placówki specjalistycznego poradnictwa, „inne podmioty” i noclegownie (nie zatrudniały osób z wykształceniem innym niż wyższym i średnim) oraz powiatowe centra pomocy rodzinie – 1,7%.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI:

- ✓ W podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne ponad połowa pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy posiada wykształcenie wyższe;
- ✓ Wykształcenie inne niż wyższe i średnie posiada 14,8% pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy.

Struktura wykształcenia kadry zatrudnionej w ramach stosunku pracy, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

5.4. Pracownicy posiadający specjalizację I / II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny, specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej lub certyfikat superwizora pracy socjalnej

Podrozdział przedstawia strukturę pracowników zatrudnionych w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne w ramach stosunku pracy, wg stanu na 31.12.2023 r., posiadających specjalizację I / II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny lub specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Ponadto prezentuje strukturę pracowników zatrudnionych w badanych podmiotach niezależnie od formy zatrudnienia, wg stanu na 31.12.2023 r., posiadających certyfikat superwizora pracy socjalnej. Analiza ta pozwala na zobrazowanie poziomu zaawansowania kwalifikacji zawodowych wśród pracowników w różnych rodzajach podmiotów.

Pracownicy zatrudnieni w ramach stosunku pracy, posiadający specjalizację I-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny:

- Liczba pracowników posiadających powyższą specjalizację – 411;
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w gminach nie będących miastami na prawach powiatu – 170 pracowników;
  - najniższe wartości wśród badanych podmiotów – placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, zakłady aktywności zawodowej, „inne ośrodki wsparcia”, „inne badane podmioty” (w powyższych podmiotach nie zatrudniano osób posiadających ww. specjalizację).
- Odsetek podmiotów, w których pracownicy posiadają specjalizację I-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny – 40,6%.
- Odsetek pracowników posiadających ww. specjalizację – 2,9%:
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 50%;
  - najniższa wartość wśród badanych podmiotów²⁶ – warsztaty terapii zajęciowej – 0,6%.

Pracownicy zatrudnieni w ramach stosunku pracy, posiadający specjalizację II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny:

- Liczba pracowników posiadających powyższą specjalizację – 263;
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 126 pracowników;
  - najniższe wartości wśród badanych podmiotów – ośrodki interwencji kryzysowej, schroniska dla osób bezdomnych, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, podmioty zewnętrzne, któremu OPS / CUS / PCPR zleciło realizację usług społecznych (np. agencja opiekuńcza), warsztaty terapii zajęciowej, „inne badane podmioty”, placówki specjalistycznego poradnictwa, centra integracji społecznej, noclegownie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej oraz rodzinny dom dziecka (w powyższych podmiotach nie zatrudniano osób posiadających ww. specjalizację).

²⁶ Nie uwzględniono podmiotów, w których nie zatrudniano pracowników posiadających daną specjalizację.

- Odsetek podmiotów, w których pracownicy posiadają specjalizację II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny – 21,0%.
- Odsetek pracowników posiadających ww. specjalizację – 1,8%:
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 25%;
  - najniższa wartość wśród badanych podmiotów²⁷ – placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego – 0,2%.
- Liczba pracowników posiadających poszczególne specjalności w ramach specjalizacji II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny:
  - najwyższa wartość wśród specjalności – praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy – 101 osób, tj. 38,4% pracowników posiadających ww. specjalizację;
  - najniższe wartości wśród badanych specjalności – asystentura i mediacja socjalna, praca socjalna ze społecznością lokalną, praca socjalna z osobami opuszczającymi zakłady karne i areszty śledcze, praca socjalna z cudzoziemcami, mniejszościami narodowymi i etnicznymi (w badanych podmiotach nie wykazano osób posiadających ww. specjalności).

Pracownicy zatrudnieni w ramach stosunku pracy, posiadający specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej:

- Liczba pracowników posiadających powyższą specjalizację – 906;
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 285 pracowników;
  - najniższe wartości wśród badanych podmiotów – kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zakłady aktywności zawodowej, rodzinny dom dziecka oraz „inny ośrodek wsparcia” (w powyższych podmiotach nie zatrudniano osób posiadających ww. specjalizację).
- Odsetek podmiotów, w których pracownicy posiadają specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej – 69,4%.
- Odsetek pracowników posiadających ww. specjalizację – 6,4%:
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – centra usług społecznych – 14,9%;
  - najniższa wartość wśród badanych podmiotów²⁸ – regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne – 1,0%.

Pracownicy zatrudnieni w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne niezależnie od formy zatrudnienia, posiadający certyfikat superwizora pracy socjalnej:

- Liczba pracowników posiadających powyższy certyfikat – 13;
  - najwyższe wartości wśród badanych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 7 pracowników oraz ośrodki pomocy społecznej w gminach nie będących miastami na prawach powiatu – 3 pracowników;

²⁷ Nie uwzględniono podmiotów, w których nie zatrudniano pracowników posiadających daną specjalizację.

²⁸ Jak wyżej.

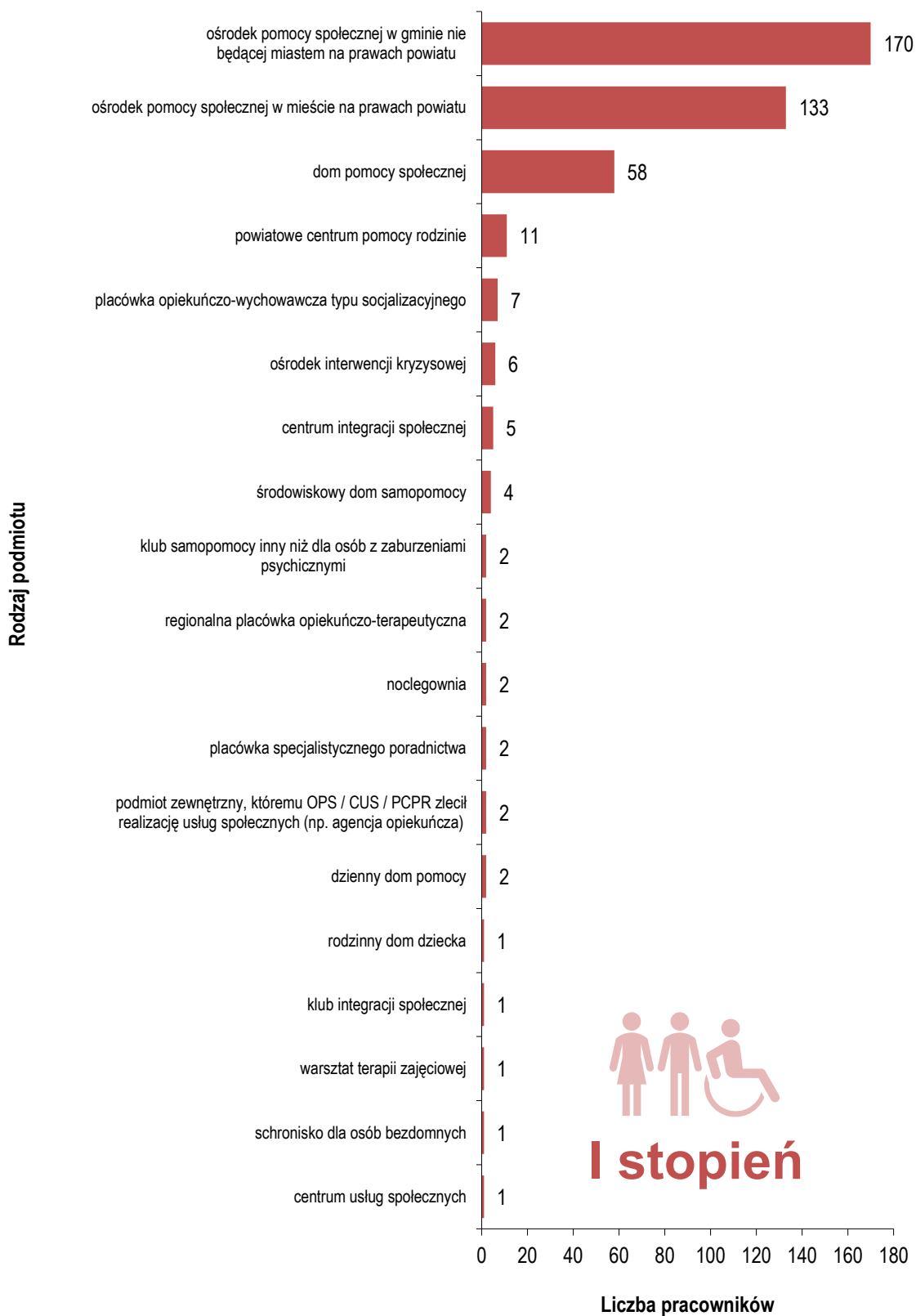
- najniższe wartości wśród badanych podmiotów – domy pomocy społecznej, ośrodki interwencji kryzysowej oraz placówki specjalistycznego poradnictwa – po 1 pracowniku. Pozostałe niewymienione podmioty nie zatrudniały osób posiadających ww. certyfikat.
- Odsetek podmiotów, w których pracownicy posiadają certyfikat superwizora pracy socjalnej – 2,7%.
- Odsetek pracowników posiadających ww. certyfikat – 0,1%:
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – placówki specjalistycznego poradnictwa – 1,3%;
  - najniższa wartość wśród badanych podmiotów²⁹ – ośrodki pomocy społecznej w gminach nie będących miastami na prawach powiatu – 0,1%.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI:

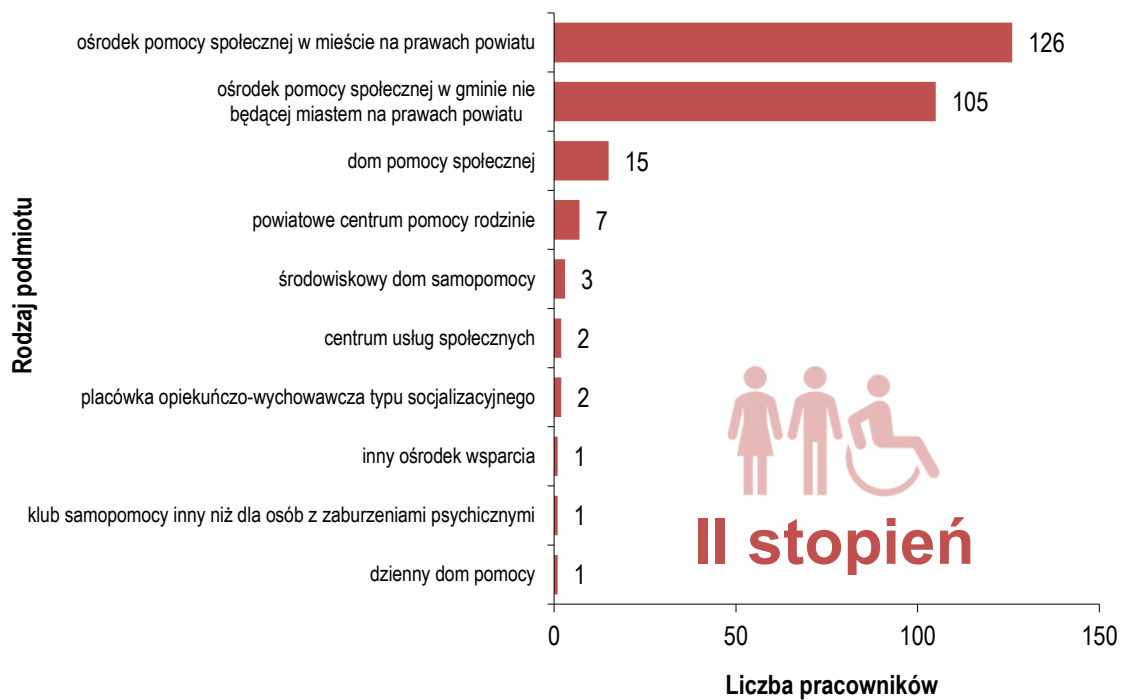
- ✓ Najczęściej posiadaną specjalizacją przez pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, które wzięły udział w badaniu, była specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej. Na dzień 31.12.2023 r. odsetek pracowników posiadających ww. specjalizację wyniósł 6,4%;
- ✓ W większości badanych podmiotów, pracownicy w nich zatrudnieni posiadali specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Na dzień 31.12.2023 r. odsetek podmiotów, w których zatrudnieni byli pracownicy posiadający ww. specjalizację wyniósł 69,4%;
- ✓ Najwięcej pracowników posiadających specjalizację I / II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej zatrudnionych było w ośrodkach pomocy społecznej (zarówno w gminach nie będących miastem na prawach powiatu, jak i w miastach na prawach powiatu);
- ✓ Najrzadziej posiadanymi przez pracowników PZW specjalizacjami były: superwizja pracy socjalnej oraz specjalizacja II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny;
- ✓ Najwyższymi odsetkami specjalistów w zakresie poszczególnych rodzajów specjalizacji, pomimo relatywnie małej liczby zatrudnionych, cechowały się kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- ✓ Najczęściej posiadaną specjalnością w ramach specjalizacji II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny była praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy. Na dzień 31.12.2023 r. odsetek pracowników, który ją posiadał wyniósł 38,4%;
- ✓ Najmniej popularną specjalnością w ramach specjalizacji II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny były: asystentura i mediacja socjalna, praca socjalna ze społecznością lokalną, praca socjalna z osobami opuszczającymi zakłady karne i areszty śledcze oraz praca socjalna z cudzoziemcami, mniejszościami narodowymi i etnicznymi. Na dzień 31.12.2023 r. badane podmioty nie zatrudniały pracowników o powyższych specjalnościach.

²⁹ Nie uwzględniono podmiotów, w których nie zatrudniano pracowników posiadających daną specjalizację.

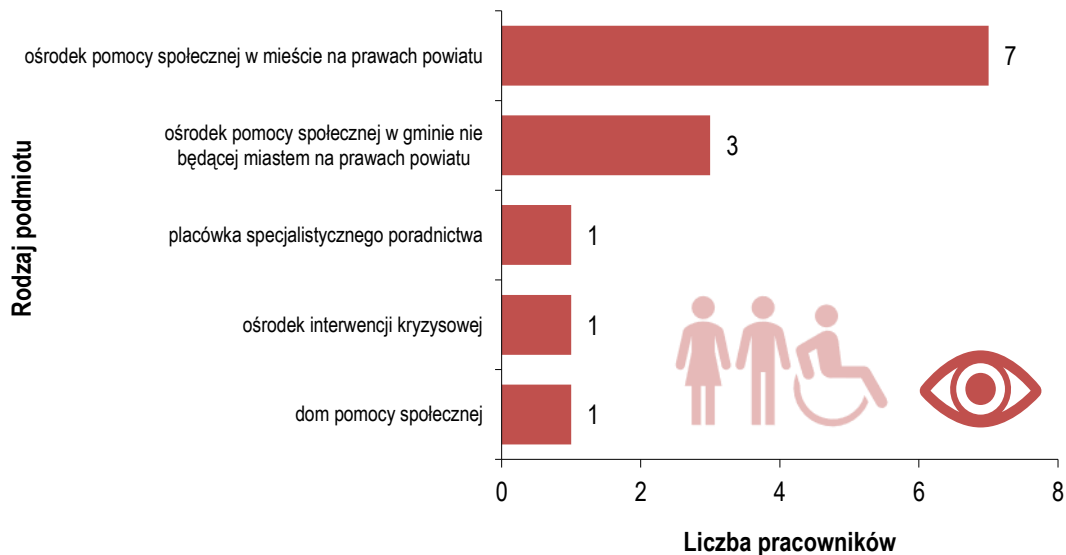
Liczba pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, posiadających specjalizację I-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

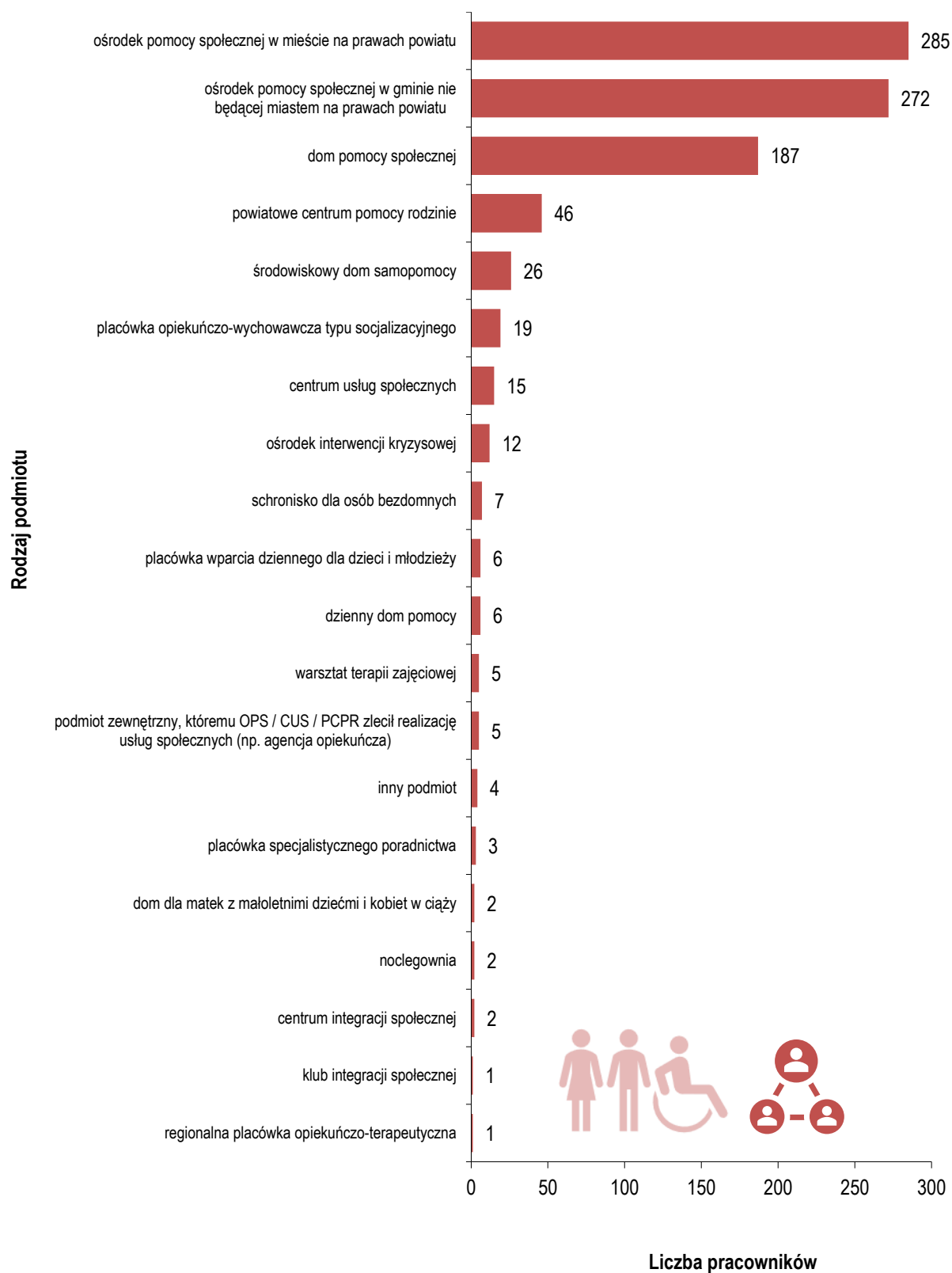
Liczba pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, posiadających specjalizację II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

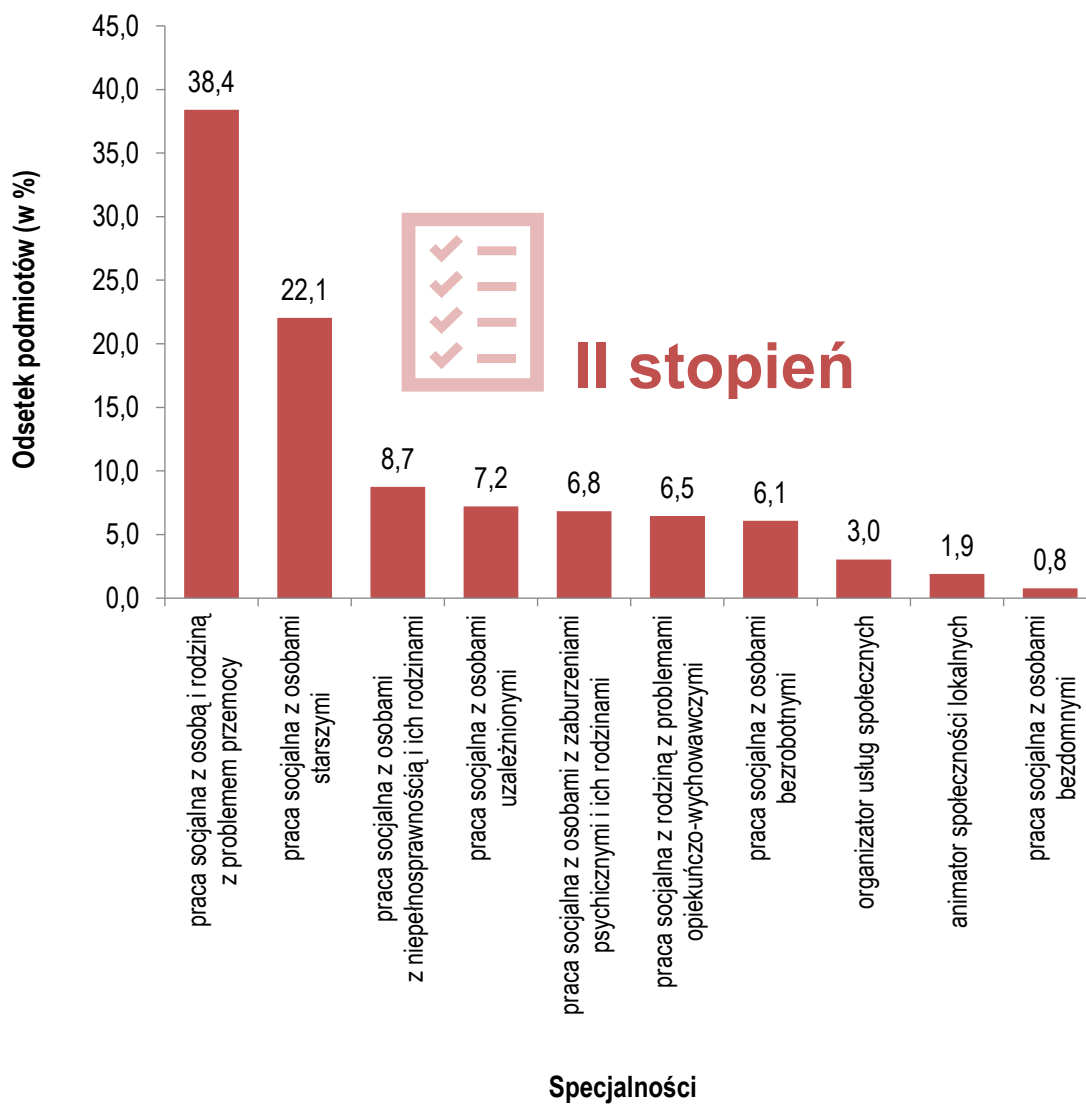
Liczba pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, posiadających certyfikat superwizora pracy socjalnej, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

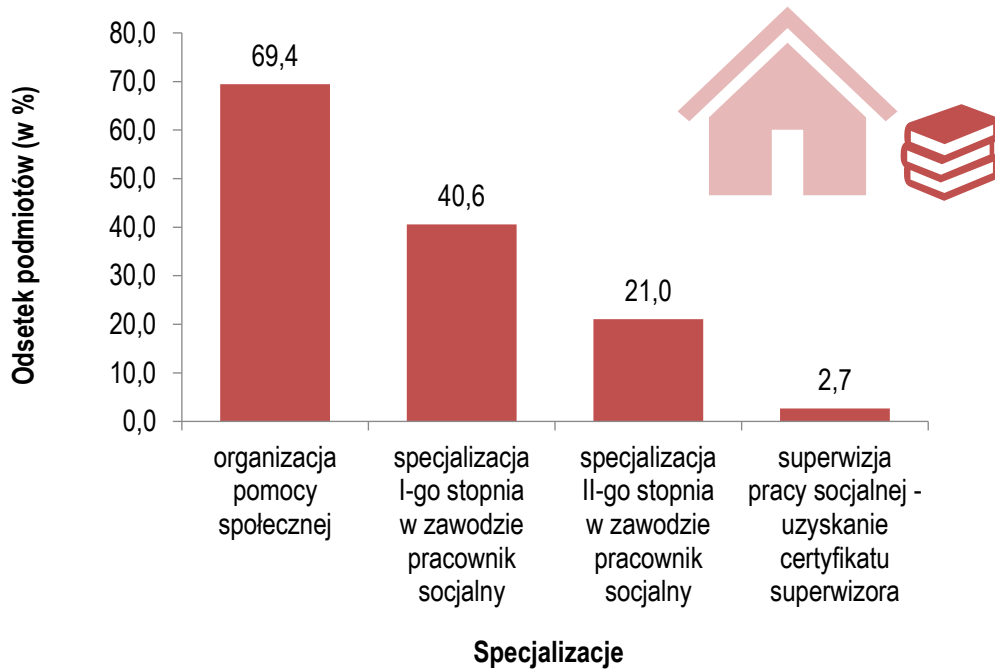
Liczba pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, posiadających specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Odsetek pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne posiadających poszczególne specjalności w ramach specjalizacji II- go stopnia w zawodzie pracownik socjalny (w %), województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (n=263)

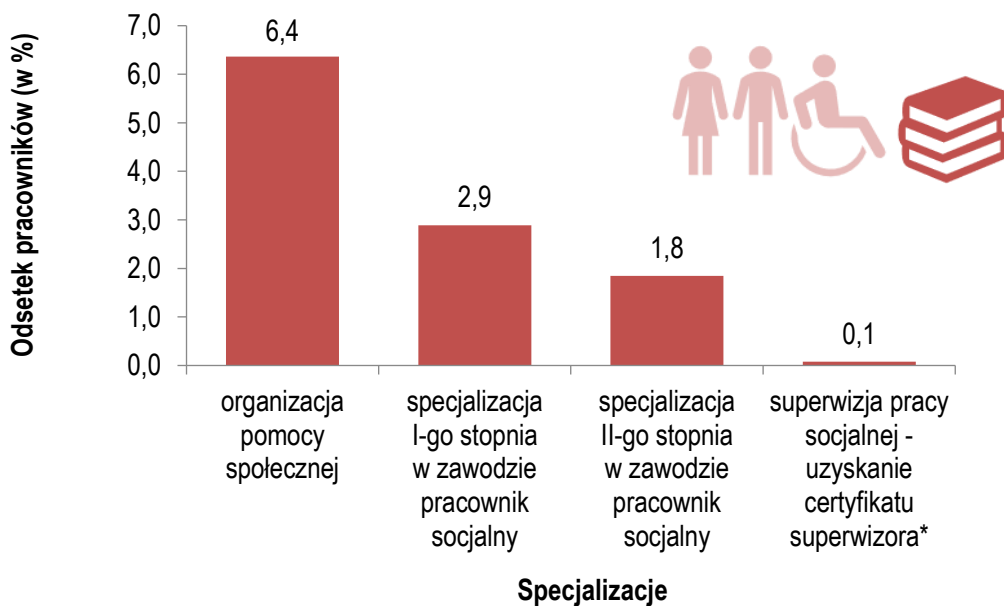

Odsetek podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, w których pracownicy posiadają poszczególne specjalizacje (w %), województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (n=409)

Uwaga: Na powyższym wykresie poszczególne podmioty mogły zostać ujęte kilka razy, gdyż ich pracownicy mogli posiadać więcej niż jedną specjalizację.

Odsetek pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, zatrudnionych w ramach stosunku pracy, posiadający poszczególne specjalizacje (w %), województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (N=14 241 / 16 510)

* W ramach specjalizacji uwzględniono wszystkie osoby niezależnie od podstawy zatrudnienia.

Uwaga: Na powyższym wykresie poszczególne osoby mogły zostać ujęte kilka razy, gdyż mogły posiadać więcej niż jedną specjalizację.

Specjalizacje posiadane przez kadrę podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Nazwa specjalizacji	Liczba osób posiadających daną specjalizację	Odsetek pracowników posiadających specjalizację (%)	Liczba podmiotów, w których pracownicy posiadają daną specjalizację	Odsetek podmiotów, w których pracownicy posiadają specjalizację (%)
1.	specjalizacja I-go st. w zawodzie pracownik socjalny	411	2,9	166	40,6
2.	specjalizacja II-go st. w zawodzie pracownik socjalny	263	1,8	86	21,0
3.	organizacja pomocy społecznej	906	6,4	284	69,4
4.	superwizja pracy socjalnej – uzyskanie certyfikatu superwizora*	13	0,1	11	2,7

* W ramach specjalizacji uwzględniono wszystkie osoby niezależnie od podstawy zatrudnienia.

Odsetek pracowników posiadających specjalizację I-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Rodzaj podmiotu	Liczba osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy	Liczba pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy posiadających specjalizację I-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny	Odsetek pracowników posiadających specjalizację I-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny
1.	klub samopomocy inny niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi	4	2	50,0
2.	rodzinny dom dziecka	3	1	33,3
3.	klub integracji społecznej	10	1	10,0
4.	noclegownia	25	2	8,0
5.	ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu	2 169	170	7,8
6.	ośrodek interwencji kryzysowej	114	6	5,3
7.	centrum integracji społecznej	127	5	3,9
8.	ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu	4 175	133	3,2
9.	podmiot zewnętrzny, któremu OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencja opiekuńcza)	67	2	3,0

Lp.	Rodzaj podmiotu	Liczba osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy	Liczba pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy posiadających specjalizację I-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny	Odsetek pracowników posiadających specjalizację I-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny
10.	powiatowe centrum pomocy rodzinie	405	11	2,7
11.	placówka specjalistycznego poradnictwa	77	2	2,6
12.	dzienny dom pomocy	87	2	2,3
13.	regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna	102	2	2,0
14.	schronisko dla osób bezdomnych	66	1	1,5
15.	dom pomocy społecznej	4 926	58	1,2
16.	środowiskowy dom samopomocy	348	4	1,1
17.	centrum usług społecznych	101	1	1,0
18.	placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	824	7	0,8
19.	warsztat terapii zajęciowej	178	1	0,6
20.	dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	15	0	0,0
21.	„inny ośrodek wsparcia”	20	0	0,0
22.	„inny podmiot”	62	0	0,0
23.	placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	166	0	0,0
24.	zakład aktywności zawodowej	170	0	0,0
Razem		14 241	411	2,9

Odsetek pracowników posiadających specjalizację II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Rodzaj podmiotu	Liczba osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy	Liczba pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy posiadających specjalizację II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny	Odsetek pracowników posiadających specjalizację II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny
1.	Klub samopomocy inny niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi	4	1	25,0
2.	„inny ośrodek wsparcia”	20	1	5,0

Lp.	Rodzaj podmiotu	Liczba osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy	Liczba pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy posiadających specjalizację II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny	Odsetek pracowników posiadających specjalizację II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny
3.	ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu	2 169	105	4,8
4.	ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu	4 175	126	3,0
5.	centrum usług społecznych	101	2	2,0
6.	powiatowe centrum pomocy rodzinie	405	7	1,7
7.	dzienny dom pomocy	87	1	1,1
8.	środowiskowy dom samopomocy	348	3	0,9
9.	dom pomocy społecznej	4926	15	0,3
10.	placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	824	2	0,2
11.	centrum integracji społecznej	127	0	0,0
12.	dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	15	0	0,0
13.	„inny podmiot”	62	0	0,0
14.	klub integracji społecznej	10	0	0,0
15.	noclegownia	25	0	0,0
16.	ośrodek interwencji kryzysowej	114	0	0,0
17.	placówka specjalistycznego poradnictwa	77	0	0,0
18.	placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	166	0	0,0
19.	podmiot zewnętrzny, któremu OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencja opiekuńcza)	67	0	0,0
20.	regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna	102	0	0,0
21.	rodzinny dom dziecka	3	0	0,0
22.	schronisko dla osób bezdomnych	66	0	0,0
23.	warsztat terapii zajęciowej	178	0	0,0
24.	zakład aktywności zawodowej	170	0	0,0
Razem		14 241	263	1,8

Odsetek pracowników posiadających specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Rodzaj podmiotu	Liczba osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy	Liczba pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy posiadających specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej	Odsetek pracowników posiadających specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej
1.	centrum usług społecznych	101	15	14,9
2.	dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	15	2	13,3
3.	ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu	2 169	272	12,5
4.	powiatowe centrum pomocy rodzinie	405	46	11,4
5.	schronisko dla osób bezdomnych	66	7	10,6
6.	ośrodek interwencji kryzysowej	114	12	10,5
7.	klub integracji społecznej	10	1	10,0
8.	noclegownia	25	2	8,0
9.	środowiskowy dom samopomocy	348	26	7,5
10.	podmiot zewnętrzny, któremu OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencja opiekuńcza)	67	5	7,5
11.	dzienny dom pomocy	87	6	6,9
12.	ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu	4 175	285	6,8
13.	„inny podmiot”	62	4	6,5
14.	placówka specjalistycznego poradnictwa	77	3	3,9
15.	dom pomocy społecznej	4 926	187	3,8
16.	placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	166	6	3,6
17.	warsztat terapii zajęciowej	178	5	2,8
18.	placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	824	19	2,3
19.	centrum integracji społecznej	127	2	1,6
20.	regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna	102	1	1,0
21.	„inny ośrodek wsparcia”	20	0	0,0
22.	klub samopomocy inny niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi	4	0	0,0

Lp.	Rodzaj podmiotu	Liczba osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy	Liczba pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy posiadających specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej	Odsetek pracowników posiadających specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej
23.	rodzinny dom dziecka	3	0	0,0
24.	zakład aktywności zawodowej	170	0	0,0
Razem		14 241	906	6,4

Odsetek pracowników posiadających certyfikat superwizora pracy socjalnej, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Rodzaj podmiotu	Liczba zatrudnionych osób ogółem*	Liczba pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy posiadających certyfikat superwizora pracy socjalnej	Odsetek pracowników posiadających certyfikat superwizora pracy socjalnej
1.	placówka specjalistycznego poradnictwa	79	1	1,3
2.	ośrodek interwencji kryzysowej	151	1	0,7
3.	ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu	5 035	7	0,1
4.	ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu	2 711	3	0,1
5.	dom pomocy społecznej	5 177	1	0,0
6.	centrum integracji społecznej	139	0	0,0
7.	centrum usług społecznych	144	0	0,0
8.	dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	19	0	0,0
9.	dzienny dom pomocy	92	0	0,0
10.	„inny ośrodek wsparcia”	20	0	0,0
11.	„inny podmiot”	165	0	0,0
12.	klub integracji społecznej	10	0	0,0
13.	klub samopomocy inny niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi	4	0	0,0
14.	noclegownia	40	0	0,0

Lp.	Rodzaj podmiotu	Liczba zatrudnionych osób ogółem*	Liczba pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy posiadających certyfikat superwizora pracy socjalnej	Odsetek pracowników posiadających certyfikat superwizora pracy socjalnej
15.	placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	858	0	0,0
16.	placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	193	0	0,0
17.	podmiot zewnętrzny, któremu OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencja opiekuńcza)	70	0	0,0
18.	powiatowe centrum pomocy rodzinie	665	0	0,0
19.	regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna	109	0	0,0
20.	rodzinny dom dziecka	4	0	0,0
21.	schronisko dla osób bezdomnych	79	0	0,0
22.	środowiskowy dom samopomocy	383	0	0,0
23.	warsztat terapii zajęciowej	189	0	0,0
24.	zakład aktywności zawodowej	174	0	0,0
Razem*		16 510	13	0,1

* Liczba osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy i na podstawie umów cywilnoprawnych przekraczają liczbę osób zatrudnionych ogółem, gdyż daną osobę wykazano raz, natomiast jedna osoba mogła być zatrudniona na podstawie jednej i drugiej formy zatrudnienia.

Osoby posiadające specjalizację II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny, województwo śląskie, stan na 31.12.2023 r.

Liczba pracowników posiadających specjalizację II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny		Odsetek pracowników (%)	
Ogółem	263	nd*	
W tym o specjalności:	praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy	101	38,4
	praca socjalna z osobami starszymi	58	22,1
	praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinami	23	8,7
	praca socjalna z osobami uzależnionymi	19	7,2
	praca socjalna z osobami z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinami	18	6,8
	praca socjalna z rodziną z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	17	6,5
	praca socjalna z osobami bezrobotnymi	16	6,1
	organizator usług społecznych	8	3,0
	animator społeczności lokalnych	5	1,9
	praca socjalna z osobami bezdomnymi	2	0,8
	asystentura i mediacja socjalna	0	0,0
	praca socjalna ze społecznością lokalną	0	0,0
	praca socjalna z osobami opuszczającymi zakłady karne i areszty śledcze	0	0,0
	praca socjalna z cudzoziemcami, mniejszościami narodowymi i etnicznymi	0	0,0

* Wartości nie sumują się, ponieważ 1 osoba może posiadać więcej niż jedną specjalność.

5.5. Poziom zatrudnienia pomocniczego w 2023 r. w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne

Podrozdział opisuje poziom zatrudnienia pomocniczego w 2023 roku w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne. Przedstawia szczegółowe dane dotyczące liczby wolontariuszy, pracowników zatrudnionych w ramach zatrudnienia subsydiowanego oraz stażystów, z uwzględnieniem różnic w poszczególnych typach placówek.

Zawarte w podrozdziale dane dotyczą rzeczywistej liczby osób dla całego 2023 roku, tzn. że dana osoba, w ramach danej rubryki, została uwzględniona tylko raz, np. osoba, która pełniła wolontariat w różnych okresach roku została ujęta jako jedna osoba.

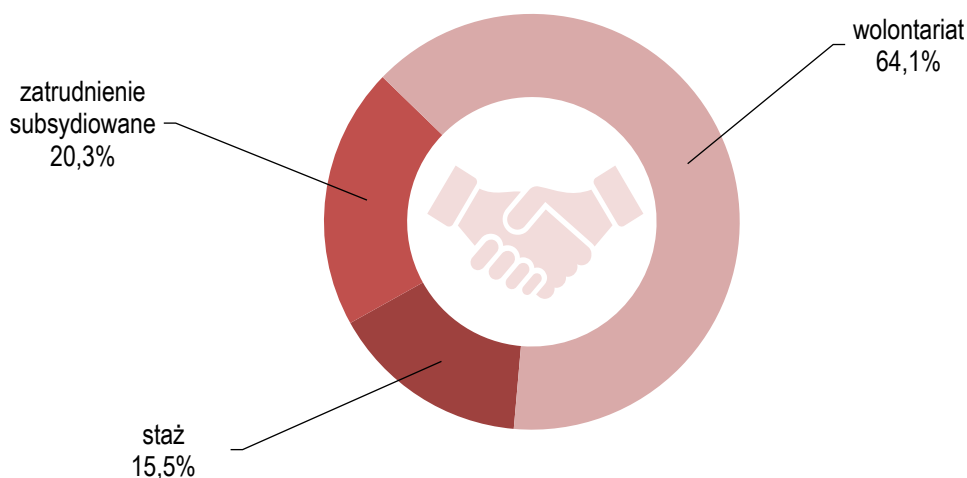
Liczba osób zatrudnionych w ramach zatrudnienia pomocniczego – 1 553, w tym:

- wolontariusze – 996 osób, tj. 64,1%:
  - największa wartość wśród badanych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 282 wolontariuszy;
  - najniższe wartości wśród badanych podmiotów³⁰ – noclegownie i domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży – po 1 wolontariuszu.
- pracownicy wykonujący pracę w ramach zatrudnienia subsydiowanego – 316 osób, tj. 20,3%:
  - największa wartość wśród badanych podmiotów – domy pomocy społecznej – 139 pracowników;
  - najniższe wartości wśród badanych podmiotów³¹ – placówki poradnictwa specjalistycznego i rodzinny dom dziecka – po 1 pracowniku.
- stażyści – 241 osób, tj. 15,5%:
  - największa wartość wśród badanych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 89 stażystów;
  - najniższe wartości wśród badanych podmiotów³² – placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz schroniska dla osób bezdomnych – po 1 stażycie.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI:

- ✓ Wśród osób zatrudnionych w ramach zatrudnienia pomocniczego w 2023 r. dominowali wolontariusze, którzy stanowili 64,1%;
- ✓ W 2023 roku w czterech spośród typów badanych podmiotów nie odnotowano żadnych form zatrudnienia pomocniczego. Były to: kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, zakłady aktywności zawodowej oraz „inny ośrodek wsparcia”.

Struktura zatrudnienia pomocniczego w 2023 r., województwo śląskie (N=1 553)

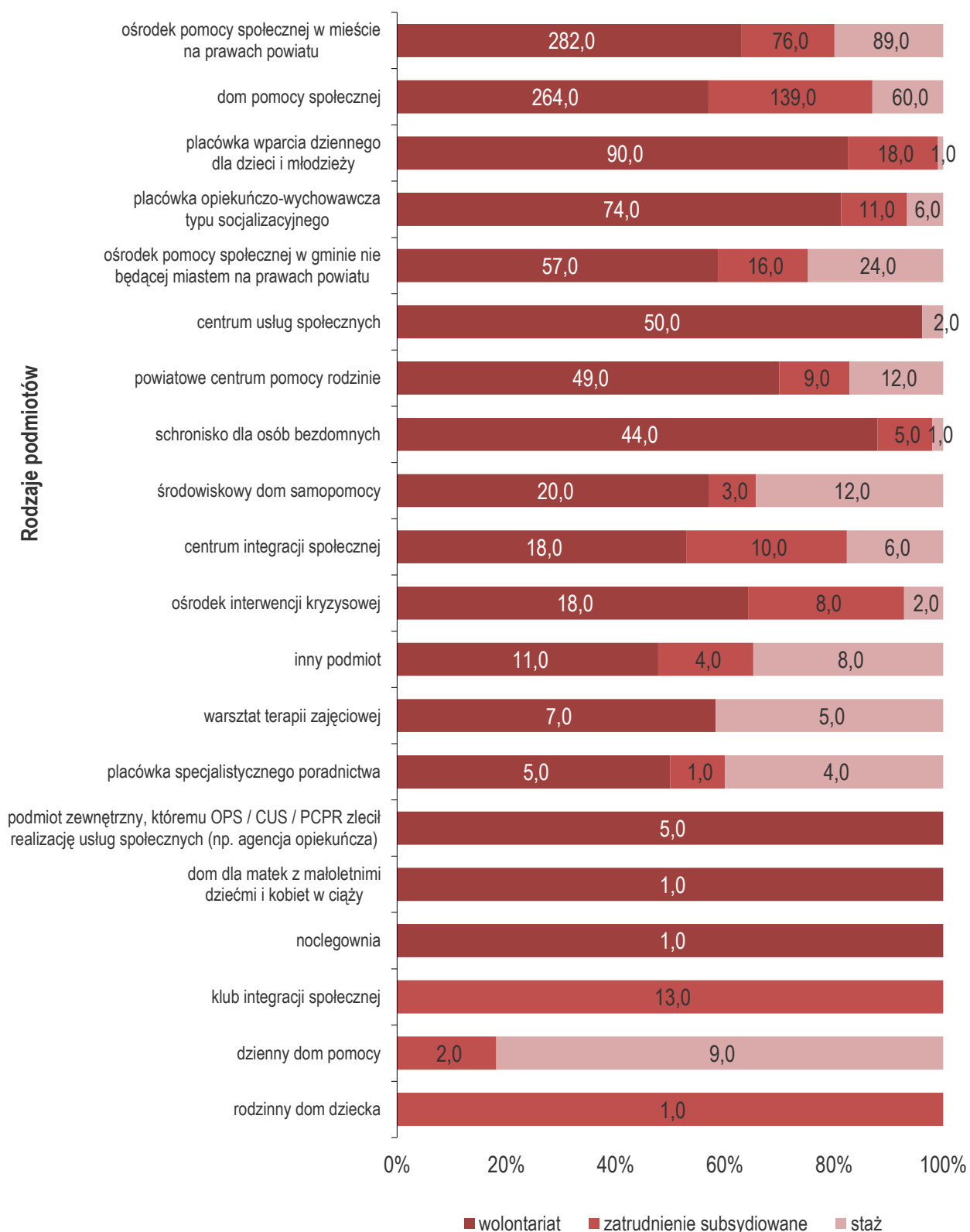

³⁰ Nie uwzględniono podmiotów, w których nie było wolontariuszy.

³¹ Nie uwzględniono podmiotów, które nie zatrudniały pracowników w ramach zatrudnienia subsydiowanego.

³² Nie uwzględniono podmiotów, które nie zatrudniały stażystów.

Struktura zatrudnienia pomocniczego w 2023 r. w poszczególnych rodzajach podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, województwo śląskie (N=1 553)

Zatrudnienie pomocnicze w 2023 r., województwo śląskie (N=1 553)

Lp.	Rodzaj zatrudnienia pomocniczego	Liczba osób
1.	wolontariat	996
2.	zatrudnienie subsydiowane	316
3.	staż	241
Razem		1 553

Zatrudnienie pomocnicze w 2023 r. z podziałem na rodzaje podmiotów, województwo śląskie

Lp.	Rodzaj podmiotu	Rodzaj zatrudnienia pomocniczego – liczba osób		
		wolontariat	zatrudnienie subsydiowane	staż
1.	ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu	282	76	89
2.	dom pomocy społecznej	264	139	60
3.	placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	90	18	1
4.	placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	74	11	6
5.	ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu	57	16	24
6.	centrum usług społecznych	50	0	2
7.	powiatowe centrum pomocy rodzinie	49	9	12
8.	schronisko dla osób bezdomnych	44	5	1
9.	środowiskowy dom samopomocy	20	3	12
10.	centrum integracji społecznej	18	10	6
11.	ośrodek interwencji kryzysowej	18	8	2
12.	„inny podmiot”	11	4	8
13.	warsztat terapii zajęciowej	7	0	5
14.	placówka specjalistycznego poradnictwa	5	1	4
15.	podmiot zewnętrzny, któremu OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencja opiekuńcza)	5	0	0
16.	dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	1	0	0
17.	noclegownia	1	0	0
18.	klub integracji społecznej	0	13	0
19.	dzienny dom pomocy	0	2	9
20.	rodzinny dom dziecka	0	1	0
21.	„inny ośrodek wsparcia”	0	0	0
22.	klub samopomocy inny niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0	0
23.	regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna	0	0	0
24.	zakład aktywności zawodowej	0	0	0
Razem		996	316	241

6. Potrzeby szkoleniowe kadry podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne

Współczesne wymagania wobec podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne wymagają nieustannego podnoszenia kompetencji i kwalifikacji zawodowych przez pracowników, czyli do systematycznego zdobywania lub uzupełniania przez nich wiedzy i umiejętności. Podnoszenie kompetencji / kwalifikacji zawodowych odbywa się z inicjatywy pracodawcy lub pracownika, za zgodą pracodawcy. W praktyce proces ten odbywa się w różnorodnych formach, takich jak studia podyplomowe, szkolenia, kursy, konferencje, seminaria, warsztaty, wizyty studyjne, fora branżowe czy spotkania informacyjne. Dzięki tym działaniom pracownicy nie tylko pogłębiają swoją wiedzę, ale także rozwijają umiejętności praktyczne, co bezpośrednio przekłada się na jakość świadczonych usług społecznych.

Analiza potrzeb szkoleniowych kadry tych podmiotów stanowi kluczowy element wspierania efektywności i profesjonalizmu działań podejmowanych w obszarze wsparcia społecznego. W ramach tego rozdziału zostaną omówione szczegółowe obszary zainteresowania pracowników w zakresie rozwoju zawodowego, w tym ich aspiracje dotyczące specjalizacji zawodowych, uczestnictwa w studiach podyplomowych, szkoleń oraz innych formach doskonalenia zawodowego. Przedstawiona zostanie również analiza preferowanych kierunków rozwoju, miejsc i sposobów realizacji działań szkoleniowych, które najlepiej odpowiadają oczekiwaniom pracowników i specyfice ich pracy.

Zebrane informacje mają na celu nie tylko diagnozę aktualnych potrzeb szkoleniowych, ale również wypracowanie optymalnych metod wspierania rozwoju kompetencji zawodowych pracowników, co przyczyni się do wzmocnienia potencjału i skuteczności działań instytucji zajmujących się pomocą i wsparciem społecznym.

Informacje na temat potrzeb szkoleniowych pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, charakterystyczne dla województwa śląskiego, zostały zebrane za pomocą ankiety *PZW-2024* w ramach „Badania potrzeb szkoleniowych i informacyjnych podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne”. Poniższe dane zostały przedstawione zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2023 r.

Zakres tematyczny dotyczący potrzeb szkoleniowych pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne obejmuje:

- ✓ liczbę pracowników zainteresowanych uzyskaniem specjalizacji I-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny;
- ✓ liczbę pracowników zainteresowanych uzyskaniem specjalizacji II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny;
- ✓ liczbę pracowników zainteresowanych uzyskaniem specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej;
- ✓ liczbę pracowników zainteresowanych uzyskaniem certyfikatu superwizora pracy socjalnej;
- ✓ liczbę pracowników zainteresowanych ukończeniem studiów podyplomowych;
- ✓ wykaz kierunków studiów podyplomowych, którymi są zainteresowani pracownicy;
- ✓ liczbę pracowników zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych w formie szkoleń;
- ✓ wykaz tematów szkoleń, którymi są zainteresowani pracownicy;

- ✓ wykaz zainteresowania innymi formami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych przez pracowników;
- ✓ preferowane miejsca i sposoby podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych przez pracowników.

6.1. Zainteresowanie uzyskaniem specjalizacji I / II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny, w zakresie organizacji pomocy społecznej lub uzyskaniem certyfikatu superwizora pracy socjalnej

Podrozdział koncentruje się na analizie zainteresowania pracowników zatrudnionych w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne uzyskaniem specjalizacji I / II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny, specjalizacji w zakresie organizacji pomocy społecznej oraz certyfikatu superwizora pracy socjalnej. Przedstawione dane ukazują zarówno skalę, jak i strukturę zainteresowania poszczególnymi ścieżkami rozwoju zawodowego, co pozwala na ocenę preferencji oraz potrzeb kadry w badanych podmiotach. Analiza obejmuje liczbę wskazań pracowników w podziale na różne formy zatrudnienia oraz typy podmiotów, w których pracują, uwzględniając ich preferencje co do specjalizacji tematycznych.

- Liczba wskazań podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, w których pracownicy wykazali swoje zainteresowanie uzyskaniem poszczególnych specjalizacji – 362 wskazania;
  - najczęściej wskazywana specjalizacja – w zakresie organizacji pomocy społecznej – 108 z 409 badanych podmiotów, tj. 26,4%;
  - najrzadziej wskazywana specjalizacja – superwizja pracy socjalnej – uzyskanie certyfikatu superwizora – 75 z 409 badanych podmiotów, tj. 18,3%.
- Liczba wskazań pracowników zatrudnionych w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne w ramach stosunku pracy, zainteresowanych uzyskaniem poszczególnych specjalizacji – 969 wskazań;
  - największe zainteresowanie wśród specjalizacji – specjalizacja II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny – 301 z 14 241 pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy, tj. 2,1% pracowników;
  - najmniejsze zainteresowanie wśród specjalizacji – superwizja pracy socjalnej – uzyskanie certyfikatu superwizora – 147 z 14 241 pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy, tj. 1,0% pracowników.

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych specjalizacji wg ich popularności

Specjalizacja II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny:

- Liczba wskazań pracowników zatrudnionych w PZW w ramach stosunku pracy, zainteresowanych uzyskaniem specjalizacji II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny – 301 wskazań:
  - największe zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 163 z 301 wskazań pracowników zatrudnionych w PZW, tj. 54,2%;
  - najmniejsze zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, dzienne domy pomocy, kluby integracji społecznej, placówki wparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, schroniska dla osób bezdomnych, środowiskowe

domy samopomocy, warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywności zawodowej, rodzinny dom dziecka, „inny ośrodek wsparcia” oraz „inne podmioty” (w powyższych podmiotach nie wykazano osób zainteresowanych uzyskaniem ww. specjalizacji).

- Liczba wskazań pracowników zatrudnionych w PZW w ramach stosunku pracy, zainteresowanych uzyskaniem poszczególnych specjalności w ramach specjalizacji II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny – 301 wskazań:
  - najczęściej wskazywana specjalność – praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy – 77 z 301 wskazań pracowników zatrudnionych w PZW, tj. 25,6%;
  - najrzadziej wskazywana specjalność – praca socjalna z cudzoziemcami, mniejszościami narodowymi i etnicznymi – 12 z 301 wskazań pracowników zatrudnionych w PZW, tj. 4,0%.

Specjalizacja I-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny:

- Liczba wskazań pracowników zatrudnionych w PZW w ramach stosunku pracy, zainteresowanych uzyskaniem specjalizacji I-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny – 285 wskazań:
  - największe zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – domy pomocy społecznej – 120 z 285 wskazań pracowników zatrudnionych w PZW, tj. 42,1%;
  - najmniejsze zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi, noclegownie, podmioty zewnętrzne, którym OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencje opiekuńcze), regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, schroniska dla osób bezdomnych, środowiskowe domy samopomocy, warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywności zawodowej, „inny ośrodek wsparcia” oraz „inne podmioty” (w powyższych podmiotach nie wykazano osób zainteresowanych ukończeniem ww. specjalizacji).

Specjalizacja w zakresie organizacji pomocy społecznej:

- Liczba wskazań pracowników zatrudnionych w PZW w ramach stosunku pracy, zainteresowanych uzyskaniem specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej – 236 wskazań:
  - największe zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 94 z 236 wskazań pracowników zatrudnionych w PZW, tj. 39,8%;
  - najmniejsze zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – kluby integracji społecznej, warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywności zawodowej, „inny ośrodek wsparcia” oraz „inne podmioty” (w powyższych podmiotach nie wykazano osób zainteresowanych uzyskaniem ww. specjalizacji).

Superwizja pracy socjalnej:

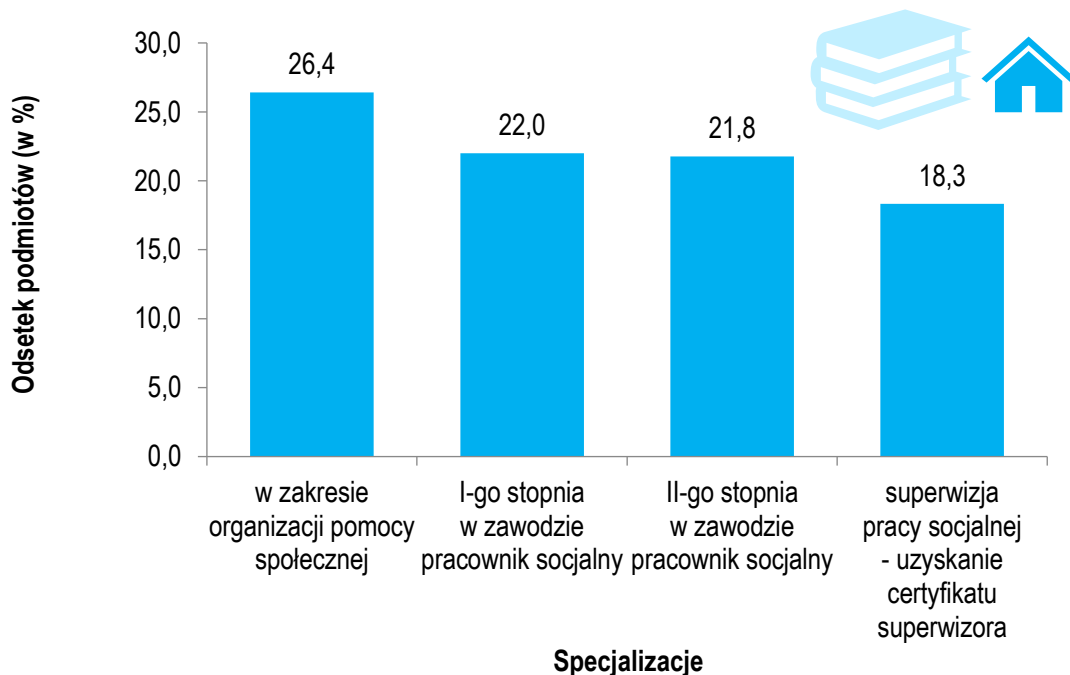
- Liczba wskazań pracowników zatrudnionych w PZW w ramach stosunku pracy, zainteresowanych uzyskaniem certyfikatu superwizora pracy socjalnej – 147 wskazań:
  - największe zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 57 ze 147 wskazań pracowników zatrudnionych w PZW, tj. 38,8%;

- najmniejsze zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, dzienne domy pomocy, kluby integracji społecznej, kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi, noclegownie, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywności zawodowej, rodzinny dom dziecka, „inny ośrodek wsparcia” oraz „inne podmioty” (w powyższych podmiotach nie wykazano osób zainteresowanych ukończeniem ww. specjalizacji).

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI:

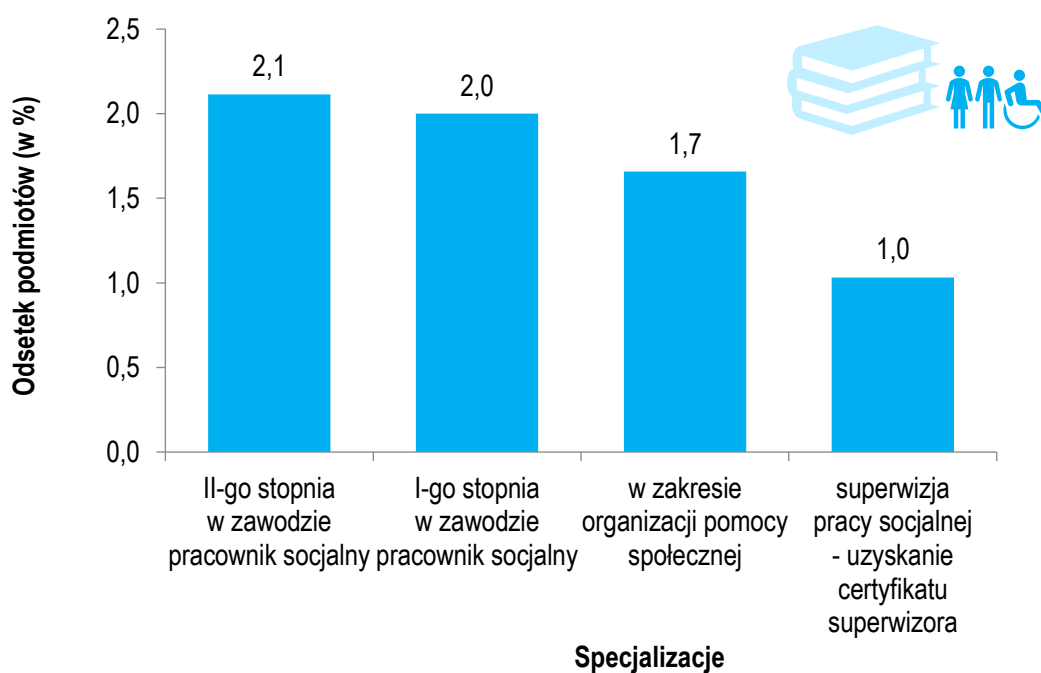
- ✓ Najczęściej wybieraną specjalizacją wśród podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne była specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej. Na dzień 31.12.2023 r. odsetek podmiotów, w których pracownicy byli zainteresowani jej uzyskaniem wyniósł 26,4%;
- ✓ Największe zainteresowanie uzyskaniem poszczególnych specjalizacji wykazywali pracownicy ośrodków pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu;
- ✓ Największym zainteresowaniem wśród pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne cieszyło się uzyskanie specjalizacji II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny. Na dzień 31.12.2023 r. odsetek pracowników zainteresowanych uzyskaniem ww. specjalizacji wyniósł 2,1%;
- ✓ Najmniejsze zainteresowanie odnotowano w przypadku uzyskania certyfikatu superwizora pracy socjalnej zarówno wśród badanych podmiotów (18,3%), jak i pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy (1,0%);
- ✓ Najmniej popularną specjalnością w ramach specjalizacji II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny była praca socjalna z cudzoziemcami, mniejszościami narodowymi i etnicznymi (4,0% wskazań);
- ✓ Najpopularniejszą specjalnością w ramach specjalizacji II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny była praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy (25,6% wskazań);
- ✓ Liczba wskazań w zakresie zainteresowania uzyskaniem poszczególnych specjalizacji (969 pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy oraz 362 podmioty) potwierdza znaczną potrzebę podnoszenia kwalifikacji w tym obszarze.

Odsetek podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, w których pracownicy zainteresowani są uzyskaniem poszczególnych specjalizacji, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (n=409)

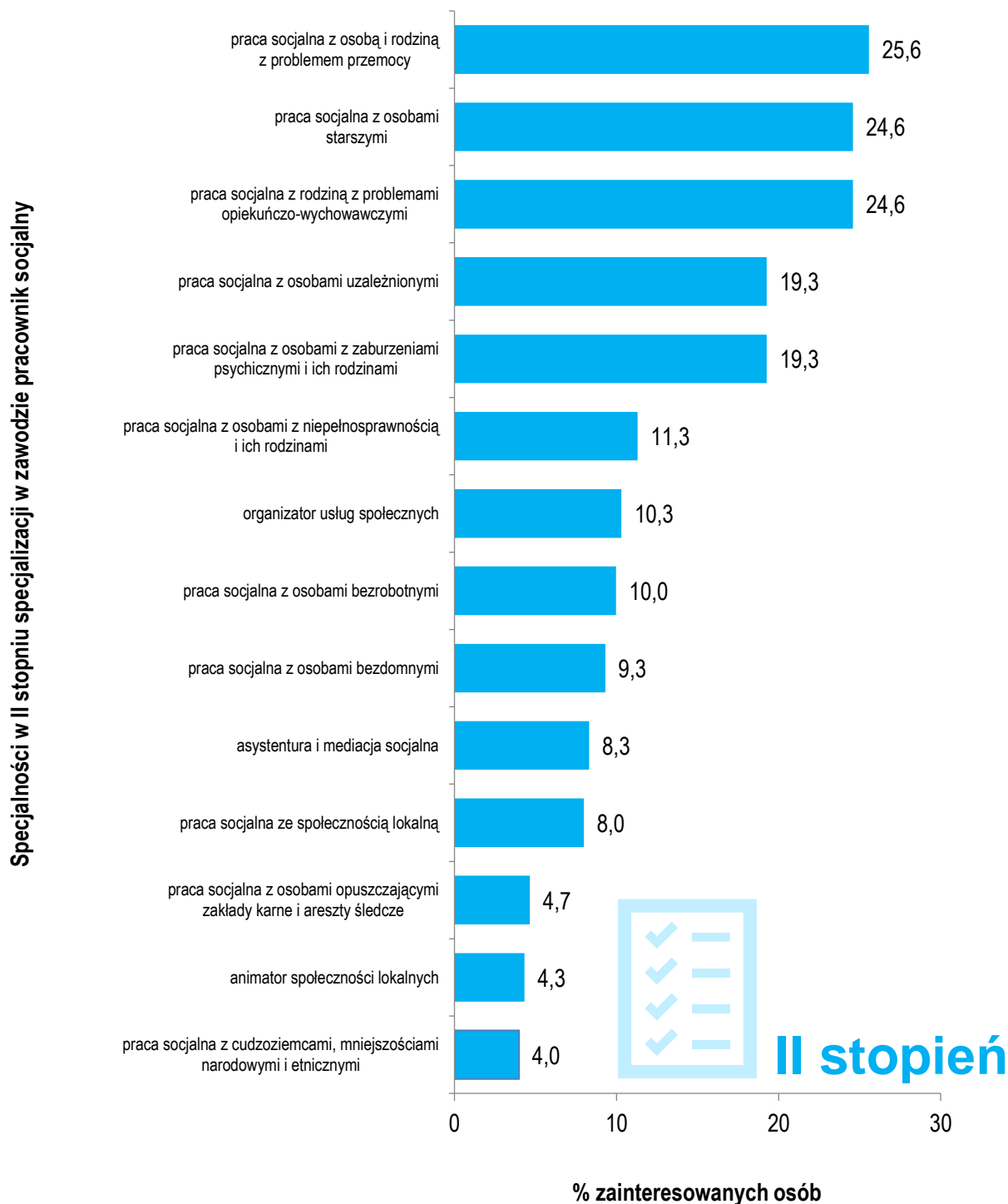
Uwaga: Na powyższym wykresie poszczególne podmioty mogły zostać ujęte kilka razy, gdyż ich pracownicy mogli wykazać zainteresowanie uzyskaniem więcej niż jednej specjalizacji.

Zainteresowanie pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne uzyskaniem poszczególnych specjalizacji (w %), województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (N=14 241)

Uwaga: Na powyższym wykresie poszczególne osoby mogły zostać ujęte kilka razy, gdyż mogły wykazać zainteresowanie uzyskaniem więcej niż jednej specjalizacji.

Zainteresowanie pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne uzyskaniem specjalizacji II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny w poszczególnych specjalnościach, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (n=301)

*Uwaga: Wartości nie sumują się do 100%, ponieważ 1 osoba mogła wybrać więcej niż jedną specjalność.

Zainteresowanie pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, zatrudnionych w ramach stosunku pracy, uzyskaniem poszczególnych specjalizacji, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Nazwa specjalizacji	Liczba podmiotów, w których pracownicy są zainteresowani uzyskaniem danej specjalizacji	Liczba osób zainteresowanych uzyskaniem danej specjalizacji	Odsetek zainteresowanych podmiotów (%)	Odsetek zainteresowanych pracowników (%)
specjalizacja I-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny	90	285	22,0	2,0
specjalizacja II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny	89	301	21,8	2,1
specjalizacja w zakresie organizacji pomocy społecznej	108	236	26,4	1,7
superwizja pracy socjalnej – uzyskanie certyfikatu superwizora	75	147	18,3	1,0

Liczba osób zainteresowanych uzyskaniem poszczególnych specjalizacji, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Rodzaje podmiotów	specjalizacja I-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny	specjalizacja II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny	specjalizacja w zakresie organizacji pomocy społecznej	certyfikat superwizora pracy socjalnej
ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu	69	163	94	57
ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu	61	94	62	46
dom pomocy społecznej	120	14	28	16
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	11	10	13	9
powiatowe centrum pomocy rodzinie	5	6	7	7

Rodzaje podmiotów	specjalizacja I-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny	specjalizacja II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny	specjalizacja w zakresie organizacji pomocy społecznej	certyfikat supervisora pracy socjalnej
centrum integracji społecznej	6	5	6	1
ośrodek interwencji kryzysowej	4	2	3	2
centrum usług społecznych	1	2	2	2
placówka specjalistycznego poradnictwa	1	2	2	1
podmiot zewnętrzny, któremu OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencja opiekuńcza)	0	1	2	1
klub samopomocy inny niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	1	1	0
noclegownia	0	1	1	0
dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	3	0	0	0
placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	1	0	4	2
dzienny dom pomocy	1	0	1	0
rodzinny dom dziecka	1	0	1	0
klub integracji społecznej	1	0	0	0
schronisko dla osób bezdomnych	0	0	4	1
środowiskowy dom samopomocy	0	0	3	2
regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna	0	0	2	0
„inny ośrodek wsparcia”	0	0	0	0
warsztat terapii zajęciowej	0	0	0	0

Rodzaje podmiotów	specjalizacja I-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny	specjalizacja II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny	specjalizacja w zakresie organizacji pomocy społecznej	certyfikat supervisor pracy socjalnej
zakład aktywności zawodowej	0	0	0	0
„inny podmiot”	0	0	0	0
Razem	285	301	236	147

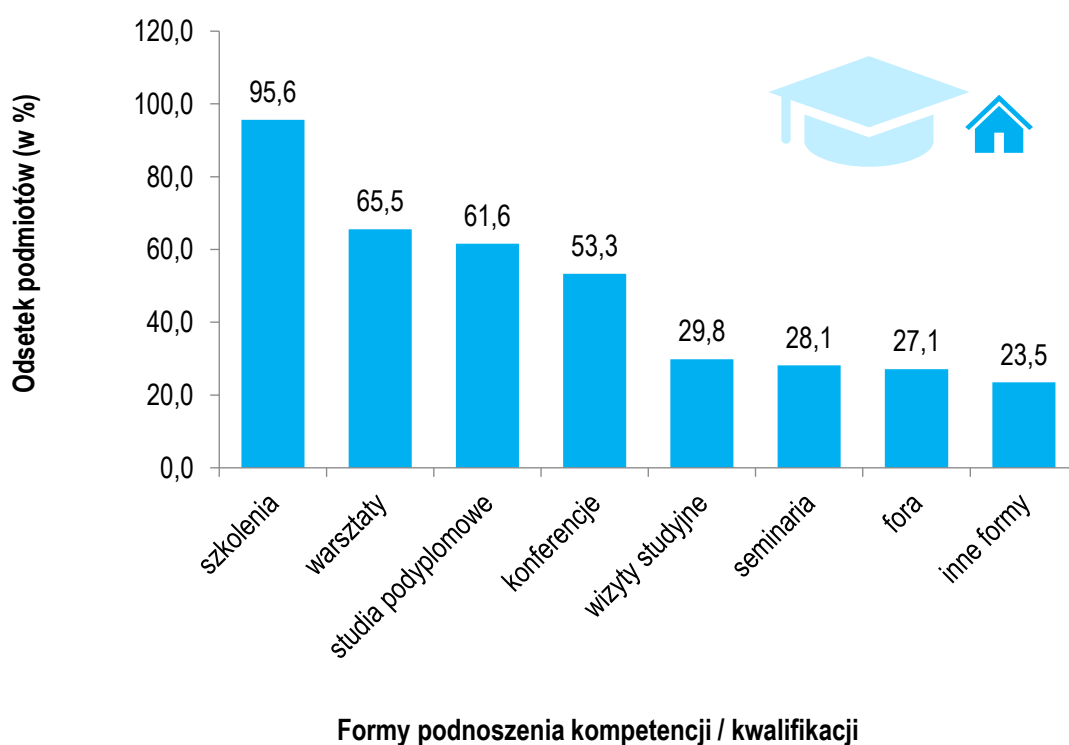
6.2. Zainteresowanie różnymi formami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych

Podrozdział przedstawia analizę poziomu zainteresowania pracowników zatrudnionych w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne różnorodnymi formami podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych. W ramach analizy uwzględniono szereg form kształcenia, takich jak szkolenia, warsztaty, studia podyplomowe, konferencje, seminaria, wizyty studyjne, fora oraz inne, mniej konwencjonalne rozwiązania, w tym webinaria, coaching, superwizje, kursy czy wyjazdy integracyjne niwelujące stres i wypalenie zawodowe. Analiza obejmuje zarówno liczbę podmiotów, w których pracownicy wykazali zainteresowanie ww. formami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych, jak i liczbę osób zainteresowanych poszczególnymi formami. Szczególną uwagę poświęcono identyfikacji preferowanych obszarów rozwoju zawodowego, co umożliwiło określenie kluczowych potrzeb szkoleniowych i zawodowych w badanych podmiotach.

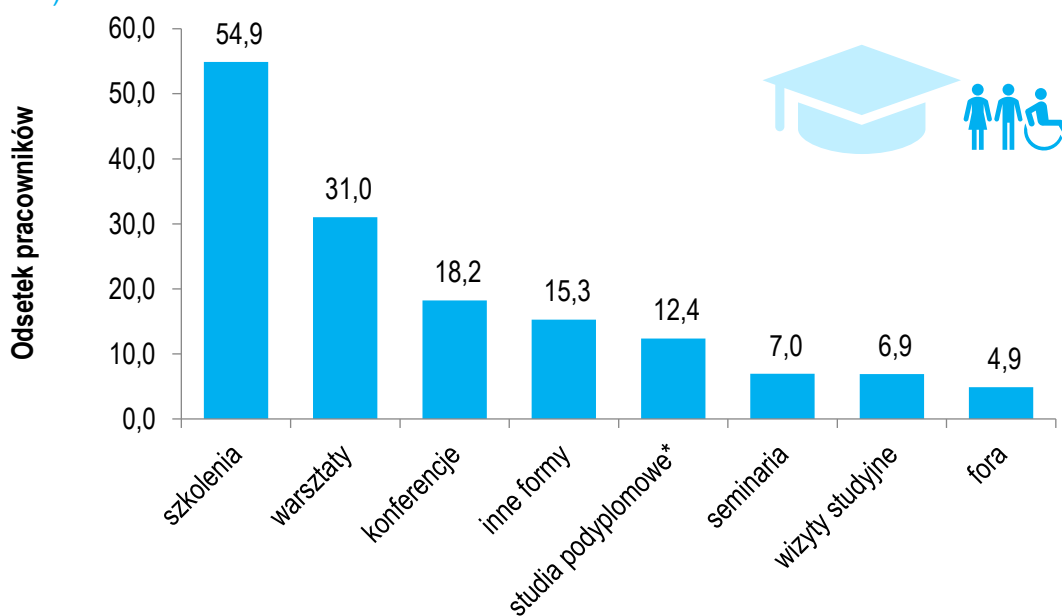
- Liczba podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, w których pracownicy wykazali swoje zainteresowanie podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą:
  - szkoleń – 391 z 409 badanych podmiotów, tj. 95,6%;
  - warsztatów – 268 z 409 badanych podmiotów, tj. 65,5%;
  - studiów podyplomowych – 252 z 409 badanych podmiotów, tj. 61,6%;
  - konferencji – 218 z 409 badanych podmiotów, tj. 53,3%;
  - wizyt studyjnych – 122 z 409 badanych podmiotów, tj. 29,8%;
  - seminariów – 115 z 409 badanych podmiotów, tj. 28,1%;
  - forów – 111 z 409 badanych podmiotów, tj. 27,1%;
  - innych form podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych – 96 z 409 badanych podmiotów, tj. 23,5%.

- Liczba pracowników zatrudnionych w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą:
  - szkoleń – 9 067 zainteresowanych pracowników z 16 510 pracowników zatrudnionych w PZW niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, tj. 54,9%;
  - warsztatów – 5 123 zainteresowanych pracowników z 16 510 pracowników zatrudnionych w PZW niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, tj. 31,0%;
  - konferencji – 3 006 zainteresowanych pracowników z 16 510 pracowników zatrudnionych w PZW niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, tj. 18,2%;
  - innych form podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych – 2 525 zainteresowanych pracowników z 16 510 pracowników zatrudnionych w PZW niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, tj. 15,3%;
  - studiów podyplomowych – 1 761 zainteresowanych pracowników z 14 241 pracowników zatrudnionych w PZW w ramach stosunku pracy, tj. 12,4%;
  - seminariów – 1 149 zainteresowanych pracowników z 16 510 pracowników zatrudnionych w PZW niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, tj. 7,0%;
  - wizyt studyjnych – 1 141 zainteresowanych pracowników z 16 510 pracowników zatrudnionych w PZW niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, tj. 6,9%;
  - forów – 805 zainteresowanych pracowników z 16 510 pracowników zatrudnionych w PZW niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, tj. 4,9%.
- Preferencje pracowników dotyczące miejsc i sposobów podnoszenia przez nich kompetencji / kwalifikacji zawodowych:
  - najwyższa wartość wskazań – wyjazdowe, na terenie województwa śląskiego – 244 z 745 wskazań czyli 32,8%;
  - najniższa wartość wskazań – w siedzibie ROPS – 112 z 745 wskazań czyli 15,0%.

Odsetek podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, w których pracownicy są zainteresowani podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą poszczególnych form, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (n=409)

Liczba pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą poszczególnych form, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (Nz=16 510 / No=14 241)

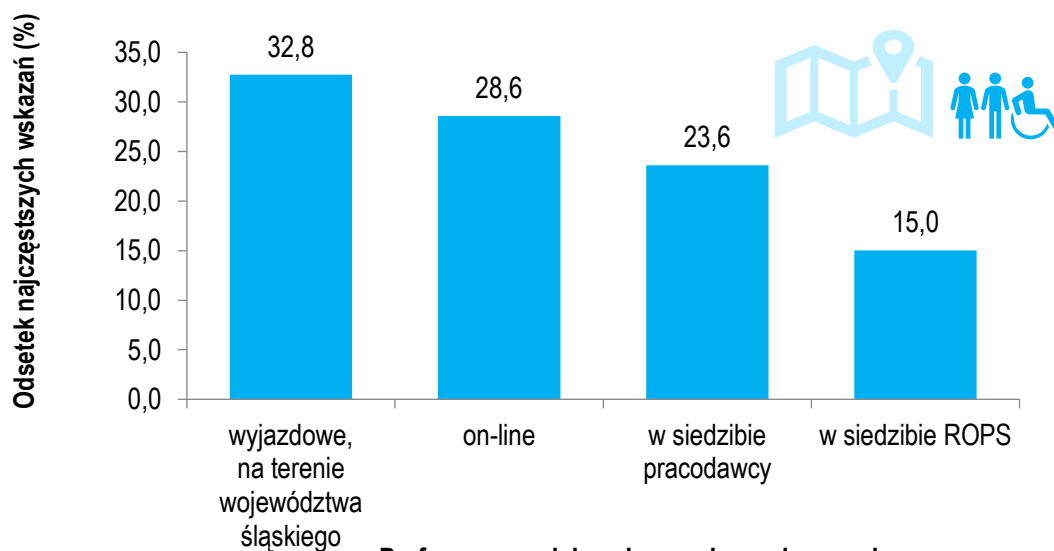
Formy podnoszenia kwalifikacji / kompetencji zawodowych

Uwaga: Nz – osoby zatrudnione w badanych podmiotach niezależnie od formy zatrudnienia,

No – osoby zatrudnione w ww. podmiotach w ramach stosunku pracy.

* W ramach tej kategorii uwzględniono tylko pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy.

Najczęściej wskazywane miejsca i sposoby podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników podmiotów realizujących wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (n=409)

Preferowane miejsca i sposoby podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych

Uwaga: Podmioty mogły wybrać maksymalnie 2 odpowiedzi – najliczniejsze spośród wskazywanych przez pracowników.

Zainteresowanie poszczególnymi formami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych	Liczba podmiotów, w których pracownicy są zainteresowani podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych	Liczba badanych podmiotów	Odsetek podmiotów, w których pracownicy są zainteresowani podnoszeniem kwalifikacji / kompetencji zawodowych (w %)
szkolenia	391	409	95,6
warsztaty	268	409	65,5
studia podyplomowe	252	409	61,6
konferencje	218	409	53,3
wizyty studyjne	122	409	29,8
seminaria	115	409	28,1
fora	111	409	27,1
inne formy	96	409	23,5

Zainteresowanie poszczególnymi formami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych	Liczba osób zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych	Liczba pracowników	Odsetek pracowników zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych (w %)
szkolenia	9 067	16 510	54,9
warsztaty	5 123	16 510	31,0
konferencje	3 006	16 510	18,2
inne formy	2 525	16 510	15,3
studia podyplomowe*	1 761	14 241	12,4
seminaria	1 149	16 510	7,0
wizyty studyjne	1 141	16 510	6,9
fora	805	16 510	4,9

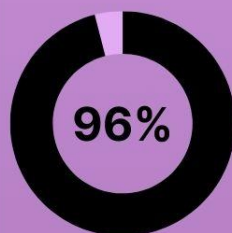
* W ramach tej kategorii uwzględniono tylko pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy.

Zainteresowanie poszczególnymi formami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników i podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne w poszczególnych rodzajach podmiotów, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Rodzaje podmiotów	Liczba pracowników zatrudnionych w PZW zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą poszczególnych form							
	studia podyplomowe	warsztaty	szkolenia	konferencje	seminaria	wizyty studyjne	fora	inne formy
centrum integracji społecznej	19	40	70	23	4	11	0	21
centrum usług społecznych	26	40	51	5	2	0	31	0
dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	5	9	16	3	0	0	3	0
dom pomocy społecznej	203	1 296	2 286	531	134	217	142	457
dzienny dom pomocy	23	39	35	25	16	10	2	0
„inny ośrodek wsparcia”	1	16	18	6	2	1	0	0
klub integracji społecznej	4	1	8	6	2	4	1	1
klub samopomocy inny niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2	4	4	4	0	4	0	0
noclegownia	1	3	20	2	3	0	0	2
ośrodek interwencji kryzysowej	49	71	110	44	3	2	16	48
ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu	329	636	1 300	459	207	219	193	394
ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu	613	1 976	3 552	1 318	517	456	243	930
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	162	240	516	133	54	9	21	157
placówka specjalistycznego poradnictwa	33	34	56	35	7	10	8	42
placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	75	112	127	81	51	50	41	168

Rodzaje podmiotów	Liczba pracowników zatrudnionych w PZW zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą poszczególnych form							
	studia podyplomowe	warsztaty	szkolenia	konferencje	seminaria	wizyty studyjne	fora	inne formy
podmiot zewnętrzny, któremu OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencja opiekuńcza)	1	14	39	14	9	13	5	0
powiatowe centrum pomocy rodzinie	129	214	318	153	91	50	68	124
regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna	12	33	33	6	0	0	0	0
rodzinny dom dziecka	0	0	1	0	0	0	0	0
schronisko dla osób bezdomnych	2	22	36	4	0	18	0	44
środowiskowy dom samopomocy	45	163	225	126	42	41	15	43
warsztat terapii zajęciowej	22	38	120	25	3	4	16	0
zakład aktywności zawodowej	2	57	57	0	0	0	0	90
„inny podmiot”	3	65	69	3	2	22	0	4
Razem	1 761	5 123	9 067	3 006	1 149	1 141	805	2 525

SZKOLENIA

Odsetek podmiotów, w których kadra zainteresowana jest podnoszeniem kwalifikacji / kompetencji zawodowych w formie szkoleń

Najczęściej wybierane obszary szkoleniowe:

- ◆ Rozwój kompetencji miękkich
- ◆ Terapia i wsparcie dzieci i młodzieży: aspekty psychospołeczne
- ◆ Osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność
- ◆ Praca z dziećmi i dorosłymi w kryzysie psychicznym oraz z ich rodzinami
- ◆ Praca socjalna z osobami uzależnionymi, ich rodzinami oraz osobami zagrożonymi uzależnieniem
- ◆ Diagnoza, planowanie i realizacja wsparcia socjalnego

W ramach powyższych obszarów szkoleniowych, największym zainteresowaniem cieszyły się konkretnie tematy szkoleń przedstawione poniżej.

Rozwój kompetencji miękkich

- Zarządzanie stresem i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu
- Skuteczna komunikacja interpersonalna i sprawny zespół (treningi)
- Techniki relaksacyjne
- Asertywność – trening budowania profesjonalnej postawy w sytuacjach zawodowych i pewności siebie w sytuacjach prywatnych
- Zarządzanie własną energią

Terapia i wsparcie dzieci i młodzieży: aspekty psychospołeczne

- Złość i frustracja u dzieci, pomoc dzieciom w radzeniu sobie z trudnymi emocjami
- Budowanie poczucia wartości u dzieci i młodzieży
- Dziecko z zaburzeniami więzi
- Trening zastępowania agresji (ART)
- Efektywna komunikacja i pozytywny wpływ na młodzież

Osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność

- Efektywna komunikacja z osobami starszymi – trudności i bariery, jak je pokonywać
- Etyka w pracy opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych
- Problemy osób starszych
- Praca z osobami starszymi i niepełnosprawnymi (także z niedostłuchem) w oparciu o różne metody terapeutyczne
- Opieka nad osobami dotkniętymi chorobami otępiennymi

Praca z dziećmi i dorosłymi w kryzysie psychicznym oraz z ich rodzinami

- Zaburzenia depresyjne, w tym z zachowaniami autodestrukcyjnymi
- Choroby i zaburzenia psychiczne
- Zaburzenia lękowe
- Zachowania suicydalne dzieci i dorosłych
- Zaburzenia osobowości u dzieci i młodzieży

Praca socjalna z osobami uzależnionymi, ich rodzinami oraz osobami zagrożonymi uzależnieniem

- Przeciwdziałanie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych – profilaktyka, rozpoznawanie pierwszych symptomów, wsparcie
- Praca socjalna z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi
- Uzależnienia dzieci i młodzieży
- Uzależnienia behawioralne, w szczególności dzieci i młodzieży
- Rozpoznawanie substancji psychoaktywnych

Diagnoza, planowanie i realizacja wsparcia socjalnego

- Praca z trudnym, agresywnym klientem – metody oddziaływania i techniki przezwyciężania trudności
- Bezpieczeństwo pracownika socjalnego – samoobrona i inne metody
- Komunikacja i proces motywacji w pracy socjalnej z klientem pomocy społecznej
- Innowacyjne rozwiązania w zakresie pomocy społecznej, w tym: dialog motywacyjny, coaching, praca socjalna oparta na zasobach, animacja lokalna, arteterapia
- Kontrakt socjalny / porozumienie

- Liczba podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, w których pracownicy wykazali zainteresowanie podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą udziału w szkoleniach – 391 z 409 badanych podmiotów, tj. 95,6%.
- Liczba pracowników zatrudnionych w PZW niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, zainteresowanych udziałem w szkoleniach – 9 067 osób, tj. 54,9%:
  - największe zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 3 552 z 9 067 pracowników zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą ww. formy, tj. 39,2%;
  - najmniejsze zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – rodzinny dom dziecka – 1 z 9 067, tj. 2,6% pracowników zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą ww. formy
- Preferencje w zakresie obszarów szkoleniowych wśród pracowników:
  - najczęściej wskazywany obszar szkoleniowy – rozwój kompetencji miękkich – 11 048 wskazań pracowników³³ w ramach ww. obszaru;
  - najrzadziej wskazywany obszar szkoleniowy – praca socjalna z osobami opuszczającymi zakłady karne i areszty śledcze – 129 wskazań pracowników w ramach ww. obszaru.

³³ Jedna osoba mogła wybrać więcej niż jeden temat szkolenia w ramach danego obszaru szkoleniowego, dlatego liczba wskazań może być wyższa niż ogólna liczba zainteresowanych osób daną formą podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych.

Zainteresowanie tematyką szkoleń – liczba wskazań pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne w ramach poszczególnych obszarów szkoleniowych, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (n=409, N=9 067)

Uwaga: Na powyższym wykresie poszczególne osoby mogły zostać ujęte kilka razy, gdyż mogły wyказаć zainteresowanie udziałem w kilku szkoleniach w ramach danego obszaru szkoleniowego.

Szczegółowy wykaz tematów szkoleń, będących przedmiotem zainteresowania pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba wskazań
1.	Rozwój kompetencji miękkich	11 048
w tym:	zarządzanie stresem i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	2 593
	skuteczna komunikacja interpersonalna i sprawny zespół (treningi)	1 745
	techniki relaksacyjne	1 619
	asertywność - trening budowania profesjonalnej postawy w sytuacjach zawodowych i pewności siebie w sytuacjach prywatnych	1 562
	zarządzanie własną energią	1 107
	praca pod presją czasu	962
	warsztaty podnoszenia samooceny pracownika	906
	wystąpienia publiczne	342
	radzenie sobie w pracy po degradacji na zajmowanym stanowisku	186
	inne, w tym: - skuteczne zarządzanie zespołem - sposoby rozładowywania napięć i konfliktów - praca z pracownikiem „narzekającym”	26
2.	Terapia i wsparcie dzieci i młodzieży: aspekty psychospołeczne	8 523
w tym:	złość i frustracja u dzieci, pomoc dzieciom w radzeniu sobie z trudnymi emocjami	661
	budowanie poczucia wartości u dzieci i młodzieży	650
	dziecko z zaburzeniami więzi	596
	trening zastępowania agresji (ART)	544
	efektywna komunikacja i pozytywny wpływ na młodzież	528
	rozwój psychospołeczny i wsparcie dzieci i młodzieży	527
	dziecko z zaburzeniami koncentracji uwagi	518
	przemoc i cyberprzemoc rówieśnicza	511
	kary i nagrody w wychowaniu	510
	rozwój seksualny dzieci i młodzieży	509

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba wskazań
	dziecko z zespołem Aspergera	500
	trauma i PTSD u dziecka – rozpoznawanie i formy wsparcia	468
	dziecko ze spektrum autyzmu	462
	kształtowanie poczucia sprawczości u dzieci	448
	terapia przez zabawę	417
	zintegrowany model terapii dla dzieci z FASD (FAS)	402
	fobia szkolna	265
	inne	7
3.	Osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność	7 577
	efektywna komunikacja z osobami starszymi – trudności i bariery, jak je pokonywać	1 032
	etyka w pracy opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych	863
	problemy osób starszych	852
	praca z osobami starszymi i niepełnosprawnymi (także z niedosłuchem) w oparciu o różne metody terapeutyczne	843
	opieka nad osobami dotkniętymi chorobami ołpeinnymi	831
	usługi opiekuńcze: podstawowe i specjalistyczne	659
w tym:	aktywizowanie społeczne seniorów i osób niepełnosprawnych	623
	domy pomocy społecznej: kierowanie, umieszczanie, ustalanie odpłatności za pobyt i egzekwowanie obowiązku ponoszenia opłat przez członków rodziny, również zza granicy	478
	zagospodarowanie czasu wolnego seniorów – animacje	437
	opieka wytchnieniowa	341
	ubezłasnowolnienie osób przebywających w DPS	242
	dochodzenie należności po zgonie zobowiązanych	182
	wydawanie decyzji w sprawach osób umieszczonych w DPS przed 2004 r.	132

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba wskazań
	inne, w tym: - rehabilitacja poznawcza zaburzeń pamięci metodą SR (<i>Spaced Retrieval</i>) - metoda <i>Montesorii Senior</i> - umieszczenie w DPS bez wymaganej zgody - ubezwłasnowolnienie osoby - gerontologia, w tym psychogerontologia	62
4.	Praca z dziećmi i dorosłymi w kryzysie psychicznym oraz z ich rodzinami	6 634
w tym:	zaburzenia depresyjne, w tym z zachowaniami autodestrukcyjnymi	1 238
	choroby i zaburzenia psychiczne	1 185
	zaburzenia lękowe	1 001
	zachowania suicydalne dzieci i dorosłych	925
	zaburzenia osobowości u dzieci i młodzieży	924
	kryzys psychiczny z perspektywy osoby, która go doświadcza	848
	Trening Społecznego Poznania (TSP)	511
	inne	2
5.	Praca socjalna z osobami uzależnionymi, ich rodzinami oraz osobami zagrożonymi uzależnieniem	5 770
w tym:	przeciwdziałanie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych – profilaktyka, rozpoznawanie pierwszych symptomów, wsparcie	597
	praca socjalna z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi	582
	uzależnienia dzieci i młodzieży	581
	uzależnienia behawioralne, w szczególności dzieci i młodzieży	580
	rozpoznawanie substancji psychoaktywnych	485
	problem alkoholowy – praca z uzależnionym i jego rodziną, motywacja do leczenia	458
	praca z osobami uzależnionymi od środków psychotropowych oraz uzależnienia mieszane	445
	dialog motywacyjny w skutecznej profilaktyce uzależnień	402
	strategie interwencyjne w sytuacji używania narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych, np. dopalaczy	402
	praca z osobami uzależnionymi z podwójną diagnozą	331
	specyfika uzależnień kobiet	279

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba wskazań
	podstawowe pojęcia związane z prawnymi regulacjami dotyczącymi narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych w ustawodawstwie polskim	222
	terapia odwykowa w nurcie TSR	209
	rola gminnych / miejskich komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	170
	inne, w tym: - praca z dziećmi i młodzieżą zagrożoną uzależnieniem od mediów ekranowych i substancji szkodliwych negatywnie wpływających na układ nerwowy (napoje energetyczne, dopalacze)	27
6.	Diagnoza, planowanie i realizacja wsparcia socjalnego	4 853
	praca z trudnym, agresywnym klientem – metody oddziaływania i techniki przezwyciężania trudności	1 417
	bezpieczeństwo pracownika socjalnego – samoobrona i inne metody	838
	komunikacja i proces motywacji w pracy socjalnej z klientem pomocy społecznej	605
	innowacyjne rozwiązania w zakresie pomocy społecznej, w tym: dialog motywacyjny, coaching, praca socjalna oparta na zasobach, animacja lokalna, arteterapia	508
	kontrakt socjalny / porozumienie	338
w tym:	metody i techniki w pracy socjalnej: <i>case work</i> , praca z grupą, organizowanie społeczności lokalnej (wspieranie rozwoju partnerstwa w społeczności lokalnej, promowanie w mediach społecznościowych)	297
	diagnoza socjalno-bytowa i długofalowy plan pracy z jednostką / rodziną	291
	projekty socjalne – przygotowanie i realizacja	261
	pogłębiona i wieloaspektowa diagnoza środowiska lokalnego w pracy socjalnej	240
	inne, w tym: - aspekty pracy z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie - kierunki terapii, metody pracy a przymus bezpośredni	58
7.	Interwencja kryzysowa i przeciwdziałanie przemocy domowej	4 690
	przeciwdziałanie przemocy domowej zgodnie z nowelizacją ustawy	864
	praca z dzieckiem doznającym różnych form przemocy	827
w tym:	praca z osobami doznającymi przemocy	694
	procedura „Niebieskie Karty”	658
	interwencja kryzysowa	643

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba wskazań
	rola zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych	426
	praca ze sprawcą przemocy, w tym w nurcie TSR	408
	inne, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - prawa mieszkańca DPS - metody pracy z mieszkańcami DPS, w tym: w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej - praca z osobą chorującą psychicznie - metody dialogu motywującego - doświadczenie dziecka w przemocą seksualną - myśli samobójcze - praca z osobami niepełnosprawnymi zaburzonymi psychicznie, niepełnosprawnością intelektualną, niepeł. sprzężoną - indywidualna diagnoza potrzeb i możliwości wychowanka - jak budować swój autorytet - kształcenie kompetencji kluczowych w zakresie interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie - terapia dla osób z niepełnosprawnością 	170
8.	Prawo administracyjne i zamówienia publiczne	3 528
	kodeks postępowania administracyjnego w praktyce	1 118
	ustawa o doręczeniach elektronicznych – wdrożenie doręczeń elektronicznych (e-doręczeń) i rozwiązań klasy EZD/EOD w praktyce	697
	przygotowywanie decyzji administracyjnych	579
	redagowanie aktów administracyjnych i korespondencji urzędowej	435
	zamówienia publiczne (w tym do 130 tys. w jednostkach pomocy społecznej)	370
w tym:	udostępnianie informacji publicznej	309
	inne, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - zamówienia publiczne powyżej 130 tys. zł netto - zasada konkurencyjności w zamówieniach współfinansowanych z Unii Europejskiej - nowelizacje dotyczące prawa zamówień publicznych - roboty budowlane - przeprowadzenie postępowania - Krajowy System e-Faktur (KSeF) - kodeks postępowania administracyjnego w pomocy społecznej 	20
9.	Praca z rodziną doświadczającą trudności w pełnieniu swoich ról	3 414
	praca z rodzinami, w szczególności z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	734
w tym:	mediacje rodzinne i społeczne	428
	podejście skoncentrowane na rozwiązaniach	428

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba wskazań
	praca socjalna z osobą / rodziną wieloproblemową	418
	żałoba i choroba w rodzinie, podstawy wsparcia członków rodziny	342
	współpraca asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym	315
	terapia systemowa rodzin	296
	młode i/lub samotne matki – problemy, rozwiązania	241
	asystentura i mediacja socjalna	192
	inne	20
10.	Wsparcie dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin	3 121
	agresja i autoagresja osób z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami psychicznymi	531
	praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinami – problemy i możliwości wsparcia osób i rodzin	375
	jak rozwijać autonomię osobistą i życiową dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną	288
	obsługa klienta z niepełnosprawnością – prawidłowe postawy wobec klientów z niepełnosprawnością	267
	metody pracy z dorosłymi osobami ze spektrum autyzmu	260
	asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	258
	sposoby aktywizacji w środowisku osób z niepełnosprawnością	241
	mieszkania treningowe i wspomagane	239
	rodzaje wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami ze środków PFRON	238
	warsztaty terapii zajęciowej – zasady funkcjonowania, formy terapii zajęciowej	237
	praktyczna realizacja ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	180
	inne, w tym terapia zajęciowa	7
11.	Rozwój kompetencji twardych wspierających pracę w dziedzinie pomocy społecznej	3 025
	kurs z zakresu <i>Microsoft Excel</i>	847
	języki obce, w tym: angielski, ukraiński, romski, hiszpański	716
	kurs języka migowego	561

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba wskazań
	kurs z zakresu <i>Microsoft Word</i>	392
	obsługa systemu POMOST	274
	praca z kamerą, aparatem i grafika komputerowa	223
	inne, w tym: - kurs z zakresu grafiki komputerowej z wykorzystaniem programów: COREL, CANVA - tabele przestawne w Exel - narzędzia analizy danych	12
12.	Zarządzanie finansami, rachunkowością i budżetowaniem w jednostkach pomocy społecznej	2 478
	księgowość	326
	aktualne problemy gospodarki finansowej, rachunkowości i sprawozdawczości w jednostkach pomocy społecznej	305
	rejestr umów zawieranych przez jednostki sektora finansów publicznych – jak prawidłowo prowadzić rejestr?	280
	klasyfikacja budżetowa dochodów i wydatków	279
	finanse publiczne	278
	środki trwałe i wartości niematerialne i prawne w jednostkach budżetowych	278
w tym:	obsługa programu PŁATNIK	254
	rozliczanie dotacji budżetowych	244
	faktury ustrukturyzowane	212
	inne, w tym: - księgowość w ośrodkach pomocy społecznej - Wieloletnia Prognoza Finansowa (WPF) - wdrożenie Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) w jednostkach budżetowych - fakturowanie w ramach Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) - inwentaryzacja	22
13.	Kadry i płace	2 392
	prawo pracy, w tym kodeks pracy	423
	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	333
w tym:	dokumentacja pracownicza po zmianach	327
	czas pracy	302
	naliczanie wynagrodzeń	299

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba wskazań
	składki zdrowotne i ubezpieczenia	262
	zarządzanie zasobami ludzkimi	254
	nabory urzędnicze	180
	inne, w tym: - dodatkowe wynagrodzenie roczne - polityka kasowa: prowadzenie kasy, obsługa gotówkowa, raporty kasowe - tworzenie harmonogramu czasu pracy	12
14.	Inne zagadnienia prawne	2 239
	świadczenia rodzinne	360
	świadczenie pielęgnacyjne vs świadczenie wspierające	314
	fundusz alimentacyjny	287
	Fundusz Solidarnościowy – programy, zadania, rozliczanie, wnioskowanie o środki	176
	nowelizacja specustawy ukraińskiej	174
	zmiana w przepisach covidowych	170
	dodatki mieszkaniowe	164
w tym:	karta dużej rodziny	140
	dodatek gazowy	121
	stypendia szkolne	118
	upadłość konsumencka	106
	ustawa o repatriacji	53
	inne, w tym: - dodatek osłonowy - prawo gospodarcze - realizacja projektów finansowanych ze środków z UE - zdarzenia nadzwyczajne - ochrona małoletnich	56
15.	Bezpieczeństwo i ochrona obiektów	2 213
	pierwsza pomoc / kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy	2 088
w tym:	przeegląd budynków	83
	kurs aktualizacyjny dla inspektorów ochrony przeciwpożarowej	37

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba wskazań
	inne, w tym: - zarządzanie i administrowanie budynkami	5
16.	Wybrane zagadnienia prawne w zakresie pomocy społecznej	1 985
w tym:	ustawa o pomocy społecznej – aktualne przepisy	960
	postępowanie egzekucyjne i/lub windykacyjne w pomocy społecznej	347
	upoważnienia i pełnomocnictwa w pomocy społecznej, w tym dotyczące zaciągania zobowiązań	217
	uchwały i prawo miejscowe dot. pomocy społecznej – tworzenie aktów, ujednolicanie, obligatoryjne konsultacje	178
	bieżące przepisy prawne związane z funkcjonowaniem ośrodka pomocy społecznej oraz przekształceniem w centrum usług społecznych	150
	postępowanie legislacyjne w jednostkach samorządowych	123
	inne, w tym: - depozyty mieszkańców DPS	10
17.	Pieczą zastępczą – praca z rodzinami i dziećmi	1 826
w tym:	ocena bezpieczeństwa dziecka w rodzinie i procedura zabezpieczenia go	327
	zmiany w życiu dziecka w pieczy zastępczej – żałoba po śmierci rodziców naturalnych, adopcja, przejście do innej rodziny zastępczej, powrót do rodziny naturalnej	210
	aspekt psychologiczny kontaktów dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej z rodzicami naturalnymi stosującymi przemoc	193
	praca z rodziną biologiczną dzieci umieszczonych w pieczy w zakresie pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny	184
	problem tożsamości dzieci w rodzinach zastępczych	168
	rodzicielstwo zastępcze: praca z dzieckiem i opieka nad nim	160
	warsztat pracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	157
	realizacja programu usamodzielnienia	157
	prowadzenie kampanii na rzecz rodzin zastępczych	122
	odpłatność rodziców biologicznych za pobyt w pieczy zastępczej	120

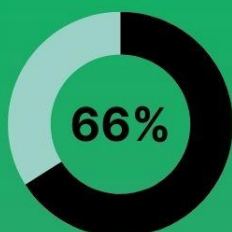
Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba wskazań
	inne, w tym: - rozliczanie kosztów koordynatorów pieczy zastępczej - obsługa płatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (łącznie z windykacją)	28
18.	Organizacja pracy w sekretariacie, zarządzanie dokumentacją, w tym archiwizacja	1 416
w tym:	elektroniczny obieg dokumentów	402
	archiwizacja	333
	instrukcja kancelaryjna	245
	obieg i archiwizacja dokumentacji w systemie EZD	242
	prowadzenie sekretariatu	181
	inne, w tym: - organizacja archiwum zakładowego z uwzględnieniem projektowanych zmian w ustawie o narodowych zasobie archiwalnym i archiwum - dokument elektroniczny, podpis elektroniczny	13
19.	Wybrane elementy wpływające na efektywność pracy jednostek pomocy społecznej	851
w tym:	sposoby motywowania pracowników przez kadrę zarządzającą: realizacja celów, monitoring, efekty	241
	zasady współpracy służb z instytucjami pomocy	212
	dostępność cyfrowa, informatyczna i architektoniczna w instytucji, w tym tworzenie udostępnianych dokumentów	182
	promocja i informacja w jednostkach pomocy społecznej (kampanie społeczne)	119
	<i>gender mainstreaming</i> w administracji publicznej i samorządowej	93
	inne, w tym wykorzystanie sztucznej inteligencji w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej	4
20.	Zarządzanie projektami i finansowanie zewnętrzne	823
w tym:	pozyskiwanie grantów, dotacji ze źródeł zewnętrznych	265
	realizacja programów i projektów z zakresu pomocy społecznej	240
	koordynowanie projektów w nowej perspektywie finansowej ze środków unijnych	202

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba wskazań
	zarządzanie projektami (<i>PRINCE2 Foundation</i>)	111
	inne	5
21.	Wybrane zagadnienia prawne w zakresie wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej	771
	ustawa o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej	438
	kodeks rodzinny i opiekuńczy	329
w tym:	inne, w tym: - postępowanie windykacyjne i egzekucyjne z tytułu nieuiszczonej opłaty przez rodzica biologicznego za pobyt dziecka w pieczy zastępczej - zadania i obowiązki kuratora dla rodzica biologicznego nieznanego z miejsca pobytu	4
22.	Reorganizacja usług społecznych	753
	rozwój usług społecznych i ich deinstytucjonalizacja	326
	lokalny plan rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji (LPDI)	150
	centra usług społecznych	143
	wolontariat (poszukiwanie wolontariuszy i prowadzenie wolontariatu)	128
w tym:	inne, w tym: - zlecanie zadań organizacjom pozarządowym - rozliczanie dotacji	6
23.	Rozwój umiejętności trenerskich	740
	trener umiejętności społecznych	453
	trener kompetencji rodzicielskich	284
w tym:	inne, w tym: - trener pracy - trener z zakresu szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze	3
24.	Pomoc osobom w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem mieszkaniem	595
	kierunki pracy z osobami w kryzysie bezdomności i propozycje rozwiązań problemu bezdomności	223
w tym:	metody motywowania osób w kryzysie bezdomności do skorzystania z pomocy, m.in. w formie schroniska i procedura umieszczania	197
	nowoczesne metody pracy socjalnej z osobami zagrożonymi bezdomnością i wykluczeniem społecznym, w tym elementy streetworkingu	170

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba wskazań
	inne, w tym: - nowoczesne metody pracy z osobami zadłużonymi – zagrożonymi wykluczeniem mieszkaniowym	5
25.	Bezpieczeństwo danych i cyberbezpieczeństwo	559
w tym:	bezpieczeństwo w sieci: cyberprzemoc i cyberprzestępczość	283
	bezpieczne zarządzanie danymi i informacją: analiza ryzyka ochrony danych osobowych i analiza ryzyka bezpieczeństwa informacji	271
	inne, w tym: - krajowe ramy interoperacyjności - zarządzanie incydentami bezpieczeństwa - Dyrektywa NIS2	5
26.	Zarządzanie systemami informatycznymi i sieciami	422
w tym:	administrowanie siecią informatyczną	61
	<i>Active Directory Services with Windows Server</i> – administrowanie (domena)	55
	monitorowanie i rozwiązywanie problemów w sieciach komputerowych	52
	<i>Microsoft Windows Server</i> , w tym konfiguracja <i>Active Directory</i>	49
	szkolenie administratorów z obsługi urządzeń FORTINET	48
	<i>ESET Client & Network Security Administrator</i>	43
	administrowanie systemem Linux: poziom podstawowy i zaawansowany	39
	ITIL 4 Foundation (wraz z pakietem egzaminacyjnym) – dotyczy zarządzania usługami informatycznymi	36
	<i>Veeam Availability Suite: Configuration and Management</i>	35
inne	4	
27.	Pomoc społeczna wobec kryzysu migracyjnego i traumy wojennej	375
w tym:	wsparcie cudzoziemców, w tym indywidualny program integracji	92
	praca z rodzinami ukraińskimi – uwarunkowania kulturowe, system wsparcia w Ukrainie a w Polsce	90
	kryzys uchodźczy i trauma wojenna PTSD	88
	polityka antydyskryminacyjna	60
	weryfikacja wniosków o przyznanie świadczeń za zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy	44

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba wskazań
	inne, w tym pomoc integracyjna IPI	1
28.	Kontrola i audyt w jednostkach pomocy społecznej	356
w tym:	cele i mierniki realizacji w planowaniu kontroli zarządczej	150
	przeprowadzanie czynności kontrolnych w placówkach pomocy społecznej / pieczy zastępczej	118
	zasady formułowania zaleceń pokontrolnych	82
	inne, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - rozliczanie udzielanych dotacji w ramach zadań zleconych - przeprowadzanie zadań audytowych - przeprowadzanie kontroli w podległych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej - zarządzanie ryzykiem 	6
29.	Praca socjalna z osobami długotrwale bezrobotnymi	187
w tym:	liczba osób i proponowane tematy: <ul style="list-style-type: none"> - praca socjalna z osobami długotrwale bezrobotnymi - aktywizacja osób bezrobotnych - techniki motywacyjne w pracy z osobami bezrobotnymi - zastosowanie dialogu motywującego w pracy z osobą długotrwale bezrobotną 	187
30.	Praca socjalna z osobami opuszczającymi zakłady karne i areszty śledcze	129
w tym:	liczba osób i proponowane tematy: <ul style="list-style-type: none"> - życie zawodowe i rodzinne po opuszczeniu zakładu karnego - readaptacja społeczna - Fundusz Pomocy Postpenitencjarnej - pomoc osobom opuszczającym zakłady karne i areszty śledcze - obowiązek gminy właściwej w zakresie określenia planu pomocy - praca socjalna z osobami opuszczającymi ZK i areszty śledcze - pierwsza pomoc 	129

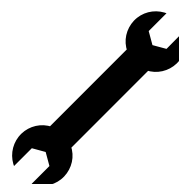
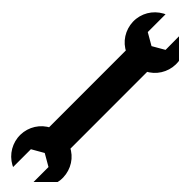
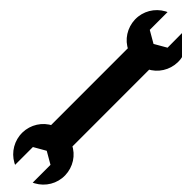
WARSZTATY

Odsetek podmiotów, w których kadra zainteresowana jest podnoszeniem kwalifikacji / kompetencji zawodowych w formie warsztatów

Najczęściej wybierane obszary tematyczne warsztatów:

- ✦ Bezpieczeństwo i higiena zdrowia psychicznego pracowników pomocy społecznej
- ✦ Warsztat pracy z rodziną
- ✦ Praca z dziećmi i dorosłymi w kryzysie psychicznym oraz z ich rodzinami
- ✦ Interwencja kryzysowa i przeciwdziałanie agresji i przemocy
- ✦ Warsztat pracy z dziećmi i młodzieżą
- ✦ Rozwój zawodowy i kompetencje interpersonalne pracowników pomocy społecznej

W ramach powyższych obszarów tematycznych, największym zainteresowaniem cieszyły się przedstawione poniżej tematy warsztatów.

Bezpieczeństwo i higiena zdrowia psychicznego pracowników pomocy społecznej

- Radzenie sobie ze stresem – techniki relaksacji
- Zapobieganie wypaleniu zawodowemu
- Samoobrona
- Bezpieczeństwo pracownika socjalnego w pracy
- Coaching dla pracowników pomocy społecznej

Warsztat pracy z rodziną

- Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach
- Trening zastępowania agresji
- Praca z „trudnym rodzicem”
- Praca z traumą u dzieci i dorosłych
- Praca z rodziną, w tym z wieloproblemową

Praca z dziećmi i dorosłymi w kryzysie psychicznym oraz z ich rodzinami

- Zaburzenia: obsesyjno-kompulsywne, lękowe, fobie, depresja, schizofrenia
- Budowanie kontaktu z osobami zaburzonymi psychicznie
- Samookaleczenia
- Praca z osobami zaburzonymi psychicznie oraz z ich rodzinami
- Choroby psychiczne

Interwencja kryzysowa i przeciwdziałanie agresji i przemocy

- Praca z osobami doznającymi przemocy
- Praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy
- Praca z dzieckiem doznającym przemocy i po ustąpieniu zagrożenia
- Zapobieganie agresji i przemocy rówieśniczej
- Procedura "Niebieskie Karty"

Warsztat pracy z dziećmi i młodzieżą

- Kształtowanie poczucia własnej wartości
- Samookaleczenia wśród dzieci
- Pozytywna dyscyplina
- Metody pracy z nieletnimi
- Zaburzenia zachowania

Rozwój zawodowy i kompetencje interpersonalne pracowników pomocy społecznej

- Skuteczna komunikacja interpersonalna i sprawny zespół
- Doskonalenie umiejętności rozwiązywania problemów
- Trening budowania profesjonalnej postawy w sytuacjach zawodowych
- Techniki negocjacyjne, w tym negocjacje w sytuacjach kryzysowych

- Liczba podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, w których pracownicy wykazali swoje zainteresowanie podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych poprzez udział w warsztatach – 268 z 409 badanych podmiotów, tj. 65,5%.
- Liczba pracowników zatrudnionych w PZW niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, zainteresowanych udziałem w warsztatach – 5 123 osób, tj. 31,0%:
  - największe zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 1 976 z 5 123 pracowników zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą ww. formy, tj. 38,6%;
  - najmniejsze zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – rodzinny dom dziecka – w ww. podmiocie nie wykazano osób zainteresowanych udziałem w warsztatach.
- Preferencje pracowników dotyczące obszarów tematycznych warsztatów:
  - najczęściej wskazywany obszar tematyczny – bezpieczeństwo i higiena zdrowia psychicznego pracowników pomocy społecznej – 5 811 wskazań pracowników³⁴ w ramach ww. obszaru;
  - najrzadziej wskazywany obszar tematyczny – praca socjalna z osobami opuszczającymi zakłady karne / areszty śledcze – 84 wskazania pracowników w ramach ww. obszaru.

³⁴ Jedna osoba mogła wybrać więcej niż jeden temat warsztatów w ramach danego obszaru tematycznego, dlatego liczba wskazań może być wyższa niż ogólna liczba osób zainteresowanych daną formą podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych.

Zainteresowanie udziałem w warsztatach – liczba wskazań pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne w ramach poszczególnych obszarów tematycznych warsztatów, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (N=16 510)

Uwaga: Poszczególne osoby mogły zostać ujęte kilka razy, gdyż mogły wykazać zainteresowanie udziałem w kilku warsztatach w ramach danego obszaru tematycznego.

Szczegółowy wykaz tematyki warsztatów, będących przedmiotem zainteresowania pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Tematyka warsztatów	Liczba wskazań
1.	Bezpieczeństwo i higiena zdrowia psychicznego pracowników pomocy społecznej	5 811
w tym:	radzenie sobie ze stresem – techniki relaksacji	1 882
	zapobieganie wypaleniu zawodowemu	1 823
	samoobrona	1 039
	bezpieczeństwo pracownika socjalnego w pracy	472
	coaching dla pracowników pomocy społecznej	342
	motywowanie i wspieranie pracownika socjalnego w codziennych obowiązkach	235
	inne	18
2.	Warsztat pracy z rodziną	4 440
w tym:	terapia skoncentrowana na rozwiązaniach	442
	trening zastępowania agresji	429
	praca z „trudnym rodzicem”	425
	praca z traumą u dzieci i dorosłych	401
	praca z rodziną, w tym z wieloproblemową	390
	wzmacnianie kompetencji wychowawczych	329
	mediacje	321
	praca z osobą w żałobie, po stracie	308
	psychoterapia poznawczo-behawioralna	283
	praca z rodziną w kryzysie okołorozwodowym	268
	doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stwarzających trudności wychowawcze oraz w pełnieniu ról społecznych	246
	metody coachingowe w pracy z rodziną	237
	karty metaforyczne w postępowaniu terapeutycznym z dzieckiem i dorosłym	215
	RTZ racjonalna terapia zachowania (dla osób chorujących onkologicznie)	127
inne, w tym wideotrening	19	

Lp.	Tematyka warsztatów	Liczba wskazań
3.	Praca z dziećmi i dorosłymi w kryzysie psychicznym oraz z ich rodzinami	4 109
w tym:	zaburzenia: obsesyjno-kompulsywne, lękowe, fobie, depresja, schizofrenia	696
	budowanie kontaktu z osobami zaburzonymi psychicznie	615
	samookaleczenia	600
	praca z osobami zaburzonymi psychicznie oraz z ich rodzinami	596
	choroby psychiczne	593
	praca z dzieckiem z zaburzeniami	505
	wspieranie osób z zaburzeniami depresyjno-lękowymi w rozwijaniu ich kompetencji miękkich	497
	inne	7
4.	Interwencja kryzysowa i przeciwdziałanie agresji i przemocy	4 108
w tym:	praca z osobami doznającymi przemocy	411
	praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy	408
	praca z dzieckiem doznającym przemocy i po ustąpieniu zagrożenia	385
	zapobieganie agresji i przemocy rówieśniczej	380
	procedura „Niebieskie Karty”	375
	interwencja kryzysowa	355
	prawne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej	348
	praca z osobami stosującymi przemoc	313
	zapobieganie cyberprzemocy	288
	poradnictwo psychologiczne	221
	praca grupy diagnostyczno-pomocowej – ze sprawcą	217
	rola zespołów interdyscyplinarnych	196
	koordynowanie pracą grupy roboczej	184
	inne, w tym: - praca z osobami starszymi doznającymi przemocy - procedura „Niebieskie karty” – prowadzenie dokumentacji - przemoc rówieśnicza	27

Lp.	Tematyka warsztatów	Liczba wskazań
5.	Warsztat pracy z dziećmi i młodzieżą	3 389
w tym:	kształtowanie poczucia własnej wartości	436
	samookaleczenia wśród dzieci	431
	pozytywna dyscyplina	415
	metody pracy z nieletnimi	385
	zaburzenia zachowania	384
	organizowanie wspomagania rozwoju dziecka z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami zachowania	378
	reaktywne zaburzenia więzi	376
	wpływ sytuacji kryzysowych w rodzinie na zachowanie i rozwój dziecka	349
	fobia szkolna	230
	inne	5
6.	Rozwój zawodowy i kompetencje interpersonalne pracowników pomocy społecznej	2 553
w tym:	skuteczna komunikacja interpersonalna i sprawny zespół	962
	doskonalenie umiejętności rozwiązywania problemów	588
	trening budowania profesjonalnej postawy w sytuacjach zawodowych	513
	techniki negocjacyjne, w tym negocjacje w sytuacjach kryzysowych	478
	inne, w tym: - rozwiązywanie konfliktów między organem prowadzącym a placówką podległą - sposoby rozwiązywania konfliktów i sporów między pracodawcą a pracownikiem - superwizja kadry warsztatu terapii zajęciowej - przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	12
7.	Wspomaganie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność	2 373
w tym:	praca z osobami starszymi i/lub osobami niepełnosprawnymi – metodyka pracy	756
	praca z osobami starszymi z demencją / chorobą Alzheimera	750
	aktywizacja osób starszych, niepełnosprawnych	515
	domy pomocy społecznej – procedura umieszczania, w tym kwestie związane z wnoszeniem opłat za pobyt	205

Lp.	Tematyka warsztatów	Liczba wskazań
	usługi i umieszczenia w DPS w kontekście osób zobowiązanych do alimentacji – sposoby egzekwowania tego obowiązku	141
	inne	6
8.	Prowadzenie postępowania w pomocy społecznej i kontakt z klientem	2 351
w tym:	obsługa trudnego / roszczeniowego / agresywnego klienta	866
	prowadzenie rozmowy z klientem, w tym m.in. dialogu motywującego	498
	metody i techniki pracy socjalnej, w tym praca socjalna oparta na zasobach, elementy coachingu itp.	295
	procedura przeprowadzania wywiadów środowiskowych, przyznawanie świadczeń, ustalanie odpłatności za przyznane usługi	213
	egzekucja należności i nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej	159
	zawieranie kontraktu z klientem	156
	pogłębiona i wieloaspektowa diagnoza potrzeb środowiska lokalnego	155
	inne	9
9.	Rozwój i koordynacja pomocy społecznej	1 622
w tym:	nowelizacja ustawy o pomocy społecznej	332
	realizacja usług społecznych	205
	procedury przeprowadzania interwencji	164
	współdziałanie służb społecznych	151
	pozyskiwanie dodatkowych środków na działania	142
	koordynowanie usług w pomocy społecznej	130
	animator społeczno-kulturalny z elementami edukacji regionalnej i kulturalnej	127
	przygotowanie i realizacja projektu socjalnego	127
	realizacja i aplikowanie o fundusze unijne w nowej perspektywie	125
	realizacja programu aktywności lokalnej	114
	inne	5

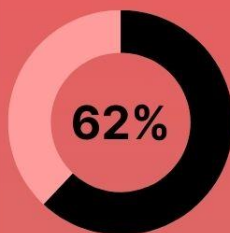
Lp.	Tematyka warsztatów	Liczba wskazań
10.	Warsztaty prawne	1 540
w tym:	kodeks postępowania administracyjnego	508
	zamówienia publiczne do 130 tys.	216
	ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	213
	prawo rodzinne	180
	Fundusz Alimentacyjny	128
	prawo cywilne	126
	świadczenie wspierające	118
	sporządzenia środków zaskarżenia w postępowaniu cywilnym	36
	inne, w tym: - jak prawidłowo przeprowadzić postępowanie powyżej progów unijnych- warsztaty tworzenia ogłoszenia w EDI i JEDZ - tryb podstawowy udzielania zamówienia SWZ, ocena ofert, środki podmiotowe, udzielenie zamówienia - świadczenie rodzinne - ustalanie prawa do emerytury - zamówienia publiczne od 130 tys. - prawo upadłościowe	15
11.	Pierwsza pomoc przedmedyczna	1 217
12.	Wsparcie dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin	1 214
w tym:	seksualność osób z niepełnosprawnościami	326
	prowadzenie rozmów z rodzicami osób z niepełnosprawnością intelektualną	257
	niepełnosprawność (ogólnie)	246
	rehabilitacja osób niepełnosprawnych	196
	mieszkania treningowe i wspomagane	175
	inne	14
13.	Wsparcie dziecka w pieczy zastępczej i usamodzielnionych wychowanków	1 212
w tym:	dialog motywujący w pracy z młodzieżą w pieczy zastępczej	275
	komunikacja z nastolatkiem – zrozumienie potrzeb pod kątem ułatwień wychowania, dla starszych opiekunów w pieczy w kontekście różnicy pokoleń	263

Lp.	Tematyka warsztatów	Liczba wskazań
	budowanie poczucia tożsamości w związku z faktem wychowywania się w pieczy zastępczej	240
	piecza zastępcza (ogólnie)	207
	praca z pełnoletnim wychowankiem pieczy zastępczej	199
	inne	28
14.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	1 078
w tym:	uzależnienia, w tym uzależnienia behawioralne nieletnich	367
	praca z osobami uzależnionymi oraz z ich rodzinami	365
	profilaktyka uzależnień	343
	inne	3
15.	Kadry i płace	851
w tym:	prawo pracy, w tym kodeks pracy	242
	kadry (ogólnie)	217
	naliczanie wynagrodzeń w jednostkach pomocy społecznej	203
	ubezpieczenia społeczne i podatki	180
	inne	9
16.	Bezpieczeństwo danych osobowych	539
w tym:	ochrona danych osobowych	299
	analiza ryzyka ochrony danych osobowych i analiza ryzyka bezpieczeństwa informacji	133
	audyt ochrony danych osobowych	102
	inne, w tym: - metodologia szacowania incydentu / naruszenie ochrony danych - Dyrektywa NIS2	5
17.	Wsparcie dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym	321
w tym:	praca z osobami w kryzysie bezdomności	124
	metody motywowania osób bezdomnych do skorzystania z pomocy, m.in. w formie schroniska i procedura umieszczania	94
	problem bezdomności a mieszkalnictwo wspierane	89

Lp.	Tematyka warsztatów	Liczba wskazań
	inne	14
18.	Integracja i wsparcie dla migrantów	183
w tym:	warsztaty językowe	68
	warsztaty z zakresu różnorodności kulturowej, zwłaszcza w kontekście uchodźców z Ukrainy	61
	realizacja zadań w zakresie przyznawania pomocy dla cudzoziemców i repatriantów	54
	inne	0
19.	Obieg i archiwizacja dokumentów	131
w tym:	liczba osób i proponowane tematy: <ul style="list-style-type: none"> - elektroniczny obieg dokumentów i archiwizowanie składów chronologicznych - obieg i archiwizacja dokumentów - brakowanie dokumentów - przekazywanie dokumentów OPS do składnicy akt - funkcjonowanie archiwum zakładowego 	131
20.	Księgowość: finanse, rachunkowość i sprawozdawczość w JSFP	121
w tym:	liczba osób i proponowane tematy: <ul style="list-style-type: none"> - stosowanie podatku VAT w JST w praktyce - finanse i rachunkowość - dochody i wydatki jednostek budżetowych - ZFŚS po zmianach od 01.01.2024 - odsetki od należności cywilnoprawnych - ewidencja, sprawozdawczość, klasyfikacja - rachunkowość i sprawozdawczość w OPS - sprawozdania budżetowe i finansowe - podatek VAT - WPF - Wieloletnia Prognoza Finansowa - księgowość: finanse, rachunkowość i sprawozdawczość w JSFP - nowelizacja przepisów w zakresie finansowania jednostek budżetowych - rachunkowość budżetowa - klasyfikacja budżetowa - finanse i rachunkowość w OPS a CUS - egzekucja należności przez OPS - analiza danych – program ACL 	121

Lp.	Tematyka warsztatów	Liczba wskazań
21.	Warsztaty informatyczne	114
w tym:	liczba osób i proponowane tematy: - program e-doręczenia - wirtualizacja instrumentów informatycznych (serwery, switchy, inne urządzenia IT) - obsługa komputera i programów - obsługa <i>Microsoft Excel</i> (poziom podstawowy i zaawansowany), w tym analiza danych, tabele przestawne, bazy danych, makra - obsługa <i>Microsoft Word</i> - <i>ACL Analytics</i> - pakowanie i szyfrowanie dokumentacji zawierającej dane wrażliwe	114
22.	Praca z osobami opuszczającymi zakłady karne / areszty śledcze	84
w tym:	liczba osób i proponowane tematy: - oczekiwania byłych osadzonych - praca socjalna z osobami opuszczającymi ZK i areszty śledcze	84
23.	Inne tematy warsztatów	404
w tym:	rękodzieło	269
	działalność klubów integracji społecznej	83
	inne, w tym: - podstawy renowacji mebli i tapicerowania „drugie życie przedmiotów” - superwizja kadry warsztatu terapii zajęciowej	52

STUDIA PODYPLOMOWE

Odsetek podmiotów, w których kadra zainteresowana jest podnoszeniem kwalifikacji zawodowych w formie studiów podyplomowych

Najczęściej wybierane kierunki studiów podyplomowych:

- ✦ Terapie i interwencje terapeutyczne
- ✦ Psychologia
- ✦ Pedagogika i terapia pedagogiczna
- ✦ Edukacja, wsparcie dziecka i rodziny
- ✦ Praca socjalna
- ✦ Przeciwdziałanie przemocy domowej
- ✦ Komunikacja i interakcje społeczne
- ✦ Zarządzanie ludźmi i strategie menadżerskie

W ramach wymienionych kategorii kierunków studiów podyplomowych, największym zainteresowaniem cieszyły się poniżej przedstawione kierunki.

Terapie i interwencje terapeutyczne

- Psychoterapia dzieci, młodzieży i dorosłych
- Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach
- Terapeuta zajęciowy
- Socjoterapia
- Terapia rodzin i par

Psychologia

- Psychologia
- Pomoc psychologiczna i interwencja kryzysowa
- Psychotraumatologia
- Psychologia dziecięca
- Psychologia kliniczna

Pedagogika i terapia pedagogiczna

- Diagnoza, terapia i pomoc psychologiczno-pedagogiczna
- Oligofrenopedagogika (edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną)
- Terapia pedagogiczna i socjoterapia
- Pedagogika resocjalizacyjna i socjoterapia
- Surdopedagogika z językiem migowym

Edukacja, wsparcie dziecka i rodziny

- Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży – diagnoza, profilaktyka i terapia
- Wspieranie rozwoju i edukacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
- Wspieranie rozwoju i edukacji osób z zespołem Aspergera oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi
- Wybrane elementy seksuologii
- Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcie rodziny

Praca socjalna

- Praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy
- Praca socjalna z rodziną, w tym z problemami opiekuńczo-wychowawczymi
- Organizowanie pracy z seniorami
- Praca socjalna z osobami uzależnionymi
- Praca socjalna z osobami w kryzysie psychicznym i ich rodzinami

Przeciwdziałanie przemocy domowej

- Przeciwdziałanie przemocy domowej (ogólnie)
- Przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci
- Porozumienie bez przemocy

Komunikacja i interakcje społeczne

- Trener umiejętności społecznych
- Dialog motywacyjny
- Komunikacja społeczna
- Kontakty z mediami, *public relations*

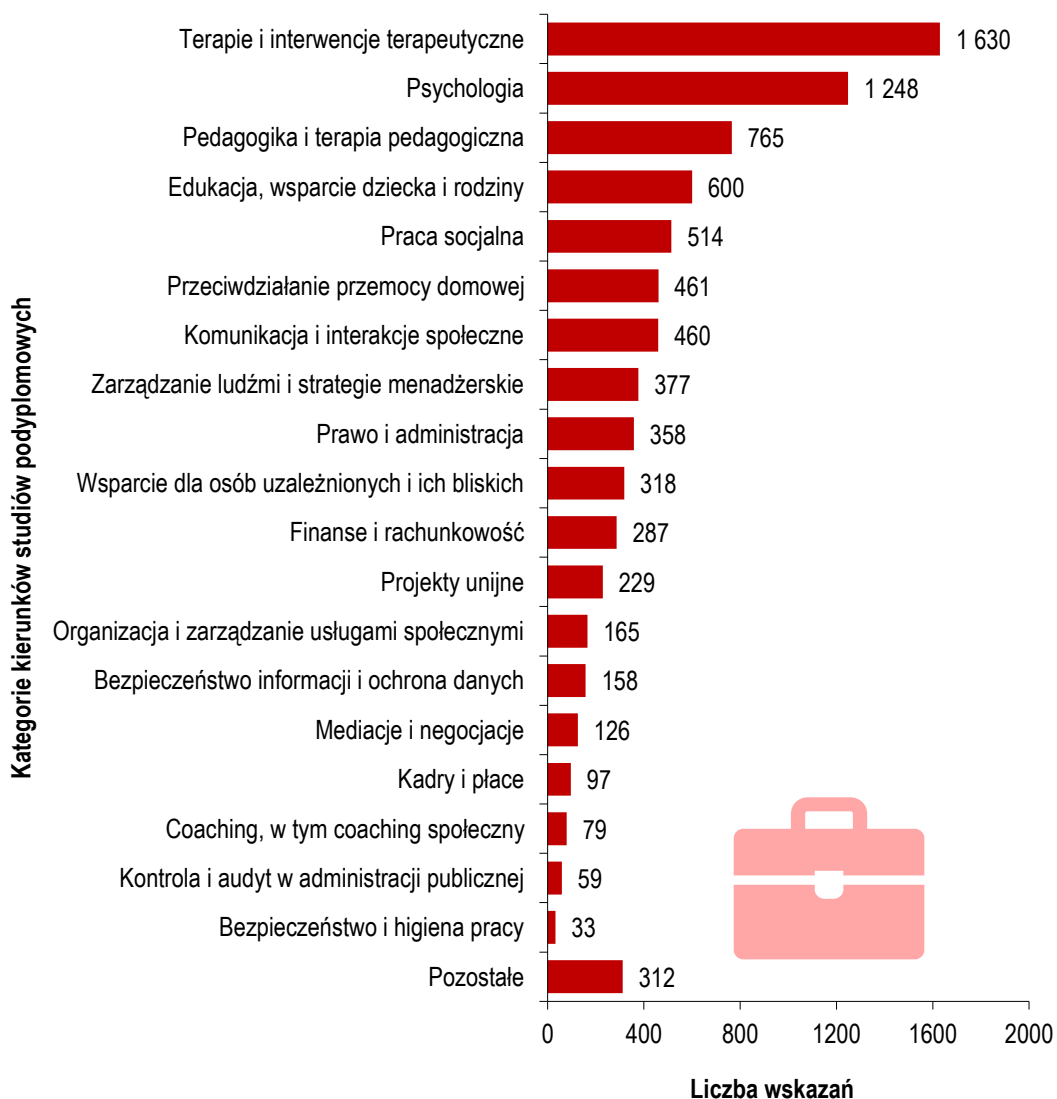
Zarządzanie ludźmi i strategie menadżerskie

- Zarządzanie zasobami ludzkimi
- Zarządzanie i umiejętności menadżerskie – MBA
- Polityka społeczna i zarządzanie organizacjami pozarządowymi
- Przedsiębiorczość i zarządzanie w usługach społecznych i edukacyjnych

- Liczba podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, w których pracownicy wykazali zainteresowanie podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych poprzez ukończenie studiów podyplomowych – 252 z 409 badanych podmiotów, tj. 61,6%.
- Liczba pracowników zatrudnionych w PZW w ramach stosunku pracy, zainteresowanych ukończeniem studiów podyplomowych – 1 761 osób, tj. 12,4%:
  - największe zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów
  - ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 613 z 1 761 pracowników zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą ww. formy, tj. 34,8%;

- najmniejsze zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów
  - rodzinny dom dziecka – w ww. podmiocie nie wykazano osób zainteresowanych podjęciem studiów podyplomowych.
- Preferencje pracowników dotyczące kategorii studiów podyplomowych:
  - najczęściej wybierana kategoria – „terapię i interwencje terapeutyczne” – 1 630 wskazań pracowników³⁵ w ramach ww. kategorii;
  - najrzadziej wybierana kategoria – „bezpieczeństwo i higiena pracy” – 33 wskazania pracowników w ramach ww. kategorii.

Zainteresowanie tematyką studiów podyplomowych – liczba wskazań pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy w podmiotach zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne w ramach poszczególnych kategorii kierunków, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (N=14 241)

Uwaga: Na powyższym wykresie poszczególne osoby mogły zostać ujęte kilka razy, gdyż mogły wykazać zainteresowanie ukończeniem kilku kierunków studiów podyplomowych w ramach danej kategorii.

³⁵ Jedna osoba mogła wybrać więcej niż jeden kierunek studiów podyplomowych w ramach danej kategorii, dlatego liczba wskazań może być wyższa niż ogólna liczba osób zainteresowanych daną formą podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych.

Szczegółowy wykaz kierunków studiów podyplomowych, będących przedmiotem zainteresowania pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Kierunki studiów podyplomowych	Liczba wskazań
1.	Terapie i interwencje terapeutyczne	1 630
w tym:	psychoterapia dzieci, młodzieży i dorosłych	266
	terapia skoncentrowana na rozwiązaniach	265
	terapeuta zajęciowy	158
	socjoterapia	125
	terapia rodzin i par	119
	integracja sensoryczna	115
	arteterapia, w tym z elementami terapii zajęciowej oraz arteterapia kliniczna	108
	narracyjna terapia więzi	105
	bajkoteria	96
	logopedia	95
	terapeuta środowiskowy	88
	muzykoterapia	65
	inne, w tym: - rozwiązywanie problemów uzależnień - fizjoterapia - neurologopedia - interwencja kryzysowa - psychoterapia - traumatologia - seksuologia	25
2.	Psychologia	1 248
w tym:	psychologia	209
	pomoc psychologiczna i interwencja kryzysowa	202
	psychotraumatologia	124
	psychologia dziecięca	119
	psychologia kliniczna	101
	psycholog jako biegły sądowy – opiniowanie psychologiczne	81

Lp.	Kierunki studiów podyplomowych	Liczba wskazań
	neuropsychologia kliniczna i diagnoza	73
	psychodietetyka	71
	psychologia społeczna	68
	psychologia wpływu i komunikacja perswazyjna	66
	psychologia pozytywna stosowana	59
	psychologia szkolna	33
	psychopedagogika	32
	inne, w tym: - terapia ACT - psychogeriatrya - psychologia zarządzania - EMDR - praca z osobami po traumie, przemocy, itp.	10
3.	Pedagogika i terapia pedagogiczna	765
	diagnoza, terapia i pomoc psychologiczno-pedagogiczna	136
	oligofrenopedagogika (edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną)	122
	terapia pedagogiczna i socjoterapia	80
	pedagogika resocjalizacyjna i socjoterapia	76
	surdopedagogika z językiem migowym	73
	diagnoza, rewalidacja i terapia pedagogiczna	69
w tym:	pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna	52
	pedagogika specjalna	43
	pedagogika opiekuńczo-wychowawcza	41
	pedagogika korekcyjna	34
	pedagogika ogólna	30
	inne, w tym: - przygotowanie pedagogiczne - edukacja i rehabilitacja osób ze spektrum autyzmu	9

Lp.	Kierunki studiów podyplomowych	Liczba wskazań
4.	Edukacja, wsparcie dziecka i rodziny	600
w tym:	zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży – diagnoza, profilaktyka i terapia	172
	wspieranie rozwoju i edukacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	123
	wspieranie rozwoju i edukacji osób z zespołem Aspergera oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi	109
	wybrane elementy seksuologii	92
	wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcie rodziny	64
	asystent rodziny	39
	inne	1
5.	Praca socjalna	514
w tym:	praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy	82
	praca socjalna z rodziną, w tym z rodziną z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	74
	organizowanie pracy z seniorami	70
	praca socjalna z osobami uzależnionymi	64
	praca socjalna z osobami w kryzysie psychicznym i ich rodzinami	63
	praca socjalna (ogólnie)	53
	zarządzanie społecznością lokalną	42
	<i>streetworking</i>	35
	metodyka i metodologia pracy socjalnej	30
	inne	1
6.	Przeciwdziałanie przemocy domowej	461
w tym:	przeciwdziałanie przemocy domowej (ogólnie)	179
	przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci	160
	porozumienie bez przemocy	122
	inne	0

Lp.	Kierunki studiów podyplomowych	Liczba wskazań
7.	Komunikacja i interakcje społeczne	460
w tym:	trener umiejętności społecznych	199
	dialog motywacyjny	151
	komunikacja społeczna	62
	kontakty z mediami, <i>public relations</i>	46
	inne, w tym trener biznesu	2
8.	Zarządzanie ludźmi i strategie menadżerskie	377
w tym:	zarządzanie zasobami ludzkimi	153
	zarządzanie i umiejętności menedżerskie – MBA	121
	polityka społeczna i zarządzanie organizacjami pozarządowymi	55
	przedsiębiorczość i zarządzanie w usługach społecznych i edukacyjnych	44
	inne, w tym: - organizacja i zarządzanie placówkami pomocy społecznej - NVC w organizacjach – przywództwo oparte na potrzebach - <i>Executive MBA</i>	4
9.	Prawo i administracja	358
w tym:	prawo pracy	88
	prawo administracyjne i samorządowe	71
	zamówienia publiczne i partnerstwo publiczno-prawne	66
	prawo i administracja (ogólnie)	58
	administracja publiczna	51
	prawo Unii Europejskiej	22
	Inne, w tym: - ochrona ludności - prawo gospodarcze	2

Lp.	Kierunki studiów podyplomowych	Liczba wskazań
10.	Wsparcie dla osób uzależnionych i ich bliskich	318
w tym:	rozwiązywanie problemów uzależnień	197
	uzależnienia, w tym od substancji psychoaktywnych	120
	inne	1
11.	Finanse i rachunkowość	287
w tym:	rachunkowość budżetowa	89
	rachunkowość i sprawozdawczość w sektorze finansów publicznych	72
	finanse i rachunkowość	63
	podatki i doradztwo podatkowe	45
	skarbnik jednostki samorządu terytorialnego	16
	inne	2
12.	Projekty unijne	229
w tym:	tworzenie i realizacja projektów unijnych	125
	zarządzanie projektami	101
	inne, w tym audyt	3
13.	Organizacja i zarządzanie usługami społecznymi	165
w tym:	organizacja i zarządzanie centrum usług społecznych	90
	organizacja usług społecznych	71
	Inne, w tym: - organizacja i zarządzanie jednostkami pomocy społecznej - deinstytucjonalizacja i rozwój usług społecznych	4
14.	Bezpieczeństwo informacji i ochrona danych	158
w tym:	ochrona danych osobowych i realizacja zadań IOD w jednostkach sektora publicznego	56
	zarządzanie bezpieczeństwem i cyberbezpieczeństwem	45
	audyt bezpieczeństwa systemów informatycznych	33
	ochrona informacji niejawnych i administracja bezpieczeństwa informacji	23

Lp.	Kierunki studiów podyplomowych	Liczba wskazań
	inne, w tym Dyrektywa NIS2	1
15.	Mediacje i negocjacje	126
w tym:	liczba osób i proponowane tematy : <ul style="list-style-type: none"> - mediacje i negocjacje (ogólnie) - mediacje sądowe - mediacje rodzinne - mediacje rodzinne, sądowe i pozasądowe - mediacje w pomocy społecznej 	126
16.	Kadry i płace	97
w tym:	liczba osób i proponowane tematy: <ul style="list-style-type: none"> - kadry i płace w jednostkach samorządowych - prawo pracy - rekrutacja pracownika - od zatrudnienia pracownika do wydania świadectwa pracy - nawiązanie i rozwiązanie stosunku pracy - ewidencja i rozliczenie czasu pracy - naliczanie płac - obowiązki pracodawcy w zakresie ZUS - uprawnienia związane z rodzicielstwem - dokumentacja pracownicza - Fundusz Pracy - Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych 	97
17.	Coaching, w tym coaching społeczny	79
w tym:	liczba osób i proponowane tematy: <ul style="list-style-type: none"> - relacje zawodowe i rodzinne - przyspieszenie tempa rozwoju osobistego - polepszenie efektywności pracy pracownika - coaching w przemocy - coaching społeczny - coaching dla kobiet - trener mentalny 	79
18.	Kontrola i audyt w administracji publicznej	59
w tym:	liczba osób i proponowane tematy: <ul style="list-style-type: none"> - kontrola i audyt w administracji publicznej 	59
19.	Bezpieczeństwo i higiena pracy	33
w tym:	liczba osób i proponowane tematy: <ul style="list-style-type: none"> - BHP (ogólnie) - niebezpieczne czynniki w środowisku pracy 	33

Lp.	Kierunki studiów podyplomowych	Liczba wskazań
20.	Pozostałe	312
w tym:	kodeks postępowania administracyjnego	84
	gerontologia, w tym psychogerontologia	81
	archiwistyka	44
	doradztwo zawodowe	39
	zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami	32
	strategie rozwoju lokalnego i regionalnego	18
	analiza danych, systemy bazodanowe	14
	inne	0

KONFERENCJE

Odsetek podmiotów, w których kadra zainteresowana jest podnoszeniem kwalifikacji / kompetencji zawodowych poprzez udział w konferencjach

Najczęściej wybierane obszary tematyczne konferencji:

- ✦ Wsparcie dziecka i młodzieży
- ✦ Interwencja kryzysowa, przeciwdziałanie przemocy domowej i rówieśniczej
- ✦ Rozwój zawodowy i kompetencje interpersonalne pracowników pomocy społecznej
- ✦ Higiena zdrowia psychicznego
- ✦ Planowanie i realizacja wsparcia socjalnego
- ✦ Osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność

W ramach powyższych obszarów tematycznych, największym zainteresowaniem cieszyły się przedstawione poniżej tematy konferencji.

Wsparcie dziecka i młodzieży

- Samookaleczenia i zachowania presuicydalne wśród dzieci i młodzieży
- Zaburzenia zachowania i emocji u dzieci i młodzieży – wpływ sytuacji kryzysowych i wspomaganie rozwoju
- Zagrożenia dzieci i młodzieży (również w cyberprzestrzeni)
- Rozwój seksualny dzieci i młodzieży oraz zagrożenie molestowaniem
- Psychologia dzieci i młodzieży, w tym pomoc psychologiczna

Interwencja kryzysowa, przeciwdziałanie przemocy domowej i rówieśniczej

- Agresja i przemoc rówieśnicza
- Przeciwdziałanie przemocy domowej zgodnie z nowelizacją ustawy
- Cyberprzemoc
- Praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy domowej
- Procedura „Niebieskie Karty”

Rozwój zawodowy i kompetencje interpersonalne pracowników pomocy społecznej

- Zarządzanie stresem i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu
- Komunikacja w miejscu pracy oraz zasady tworzenia sprawnego zespołu
- Samorozwój i kształcenie umiejętności
- Motywowanie i wspieranie pracownika socjalnego w codziennych obowiązkach (superwizja)
- Profesjonalizacja pomocy kadr instytucji pomocowych

Higiena zdrowia psychicznego

- Zaburzenia psychiczne, w tym wśród osób starszych oraz zaburzenia osobowości u dzieci i młodzieży
- Rodzaje wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- Praca socjalna z osobami z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinami
- Aspekty prawne dotyczące osób z zaburzeniami psychicznymi
- Higiena zdrowia psychicznego dzieci i dorosłych, w tym pracownika socjalnego

Planowanie i realizacja wsparcia socjalnego

- Praca z trudnym klientem
- Innowacyjne rozwiązania w zakresie pomocy społecznej, w tym: dialog motywacyjny, coaching, animacja lokalna
- Współpraca interdyscyplinarna na rzecz dziecka / osoby / rodziny: międzyinstytucjonalna, również z organizacjami pozarządowymi
- Bezpieczeństwo osobiste pracownika socjalnego (samoobrona)
- Metody i techniki w pracy socjalnej

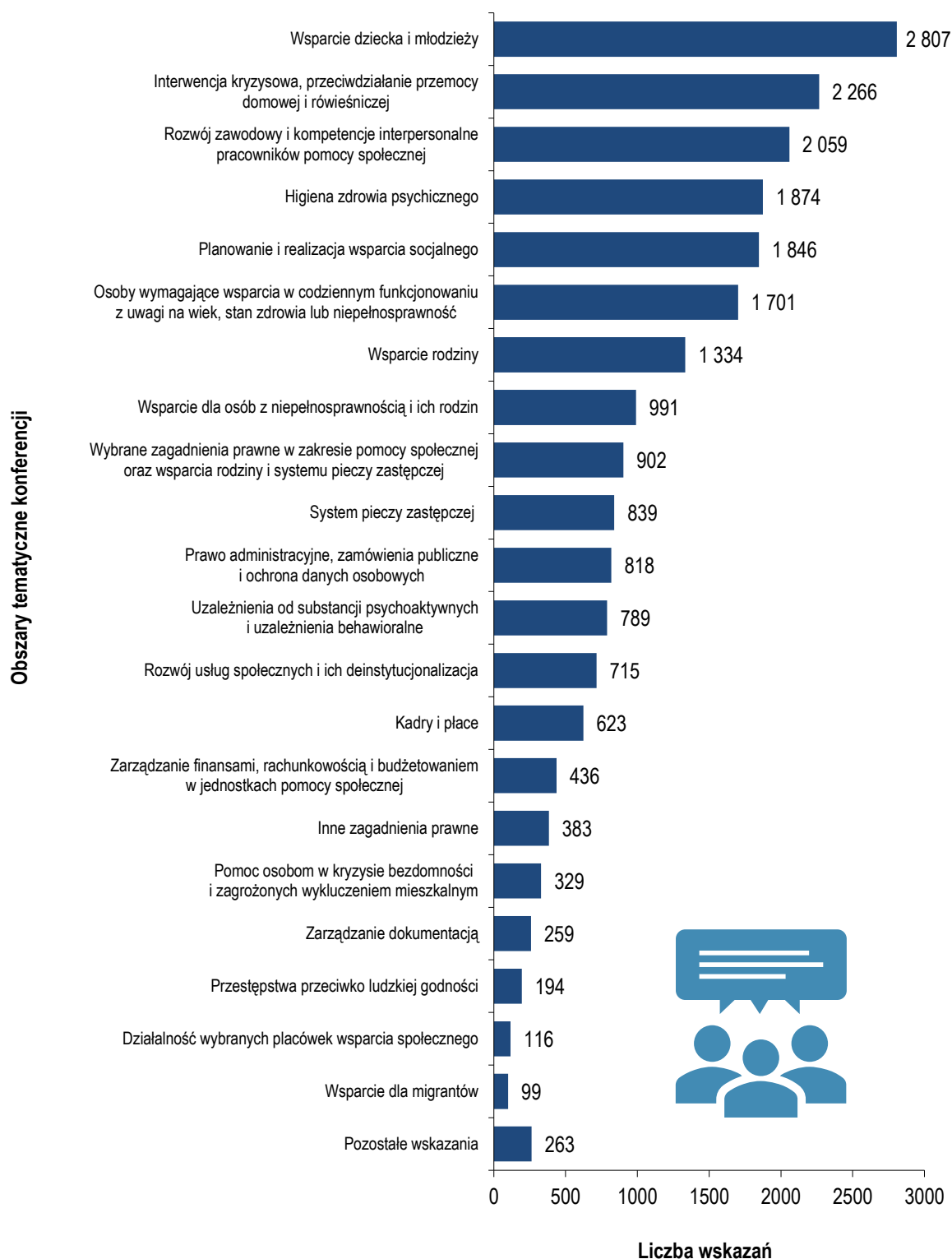
Osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność

- Praca z osobami starszymi, niepełnosprawnymi
- Wsparcie dla osób starszych, w tym z demencją i/lub Alzheimerem oraz dla ich rodzin
- Seniorzy – proces starzenia się, sposoby aktywizacji osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania
- Praca socjalna z osobami starszymi – wyzwania i zadania pracownika socjalnego
- Domy pomocy społecznej – w tym procedura umieszczania, alimentacja (nowe przepisy)

- Liczba podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, w których pracownicy wykazali zainteresowanie podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych poprzez udział w konferencjach – 218 z 409 badanych podmiotów, tj. 53,3%.
- Liczba pracowników zatrudnionych w PZW niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, zainteresowanych udziałem w konferencjach – 3 006 osób, tj. 18,2%:
  - największe zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 1 318 z 3 006 pracowników zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą ww. formy, tj. 43,8%;
  - najmniejsze zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – rodzinny dom dziecka oraz zakłady aktywności zawodowej – w ww. podmiotach nie wykazano osób zainteresowanych udziałem w konferencjach.
- Preferencje pracowników dotyczące obszarów tematycznych konferencji:
  - najczęściej wskazywany obszar tematyczny – wsparcie dziecka i młodzieży – 2 807 wskazań pracowników³⁶ w ramach ww. obszaru;
  - najrzadziej wskazywany obszar tematyczny – wsparcie dla migrantów – 99 wskazań pracowników w ramach ww. obszaru.

³⁶ Jedna osoba mogła wybrać więcej niż jeden temat konferencji w ramach danego obszaru tematycznego, dlatego liczba wskazań może być wyższa niż ogólna liczba osób zainteresowanych daną formą podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych.

Zainteresowanie udziałem w konferencjach – liczba wskazań pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne w ramach poszczególnych obszarów tematycznych konferencji, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (N=16 510)

Uwaga: Na powyższym wykresie poszczególne osoby mogły zostać ujęte kilka razy, gdyż w ramach danego obszaru tematycznego mogły wykazać zainteresowanie udziałem w kilku konferencjach.

Szczegółowy wykaz tematyki konferencji, będących przedmiotem zainteresowania pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Tematyka konferencji	Liczba wskazań
1.	Wsparcie dziecka i młodzieży	2 807
w tym:	samookaleczenia i zachowania presuicydalne wśród dzieci i młodzieży	431
	zaburzenia zachowania i emocji u dzieci i młodzieży – wpływ sytuacji kryzysowych i wspomaganie rozwoju	396
	zagrożenia dzieci i młodzieży (również w cyberprzestrzeni)	386
	rozwój seksualny dzieci i młodzieży oraz zagrożenie molestowaniem	330
	psychologia dzieci i młodzieży, w tym pomoc psychologiczna	276
	dziecko ze spektrum autyzmu / zespołem Aspergera	269
	FAS / FASD	252
	fobia szkolna	245
	praca socjalna z trudną młodzieżą	214
	inne, w tym: - ochrona dziecka w łonie matki – zagrożenia ze strony rodziców	8
2.	Interwencja kryzysowa, przeciwdziałanie przemocy domowej i rówieśniczej	2 266
w tym:	agresja i przemoc rówieśnicza	389
	przeciwdziałanie przemocy domowej zgodnie z nowelizacją ustawy	383
	cyberprzemoc	343
	praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy domowej	290
	procedura „Niebieskie Karty”, w tym prowadzenie dokumentacji	273
	interwencja kryzysowa	242
	ochrona osób doświadczających przemocy w szczególności osób starszych	184
	rola zespołów interdyscyplinarnych	154
	inne, w tym: - interwencja - katastrofy masowe - wsparcie osoby doznającej przemocy - praca ze sprawcą przemocy - wykluczenie społeczne w kontekście przemocy	8

Lp.	Tematyka konferencji	Liczba wskazań
3.	Rozwój zawodowy i kompetencje interpersonalne pracowników pomocy społecznej	2 059
w tym:	zarządzanie stresem i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	829
	komunikacja w miejscu pracy oraz zasady tworzenia sprawnego zespołu	546
	samorozwój i kształcenie umiejętności	307
	motywowanie i wspieranie pracownika socjalnego w codziennych obowiązkach (superwizja)	228
	profesjonalizacja pomocy kadr instytucji pomocowych	144
	inne, w tym: - przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	5
4.	Higiena zdrowia psychicznego	1 874
w tym:	zaburzenia psychiczne, w tym wśród osób starszych oraz zaburzenia osobowości u dzieci i młodzieży	506
	rodzaje wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	364
	praca socjalna z osobami z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinami	311
	aspekty prawne dotyczące osób z zaburzeniami psychicznymi	241
	higiena zdrowia psychicznego dzieci i dorosłych, w tym pracownika socjalnego	228
	praca z dzieckiem z zaburzeniami psychicznymi	219
	inne, w tym: - podstawy zdrowia psychicznego	5
5.	Planowanie i realizacja wsparcia socjalnego	1 846
w tym:	praca z trudnym klientem	368
	innovacyjne rozwiązania w zakresie pomocy społecznej, w tym: dialog motywacyjny, coaching, animacja lokalna	205
	współpraca interdyscyplinarna na rzecz dziecka / osoby / rodziny: międzyinstytucjonalna, również z organizacjami pozarządowymi	202
	bezpieczeństwo osobiste pracownika socjalnego (samoobrona)	176
	metody i techniki w pracy socjalnej	172
	projekty socjalne	130
	polityka społeczna w pomocy społecznej – wyzwania i plany rozwoju	115
	praca socjalna ze społecznością lokalną, wspieranie jej rozwoju	106

Lp.	Tematyka konferencji	Liczba wskazań
	aktualne konteksty pracy socjalnej	100
	partnerstwa międzysektorowe	91
	realizacja projektów dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych	88
	pogłębiona i wieloaspektowa diagnoza potrzeb środowiska lokalnego	87
	inne, w tym: - skuteczny kontrakt socjalny	6
6.	Osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność	1 701
	praca z osobami starszymi, niepełnosprawnymi	499
	wsparcie dla osób starszych, w tym z demencją i/lub Alzhaimerem oraz dla ich rodzin	250
	seniorzy – proces starzenia się, sposoby aktywizacji osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania	227
	praca socjalna z osobami starszymi – wyzwania i zadania pracownika socjalnego	186
w tym:	domy pomocy społecznej, w tym procedura umieszczania, alimentacja (nowe przepisy)	180
	usługi opiekuńcze – tryb przyznawania i odpłatność	120
	polityka senioralna	120
	sposoby i możliwości egzekwowania obowiązku ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny w DPS	113
	inne, w tym: - ochrona osób starszych - opieka nad osobą niepełnosprawną intelektualnie	6
7.	Wsparcie rodziny	1 334
	praca z rodziną i dzieckiem	283
	praca z rodziną wieloproblemową	261
	budowanie więzi rodzinnych	255
w tym:	podnoszenie kompetencji oraz sprawności opiekuńczo-wychowawczych rodzin	230
	mediacje i negocjacje	203
	asystent rodziny	97

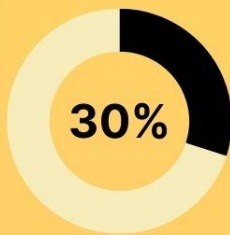
Lp.	Tematyka konferencji	Liczba wskazań
	inne, w tym: - pozytywne relacje na linii rodzice - dziecko	5
8.	Wsparcie dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin	991
w tym:	niepełnosprawność, w tym niepełnosprawność intelektualna	236
	praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością i wsparcie dla nich	181
	seksualność osób z niepełnosprawnością	155
	aspekty prawne dotyczące osób z niepełnosprawnością	143
	rehabilitacja osób z niepełnosprawnością	136
	prorowadzenie rozmów z rodzicami osób z niepełnosprawnością	134
	inne, w tym: - wielopłaszczyznowe wsparcie osób niepełnosprawnych	6
9.	Wybrane zagadnienia prawne w zakresie pomocy społecznej oraz wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej	902
w tym:	ustawa o pomocy społecznej – aktualne przepisy	337
	ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	187
	przekształcenie ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych	136
	organizacja pomocy społecznej w UE	94
	egzekucje nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej	90
	postępowanie legislacyjne w jednostkach samorządowych	57
	inne, w tym: - działalność centrum usług społecznych	1
10.	System pieczy zastępczej	839
w tym:	problematyka pieczy zastępczej	169
	rozwój pieczy zastępczej w Polsce	130
	praca z rodziną biologiczną po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej	130
	interwencyjne umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej	117
	pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze	109
	kontrola nad zawodowymi rodzinami zastępczymi	91
	główne wymagania stawiane rodzinom zastępczym	90

Lp.	Tematyka konferencji	Liczba wskazań
	inne	3
11.	Prawo administracyjne, zamówienia publiczne i ochrona danych osobowych	818
w tym:	kodeks postępowania administracyjnego	248
	ustawa o doręczeniach elektronicznych – e-doręczenia	227
	ochrona danych osobowych	188
	zamówienia publiczne do 130 tys.	143
	inne, w tym: - zamówienia publiczne od 130 tys. - najważniejsze zagadnienia z prawa administracyjnego związane z działalnością OPS	12
12.	Uzależnienia od substancji psychoaktywnych i uzależnienia behawioralne	789
w tym:	przeciwdziałanie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych – profilaktyka, rozpoznawanie pierwszych symptomów, wsparcie	385
	uzależnienia behawioralne	291
	rola gminnej / miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	109
	inne, w tym rola OPS w profilaktyce uzależnień	4
13.	Rozwój usług społecznych i ich deinstytucjonalizacja	715
w tym:	deinstytucjonalizacja usług społecznych	207
	aktualne i przyszłe wyzwania związane z rozwojem usług społecznych	200
	tworzenie katalogu usług w społeczności lokalnej	127
	centrum usług społecznych	104
	problematyka deinstytucjonalizacji w pieczy zastępczej	74
	inne	3
14.	Kadry i płace	623
w tym:	kadry i płace (ogólnie)	175
	prawo pracy, w tym kodeks pracy	164
	zakładowy fundusz socjalny	151
	naliczanie wynagrodzeń	129

Lp.	Tematyka konferencji	Liczba wskazań
	inne, w tym egzekucje komornicze w OPS	4
15.	Zarządzanie finansami, rachunkowością i budżetowaniem w jednostkach pomocy społecznej	436
w tym:	księgowość	122
	rachunkowość budżetowa i sprawozdawczość w JSFP	119
	finanse i rachunkowość	115
	gospodarka finansowa OPS	78
	inne	2
16.	Inne zagadnienia prawne	383
w tym:	świadczenia rodzinne	124
	fundusz alimentacyjny	111
	świadczenie wspierające	88
	stypendia	53
	inne	7
17.	Pomoc osobom w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem mieszkalnym	329
w tym:	kierunki pracy z osobami bezdomnymi	114
	metody motywowania osób bezdomnych do skorzystania z pomocy, m.in. w formie pobytu w schronisku i procedura umieszczenia	113
	problem bezdomności a mieszkalnictwo wspierane	101
	inne	1
18.	Zarządzanie dokumentacją	259
w tym:	archiwizacja dokumentów	157
	instrukcja kancelaryjna	99
	inne	3
19.	Przestępstwa przeciwko ludzkiej godności	194
w tym:	handel ludźmi	106
	prostytycja	87

Lp.	Tematyka konferencji	Liczba wskazań
	inne	1
20.	Działalność wybranych placówek wsparcia społecznego	116
w tym:	funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego, w tym klubu integracji społecznej	69
	funkcjonowanie rodzinnych domów pomocy	45
	inne	2
21.	Wsparcie dla migrantów	99
w tym:	praca socjalna z uchodźcami	56
	integracja obcokrajowców	43
	inne	0
22.	Pozostałe wskazania	263
w tym:	praca i opieka nad osobą dotkniętą HIV / HCV	107
	praca z osobami opuszczającymi zakład karny	99
	zarządzanie i ekonomia społeczna	53
	inne, w tym: - trwałość rozwiązań wdrażanych w projektach społecznych - zachowanie ciągłości wdrażanych rozwiązań, metod, procesów i usług - doskonalenie przepływu informacji, dot. odbiorców usług, wewnątrz instytucji - doskonalenie współpracy (pracowników socjalnych, asystentów, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej) na rzecz osób rodzin potrzebujących pomocy	4

WIZYTY STUDYJNE

Odsetek podmiotów, w których kadra zainteresowana jest podnoszeniem kwalifikacji / kompetencji zawodowych poprzez udział w wizytach studyjnych

Najczęściej wybierana tematyka wizyt studyjnych:

- ✦ Nowe formy pomocy
- ✦ Deinstytucjonalizacja usług społecznych
- ✦ Modelowe rozwiązania dot. pracy z osobami zaburzonymi psychicznie i uzależnionymi (w tym osób nieletnich)

Najczęściej wybierane miejsca wizyt studyjnych:

- ✦ Jednostki pomocy społ. poza Polską (m.in w Skandynawii), celem uzyskania innowacyjnych rozwiązań, wymiany dobrych praktyk
- ✦ Centra usług społecznych
- ✦ Mieszkania chronione / wspomagane

Dla podnoszenia kompetencji zawodowych istotna jest także wymiana doświadczeń pomiędzy przedstawicielami podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, która może odbywać się w formie wizyt studyjnych.

- Liczba podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, w których pracownicy wykazali zainteresowanie udziałem w wizytach studyjnych – 122 z 409 badanych podmiotów, tj. 29,8%.
- Liczba pracowników zatrudnionych w PZW niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, zainteresowanych udziałem w wizytach studyjnych – 1 141 osób, tj. 6,9%:
  - największe zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 456 z 1 141 pracowników zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą ww. formy, tj. 40,0%;
  - najmniejsze zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – centra usług społecznych, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, noclegownie, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, rodzinny dom dziecka oraz zakłady aktywności zawodowej – w ww. podmiotach nie wykazano osób zainteresowanych udziałem w wizytach studyjnych.

Zainteresowanie ww. formą rozwoju zawodowego pracowników dotyczyło zarówno konkretnych tematów wizyt, jak i miejsc ich organizacji, które przedstawiono poniżej. Szczegółowe informacje dotyczące omawianych zagadnień zawarto w poniższych tabelach.

- Preferencje pracowników dotyczące tematyki wizyt studyjnych:
  - najczęściej wskazywany temat – „nowe formy pomocy” – 308 wskazań pracowników;
  - najrzadziej wskazywane tematy – „modelowe rozwiązywania dotyczące asystentury rodzinnej poza Polską”, „modelowe rozwiązanie dot. funkcjonowania sieci międzyinstytucjonalnej pomocy na rzecz pomocy dziecku i rodzinie w mieście” – łącznie 5 wskazań pracowników.

Najpopularniejsze tematy wizyt studyjnych

- Nowe formy pomocy
- Deinstytucjonalizacja usług społecznych
- Modelowe rozwiązania dot. pracy z osobami zaburzonymi psychicznie i uzależnionymi (w tym osób nieletnich)
- Modelowe rozwiązania dot. wsparcia osób z niepełnosprawnościami
- Organizacja społeczności lokalnej
- Modelowe rozwiązania dot. pomocy osobie uzależnionej od środków psychoaktywnych
- Przekształcenie OPS w CUS
- Funkcjonowanie osób starszych objętych pomocą społeczną za granicą
- Modelowe rozwiązania dot. wsparcia osób starszych, w tym kwestie związane z postępowaniami dotyczącymi DPS i alimentacji
- Innowacyjne metody pracy z osobami doznającymi przemocy
- Modelowe zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- Preferencje pracowników dotyczące miejsc wizyt studyjnych:
  - najczęściej wskazywane miejsce – jednostki pomocy społecznej poza Polską (m.in. w Skandynawii) – 317 wskazań pracowników;
  - najrzadziej wskazywane miejsca – zakład aktywizacji zawodowej oraz miasta, w których przeprowadzano deinstytucjonalizację usług społecznych lub wprowadzono nowe formy pomocy – łącznie 5 wskazań pracowników.

Najczęściej wskazywane miejsca wizyt studyjnych

- Jednostki pomocy społecznej poza Polską (m.in. w Skandynawii), celem poznania innowacyjnych rozwiązań, wymiany dobrych praktyk
- Centra usług społecznych
- Domy pomocy społecznej*
- Mieszkania treningowe / wspomagane
- Miejsca animacji / organizacji społeczności lokalnych
- Warsztaty terapii zajęciowej
- Podmioty ekonomii społecznej
- Kluby seniora
- Szpitale psychiatryczne
- Zakłady karne
- Placówki wsparcia dla osób bezdomnych, w tym placówki dla bezdomnych matek z dziećmi, schroniska dla osób bezdomnych
- Młodzieżowe ośrodki socjoterapii
- Dienne domy pomocy społecznej
- Ośrodki pomocy społecznej, w których rozdzielono pracę socjalną od świadczeń
- Jednostki samorządowe zajmujące się organizowaniem społeczności lokalnej
- Młodzieżowe ośrodki wychowawcze
- Sądy rejonowe, wydziały rodzinne i nieletnich
- Miejsca aktywności mieszkańców
- Centra wolontariatu
- Ośrodki mediacyjne
- Ośrodki wsparcia (ogólnie)
- Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy
- Zakłady opiekuńczo-lecznicze
- Ośrodki leczenia odwykowego
- Jednostki, w których realizowane są zadania w ramach UNICEF / UNHCR
- Izby wytrzeźwień
- Szpitale geriatryczne
- Ośrodki adopcyjne
- Organizacje pozarządowe zajmujące się realizacją zadań pieczy zastępczej
- Centra obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych / centra administracyjne

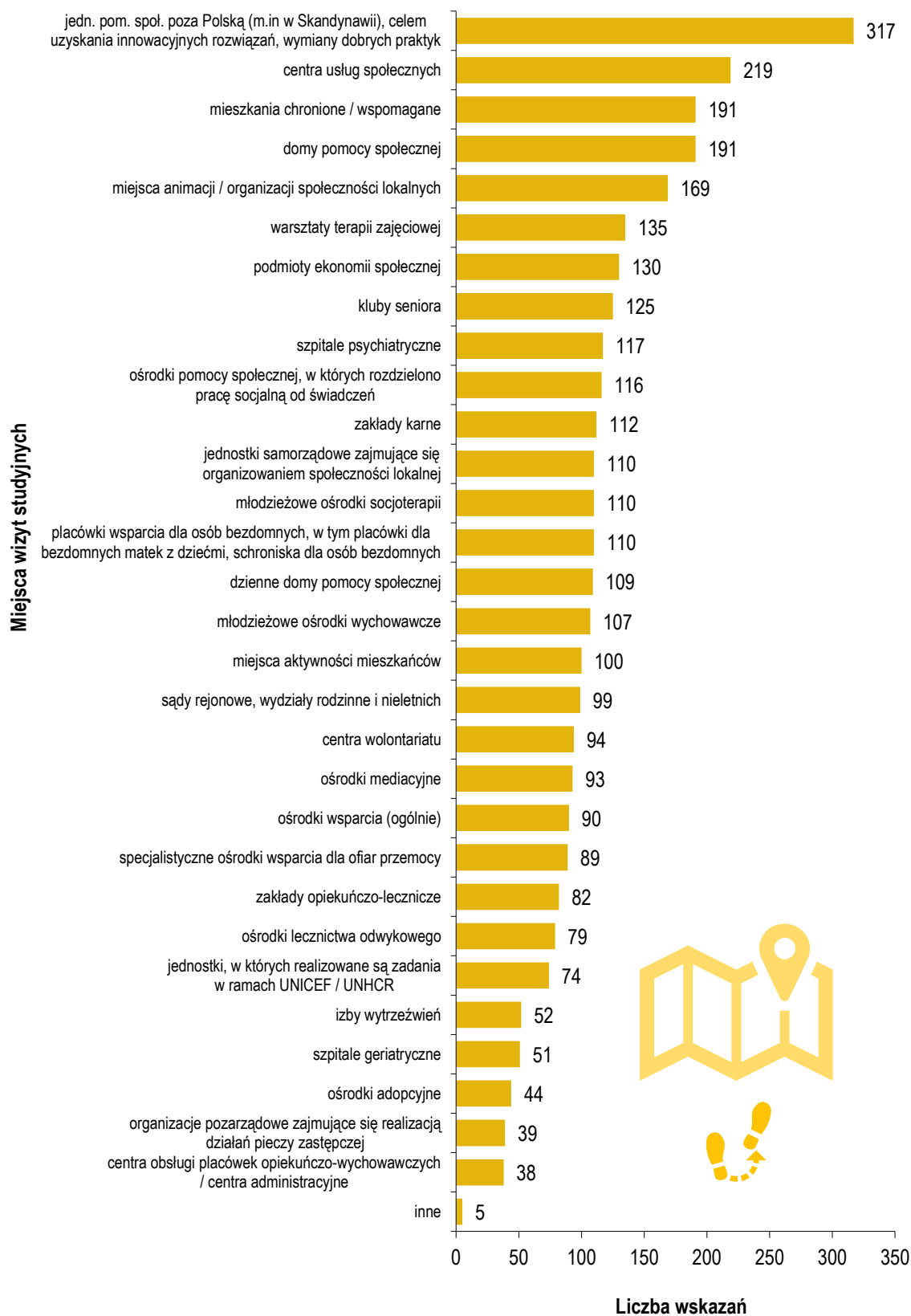
* Celem wizyty jest zapoznanie pracowników socjalnych z warunkami panującymi w DPS, a nie promowanie kierowania klientów do tego rodzaju placówek.

Zainteresowanie udziałem w wizytach studyjnych – liczba wskazań pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne w ramach poszczególnych tematów wizyt studyjnych, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (N=16 510)

Uwaga: Na powyższym wykresie poszczególne osoby mogły zostać ujęte kilka razy, gdyż mogły wykazać zainteresowanie udziałem w kilku wizytach studyjnych o różnej tematyce.

Zainteresowanie udziałem w wizytach studyjnych – liczba wskazań pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne w ramach poszczególnych miejsc wizyt studyjnych, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (N=16 510)

Uwaga: Na powyższym wykresie poszczególne osoby mogły zostać ujęte kilka razy, gdyż mogły wyказаć zainteresowanie udziałem w kilku wizytach studyjnych w różnych miejscach.

Szczegółowy wykaz tematyki wizyt studyjnych, będących przedmiotem zainteresowania pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

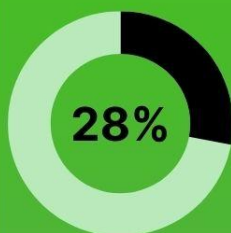
Lp.	Tematyka wizyt studyjnych	Liczba wskazań
1.	nowe formy pomocy	308
2.	deinstytucjonalizacja usług społecznych	268
3.	modelowe rozwiązania dot. pracy z osobami zaburzonymi psychicznie i uzależnionymi (w tym osób nieletnich)	224
4.	modelowe rozwiązania dot. wsparcia osób z niepełnosprawnościami	211
5.	organizacja społeczności lokalnej	202
6.	modelowe rozwiązania dot. pomocy osobie uzależnionej od środków psychoaktywnych	182
7.	przekształcenie OPS w CUS	163
8.	funkcjonowanie osób starszych objętych pomocą społeczną za granicą	158
9.	modelowe rozwiązania kwestii wsparcia osób starszych, w tym związane z postępowaniami dotyczącymi DPS i alimentacji	148
10.	innowacyjne metody pracy z osobami doznającymi przemocy	145
11.	modelowe zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	140
12.	modele funkcjonowania pieczy zastępczej i placówek pomocy społecznej w innych krajach europejskich	116
13.	problem bezdomności a mieszkalnictwo treningowe / wspomagane	104
14.	modelowe rozwiązania dot. pieczy zastępczej	81
15.	modelowe organizowanie / prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	67
16.	inne, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - modelowe rozwiązywania dotyczące asystentury rodzinnej poza Polską - modelowe rozwiązanie dot. funkcjonowania sieci międzyinstytucjonalnej pomocy na rzecz pomocy dziecku i rodzinie w mieście. 	5

Szczegółowy wykaz miejsc wizyt studyjnych, będących przedmiotem zainteresowania pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Miejsca wizyt studyjnych	Liczba wskazań
1.	jednostki pomocy społecznej poza Polską (m.in. w Skandynawii), celem uzyskania innowacyjnych rozwiązań, wymiany dobrych praktyk	317
2.	centra usług społecznych	219
3.	domy pomocy społecznej	191
4.	mieszkania chronione / wspomagane	191
5.	miejsca animacji / organizacji społeczności lokalnych	169
6.	warsztaty terapii zajęciowej	135
7.	podmioty ekonomii społecznej	130
8.	kluby seniora	125
9.	szpitale psychiatryczne	117
10.	zakłady karne	112
11.	placówki wsparcia dla osób bezdomnych, w tym placówki dla bezdomnych matek z dziećmi, schroniska dla osób bezdomnych	110
12.	młodzieżowe ośrodki socjoterapii	110
13.	dzienne domy pomocy społecznej	109
14.	ośrodki pomocy społecznej, w których rozdzielono pracę socjalną od świadczeń	116
15.	jednostki samorządowe zajmujące się organizowaniem społeczności lokalnej	110
16.	młodzieżowe ośrodki wychowawcze	107
17.	sądy rejonowe, wydziały rodzinne i nieletnich	99
18.	miejsca aktywności mieszkańców	100
19.	centra wolontariatu	94
20.	ośrodki mediacyjne	93
21.	ośrodki wsparcia (ogólnie)	90
22.	specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy	89
23.	zakłady opiekuńczo-lecznicze	82
24.	ośrodki leczenia odwykowego	79
25.	jednostki, w których realizowane są zadania w ramach UNICEF / UNHCR	74

Lp.	Miejsca wizyt studyjnych	Liczba wskazań
26.	izby wytrzeźwień	52
27.	szpitale geriatryczne	51
28.	ośrodki adopcyjne	44
29.	organizacje pozarządowe zajmujące się realizacją zadań pieczy zastępczej	39
30.	centra obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych / centra administracyjne	38
31.	inne, w tym: - zakład aktywizacji zawodowej - JST, w których przeprowadzano deinstytucjonalizację usług społecznych lub wprowadzono nowe formy pomocy	5

SEMINARIA

Odsetek podmiotów, w których kadra zainteresowana jest podnoszeniem kwalifikacji / kompetencji zawodowych w formie seminariów

Najczęściej wybierane obszary tematyczne seminariów:

- ✦ Interwencja kryzysowa i przeciwdziałanie przemocy domowej
- ✦ Wsparcie dzieci i młodzieży
- ✦ Planowanie i realizacja wsparcia socjalnego
- ✦ Wsparcie rodziny
- ✦ Osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność oraz osoby niepełnosprawne
- ✦ Uzależnienia
- ✦ Higiena zdrowia psychicznego

W ramach powyższych obszarów tematycznych, największym zainteresowaniem cieszyły się przedstawione poniżej tematy seminariów.

Interwencja kryzysowa i przeciwdziałanie przemocy domowej

- Wsparcie dla osób doznających przemocy
- Przemoc wobec dziecka
- Przeciwdziałanie przemocy domowej zgodnie z nowelizacją ustawy
- Aspekty przemocy w rodzinie
- Pomoc rodzinie w kryzysie

Wsparcie dzieci i młodzieży

- Zaburzenia zachowania u dzieci i młodzieży
- Praca z trudną młodzieżą
- Zagrożenia dzieci i młodzieży
- Fobia szkolna
- Przemoc rówieśnicza

Planowanie i realizacja wsparcia socjalnego

- Praca z trudnym klientem
- Motywowanie klienta do zmian – jak wspierać a nie wyręczać
- Zmiany w pomocy społecznej i realizacja nowych zadań (nowelizacja ustawy o pomocy społecznej)
- Zasady współpracy z klientem pomocy społecznej
- Budowanie autorytetu pracownika pomocy społecznej

Wsparcie rodziny

- Praca z rodziną wieloprotblemową
- Praca z dzieckiem i rodziną
- Zaburzenia więzi
- Mediacje
- Asystent rodziny

Osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność oraz osoby niepełnosprawne

- Praca z osobami starszymi i z osobami z niepełnosprawnościami
- Niepełnosprawność (ogółem)
- Domy pomocy społecznej
- Zasady przyznawania i realizacja usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych
- Rodzinne domy pomocy

Uzależnienia

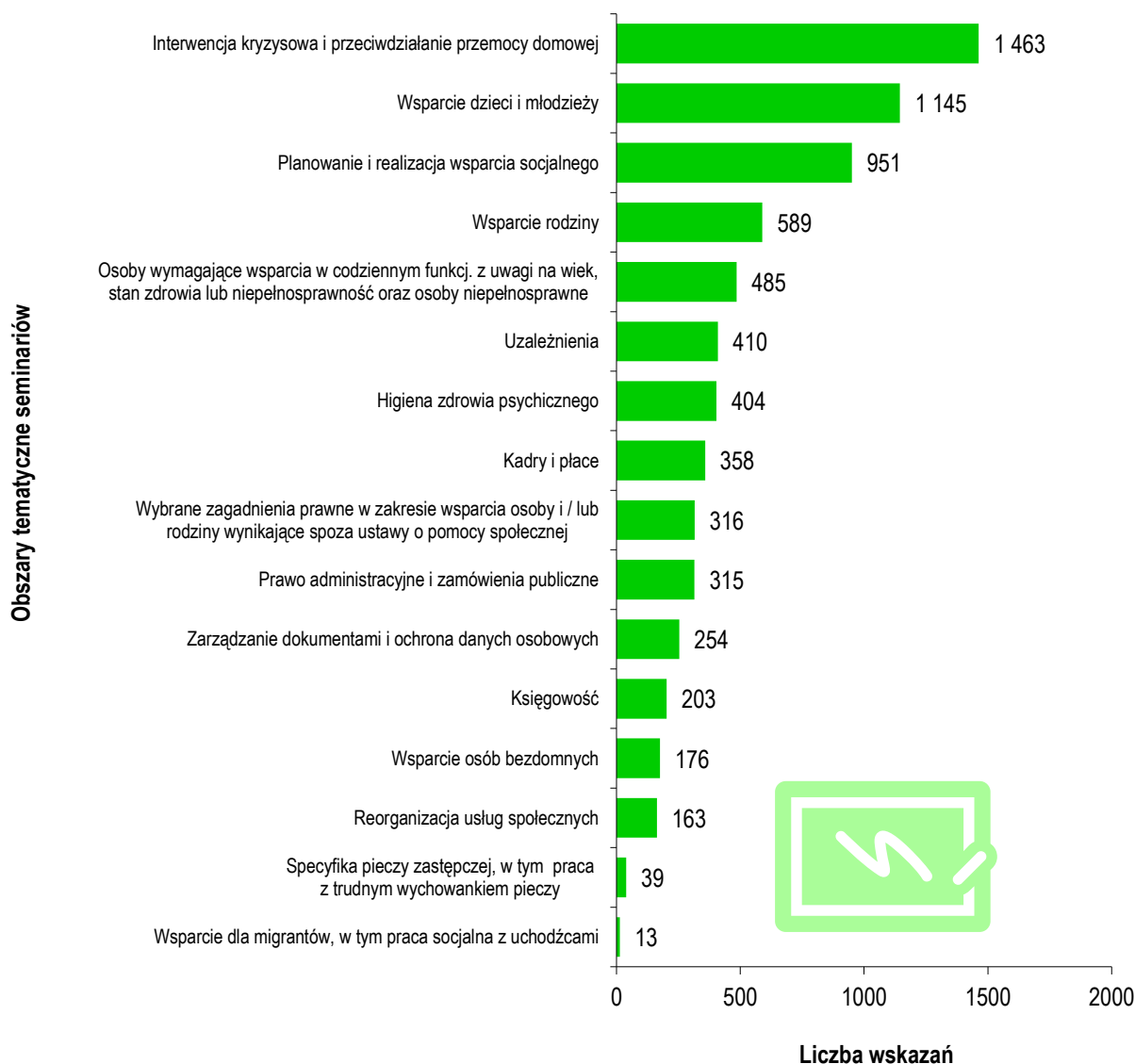
- Praca z osobami dotkniętymi różnego rodzaju uzależnieniami
- Profilaktyka uzależnień
- Rola gminnych / miejskich komisji rozwiązywania problemów alkoholowych

Higiena zdrowia psychicznego

- Zaburzenia psychiczne, w tym depresyjno-lękowe
  - Zaburzenia depresyjne u dzieci i młodzieży
  - Praca z dzieckiem z zaburzeniami
-
- Liczba podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, w których pracownicy wykazali zainteresowanie podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych poprzez udział w seminariach – 115 z 409 badanych podmiotów, tj. 28,1%.
  - Liczba pracowników zatrudnionych w PZW niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, zainteresowanych udziałem w seminariach – 1 149 osób, tj. 7,0%:
    - największe zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 517 z 1 149 pracowników zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą ww. formy, tj. 45,0%;
    - najmniejsze zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, rodzinny dom dziecka, schroniska dla osób bezdomnych oraz zakłady aktywności zawodowej – w ww. podmiotach nie wykazano osób zainteresowanych udziałem w seminariach.

- Preferencje pracowników dotyczące obszarów tematycznych seminariów:
  - najczęściej wskazywany obszar tematyczny – interwencja kryzysowa i przeciwdziałanie przemocy domowej – 1 463 wskazania pracowników³⁷ w ramach ww. obszaru;
  - najrzadziej wskazywany obszar tematyczny – wsparcie dla migrantów, w tym praca socjalna z uchodźcami – 13 wskazań pracowników w ramach ww. obszaru.

Zainteresowanie udziałem w seminariach – liczba wskazań pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne w ramach poszczególnych obszarów tematycznych seminariów, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (N=16 510)

Uwaga: Na powyższym wykresie poszczególne osoby mogły zostać ujęte kilka razy, gdyż mogły wykazać zainteresowanie udziałem w kilku seminariach w ramach danego obszaru tematycznego.

³⁷ Jedna osoba mogła wybrać więcej niż jeden temat seminariów w ramach danego obszaru tematycznego, dlatego liczba wskazań może być wyższa niż ogólna liczba osób zainteresowanych daną formą podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych.

Szczegółowy wykaz tematyki seminariów, będących przedmiotem zainteresowania pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Tematyka seminariów	Liczba wskazań
1.	Interwencja kryzysowa i przeciwdziałanie przemocy domowej	1 463
w tym:	wsparcie dla osób doznających przemocy	189
	przemoc wobec dziecka	188
	przeciwdziałanie przemocy domowej zgodnie z nowelizacją ustawy	182
	aspekty przemocy w rodzinie	180
	pomoc rodzinie w kryzysie	158
	cyberprzemoc, w tym usystematyzowanie pojęcia cyberprzemocy w procedurze „Niebieskie Karty”	139
	praca z osobą stosującą przemoc	122
	interwencja kryzysowa	115
	pomoc psychologiczna	106
	rola zespołów interdyscyplinarnych	82
inne	2	
2.	Wsparcie dzieci i młodzieży	1 145
w tym:	zaburzenia zachowania u dzieci i młodzieży	224
	praca z trudną młodzieżą	185
	zagrożenia dzieci i młodzieży	178
	fobia szkolna	152
	przemoc rówieśnicza	142
	rozwój seksualny dzieci i młodzieży oraz zagrożenie molestowaniem	132
	FAS / FASD	131
	inne	1

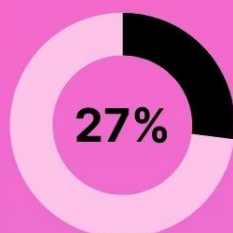
Lp.	Tematyka seminariów	Liczba wskazań
3.	Planowanie i realizacja wsparcia socjalnego	951
w tym:	praca z trudnym klientem	157
	motywowanie klienta do zmian – jak wspierać a nie wyręczać	116
	zmiany w pomocy społecznej i realizacja nowych zadań (nowelizacja ustawy o pomocy społecznej)	91
	zasady współpracy z klientem pomocy społecznej	90
	budowanie autorytetu pracownika pomocy społecznej	80
	zastosowanie superwizji w pracy socjalnej	76
	pomoc społeczna, w tym oferowane świadczenia i odpłatność za nie	72
	metody i techniki w pracy socjalnej: praca z indywidualnym przypadkiem, ze społecznością lokalną itp.	65
	pozyskiwanie środków zewnętrznych w nowej perspektywie	51
	zastosowanie coachingu w pracy socjalnej	56
	projekty socjalne	49
	egzekucja nienależnie pobranych świadczeń	48
inne	0	
4.	Wsparcie rodziny	589
w tym:	praca z rodziną wieloproblemową	153
	praca z dzieckiem i rodziną	141
	zaburzenia więzi	139
	mediacje	88
	asystent rodziny	67
	inne	1

Lp.	Tematyka seminariów	Liczba wskazań
5.	Osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność oraz osoby niepełnosprawne	485
w tym:	praca z osobami starszymi i z osobami z niepełnosprawnościami	184
	niepełnosprawność (ogółem)	121
	domy pomocy społecznej	86
	zasady przyznawania i realizacja usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych	56
	rodzinne domy pomocy	38
	inne	0
6.	Uzależnienia	410
w tym:	praca z osobami dotkniętymi różnego rodzaju uzależnieniami	191
	profilaktyka uzależnień	160
	rola gminnych / miejskich komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	57
	inne	2
7.	Higiena zdrowia psychicznego	404
w tym:	zaburzenia psychiczne, w tym depresyjno-lękowe	151
	zaburzenia depresyjne u dzieci i młodzieży	140
	praca z dzieckiem z zaburzeniami	112
	inne	1
8.	Kadry i płace	358
w tym:	prawo pracy, w tym kodeks pracy	100
	zarządzanie zasobami ludzkimi przez kadrę kierowniczą	85
	kadry (ogólnie)	85

Lp.	Tematyka seminariów	Liczba wskazań
	naliczanie wynagrodzeń	86
	inne	2
9.	Wybrane zagadnienia prawne w zakresie wsparcia osoby i/lub rodziny wynikające spoza ustawy o pomocy społecznej	316
	ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	74
	fundusz alimentacyjny	61
	świadczenia rodzinne	56
w tym:	dotatki mieszkaniowe	49
	świadczenie wspierające	39
	stypendia	37
	inne	0
10.	Prawo administracyjne i zamówienia publiczne	315
	kodeks postępowania administracyjnego	161
w tym:	zamówienia publiczne do 130 tys.	86
	egzekucja administracyjna	65
	inne, w tym zamówienia publiczne od 130 tys.	3
11.	Zarządzanie dokumentami i ochrona danych osobowych	254
	ochrona danych osobowych	99
w tym:	archiwizacja dokumentów	78
	instrukcja kancelaryjna	77
	inne	0
12.	Księgowość	203
w tym:	rachunkowość budżetowa i sprawozdawczość w jednostkach sektora finansów publicznych	74

Lp.	Tematyka seminariów	Liczba wskazań
	księgowość (ogólnie)	66
	finanse i rachunkowość	62
	inne	1
13.	Wsparcie osób bezdomnych	176
	kierunki pracy z osobami bezdomnymi	60
w tym:	problem bezdomności a mieszkalnictwo treningowe / wspomagane	58
	bezdomność (ogółem)	58
	inne	0
14.	Reorganizacja usług społecznych	163
	rozwój usług społecznych i deinstytucjonalizacja	106
w tym:	podział zadań realizowanych przez OPS i CUS	56
	inne	1
15.	Specyfika pieczy zastępczej, w tym praca z trudnym wychowankiem pieczy	39
16.	Wsparcie dla migrantów, w tym praca socjalna z uchodźcami	13
w tym:	liczba osób i proponowane tematy: - wsparcie dla migrantów, w tym praca socjalna z uchodźcami	13

FORA

Odsetek podmiotów, w których kadra zainteresowana jest podnoszeniem kwalifikacji / kompetencji zawodowych poprzez udział w forach

Najczęściej wybierane rodzaje forów:

- ✦ Fora pracowników socjalnych
- ✦ Fora zespołów interdyscyplinarnych z różnych JST, mające na celu wymianę doświadczeń związanych m.in. z wprowadzeniem nowelizacji ustawy
- ✦ Fora kadry zarządzającej jednostkami pomocy społecznej – wymiana doświadczeń i praktyk, dzielenie się wiedzą i spostrzeżeniami
- ✦ Fora z przedstawicielami domów pomocy społecznej

Fora stanowią doskonałą formę dzielenia się wiedzą i najlepszymi praktykami, umożliwiając uczestnikom wymianę poglądów na temat wyzwań i rozwiązań w zakresie wsparcia środowiskowego i instytucjonalnego. Największym zainteresowaniem cieszyły się fora przedstawione poniżej.

Najpopularniejsze rodzaje forów

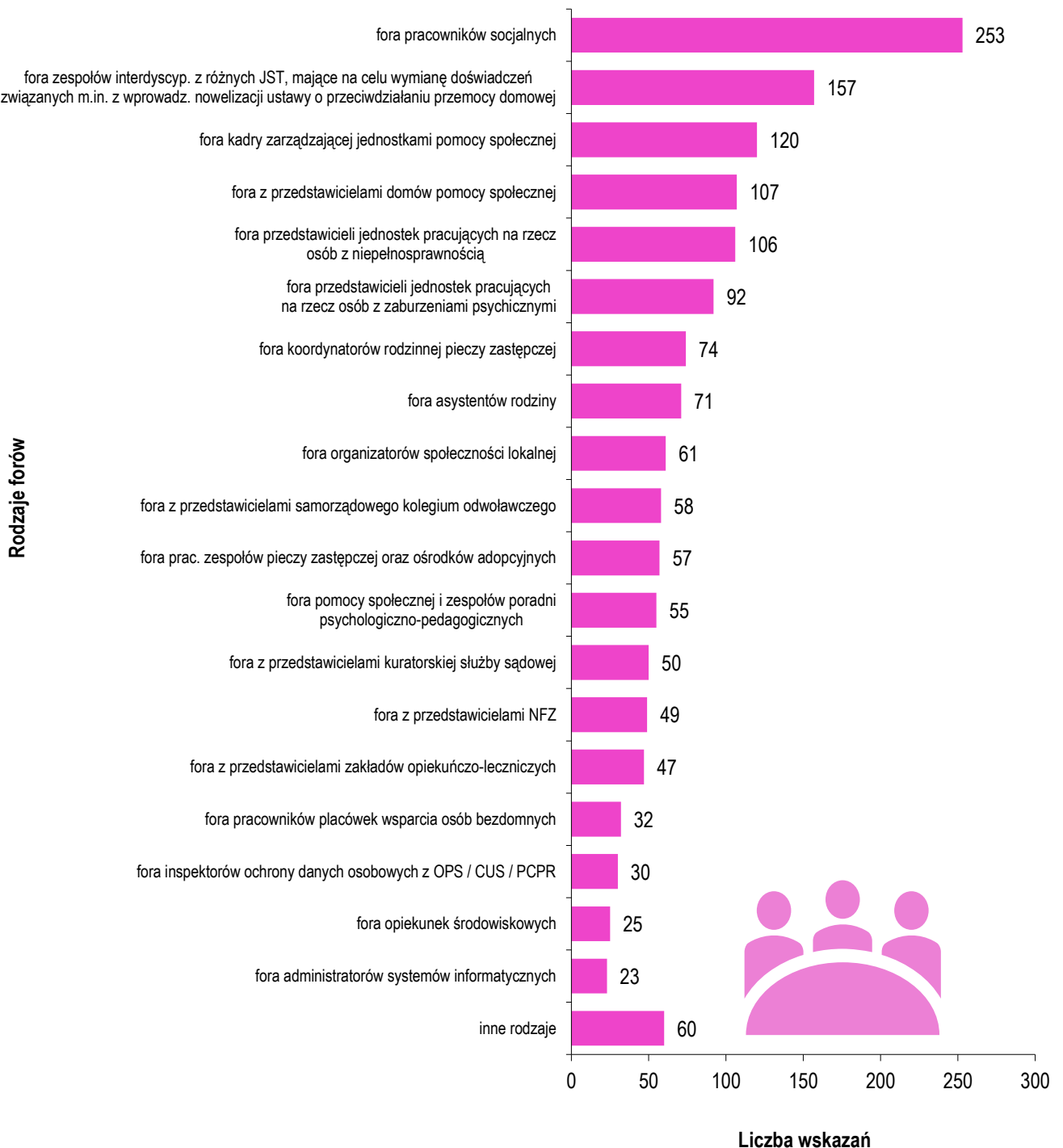

- Fora pracowników socjalnych
- Fora zespołów interdyscyplinarnych z różnych JST, mające na celu wymianę doświadczeń związanych m.in. z wprowadzeniem nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej
- Fora kadry zarządzającej jednostkami pomocy społecznej – wymiana doświadczeń i praktyk, dzielenie się wiedzą i spostrzeżeniami
- Fora z przedstawicielami domów pomocy społecznej
- Fora przedstawicieli jednostek pracujących na rzecz osób z niepełnosprawnością
- Fora przedstawicieli jednostek pracujących na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi
- Fora koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej
- Fora asystentów rodziny
- Fora organizatorów społeczności lokalnej
- Fora z przedstawicielami samorządowego kolegium odwoławczego
- Fora pracowników zespołów pieczy zastępczej oraz ośrodków adopcyjnych
- Fora pomocy społecznej i zespołów poradni psychologiczno-pedagogicznych
- Fora z przedstawicielami kuratorskiej służby sądowej
- Fora z przedstawicielami NFZ
- Fora z przedstawicielami zakładów opiekuńczo-leczniczych
- Fora pracowników placówek wsparcia osób bezdomnych
- Fora inspektorów ochrony danych osobowych z OPS / CUS / PCPR
- Fora opiekunek środowiskowych – realizacja opieki środowiskowej w pomocy społecznej
- Fora administratorów systemów informatycznych

- Liczba podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, w których pracownicy wykazali zainteresowanie udziałem w forach – 111 z 409 badanych podmiotów, tj. 27,1%.
- Liczba pracowników zatrudnionych w PZW niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, zainteresowanych udziałem w forach – 805 osób, tj. 4,9%:
  - największe zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 243 z 805 pracowników zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą ww. formy, tj. 30,2%;
  - najmniejsze zainteresowanie wśród pracowników poszczególnych podmiotów – centra integracji społecznej, kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi, noclegownie, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, schroniska dla osób bezdomnych, zakłady aktywności zawodowej, rodzinny dom dziecka, „inny ośrodek wsparcia” oraz „inne podmioty” – w ww. podmiotach nie wykazano osób zainteresowanych udziałem w forach.

- Preferencje pracowników dotyczące rodzajów forów:
  - najczęściej wskazywany rodzaj – fora pracowników socjalnych – 253 wskazania;
  - najrzadziej wskazywany rodzaj – fora administratorów systemów informatycznych – 23 wskazania.

Zainteresowanie udziałem w forach – liczba wskazań pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne w ramach poszczególnych obszarów tematycznych warsztatów, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (N=16 510)

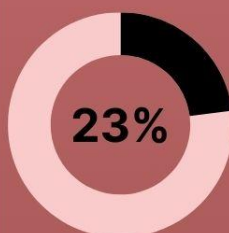
Uwaga: Na powyższym wykresie poszczególne osoby mogły zostać ujęte kilka razy, gdyż mogły one wyrazić zainteresowanie udziałem w kilku rodzajach forów.

Wykaz forów, będących przedmiotem zainteresowania pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Fora	Liczba wskazań
1.	fora pracowników socjalnych	253
2.	fora zespołów interdyscyplinarnych z różnych JST, mające na celu wymianę doświadczeń związanych m.in. z wprowadzeniem nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	157
3.	fora kadry zarządzającej jednostkami pomocy społecznej	120
4.	fora z przedstawicielami domów pomocy społecznej	107
5.	fora przedstawicieli jednostek pracujących na rzecz osób z niepełnosprawnością	106
6.	fora przedstawicieli jednostek pracujących na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi	92
7.	fora koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	74
8.	fora asystentów rodziny	71
9.	fora organizatorów społeczności lokalnej	61
10.	fora z przedstawicielami samorządowego kolegium odwoławczego	58
11.	fora pracowników zespołów pieczy zastępczej oraz ośrodków adopcyjnych	57
12.	fora pomocy społecznej i zespołów poradni psychologiczno-pedagogicznych	55
13.	fora z przedstawicielami kuratorskiej służby sądowej	50
14.	fora z przedstawicielami NFZ	49
15.	fora z przedstawicielami zakładów opiekuńczo-leczniczych	47
16.	fora pracowników placówek wsparcia osób bezdomnych	32
17.	fora inspektorów ochrony danych osobowych z OPS / CUS / PCPR	30
18.	fora opiekunek środowiskowych	25
19.	fora administratorów systemów informatycznych	23

Lp.	Fora	Liczba wskazań
20.	inne, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - fora przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej - fora przedstawicieli placówek wsparcia dziennego - fora pracowników obsługi księgowej, w tym pracowników księgowości placówek opiekuńczo-wychowawczych - fora pracowników obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego - fora osób realizujących projekty rządowe i współfinansowane z UE - fora dotyczące ubezpieczeń dla podopiecznych - fora dotyczące deinstytucjonalizacji - fora pracowników kadr i plac w jednostkach samorządowych 	60

INNE FORMY

Odsetek podmiotów, w których kadra zainteresowana jest podnoszeniem kwalifikacji / kompetencji zawodowych za pomocą innych form

Najczęściej wybierane sposoby podnoszenia kwalifikacji / kompetencji zawodowych spośród pozostałych form:

- ✦ Wyjazdy integracyjne niwelujące stres i wypalenie zawodowe pracowników
- ✦ Superwizja (w roli superwizorowanego)
- ✦ Kursy
- ✦ Webinaria
- ✦ Coaching

Pracownicy badanych podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne poza szerokim zainteresowaniem własnym rozwojem zawodowym poprzez podjęcie studiów podyplomowych, udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, wizytach studyjnych, seminariach oraz w forach, wykazali również zainteresowanie innymi formami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych, które zostały przedstawione poniżej.

Inne formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych

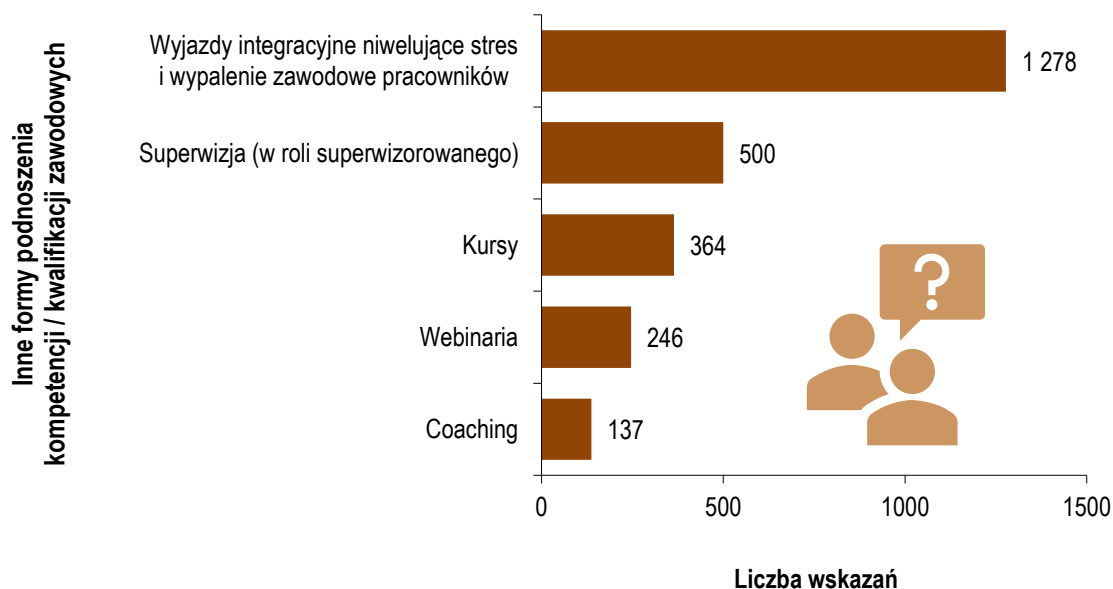
- Wyjazdy integracyjne niwelujące stres i wypalenie zawodowe pracowników
- Superwizja (w roli superwizorowanego)
- Kursy
- Webinaria
- Coaching

- Liczba podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, w których pracownicy wykazali zainteresowanie udziałem w innych formach podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych – 96 z 409 badanych podmiotów, tj. 23,5%.
- Liczba wskazań pracowników zatrudnionych w PZW niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, zainteresowanych udziałem w innych formach podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych – 2 525 osób³⁸, tj. 15,3%:
  - największa liczba wskazań pracowników w poszczególnych podmiotach – ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 930 z 2 525, tj. 36,8%;
  - najmniejsza liczba wskazań pracowników w poszczególnych podmiotach – centra usług społecznych, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, dzienne domy pomocy, kluby samopomocy inne niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi, podmioty zewnętrzne, którym OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencje opiekuńcze), regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, warsztaty terapii zajęciowej, rodzinny dom dziecka oraz „inny ośrodek wsparcia” – w ww. podmiotach nie wykazano osób zainteresowanych udziałem w innych formach podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych.
- Preferencje pracowników dotyczące innych form podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych:
  - najczęściej wskazywana forma – wyjazdy integracyjne niwelujące stres i wypalenie zawodowe pracowników – 1 278 wskazań;
  - najrzadziej wskazywana forma – coaching – 137 wskazań.

³⁸ Poszczególne osoby mogły zostać ujęte kilka razy, gdyż mogły wykazać zainteresowanie udziałem w różnych formach podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych.

Zainteresowanie udziałem w innych formach podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych – liczba wskazań pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (N=16 510)

Uwaga: Na powyższym wykresie poszczególne osoby mogły zostać ujęte kilka razy, gdyż mogły wykazać zainteresowanie udziałem w różnych formach podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych.

Inne preferowane formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników, którymi są zainteresowani pracownicy Państwa podmiotu wg stanu na 31.12.2023 r.

Lp.	Inne formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji	Liczba osób zainteresowanych
1.	Wyjazdy integracyjne niwelujące stres i wypalenie zawodowe pracowników	1 278
w tym:	liczba osób i proponowane tematy, np.: - sposoby radzenia sobie ze stresem - integracja kadry - sposoby radzenia sobie z wypaleniem zawodowym (syndrom <i>burnout</i>) - techniki relaksacyjne: rozładowywanie napięcia i emocji - praca pod presją czasu - efektywna komunikacja, w tym komunikacja bez przemocy - efektywny wypoczynek - organizacja czasu pracy - poprawa komunikacji oraz współpracy w zespole - przeciwdziałanie mobbingowi - warsztaty podnoszenia samooceny - zarządzanie własną energią - autoterapia - radzenie sobie ze stresem po trudnych interwencjach	1 278

Lp.	Inne formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji	Liczba osób zainteresowanych
	<ul style="list-style-type: none"> - granica pomiędzy profesjonalnym zaangażowaniem w sprawy uczestnika ŚDS a przejmowanie odpowiedzialności za jego życie - sposoby przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu w pracy z dziećmi i młodzieżą - zajęcia teambuldingowe - niwelowania negatywnych skutków stresu z wykorzystywaniem elementów odnowy biologicznej, w tym technik relaksacji 	
2.	Superwizja (w roli superwizorowanego)	500
w tym:	liczba osób i proponowane tematy: <ul style="list-style-type: none"> - poprawa komunikacji oraz współpracy w zespole - zarządzanie superwizyjne - przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu - ogląd pracy własnej - konflikty w zespole - praca socjalna w DPS - przeciwdziałanie przemocy domowej - praca z osobami zaburzonymi psychicznie - superwizja pracy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego - superwizja w pracy socjalnej i asystenta rodziny - superwizja dla poszczególnych grup zawodowych (ogólnie) - omawianie trudnych przypadków klientów - współpraca z innymi podmiotami - przy wykorzystaniu psychodramy 	500
3.	Kursy	364
w tym:	liczba osób i proponowane tematy: <ul style="list-style-type: none"> - kadry i płace: certyfikowany kurs specjalistów ds. kadr (od podstaw do specjalisty) - samoobrona - socjoterapia - logopedia - tworzenie i realizacja gminnych programów, w tym przygotowywanie diagnozy - praca z usamodzielnianymi wychowankami pieczy zastępczej - kursy z zakresu pieczy zastępczej - NIS2 	364

Lp.	Inne formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji	Liczba osób zainteresowanych
4.	Webinaria	246
w tym:	liczba osób i proponowane tematy, np.: <ul style="list-style-type: none"> - komunikacja i współpraca - doskonalenie umiejętności prowadzenia terapii zajęciowej w DPS - problemy osób starszych w DPS - reorganizacja usług społecznych i ich deinstytucjonalizacja - nowelizacja przepisów w obszarze pomocy społecznej (w tym dot. DPS) - prawo pracy - dietetyka - podologia - radzenie sobie ze stresem - samoobrona - zapobieganie wypaleniu zawodowemu - profesjonalna rozmowa z klientem, w tym praca z trudnym klientem - nowości, rozwój, oprogramowanie sprzętowe w IT - naliczanie wynagrodzeń - ubezpieczenia społeczne - zasiłki z ubezpieczenia społecznego - praca z klientem na wniosek sądu - praca w rodzinie skonfliktowanej - przepisy kadrowo-płacowo-księgowo - budowanie poczucia własnej wartości u dzieci i młodzieży - interwencja kryzysowa - uzależnienia behawioralne - rozpoznawanie przemocy u dzieci 	246
5.	Coaching	137
w tym:	liczba osób i proponowane tematy: <ul style="list-style-type: none"> - trening asertywności dla pracowników socjalnych - zarządzanie pracą i czasem pracy - zarządzanie zespołem / budowanie dobrego zespołu - wzmocnienie zdolności interpersonalnych - podniesienie samooceny - efektywna komunikacja - przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu - zarządzanie pracownikami 	137

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI DOTYCZĄCE PODROZIAŁU:

- ✓ W podmiotach, które wzięły udział w badaniu występuje silne zainteresowanie różnorodnymi formami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych. Najpopularniejsze z tych form to: szkolenia – 95,6% zainteresowanych podmiotów, warsztaty – 65,5% oraz studia podyplomowe – 61,6%;
- ✓ Największą popularnością wśród pracowników PZW, wykazujących chęć podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych, cieszyły się szkolenia – 54,9% zainteresowanych pracowników oraz warsztaty – 31,0%;
- ✓ Najmniej popularną formą podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych były fora. Na dzień 31.12.2023 r. odsetek pracowników zainteresowanych udziałem w ww. formie podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych wyniósł 4,9%;
- ✓ Największe zainteresowanie podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą różnorodnych form wykazali pracownicy ośrodków pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu, którzy jednocześnie stanowili jedną z najliczniejszych grup pracowników PZW biorących udział w badaniu;
- ✓ Najmniejsze zainteresowanie podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych wykazali natomiast pracownicy rodzinnego domu dziecka. W wyżej wymienionym podmiocie spośród dostępnych form podnoszenia kwalifikacji zawodowych wybrano tylko szkolenia;
- ✓ Najbardziej preferowanymi miejscami i sposobami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych były wyjazdowe formy edukacji na terenie województwa śląskiego, które zyskały 32,8% wskazań;
- ✓ Spośród obszarów szkoleniowych najczęściej wybierane były tematy związane z rozwojem kompetencji miękkich, a najrzadziej z zakresu pracy socjalnej z osobami opuszczającymi zakłady karne i areszty śledcze;
- ✓ Wśród obszarów tematycznych warsztatów najczęściej wybierano zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa i higieny zdrowia psychicznego pracowników pomocy społecznej, natomiast najmniej popularne okazały się tematy związane z pracą socjalną z osobami opuszczającymi zakłady karne / areszty śledcze;
- ✓ W zakresie kierunków studiów podyplomowych dominowały kierunki związane z terapią i interwencjami terapeutycznymi, podczas gdy najmniej zainteresowanie wzbudzały kierunki dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy;
- ✓ Wśród tematów konferencji najczęściej wybierano tematy dotyczące wsparcia dziecka i młodzieży, natomiast najrzadziej wskazywano tematykę związaną z pomocą dla migrantów;
- ✓ W przypadku tematów wizyt studyjnych największym zainteresowaniem cieszyły się tematy związane z nowymi formami pomocy, natomiast najmniejszym związane z modelowymi rozwiązaniami dotyczącymi asystentury rodzinnej poza Polską oraz modelowymi rozwiązaniami dot. funkcjonowania sieci międzyinstytucjonalnej pomocy na rzecz pomocy dziecku i rodzinie w mieście;
- ✓ Najbardziej preferowanymi miejscami wizyt studyjnych były jednostki pomocy społecznej poza Polską (m.in. w Skandynawii), a najmniej zakłady aktywizacji zawodowej oraz JST, w których przeprowadzano deinstytucjonalizację usług społecznych lub wprowadzono nowe formy pomocy;
- ✓ W obszarze seminariów najczęściej wybierano tematy związane z interwencją kryzysową i przeciwdziałaniem przemocy domowej, podczas gdy najmniej popularne były tematy dotyczące wsparcia dla migrantów, w tym pracy socjalnej z uchodźcami;
- ✓ Najczęściej wybieranym rodzajem forów były spotkania pracowników socjalnych, natomiast najrzadziej wybieranymi – fora administratorów systemów informatycznych;

- ✓ Spośród innych form podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych najczęściej wybierane były wyjazdy integracyjne niwelujące stres i wypalenie zawodowe pracowników, a najrzadziej *coaching*.

7. Kadra realizująca usługi społeczne w środowisku

Osoby realizujące usługi społeczne w środowisku stanowią kluczową grupę pracowników ze względu na trwający proces przesunięcia realizacji usług społecznych z instytucji w kierunku ich środowiskowych form. W ramach tego procesu, opartego na idei deinstytucjonalizacji, pracownicy realizujący usługi społeczne w środowisku odgrywają istotną rolę w zapewnianiu wsparcia osobom w ich naturalnym otoczeniu, co sprzyja integracji społecznej oraz utrzymaniu samodzielności na optymalnym poziomie. Zadaniem osób realizujących usługi społeczne w środowisku jest nie tylko udzielanie pomocy w codziennym funkcjonowaniu, ale także umożliwianie dostępu do usług społecznych w sposób bardziej elastyczny i dostosowany do indywidualnych potrzeb. Usługi świadczone w środowisku niejednokrotnie pozwalają osobom wymagającym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu pozostać jak najdłużej w swoim miejscu zamieszkania, unikając konieczności umieszczenia ich w placówkach całodobowych, co w znacznym stopniu wpływa na ich poczucie bezpieczeństwa, komfortu i jakości życia.

Informacje na temat pracowników realizujących usługi społeczne w środowisku w województwie śląskim, zostały zebrane za pomocą ankiety PZW-2024 w ramach „*Badania potrzeb szkoleniowych i informacyjnych podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne*”. Poniższe dane zostały przedstawione zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2023 r.

Zakres tematyczny dotyczący pracowników realizujących usługi społeczne w środowisku obejmuje:

- ✓ liczbę etatów oraz osób w podziale na poszczególne kategorie usług społecznych;
- ✓ strukturę wieku;
- ✓ strukturę płci;
- ✓ strukturę wykształcenia.

7.1. Liczba etatów i osób realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku

Podrozdział przedstawia szczegółowe dane dotyczące podmiotów realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku, strukturę zatrudnienia pracowników, w tym liczbę etatów i osób realizujących te usługi, według stanu na 31.12.2023 r. Analizie poddano zarówno pracowników zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, jak i osoby pracujące w innych formach zatrudnienia, co pozwala na ocenę zróżnicowania skali zaangażowania w realizację usług społecznych w poszczególnych podmiotach. Ponadto zaprezentowano dane dotyczące podmiotów realizujących usługi opiekuńcze, uwzględniając liczbę podmiotów, które świadczyły tego rodzaju wsparcie oraz zróżnicowanie w sposobach ich realizacji.

- Podmioty zatrudniające osoby realizujące usługi społeczne świadczone w środowisku:
  - liczba podmiotów – 103 z 409 badanych podmiotów tj. 25,2%;
  - odsetek podmiotów, które zatrudniały osoby realizujące usługi społeczne świadczone w środowisku w ogóle podmiotów zatrudniających osoby realizujące usługi społeczne w środowisku:
    - z uwagi na specyfikę realizowanych zadań najwyższy odsetek wśród podmiotów był charakterystyczny dla ośrodków pomocy społecznej w gminach nie będących

miastami na prawach powiatu – 69,9% tj. 72 ze 103 podmiotów zatrudniających osoby realizujące usługi społeczne w środowisku;

- najniższe wartości wśród podmiotów – domy pomocy społecznej, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, centra integracji społecznej, dzienne domy pomocy, placówki specjalistycznego poradnictwa, podmioty zewnętrzne, któremu OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencja opiekuńcza) – 1,0% tj. 1 ze 103 podmiotów zatrudniających osoby realizujące usługi społeczne w środowisku (dotyczy każdego z ww. podmiotów z osobna).
- Liczba etatów:
  - ogółem³⁹ – 481, z tego liczba etatów zajmowanych przez:
    - osoby świadczące usługi opiekuńcze – 280;
    - osoby świadczące usługi opieki wytchnieniowej – 76;
    - asystenci osobiści osób niepełnosprawnych – 75;
    - osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania – 29;
    - osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach realizacji zadań własnych gminy – 20;
  - najwyższa wartość etatów zajmowanych przez osoby realizujące usługi społeczne w środowisku wśród badanych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w gminach nie będących miastami na prawach powiatu – 277 etatów;
  - najniższa wartość wśród badanych podmiotów, które zatrudniały osoby realizujące usługi społeczne w środowisku – placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – 1 etat.
- Liczba pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku:
  - ogółem⁴⁰ – 1 809, z tego:
    - asystenci osobiści osoby niepełnosprawnej – 859;
    - osoby świadczące usługi opieki wytchnieniowej – 406;
    - osoby świadczące podstawowe usługi opiekuńcze w ramach realizacji zadań własnych gminy – 397;
    - osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania – 101;
    - osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach realizacji zadań własnych gminy – 46;
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w gminach nie będących miastami na prawach powiatu – 1 034 pracowników;
  - najniższa wartość wśród badanych podmiotów, które zatrudniały osoby realizujące usługi społeczne w środowisku – placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – 1 pracownik.
- Podmioty realizujące usługi opiekuńcze⁴¹:
  - liczba podmiotów realizujących usługi opiekuńcze ogółem – 122 ze 134 badanych podmiotów, które zgodnie z ustawowymi zadaniami były uprawnione do organizowania

---

³⁹ Osoby zatrudnione w ramach etatów mogą się powielać, gdyż jedna osoba mogła świadczyć kilka typów usług społecznych i zostać przypisana do kilku kategorii.

⁴⁰ Osoby te mogą się powielać, gdyż jedna osoba mogła świadczyć kilka typów usług społecznych i zostać przypisana do kilku kategorii.

⁴¹ W analizie nie ujęto 2 ośrodków pomocy społecznej, które w związku z zakwalifikowaniem swojego podmiotu do niewłaściwego rodzaju, odpowiadały na inny zakres pytań.

i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania⁴², tj. 91,0%, w tym:

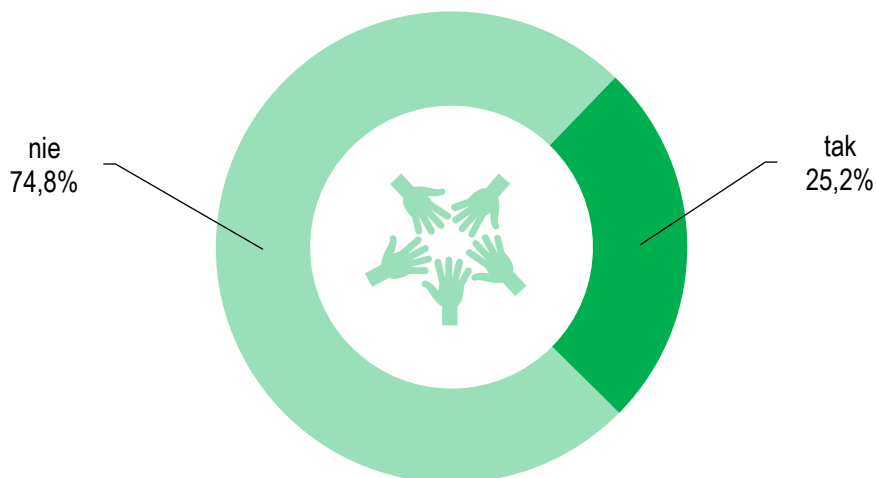
- o centra usług społecznych – w 3 z 3 badanych podmiotów, tj. w 100%;
  - o ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – w 19 z 20 badanych podmiotów, tj. w 95,0%;
  - o ośrodki pomocy społecznej w gminach nie będących miastami na prawach powiatu – 100 ze 111 badanych podmiotów, tj. 90,1%.
- liczba podmiotów realizujących usługi sąsiedzkie – 1 ze 134 badanych podmiotów, które zgodnie z ustawowymi zadaniami były uprawnione do organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, tj. 0,7% – ośrodek pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu Bielsku-Białej.
- Sposoby realizacji usług opiekuńczych przez OPS i CUS:
    - gmina zatrudniała własnych pracowników do realizacji usług opiekuńczych – w 69 podmiotach, tj. w 56,6%;
    - gmina zlecała realizację usług opiekuńczych podmiotowi zewnętrznemu w drodze zakupu usługi – w 37 podmiotach, tj. w 30,3%;
    - gmina zatrudniała własnych pracowników do realizacji usług opiekuńczych oraz zlecała realizację usług opiekuńczych podmiotowi zewnętrznemu w drodze zakupu usługi – w 10 podmiotach, tj. w 8,2%;
    - gmina zlecała realizację usług opiekuńczych w trybie ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie – w 5 podmiotach, tj. w 4,1%;
    - gmina zlecała realizację usług opiekuńczych podmiotowi zewnętrznemu w drodze zakupu usługi oraz w trybie ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie – w 1 podmiocie, tj. w 0,8%;
    - we współpracy z inną gminą („nasi pracownicy ich nie realizowali”) – żaden podmiot nie współpracował w tym zakresie z inną gminą.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI:

- ✓ Ogólna liczba pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku, niezależnie od formy zatrudnienia, wyniosła 1 809 osób. Na dzień 31.12.2023 r. największą grupę stanowili asystenci osobiści osób niepełnosprawnych;
- ✓ Ogólna liczba etatów zajmowanych przez pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku wyniosła 481. Na dzień 31.12.2023 r. największą grupę stanowiły osoby świadczące usługi opiekuńcze;
- ✓ Najwyższy udział w świadczeniu usług społecznych w środowisku przez własnych pracowników miały ośrodki pomocy społecznej w gminach nie będących miastami na prawach powiatu. Na dzień 31.12.2023 r. ich udział wyniósł 69,9%, co podkreśliło ich kluczową rolę w lokalnym wsparciu społecznym;
- ✓ Niedostateczne zaangażowanie wielu JST w realizację usług społecznych w środowisku. Na dzień 31.12.2023 r. usługi społeczne nie były realizowane w 74,8% badanych podmiotach, co nie wpisuje się w założenia idei deinstytucjonalizacji;
- ✓ Ponad połowa gmin – 56,6% realizowała usługi opiekuńcze przez własnych pracowników, a 30,3% zlecała je podmiotom zewnętrznym.
- ✓ Usługi sąsiedzkie były bardzo rzadkim rodzajem usług opiekuńczych. Wg stanu na 31.12.2023 r. realizowano je tylko w jednym podmiocie, tj. w Bielsku-Białej.

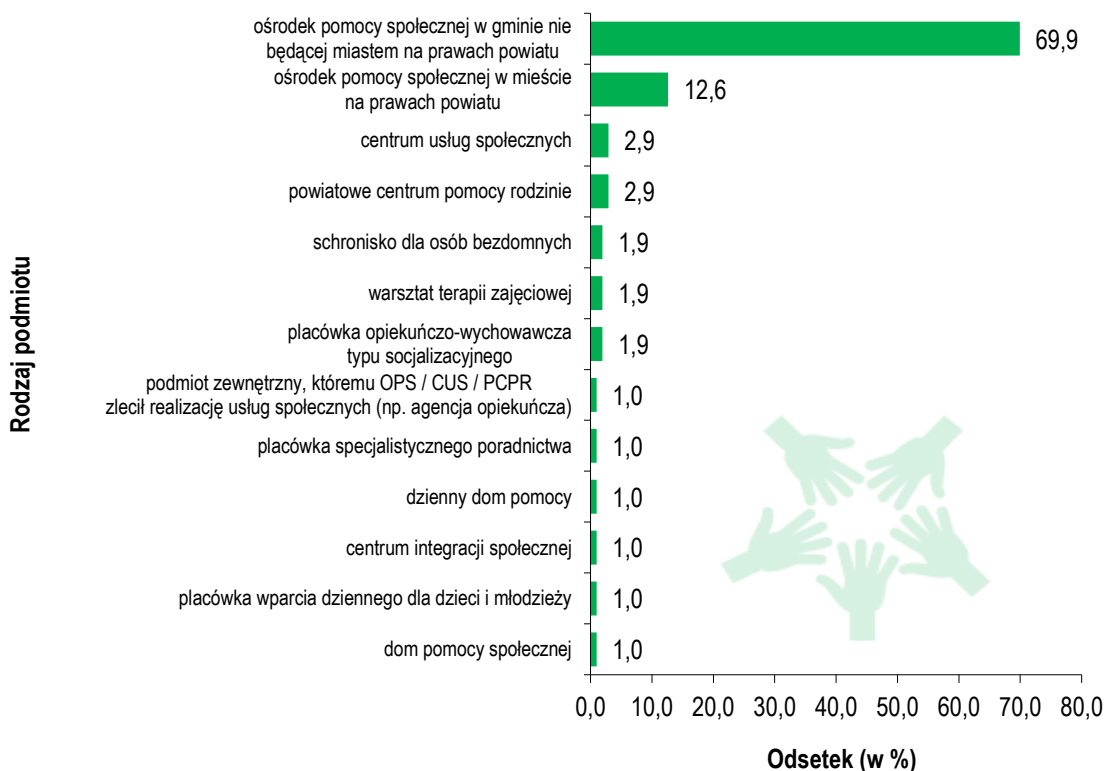
⁴² Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej..., op. cit., art. 17, ust. 1, pkt. 11.

Odsetek podmiotów zatrudniających osoby realizujące usługi społeczne* świadczone w środowisku, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (n=409)

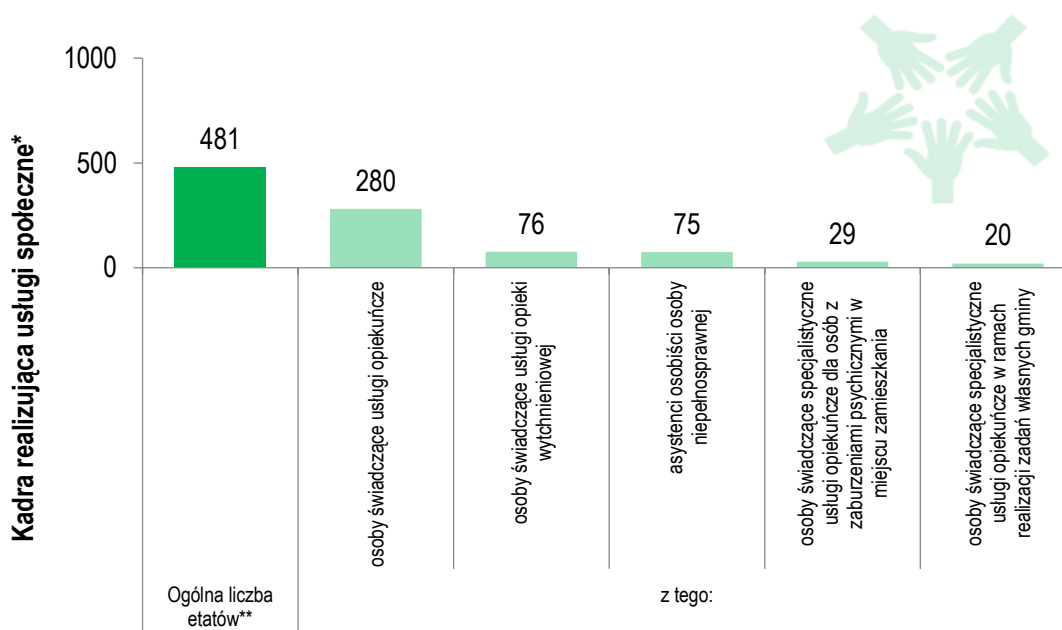
* Osoby świadczące usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz osoby świadczące usługi opieki wytchnieniowej (niezależnie od formy zatrudnienia).

Podmioty zatrudniające osoby realizujące usługi społeczne* świadczone w środowisku, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (n=103)

* Osoby świadczące usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz osoby świadczące usługi opieki wytchnieniowej (niezależnie od formy zatrudnienia).

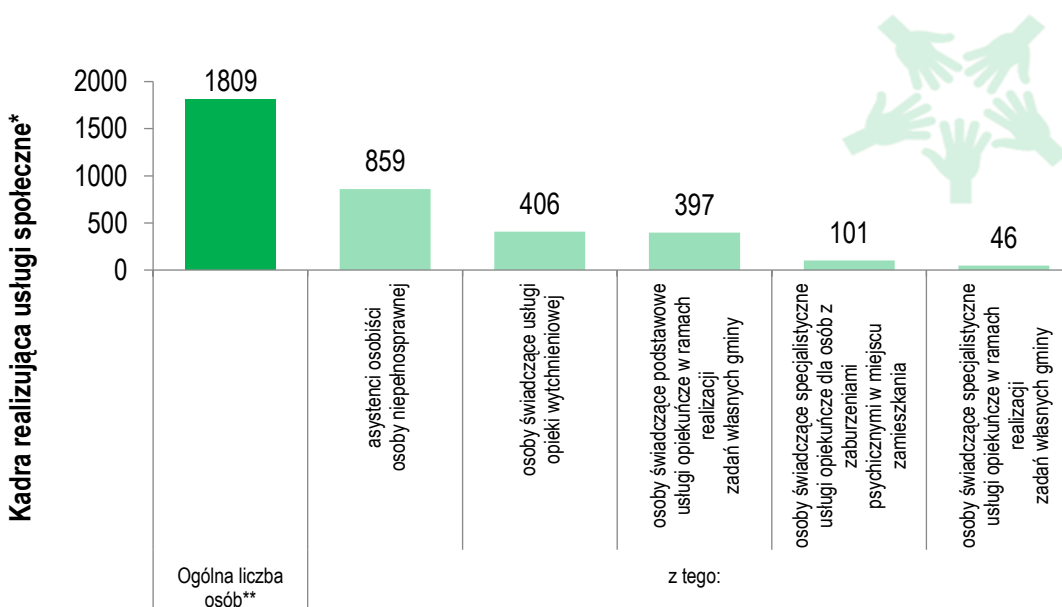
Kadra realizująca usługi społeczne* świadczone w środowisku – etaty, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

* Osoby świadczące usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz osoby świadczące usługi opieki wychwaniowej.

** Osoby te mogą się powielać, gdyż jedna osoba mogła świadczyć kilka typów usług społecznych i zostać przypisana do kilku kategorii.

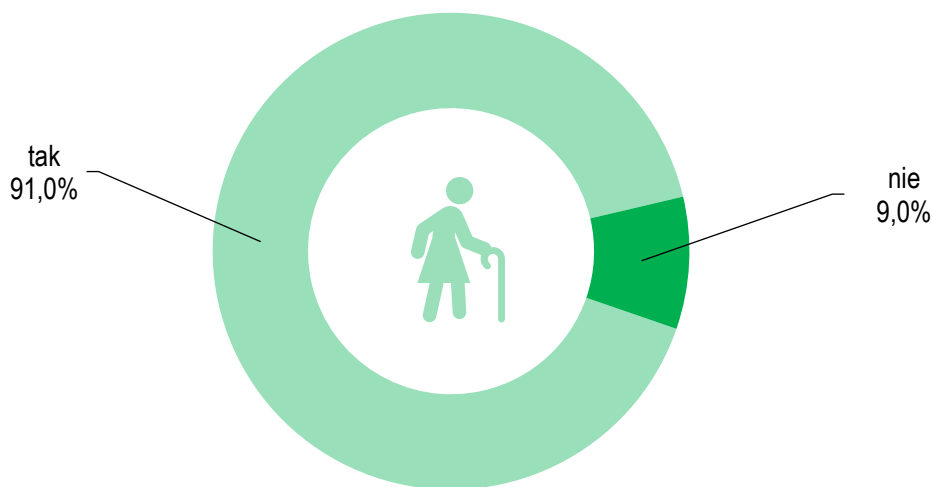
Kadra realizująca usługi społeczne* świadczone w środowisku – osoby, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

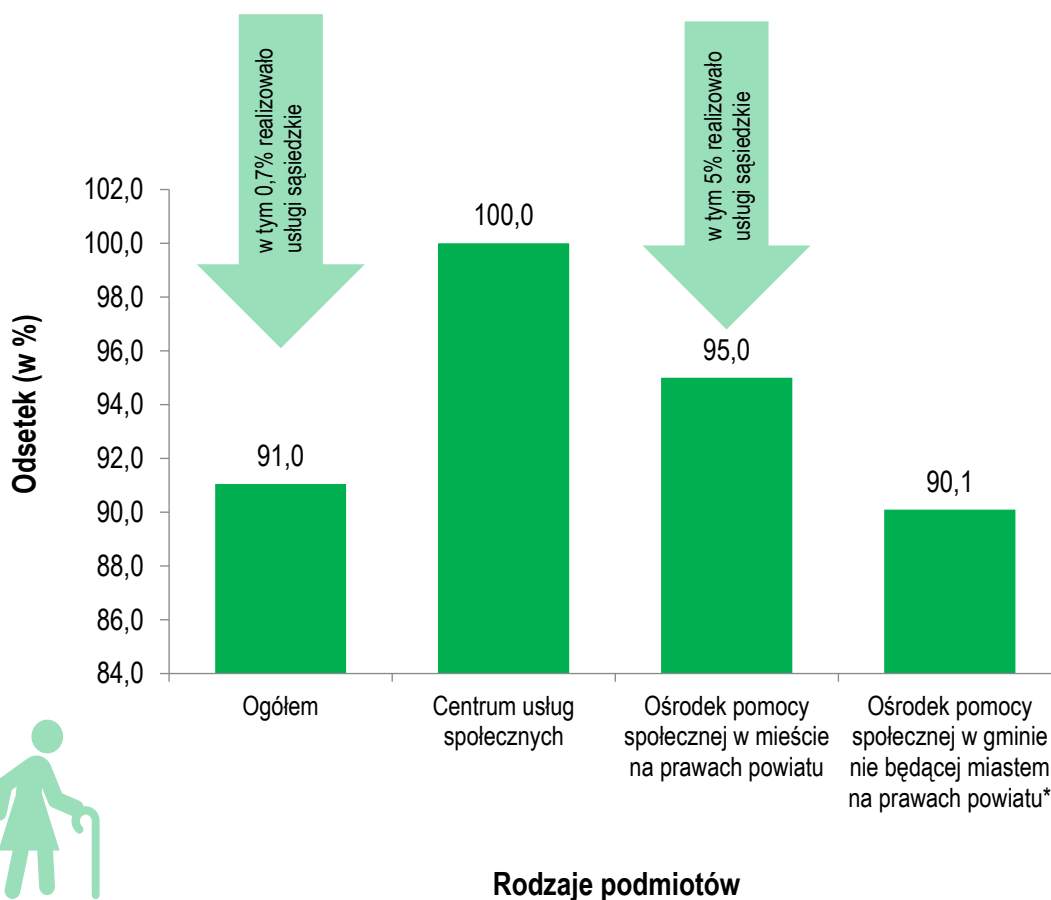
* Osoby świadczące usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz osoby świadczące usługi opieki wychwaniowej.

** Osoby te mogą się powielać, gdyż jedna osoba mogła świadczyć kilka typów usług społecznych i zostać przypisana do kilku kategorii.

Odsetek podmiotów realizujących usługi opiekuńcze, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (n=134)

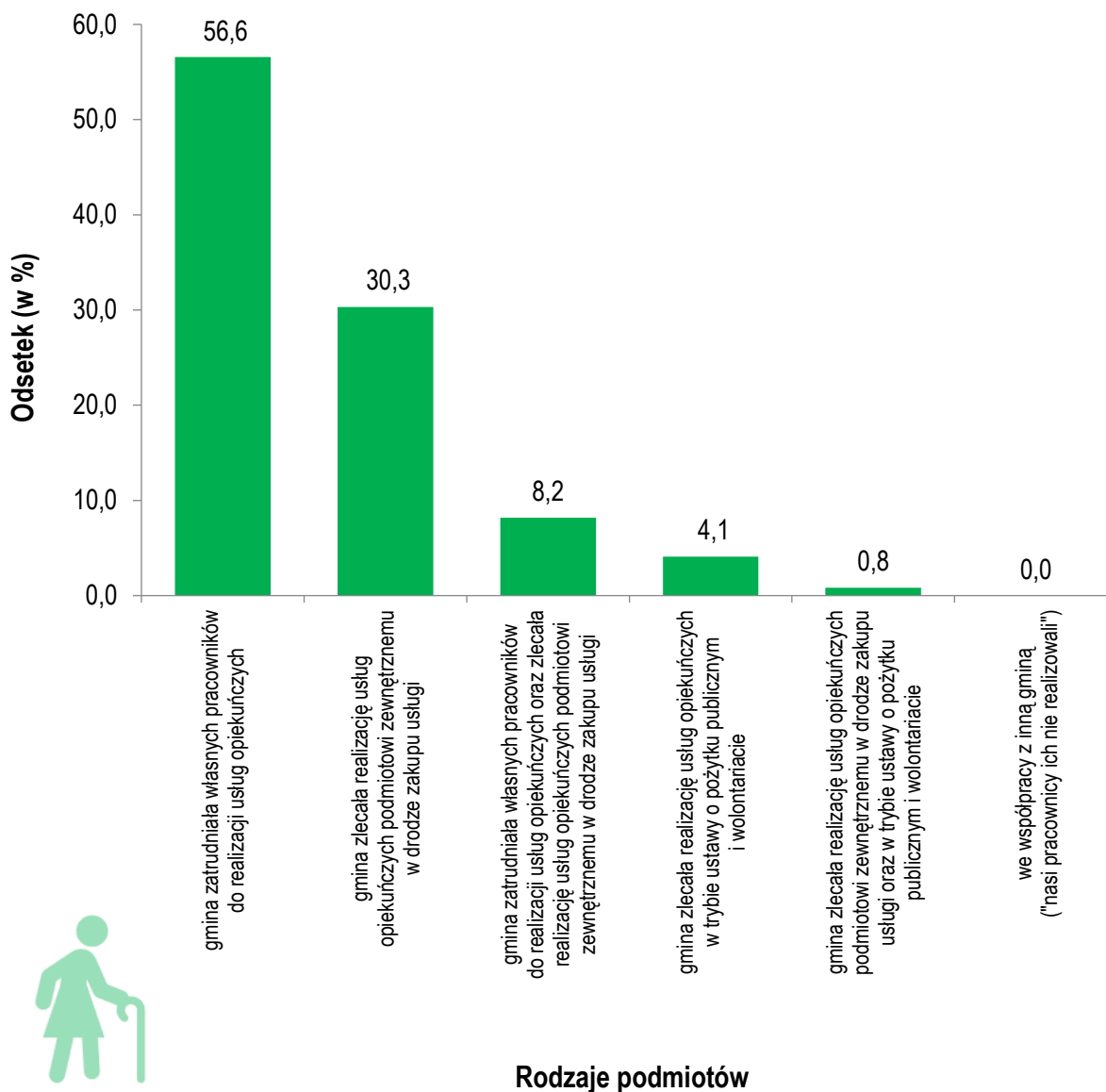

Podmioty realizujące usługi opiekuńcze (w %), województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (n=134)

* Nie ujęto 2 OPS, które w związku z zakwalifikowaniem swojego podmiotu do niewłaściwego rodzaju, odpowiadały na inny zakres pytań.

Sposób realizacji usług opiekuńczych* przez OPS i CUS (w %), województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (n=122)

* Nie ujęto 2 OPS, które w związku z zakwalifikowaniem swojego podmiotu do niewłaściwego rodzaju, odpowiadały na inny zakres pytań.

Kadra realizująca usługi społeczne świadczone w środowisku wg wybranych rodzajów podmiotów – etaty, województwo śląskie, stanu na dzień 31.12.2023 roku.

Lp.	Rodzaj podmiotu	Liczba etatów ogółem	w tym				
			Osoby świadczące usługi opiekuńcze	Osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze	Osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla	Asystenci osobiści osoby niepełnosprawnej	Osoby świadczące usługi opieki wychwianowej
1.	ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu	277	135	0	12	70	60
2.	ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu	129	96	12	2	2	17
3.	schronisko dla osób bezdomnych	19	19	0	0	0	0
4.	placówka specjalistycznego poradnictwa	15	0	0	15	0	0
5.	centrum usług społecznych	12	11	1	0	0	0
6.	dom pomocy społecznej	10	5	5	0	0	0
7.	placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	9	9	0	0	0	0
8.	podmiot zewnętrzny, któremu OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencja opiekuńcza)	4	2	2	0	0	0
9.	dzienny dom pomocy	3	0	0	0	3	0
10.	centrum integracji społecznej	2	2	0	0	0	0
11.	placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	1	1	0	0	0	0
12.	powiatowe centrum pomocy rodzinie	0	0	0	0	0	0
13.	warsztat terapii zajęciowej	0	0	0	0	0	0
14.	dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	0	0	0	0	0	0
15.	klub integracji społecznej	0	0	0	0	0	0
16.	klub samopomocy inny niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0	0	0	0	0

Lp.	Rodzaj podmiotu	Liczba etatów ogółem	w tym				
			Osoby świadczące usługi opiekuńcze	Osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze	Osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla	Asystenci osobiści osoby niepełnosprawnej	Osoby świadczące usługi opieki wychowawczej
17.	noclegownia	0	0	0	0	0	0
18.	ośrodek interwencji kryzysowej	0	0	0	0	0	0
19.	regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna	0	0	0	0	0	0
20.	rodzinny dom dziecka	0	0	0	0	0	0
21.	środowiskowy dom samopomocy	0	0	0	0	0	0
22.	zakład aktywności zawodowej	0	0	0	0	0	0
23.	„inny podmiot”	0	0	0	0	0	0
24.	„inny ośrodek wsparcia”	0	0	0	0	0	0
Liczba etatów ogółem		481	280	20	29	75	76

Kadra realizująca usługi społeczne świadczone w środowisku wg wybranych rodzajów podmiotów – osoby, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 roku.

Lp.	Rodzaj podmiotu	Liczba osób ogółem	Liczba osób świadczących podstawowe usługi opiekuńcze w ramach realizacji zadań własnych gminy	Liczba osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach realizacji zadań własnych gminy	Liczba osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania	Liczba asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej	Liczba osób świadczących usługi opieki wychnieniowej
1.	ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu	1 034	200	19	59	500	256
2.	ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu	635	151	18	14	306	146
3.	centrum usług społecznych	35	19	1	1	11	3
4.	powiatowe centrum pomocy rodzinie	35	0	0	0	35	0
5.	schronisko dla osób bezdomnych	18	16	1	0	1	0
6.	placówka specjalistycznego poradnictwa	15	0	0	15	0	0
7.	warsztat terapii zajęciowej	14	0	0	12	2	0
8.	dom pomocy społecznej	10	5	5	0	0	0
9.	podmiot zewnętrzny, któremu OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencja opiekuńcza)	4	2	2	0	0	0
10.	placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	3	1	0	0	1	1
11.	dzienny dom pomocy	3	0	0	0	3	0
12.	centrum integracji społecznej	2	2	0	0	0	0
13.	placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	1	1	0	0	0	0

Lp.	Rodzaj podmiotu	Liczba osób ogółem	Liczba osób świadczących podstawowe usługi opiekuńcze w ramach realizacji zadań własnych gminy	Liczba osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach realizacji zadań własnych gminy	Liczba osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania	Liczba asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej	Liczba osób świadczących usługi opieki wychwaniowej
14.	dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	0	0	0	0	0	0
15.	klub integracji społecznej	0	0	0	0	0	0
16.	klub samopomocy inny niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0	0	0	0	0
17.	noclegownia	0	0	0	0	0	0
18.	ośrodek interwencji kryzysowej	0	0	0	0	0	0
19.	regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna	0	0	0	0	0	0
20.	rodzinny dom dziecka	0	0	0	0	0	0
21.	środowiskowy dom samopomocy	0	0	0	0	0	0
22.	zakład aktywności zawodowej	0	0	0	0	0	0
23.	„inny podmiot”	0	0	0	0	0	0
24.	„inny ośrodek wsparcia”	0	0	0	0	0	0
Liczba osób ogółem		1 809	397	46	101	859	406

Podmioty realizujące usługi opiekuńcze, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Rodzaj podmiotu	Liczba podmiotów realizujących usługi opiekuńcze	Liczba zbadanych podmiotów	Odsetek podmiotów realizujących usługi opiekuńcze (w %)	Liczba podmiotów, w których realizowano usługi sąsiedzkie**	Odsetek podmiotów realizujących usługi sąsiedzkie (w %)
1.	Centrum usług społecznych	3	3	100,0	0	0,0
2.	Ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu*	100	111	90,1	0	0,0
3.	Ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu	19	20	95,0	1	5,0
Razem		122	134	91,0	1	0,7

* Nie ujęto 2 OPS, które w związku z zakwalifikowaniem swojego podmiotu do niewłaściwego rodzaju, odpowiadały na inny zakres pytań.

** Usługi sąsiedzkie realizowano tylko w Bielsku-Białej.

Sposób realizacji usług opiekuńczych w gminach województwa śląskiego, stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Sposób realizacji usług opiekuńczych*	Liczba wskazań	Odsetek (%)
1.	we współpracy z inną gminą („nasi pracownicy ich nie realizowali”)	0	0,0
2.	gmina zatrudniała własnych pracowników do realizacji usług opiekuńczych	69	56,6
3.	gmina zlecała realizację usług opiekuńczych podmiotowi zewnętrznemu w drodze zakupu usługi	37	30,3
4.	gmina zlecała realizację usług opiekuńczych w trybie ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie	5	4,1
5.	gmina zlecała realizację usług opiekuńczych podmiotowi zewnętrznemu w drodze zakupu usługi oraz w trybie ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie	1	0,8
6.	gmina zatrudniała własnych pracowników do realizacji usług opiekuńczych oraz zlecała realizację usług opiekuńczych podmiotowi zewnętrznemu w drodze zakupu usługi	10	8,2

* Nie ujęto 2 OPS, które w związku z zakwalifikowaniem swojego podmiotu do niewłaściwego rodzaju, odpowiadały na inny zakres pytań.

7.2. Struktura wieku, płci i wykształcenia pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku

W podrozdziale przedstawiono strukturę wieku, zróżnicowanie ze względu na płeć oraz poziom wykształcenia pracowników wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Za wykształcenie rozumie się najwyższy poziom wykształcenia wykorzystywany na zajmowanym stanowisku.

Przedstawione poniżej wyniki często nie uwzględniają wszystkich pracowników realizujących usługi społeczne zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych, ponieważ nie wszystkie podmioty prowadziły statystyki w tym zakresie. Niemniej jednak poniższa analiza przedstawia potencjał kadry w kontekście jej uwarunkowań demograficznych i kompetencyjnych.

Struktura wieku pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku

- Odsetek pracowników w poszczególnych przedziałach wiekowych:
  - 18-24 – 3,6%
  - 25-30 – 5,4%
  - 31-40 – 17,9%
  - 41-50 – 37,2%
  - 51-60 – 22,7%
  - 60+ – 13,3%
- Najliczniejsza kategoria wiekowa obejmuje pracowników w przedziale 41-50 lat:
  - najwyższe odsetki wśród badanych podmiotów – placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – 100% (dot. 1 pracownika) oraz domy pomocy – 66,7%;
  - najniższe odsetki wśród badanych podmiotów – centra integracji społecznej (nie zatrudniały osób w ww. przedziale wiekowym) oraz placówki specjalistycznego poradnictwa – 20%.

Struktura płci pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku

- Odsetek kobiet realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku – 91,3%;
  - najwyższe wartości wśród badanych podmiotów – domy pomocy społecznej oraz centra integracji społecznej – po 100%;
  - najniższe wartości wśród badanych podmiotów – placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (nie zatrudniały kobiet do realizacji usług społecznych świadczonych w środowisku) oraz powiatowe centra pomocy rodzinie – 77,1%.
- Odsetek mężczyzn realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku – 8,7%;
  - najwyższe wartości wśród badanych podmiotów – placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – 100% (dot. 1 pracownika) oraz powiatowe centra pomocy rodzinie – 22,9%;
  - najniższe wartości wśród badanych podmiotów – schroniska dla osób bezdomnych oraz centra usług społecznych – po 6,3%.

Struktura wykształcenia pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku

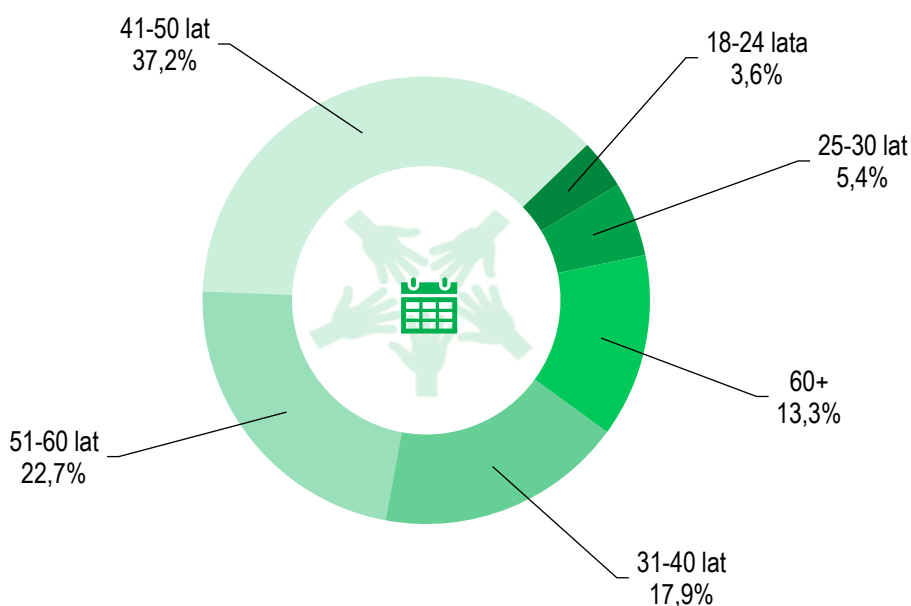
- Odsetek pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku posiadających wykształcenie wyższe (magister / inny równorzędny) oraz wyższe stopnie naukowe – 20,6%;
  - najwyższe wartości wśród badanych podmiotów – centra integracji społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego oraz placówki wparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – po 100%;
  - najniższe wartości wśród badanych podmiotów – dzienne domy pomocy, schroniska dla osób bezdomnych (nie zatrudniały osób posiadających ww. wykształcenie) oraz centra usług społecznych – 9,4%.
- Odsetek pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku posiadających wykształcenie wyższe (licencjat / inżynier / inny równorzędny) – 8,6%;
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – warsztaty terapii zajęciowej – 18,2%;
  - najniższe wartości wśród badanych podmiotów – dzienne domy pomocy, domy pomocy społecznej, centra integracji społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, placówki wparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, schroniska dla osób bezdomnych, centra usług społecznych (nie zatrudniały osób posiadających ww. wykształcenie) oraz placówki specjalistycznego poradnictwa – 6,7%.
- Odsetek pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku posiadających wykształcenie średnie (w tym średnie zawodowe) – 52,6%;
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – dzienne domy pomocy – 100,0%;
  - najniższe wartości wśród badanych podmiotów – centra integracji społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, placówki wparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (nie zatrudniały osób posiadających ww. wykształcenie) oraz placówki specjalistycznego poradnictwa – 6,7%.
- Odsetek pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe / branżowe – 14,5%;
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – ośrodki pomocy społecznej w gminach nie będących miastami na prawach powiatu – 18,6%;
  - najniższe wartości wśród badanych podmiotów – dzienne domy pomocy, domy pomocy społecznej, warsztaty terapii zajęciowej, placówki specjalistycznego poradnictwa, centra integracji społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, placówki wparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, centra usług społecznych (nie zatrudniały osób posiadających ww. wykształcenie) oraz schroniska dla osób bezdomnych – 6,3%.
- Odsetek pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku posiadających wykształcenie podstawowe (ukończone) – 3,6%;
  - najwyższa wartość wśród badanych podmiotów – centra usług społecznych – 43,8%;
  - najniższe wartości wśród badanych podmiotów – dzienne domy pomocy, domy pomocy społecznej, warsztaty terapii zajęciowej, placówki specjalistycznego poradnictwa, centra integracji społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, placówki wparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (nie

zatrudniały osób posiadających ww. wykształcenie) oraz ośrodki pomocy społecznej w miastach na prawach powiatu – 0,5%.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI:

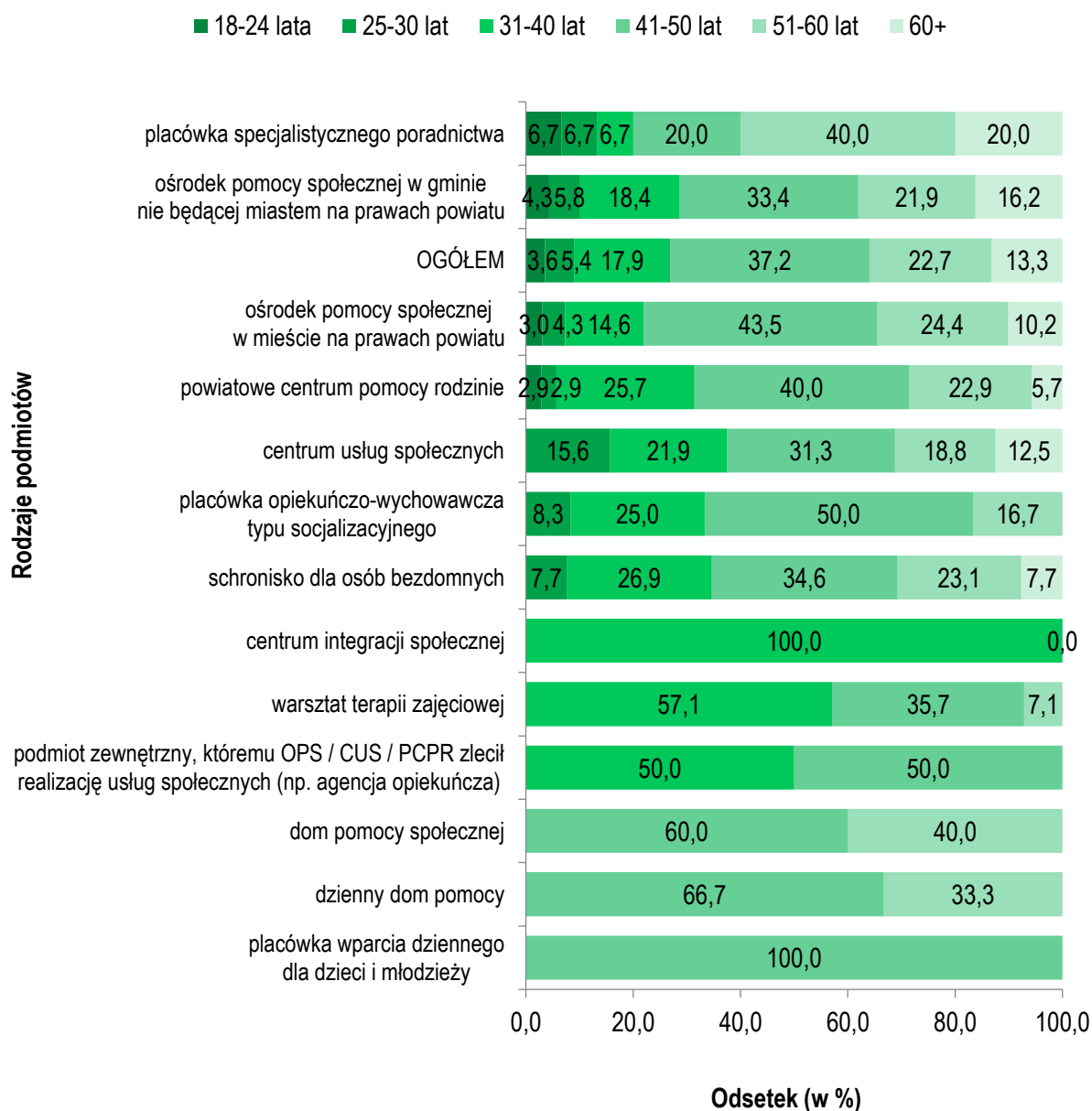
- ✓ Wśród osób realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku dominowały osoby w średnim wieku, czyli w przedziale wiekowym 41-50 lat. Ich udział wyniósł 37,2%;
- ✓ W strukturze osób realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku odnotowano znaczącą dominację kobiet – 91,3%;
- ✓ Struktura wykształcenia osób realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku charakteryzowała się znacznym zróżnicowaniem. Najczęściej występującym poziomem wykształcenia było średnie (53%), następnie wyższe magisterskie, równorzędne lub wyższe stopnie naukowe (21%) oraz zasadnicze zawodowe / branżowe (15%).

Struktura wieku pracowników realizujących usługi społeczne* świadczone w środowisku, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

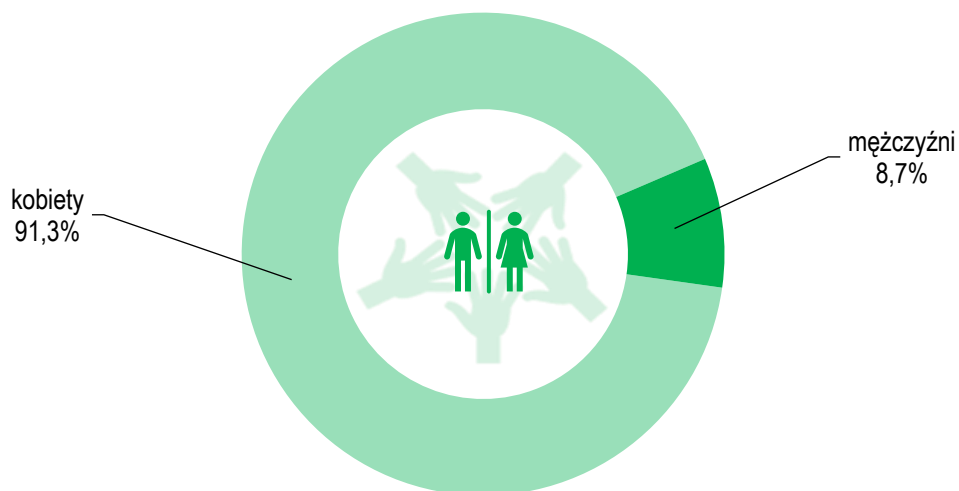
* Osoby świadczące usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz osoby świadczące usługi opieki wytchnieniowej.

Struktura wieku pracowników realizujących usługi społeczne* świadczone w środowisku w podmiotach świadczących ww. usługi, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

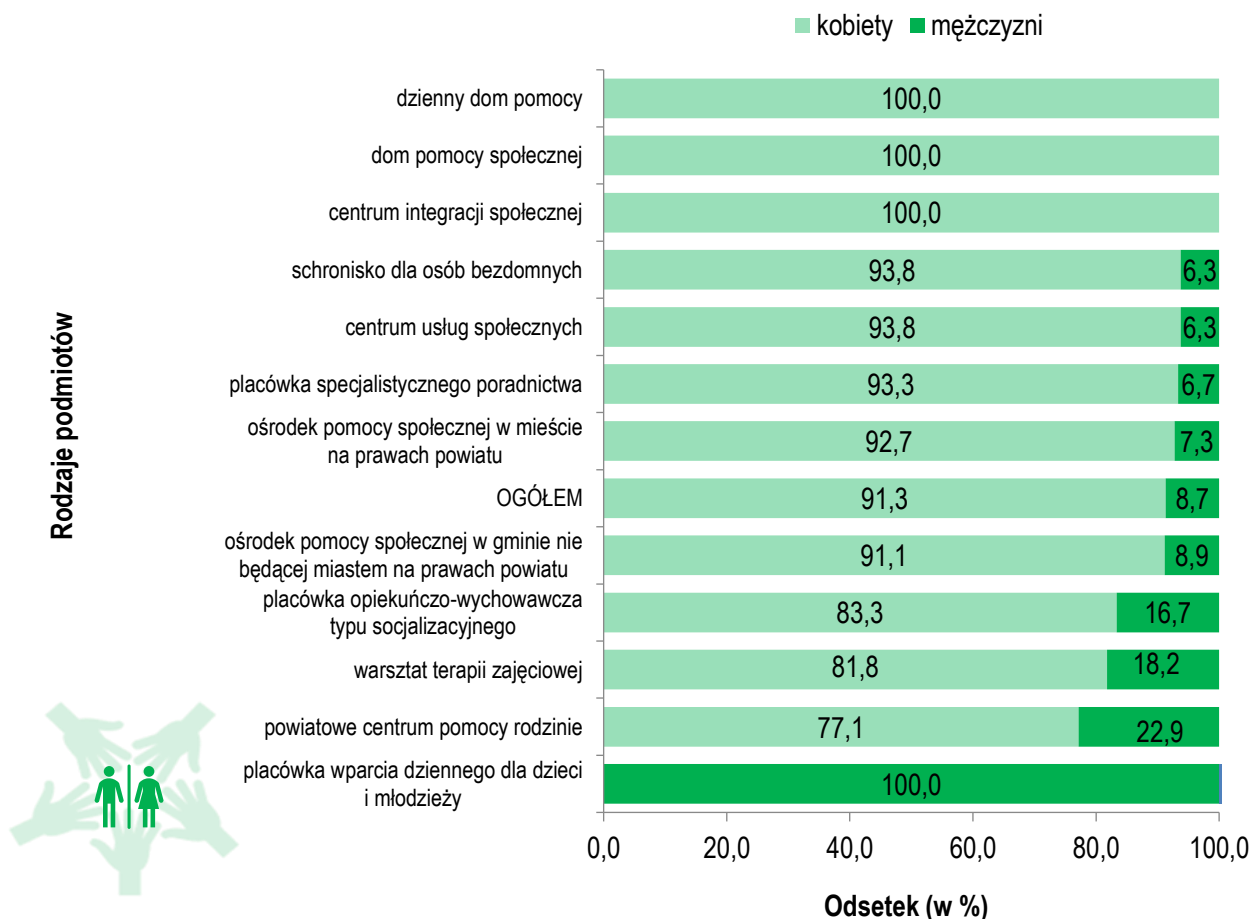
* Osoby świadczące usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz osoby świadczące usługi opieki wytchnieniowej.

Struktura płci pracowników realizujących usługi społeczne* świadczone w środowisku, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

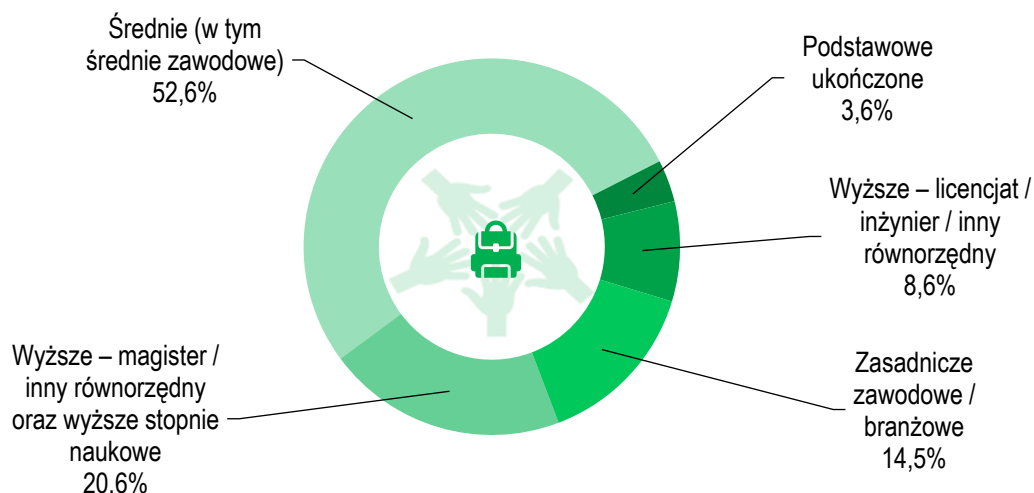

* Osoby świadczące usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz osoby świadczące usługi opieki wychowawczej.

Struktura płci pracowników realizujących usługi społeczne* świadczone w środowisku wg poszczególnych rodzajów podmiotów, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

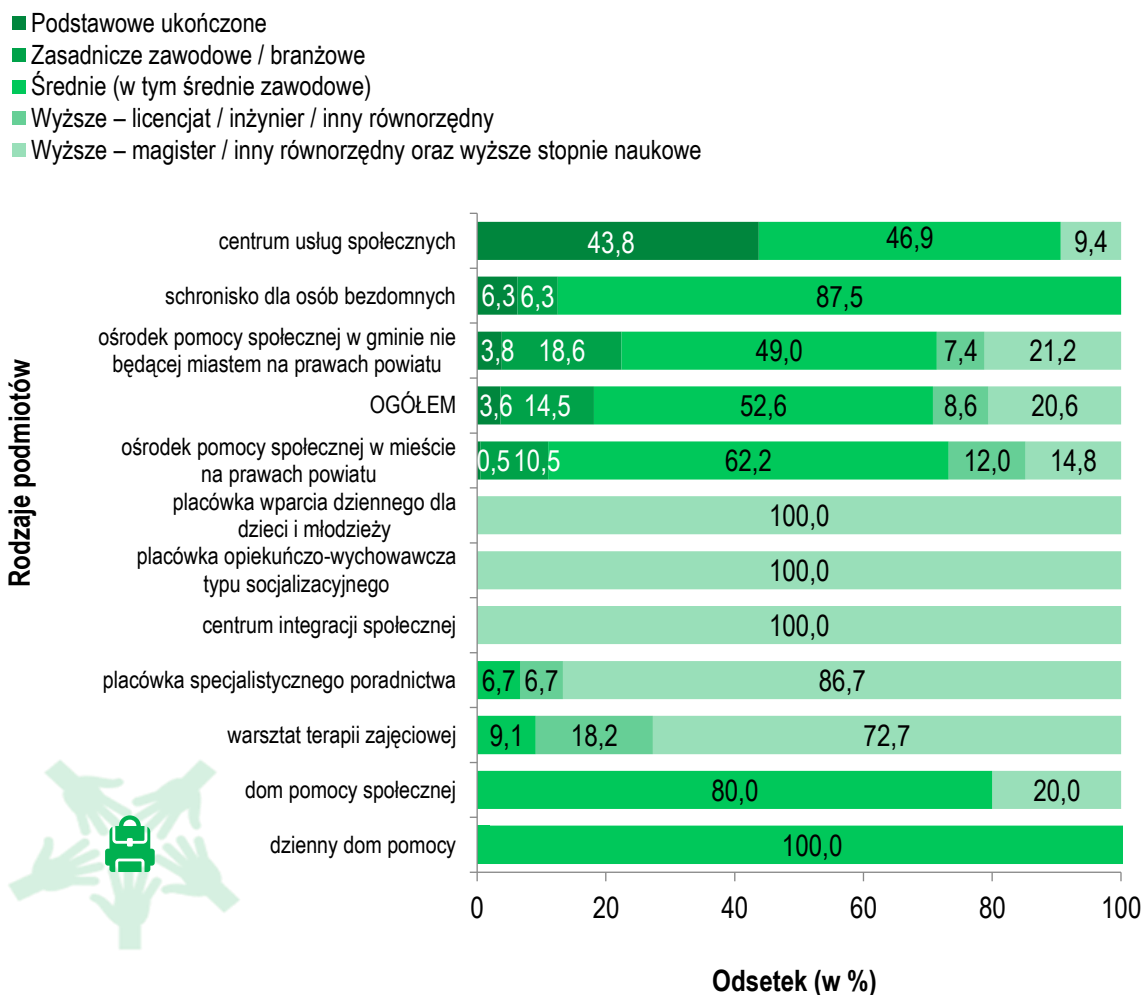

Struktura wykształcenia pracowników realizujących usługi społeczne* świadczone w środowisku, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

* Osoby świadczące usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz osoby świadczące usługi opieki wytchnieniowej.

Struktura wykształcenia pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Struktura wieku pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku wg poszczególnych rodzajów podmiotów, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Rodzaj podmiotu	Odsetek w poszczególnych przedziałach wiekowych					
	18-24	25-30	31-40	41-50	51-60	60+
placówka specjalistycznego poradnictwa	6,7	6,7	6,7	20,0	40,0	20,0
ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu	4,3	5,8	18,4	33,4	21,9	16,2
ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu	3,0	4,3	14,6	43,5	24,4	10,2
powiatowe centrum pomocy rodzinie	2,9	2,9	25,7	40,0	22,9	5,7
centrum usług społecznych	0,0	15,6	21,9	31,3	18,8	12,5
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	0,0	8,3	25,0	50,0	16,7	0,0
schronisko dla osób bezdomnych	0,0	7,7	26,9	34,6	23,1	7,7
centrum integracji społecznej	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
warsztat terapii zajęciowej	0,0	0,0	57,1	35,7	7,1	0,0
podmiot zewnętrzny, któremu OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencja opiekuńcza)	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
dzienny dom pomocy	0,0	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
dom pomocy społecznej	0,0	0,0	0,0	60,0	40,0	0,0
Ogółem	3,6	5,4	17,9	37,2	22,7	13,3

Struktura płci pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku na terenie województwa śląskiego wg stanu na 31.12.2023 r.

Rodzaj podmiotu	Odsetek kobiet (w %)	Odsetek mężczyzn (w %)
dzienny dom pomocy	100,0	0,0
dom pomocy społecznej	100,0	0,0
centrum integracji społecznej	100,0	0,0

Rodzaj podmiotu	Odsetek kobiet (w %)	Odsetek mężczyzn (w %)
centrum usług społecznych	93,8	6,3
schronisko dla osób bezdomnych	93,8	6,3
placówka specjalistycznego poradnictwa	93,3	6,7
ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu	92,7	7,3
ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu	91,1	8,9
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	83,3	16,7
warsztat terapii zajęciowej	81,8	18,2
powiatowe centrum pomocy rodzinie	77,1	22,9
placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	0,0	100,0
Ogółem	91,3	8,7

Struktura wykształcenia pracowników realizujących usługi społeczne* świadczone w środowisku na terenie województwa śląskiego wg stanu na 31.12.2023 r.

Rodzaj podmiotu	Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego (%)	Podstawowe ukończone (%)	Gimnazjalne (%)	Zasadnicze zawodowe / branżowe (%)	Średnie (w tym średnie zawodowe) (%)	Wyższe – licencjat / inżynier / inny równorzędny (%)	Wyższe – magister / inny równorzędny oraz wyższe stopnie naukowe (%)
dzienny dom pomocy	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
schronisko dla osób bezdomnych	0,0	6,3	0,0	6,3	87,5	0,0	0,0
centrum usług społecznych	0,0	43,8	0,0	0,0	46,9	0,0	9,4
ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu	0,0	0,5	0,0	10,5	62,2	12,0	14,8
dom pomocy społecznej	0,0	0,0	0,0	0,0	80,0	0,0	20,0

Rodzaj podmiotu	Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego (%)	Podstawowe ukończone (%)	Gimnazjalne (%)	Zasadnicze zawodowe / branżowe (%)	Średnie (w tym średnie zawodowe) (%)	Wyższe – licencjat / inżynier / inny równorzędny (%)	Wyższe – magister / inny równorzędny oraz wyższe stopnie naukowe (%)
ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu	0,0	3,8	0,0	18,6	49,0	7,4	21,2
warsztat terapii zajęciowej	0,0	0,0	0,0	0,0	9,1	18,2	72,7
placówka specjalistycznego poradnictwa	0,0	0,0	0,0	0,0	6,7	6,7	86,7
centrum integracji społecznej	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Ogółem	0,0	3,6	0,0	14,5	52,6	8,6	20,6

8. Potrzeby szkoleniowe kadry realizującej usługi społeczne świadczone w środowisku

Efektywne świadczenie usług społecznych w środowisku wymaga od podmiotów zaangażowanych w ten proces posiadania odpowiednich kompetencji i wiedzy, które pozwolą na dostosowanie działań do zróżnicowanych potrzeb lokalnych społeczności. Identyfikacja i analiza potrzeb szkoleniowych staje się kluczowym elementem, umożliwiającym podniesienie jakości świadczonych usług, a także zwiększenie ich skuteczności i trwałości. W niniejszym rozdziale omówiono obszary, w których podmioty realizujące usługi społeczne w środowisku wymagają wsparcia w podnoszeniu kompetencji / kwalifikacji zawodowych swojej kadry, uwzględniając specyfikę jej pracy w środowisku oraz zmieniające się wyzwania społeczne i demograficzne.

Każdorazowo za osoby realizujące usługi społeczne świadczone w środowisku uznaje się osoby świadczące usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz osoby świadczące usługi opieki wytchnieniowej (niezależnie od formy zatrudnienia o ile nie podano inaczej).

Natomiast za podnoszenie kompetencji / kwalifikacji zawodowych rozumie się zdobywanie lub uzupełnianie wiedzy i umiejętności przez pracownika, z inicjatywy pracodawcy albo za jego zgodą⁴³. Formami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych są w szczególności: studia podyplomowe, szkolenia, kursy, konferencje, seminaria, warsztaty, wizyty studyjne, fora (spotkania osób z tej samej branży), spotkania informacyjne.

Informacje na temat potrzeb szkoleniowych pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku, charakterystyczne dla województwa śląskiego, zostały zebrane za pomocą ankiety PZW-2024 w ramach „Badania potrzeb szkoleniowych i informacyjnych podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne”. Poniższe dane zostały przedstawione zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2023 r.

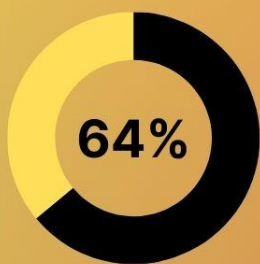
Zakres tematyczny dotyczący potrzeb szkoleniowych pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku obejmuje:

- ✓ liczbę podmiotów, w których osoby realizujące usługi społeczne zainteresowane były podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych;
- ✓ liczbę pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku, zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych;
- ✓ obszary, w ramach których pracownicy realizujący usługi społeczne świadczone w środowisku powinni podnieść swoje kompetencje / kwalifikacje zawodowe;
- ✓ preferowane przez pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku miejsca i sposoby podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych;
- ✓ preferowane przez pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych;
- ✓ preferowane przez pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku terminy realizacji form podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych.

---

⁴³ Na podstawie *Kodeksu pracy* z dnia 26 czerwca 1974 r. (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1465 ze zm.), art. 103(1) § 1.

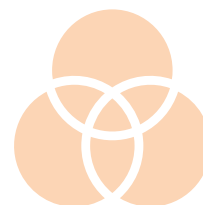
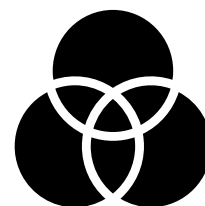
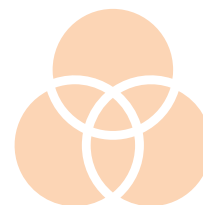
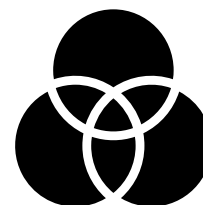
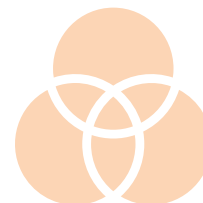
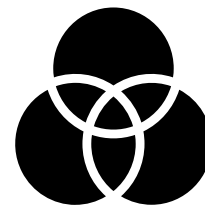
OBSZARY SZKOLENIOWE

Odsetek podmiotów, w których osoby realizujące usługi społeczne były zainteresowane podnoszeniem kwalifikacji / kompetencji zawodowych

Najczęściej wybierane obszary szkoleniowe:

- ✦ Pierwsza pomoc przedmedyczna
- ✦ Opieka nad chorym z demencją
- ✦ Radzenie sobie ze stresem w pracy opiekunki / opiekuna
- ✦ Opieka nad osobą obłożnie chorą, profilaktyka i wczesne rozpoznawanie zmian odleżynowych
- ✦ Opieka nad osobą niepełnosprawną intelektualnie

Podnoszenie kompetencji / kwalifikacji zawodowych osób realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku stanowi istotny element podnoszenia jakości świadczonego wsparcia. Niniejsza analiza przedstawia skalę zainteresowania zarówno wśród podmiotów realizujących te usługi, jak i samych pracowników. W podrozdziale omówione zostały kluczowe obszary wymagające rozwoju, preferowane formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych, miejsca szkoleń, a także optymalny czas ich realizacji.

- Podmioty, w których osoby realizujące usługi społeczne zainteresowane były podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych:
  - liczba podmiotów – 66 ze 103 podmiotów;
  - odsetek podmiotów – 64,1%.

- Pracownicy realizujący usługi społeczne świadczone w środowisku zainteresowani podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych:
  - liczba pracowników – 533 z 1 809 pracowników;
  - odsetek pracowników – 29,5%.

- Obszary, w których według kadry zarządzającej pracownicy realizujący usługi społeczne świadczone w środowisku powinni podnieść swoje kompetencje / kwalifikacje zawodowe:
  - najczęściej wskazywane obszary:
    - pierwsza pomoc przedmedyczna – 60 z 500 wskazań, czyli 12,0%;
    - opieka nad chorym z demencją – 46 z 500 wskazań, czyli 9,2%;
    - radzenie sobie ze stresem w pracy opiekunki / opiekuna – 46 z 500 wskazań, czyli 9,2%;
    - opieka nad osobą obłożnie chorą, profilaktyka i wczesne rozpoznawanie zmian odleżynowych – 42 z 500 wskazań, czyli 8,4%;
    - opieka nad osobą niepełnosprawną intelektualnie – 37 z 500 wskazań, czyli 7,4%.
  - najrzadziej wskazywane obszary:
    - gospodarowanie budżetem klienta – 7 z 500 wskazań, czyli 1,4%;
    - załatwianie spraw urzędowych klienta – 10 z 500 wskazań, czyli 2,0%;
    - zarządzanie czasem pracy przez opiekunkę / opiekuna – 12 z 500 wskazań, czyli 2,4%;
    - dietetyka – 14 z 500 wskazań, czyli 2,8%;
    - prawa osoby niesamodzielnej – 14 z 500 wskazań, czyli 2,8%.

- Preferowane miejsca i sposoby podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku⁴⁴:
  - najwyższa wartość wskazań – w siedzibie pracodawcy – 62 ze 166 wskazań, czyli 37,3%;
  - najniższa wartość wskazań – w siedzibie ROPS – 14 ze 166 wskazań, czyli 8,4%.

- Preferowane formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku⁴⁵:
  - najwyższa wartość wskazań:
    - szkolenia – 88 z 235 wskazań, czyli 37,4%;

---

⁴⁴ Badane podmioty mogły wybrać maksymalnie 2 odpowiedzi najliczniejsze spośród wskazanych przez pracowników.

⁴⁵ Badane podmioty mogły wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi najliczniejsze spośród wskazanych przez pracowników.

- kursy zakończone certyfikatem – 57 z 235 wskazań, czyli 24,3%;
- warsztaty – 41 z 235 wskazań, czyli 17,4%.
- najniższa wartość wskazań:
  - fora (spotkania osób z tej samej branży) – 2 z 235 wskazań, czyli 0,9%;
  - wizyty studyjne – 6 z 235 wskazań, czyli 2,6%;
  - specjalizacje – 6 z 235 wskazań, czyli 2,6 %.
- Preferowany czas realizacji form podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku⁴⁶:
  - najwyższa wartość wskazań – poniedziałek-piątek – w godzinach pracy – 92 ze 122 wskazań, czyli 75,4%;
  - najniższa wartość wskazań – poniedziałek-piątek – po godzinach pracy oraz soboty, niedziele – po 15 ze 122 wskazań, czyli 12,3%.

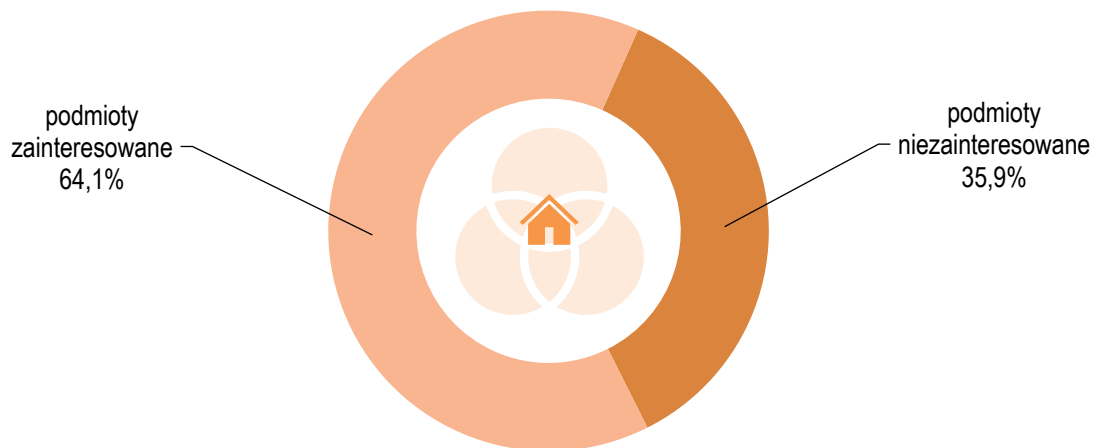
NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI:

- ✓ Wysoki odsetek podmiotów zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych, przy jednoczesnym niskim zainteresowaniu pracowników realizujących usługi społeczne – odpowiednio 64,1% i 29,5% wskazań;
- ✓ Najczęściej wskazywanymi obszarami przez kadrę zarządzającą, w których pracownicy realizujący usługi społeczne w środowisku powinni podnosić swoje kompetencje / kwalifikacje zawodowe, są obszary związane z bezpośrednią opieką nad osobami potrzebującymi wsparcia, takie jak pierwsza pomoc przedmedyczna (12% wskazań), opieka nad osobami z demencją oraz radzenie sobie ze stresem w pracy opiekunki / opiekuna (po 9,2% wskazań);
- ✓ Największym zainteresowaniem pracowników realizujących usługi społeczne w środowisku cieszyło się podnoszenie kompetencji / kwalifikacji zawodowych w siedzibie pracodawcy – 37,4% wskazań, natomiast najczęściej wybieranymi formami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych były szkolenia – 37,4% wskazań oraz kursy zakończone certyfikatem – 24,3%;
- ✓ Większość pracowników realizujących usługi społeczne w środowisku preferuje udział w różnorodnych formach podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych w godzinach pracy – w dni robocze – 75,4%, co wskazuje na potrzebę dostosowania terminów szkoleń do harmonogramu pracy osób realizujących usługi społeczne w środowisku.

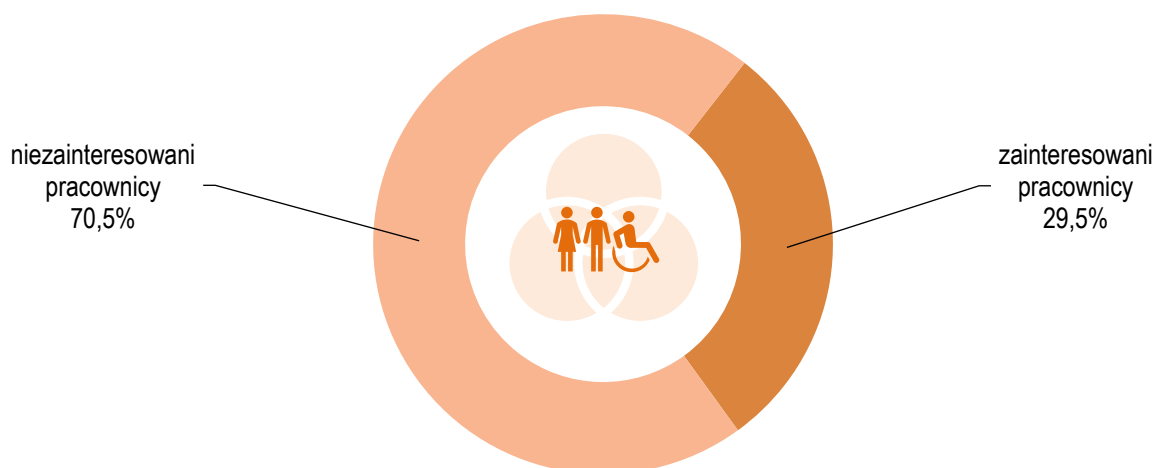
---

⁴⁶ Badane podmioty mogły wybrać maksymalnie 2 odpowiedzi najliczniejsze spośród wskazanych przez pracowników.

Odsetek podmiotów, w których osoby realizujące usługi społeczne zainteresowane są podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (n=103)

Zainteresowanie pracowników realizujących usługi społeczne podnoszeniem kwalifikacji / kompetencji zawodowych, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r. (N=1 809)

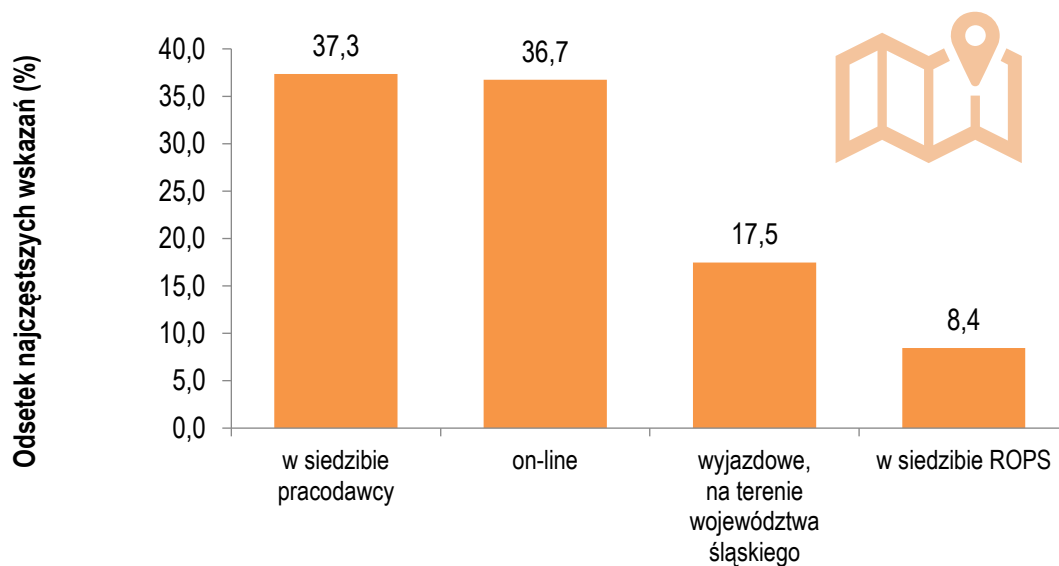

Liczba wskazań obszarów, w których pracownicy realizujący usługi społeczne powinni wg kadry zarządzającej podnieść swoje kwalifikacje / kompetencje zawodowe, województwo śląskie, stan na dzień 31.12.2023 r.

Uwaga: Badane podmioty mogły wybrać więcej niż jeden obszar, w którym pracownicy realizujący usługi społeczne powinni wg kadry zarządzającej podnieść swoje kwalifikacje / kompetencje zawodowe.

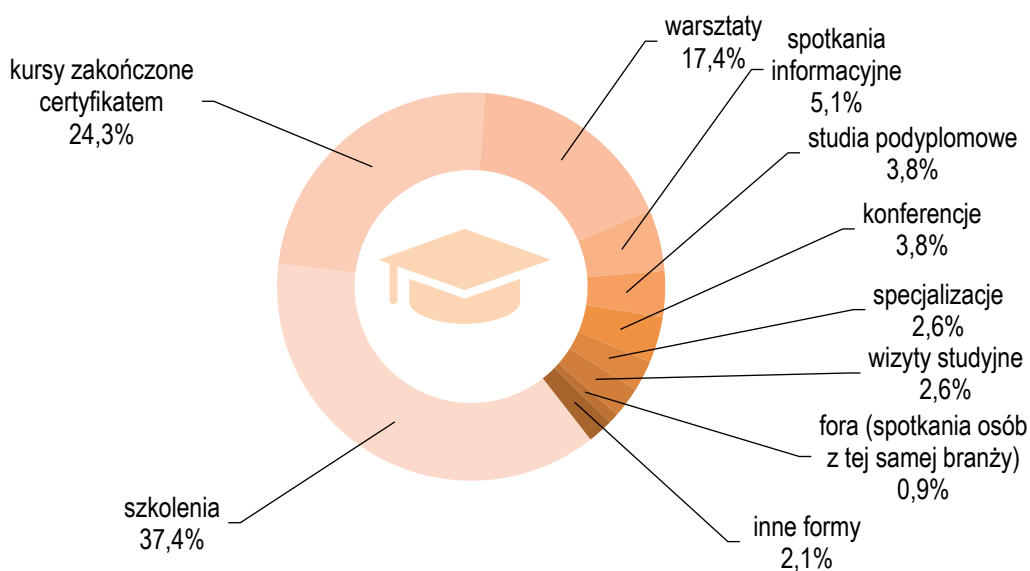
Preferowane miejsca i sposoby podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku, województwo śląskie, stan na 31.12.2023 r.

Preferowane miejsca i sposoby podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych

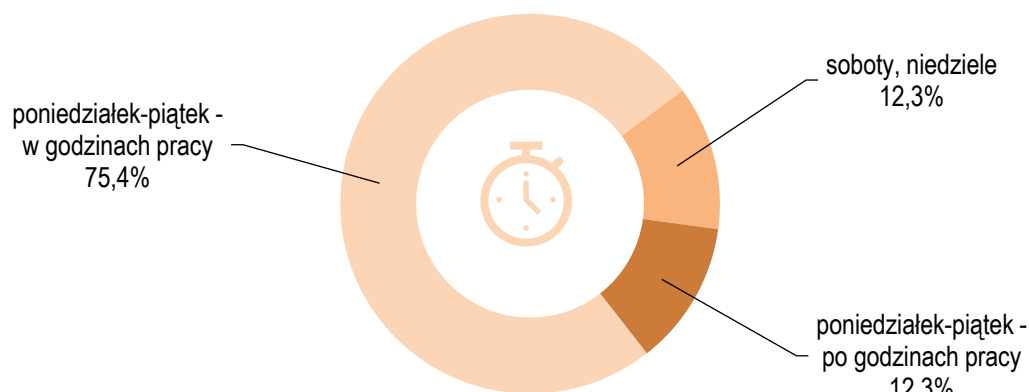
Uwaga: Badane podmioty mogły wybrać maksymalnie 2 odpowiedzi najliczniejsze spośród wskazywanych przez pracowników.

Preferowane formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku, województwo śląskie, stan na 31.12.2023 r.

Uwaga: Badane podmioty mogły wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi najliczniejsze spośród wskazywanych przez pracowników.

Preferowany czas realizacji form podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku, województwo śląskie, stan na 31.12.2023 r.

Uwaga: Badane podmioty mogły wybrać maksymalnie 2 odpowiedzi najliczniejsze spośród wskazywanych przez pracowników.

Zainteresowanie podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych przez osoby realizujące usługi społeczne wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Zainteresowanie podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych przez osoby realizujące usługi społeczne*	Wartość
Liczba podmiotów zatrudniających osoby realizujące usługi społeczne*	103
Liczba zainteresowanych podmiotów	66
Odsetek zainteresowanych podmiotów (%)	64,1
Liczba osób realizująca usługi społeczne świadczone w środowisku**	1 809
Liczba zainteresowanych pracowników	533
Odsetek zainteresowanych pracowników (%)	29,5

** Osoby te mogą się powielać, gdyż jedna osoba mogła świadczyć kilka typów usług społecznych i zostać przypisana do kilku kategorii pracowników

Obszary, w których pracownicy realizujący usługi społeczne powinni wg kadry zarządzającej podnieść swoje kwalifikacje / kompetencje zawodowe wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Obszary szkoleniowe	Liczba wskazań	Odsetek wskazań (%)
Pierwsza pomoc przedmedyczna	60	12,0
Radzenie sobie ze stresem w pracy opiekunki / opiekuna	46	9,2
Opieka nad chorym z demencją	46	9,2
Opieka nad osobą obłożnie chorą, profilaktyka i wczesne rozpoznawanie zmian odleżynowych	42	8,4
Opieka nad osobą niepełnosprawną intelektualnie	37	7,4
Asertywność w pracy opiekunki / opiekuna	32	6,4
Przepisy prawne dotyczące opieki nad osobami niesamodzielnymi	25	5,0
Budowanie relacji w pracy z osobą niesamodzielną	25	5,0
Wsparcie klienta w utrzymaniu / nawiązywaniu kontaktów społecznych	22	4,4
Bariery w komunikacji z osobami niesamodzielnymi	22	4,4
Współpraca opiekunki / opiekuna z pracownikami służby zdrowia	21	4,2
Zaspokojenie potrzeb emocjonalnych klienta	19	3,8
Obsługa sprzętu pielęgnacyjnego / rehabilitacyjnego	19	3,8
Profilaktyka w zakresie ochrony przed chorobami zakaźnymi i pasożytami	18	3,6
Prawa osoby niesamodzielnej	14	2,8
Dietetyka	14	2,8
Zarządzanie czasem pracy przez opiekunkę / opiekuna	12	2,4
Załatwianie spraw urzędowych klienta	10	2,0
Gospodarowanie budżetem klienta	7	1,4
Inne, w tym: – seksualność osób niepełnosprawnych – opieka nad osobami z zaburzeniami psychicznymi	9	1,8

Uwaga: Badane podmioty mogły wybrać więcej niż jeden obszar, w którym pracownicy realizujący usługi społeczne powinni wg kadry zarządzającej podnieść swoje kwalifikacje / kompetencje zawodowe.

Preferowane miejsca i sposoby podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Preferowane miejsca i sposoby podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych	Liczba najczęstszych wskazań	Odsetek wskazań (%)
W siedzibie pracodawcy	62	37,3
On-line	61	36,7
Wyjazdowe, na terenie województwa śląskiego	29	17,5
W siedzibie ROPS	14	8,4

Uwaga: Badane podmioty mogły wybrać maksymalnie 2 odpowiedzi najliczniejsze spośród wskazywanych przez pracowników.

Preferowane formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Preferowane formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych	Liczba najczęstszych wskazań	Odsetek wskazań (%)
Szkolenia	88	37,4
Kursy zakończone certyfikatem	57	24,3
Warsztaty	41	17,4
Spotkania informacyjne	12	5,1
Studia podyplomowe	9	3,8
Konferencje	9	3,8
Specjalizacje	6	2,6
Wizyty studyjne	6	2,6
Fora (spotkania osób z tej samej branży)	2	0,9
Inne	5	2,1

Uwaga: Badane podmioty mogły wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi najliczniejsze spośród wskazywanych przez pracowników.

Preferowany czas realizacji form podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Preferowany czas realizacji form podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych	Liczba najczęstszych wskazań	Odsetek wskazań (%)
Poniedziałek-piątek w godzinach pracy	92	75,4
Soboty, niedziele	15	12,3
Poniedziałek-piątek po godzinach pracy	15	12,3

Uwaga: Badane podmioty mogły wybrać maksymalnie 2 odpowiedzi najliczniejsze spośród wskazywanych przez pracowników.

9. Aneks

Schemat ankiety PZW-2024 „Badanie potrzeb szkoleniowych i informacyjnych podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne”

Szanowni Państwo,

Niniejszy materiał stanowi schemat ankiety PZW-2024 i służy jedynie do zanotowania informacji celem ich wprowadzenia do właściwej ankiety online dostępnej pod adresem <http://rops-katowice.pl/ankiety> (strona wyświetli się po wpisaniu / wklejeniu adresu do przeglądarki), dlatego też prosimy nie odsyłać do ROPS niniejszego schematu, ani w formie skanu, ani w formie edytowalnej.

Ankieta PZW-2024 stanowi narzędzie w procesie diagnozowania potrzeb w zakresie podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne oraz potrzeb informacyjnych ośrodków pomocy społecznej, centrów usług społecznych oraz powiatowych centrów pomocy. Dodatkowym celem ankiety jest zebranie porównywalnych danych ilościowych nt. kadry oraz organizacji pozarządowych na potrzeby sporządzenia w 2024 roku oceny zasobów pomocy społecznej. Wypełnioną ankietę uprzejmie prosimy przesłać, **wyłącznie online**, do dnia **22 stycznia 2024 r.**

Zasadnicza część ankiety zajmuje 7 stron. Pozostałą część stanowi szczegółowy katalog szkoleń i innych form podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych. Ponadto narzędzie to jest przewidziane do wypełnienia przez szeroki wachlarz podmiotów. Stąd też **nie wszystkie pytania będą dotyczyć Państwa jednostki / organizacji / firmy**. Wersja online ankiety po wskazaniu rodzaju podmiotu automatycznie dostosuje przewidziany dla niego zestaw pytań.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego wysła ankietę PZW-2024 bezpośrednio do ośrodków pomocy społecznej, centrów usług społecznych, powiatowych centrów pomocy rodzinie, środowiskowych domów samopomocy, domów pomocy społecznej, centrów integracji społecznej oraz placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej. Pozostałe uwzględnione w niej podmioty otrzymają ją za pośrednictwem ośrodków pomocy społecznej, centrów usług społecznych lub powiatowych centrów pomocy rodzinie.

Każdy rodzaj podmiotu wypełnia oddzielną ankietę, np. jeśli w strukturze OPS / CUS / PCPR działa kilka jednostek, np. ośrodek interwencji kryzysowej, klub integracji społecznej, jednostka specjalistycznego poradnictwa, noclegownia, należy odesłać 5 ankiet – oddzielnie dla OPS, OIK, KIS, JSP oraz noclegowni. Na potrzeby ankiety prosimy traktować je jako odrębne podmioty oraz wypełnić ankietę w taki sposób, aby uniknąć dublowania się liczby etatów. Etaty powinny zostać rozdzielone pomiędzy jednostki zgodnie ze stanem faktycznym na 31.12.2023 r. Jednak w przypadku pytań dot. liczby osób daną osobę pracującą w więcej niż jednym podmiocie należy uwzględnić we wszystkich ankietach wysłanych przez te podmioty, np. pracownika socjalnego pracującego w OPS i klubie integracji społecznej należy uwzględnić w dwóch ankietach, gdyż z uwagi na różne miejsca pracy może mieć różne potrzeby w zakresie podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych.

O ile nie zaznaczono inaczej pytania dotyczą stanu na 31.12.2023 r. O ile nie zaznaczono inaczej dane nt. pracowników (w szczególności w przypadku potrzeb w zakresie podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych) należy podać w osobach, a do pracowników zaliczyć wszystkie osoby niezależnie od formy zatrudnienia (stosunek pracy, umowa cywilnoprawna itp.), rodzaju realizowanych zadań (pomoc społeczna, wsparcie rodziny, piecza zastępcza, integracja społeczna itp.), charakteru pracy (pracownicy merytoryczni / obsługa, w tym administracyjna) oraz sektora, do którego należy podmiot zatrudniający (publiczny, pozarządowy, prywatny).

W przypadku braku możliwości jednorazowego wypełnienia ankiety, należy kliknąć "wstrzymaj wypełnianie" (ikona na dole strony), następnie skopiować wygenerowany link i zapisać go w dostępnym dla siebie miejscu. W celu dokończenia ankiety, należy zapisany link wpisać / wkleić do przeglądarki i kontynuować wypełnianie ankiety.

Jeśli Państwa odpowiedzią jest "0", to wszystkie ujęte w ankiecie pola z tą odpowiedzią należy potwierdzić klikając w nie myszką. Brak potwierdzenia system zinterpretuje jako brak odpowiedzi.

Serdecznie dziękujemy za Państwa pomoc, która przyczyni się do zapewnienia adekwatnej do potrzeb oferty form podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych kadr podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne, wesprze proces rozwoju usług społecznych dla mieszkańców gmin i powiatów województwa śląskiego oraz wskaże potrzeby informacyjne dot. sytuacji społeczno-demograficznej.

Ewentualne pytania można kierować telefonicznie na nr **32 730 68 82, 74** lub mailowo na adres dpa@rops-katowice.pl.

A. OGÓLNE INFORMACJE NT. PODMIOTU

1. Pełna nazwa podmiotu:

2. Adres siedziby podmiotu:

3. Położenie siedziby podmiotu:

a) powiat

b) gmina

4. Dane do osoby do kontaktów roboczych:

a) e-mail*

b) nr telefonu* - główny c) wewnętrzny

* O ile to możliwe indywidualny, do konkretnej osoby.

5. Rodzaj podmiotu:

☐	a) ośrodek pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu
☐	b) ośrodek pomocy społecznej w gminie nie będącej miastem na prawach powiatu
☐	c) centrum usług społecznych
☐	d) powiatowe centrum pomocy rodzinie
☐	e) środowiskowy dom samopomocy
☐	f) klub samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi
☐	g) klub samopomocy inny niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi
☐	h) dzienny dom pomocy
☐	i) dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży
☐	j) schronisko dla osób bezdomnych
☐	k) schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi
☐	l) „inny ośrodek wsparcia”
☐	m) placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży
☐	n) placówka specjalistycznego poradnictwa
☐	o) ośrodek interwencji kryzysowej
☐	p) dom pomocy społecznej
☐	q) rodzinny dom pomocy
☐	r) rodzinny dom dziecka
☐	s) placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego
☐	t) placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego
☐	u) placówka opiekuńczo-wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego
☐	v) placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego
☐	w) regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna
☐	x) interwencyjny ośrodek preadopcyjny
☐	y) noclegownia
☐	z) centrum integracji społecznej
☐	aa) klub integracji społecznej
☐	bb) warsztat terapii zajęciowej
☐	cc) zakład aktywności zawodowej
☐	dd) podmiot zewnętrzny, któremu OPS / CUS / PCPR zlecił realizację usług społecznych (np. agencja opiekuńcza)
☐	ee) inny – jaki?.....

8. Osoby posiadające certyfikat superwizora pracy socjalnej wg stanu na 31.12.2023 r.

Liczba pracowników posiadających certyfikat superwizora pracy socjalnej (niezależnie od podstawy

9. Zatrudnienie pomocnicze w 2023 r *

- a) liczba wolontariuszy
- b) liczba osób pracujących w ramach zatrudnienia subsydiowanego (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)
- c) liczba osób, które odbywały staż

* Prosimy wpisać rzeczywistą liczbę osób dla całego 2023 roku – w ramach danej kategorii daną osobą prosimy uwzględnić tylko jeden raz.
Przykład: osoba, która pełniła wolontariat w różnych okresach roku wpisujemy jako jedną osobę.

Podmioty nie będące ośrodkami pomocy społecznej / centrami usług społecznych prosimy o przejście do pytania B15.

10. Czy w Państwa podmiocie w 2023 r. działały zespoły pracy socjalnej, o których mowa w art. 110a ustawy o pomocy społecznej?

- a) tak
- b) nie > prosimy przejść do pytania nr 12

11. Zespoły pracy socjalnej. W poniższych rubrykach prosimy uwzględnić zespoły, o których mowa w art. 110a ustawy o pomocy społecznej oraz zasoby kadrowe wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

11.1. liczba funkcjonujących zespołów

11.2. ogólna liczba osób* w zespołach

11.2.1. w tym liczba pracowników socjalnych

11.2.2. w tym liczba pozostałych specjalistów, o których mowa w art. 110a ust. 2 ustawy o pomocy społecznej

* Zatrudnionych w ramach stosunku pracy. Daną osobę prosimy uwzględnić tylko raz.

12. Czy w Państwa gminie wg stanu na 31.12.2023 r. realizowano usługi opiekuńcze?

- c) tak
- d) nie > prosimy przejść do pytania nr 14

13. W jaki sposób realizowano usługi opiekuńcze w Państwa gminie wg stanu na 31.12.2023 r.? Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

- a) we współpracy z inną gminą (nasi pracownicy ich nie realizowali)
- b) zatrudnialiśmy własnych pracowników do realizacji usług opiekuńczych
- c) gmina zlecała realizację usług opiekuńczych podmiotowi zewnętrznemu w drodze zakupu usługi
- d) gmina zlecała realizację usług opiekuńczych w trybie ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie

14. Czy w Państwa gminie wg stanu na 31.12.2023 r. realizowano usługi sąsiedzkie?

- a) tak
- b) nie
- c) nie mamy informacji na ten temat

15. Czy w Państwa podmiocie wg stanu na 31.12.2023 r. były zatrudnione osoby realizujące usługi społeczne świadczone w środowisku*?

- a) tak
- b) nie > prosimy przejść do pytania nr C1 (OPS / CUS / PCPR) / E1 (pozostałe podmioty)

Za pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku prosimy uznać wszystkie osoby świadczące usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz osoby świadczące usługi opieki wytnieniowej (niezależnie od formy zatrudnienia).

16. Kadra realizująca usługi społeczne świadczone w środowisku wg stanu na 31.12.2023 r. - osoby. W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę osób należących do wymienionych kategorii. Daną osobę można wpisać w więcej niż w jedną rubrykę.

- a) liczba osób świadczących podstawowe usługi opiekuńcze w ramach realizacji zadań własnych gminy
- b) liczba osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach realizacji zadań własnych gminy
- c) liczba osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu
- d) liczba asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej
- e) liczba osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej

17. Kadra realizująca usługi społeczne świadczone w środowisku wg stanu na 31.12.2023 r. – etaty. W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę etatów w ramach wymienionych kategorii.

- a) osoby świadczące usługi opiekuńcze
- b) osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach realizacji zadań własnych gminy
- c) osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania
- d) asystenci osobiści osoby niepełnosprawnej
- e) osoby świadczące usługi opieki wytchnieniowej

18. Struktura wieku pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku wg stanu na 31.12.2023 r. W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę osób należących do wymienionych kategorii.

- a) 18-24 lata
- b) 25-30 lat
- c) 31-40 lat
- d) 41-50 lat
- e) 51-60 lat
- f) 60+

19. Struktura płci pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku wg stanu na 31.12.2023 r. W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę pracowników należących do wymienionych kategorii.

- a) kobiety
- b) mężczyźni

20. Struktura wykształcenia pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku wg stanu na 31.12.2023 r. W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę osób posiadających niżej wymienione rodzaje wykształcenia*

- a) podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego
- b) podstawowe ukończone
- c) gimnazjalne
- d) zasadnicze zawodowe / branżowe
- e) średnie (w tym średnie zawodowe)
- f) wyższe – licencjat / inżynier / inny równorzędny
- g) wyższe – magister / inny równorzędny oraz wyższe stopnie

* Daną osobę prosimy zakwalifikować do jednego rodzaju wykształcenia, uwzględniając najwyższy jego poziom wykorzystywany na zajmowanym przez nią stanowisku. Przykład: pielęgniarka, która posiada wykształcenie średnie z zakresu pielęgniarstwa oraz wyższe z zakresu bibliotekoznawstwa, podaje wykształcenie średnie.

21. Zainteresowanie podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych przez pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku wg stanu na 31.12.2023 r. W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę osób należących do wymienionej kategorii.

Liczba pracowników zainteresowanie podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych

22. Prosimy wskazać obszary, w których zdaniem kadry zarządzającej pracownicy realizujący usługi społeczne świadczone w środowisku powinni podnieść swoje kompetencje / kwalifikacje zawodowe wg stanu na 31.12.2023 r. Pytanie dotyczy wyłącznie pracowników zatrudnionych w danym podmiocie, można wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

- a) przepisy prawne dotyczące opieki nad osobami niesamodzielnymi
- b) pierwsza pomoc przedmedyczna
- c) opieka nad osobą obłożnie chorą, profilaktyka i wczesne rozpoznawanie zmian odleżynowych
- d) prawa osoby niesamodzielnej
- e) dietetyka
- f) radzenie sobie ze stresem w pracy opiekunki / opiekuna
- g) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych klienta
- h) gospodarowanie budżetem klienta
- i) załatwianie spraw urzędowych klienta
- j) współpraca opiekunki / opiekuna z pracownikami służby zdrowia
- k) wsparcie klienta w utrzymaniu / nawiązywaniu kontaktów społecznych
- l) profilaktyka w zakresie ochrony przed chorobami zakaźnymi i pasożytami
- m) zarządzanie czasem pracy przez opiekunkę / opiekuna
- n) obsługa sprzętu pielęgnacyjnego / rehabilitacyjnego
- o) bariery w komunikacji z osobami niesamodzielnymi
- p) asertywność w pracy opiekunki / opiekuna
- q) budowanie relacji w pracy z osobą niesamodzielną
- r) opieka nad chorym z demencją
- s) opieka nad osobą niepełnosprawną intelektualnie
- t) inne, jakie?

23. Preferowane miejsca i sposoby podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku wg stanu na 31.12.2023 r. Można wybrać maks. 2 odpowiedzi najliczniejsze spośród wskazywanych przez pracowników.

- a) wyjazdowe, na terenie województwa śląskiego
- b) w siedzibie ROPS
- c) w siedzibie pracodawcy
- d) on-line

24. Preferowane formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników realizujących usługi społeczne świadczone w środowisku wg stanu na 31.12.2023 r. Można wybrać maks. 3 odpowiedzi najliczniejsze spośród wskazywanych przez pracowników.

- a) szkolenia
- b) studia podyplomowe
- c) specjalizacje
- d) kursy zakończone certyfikatem
- e) warsztaty
- f) konferencje
- g) wizyty studyjne
- h) fora (spotkania osób z tej samej branży)
- i) spotkania informacyjne
- j) inne, jakie?

2. Odpowiedzi na jakie pytania z obszaru działalności Państwa jednostki, chcielibyście uzyskać dzięki badaniom i analizom prowadzonym w ramach Terytorialnego Obserwatorium Rozwoju Usług Społecznych?

--

3. Jakie tematy dobrych praktyk są Państwa zdaniem warte rozpowszechnienia?

--

4. Jakie preferują Państwo formy udostępniania informacji? Można wybrać maks. 3 odpowiedzi.

☐	a) infografiki	
☐	b) artykuły	
☐	c) raporty	
☐	d) prezentacje	
☐	e) atlasy	
☐	f) inne, jakie?	<input type="text"/>

E. ZAPOTRZEBOWANIE NA PODNOSZENIE KWALIFIKACJI

1. Osoby zainteresowane uzyskaniem specjalizacji I-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny wg stanu na 31.12.2023 r. Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie w ramach stosunku pracy.

Liczba pracowników zainteresowanych uzyskaniem I stopnia specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny

2. Osoby zainteresowane uzyskaniem specjalizacji II-go stopnia w zawodzie pracownik socjalny wg stanu na 31.12.2023 r. Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie w ramach stosunku pracy.

2.1. liczba pracowników zainteresowanych uzyskaniem II stopnia specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny ogółem

2.2. w tym o specjalności:

a) praca socjalna z rodziną z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	<input type="text"/>
b) praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy	<input type="text"/>
c) praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinami	<input type="text"/>
d) praca socjalna z osobami z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinami	<input type="text"/>
e) praca socjalna z osobami starszymi	<input type="text"/>
f) praca socjalna z osobami bezrobotnymi	<input type="text"/>
g) praca socjalna z osobami uzależnionymi	<input type="text"/>
h) praca socjalna z osobami bezdomnymi	<input type="text"/>
i) praca socjalna z cudzoziemcami, mniejszościami narodowymi i etnicznymi	<input type="text"/>
j) praca socjalna ze społecznością lokalną	<input type="text"/>
k) praca socjalna z osobami opuszczającymi zakłady karne i areszty śledcze	<input type="text"/>
l) animator społeczności lokalnych	<input type="text"/>
m) asystentura i mediacja socjalna	<input type="text"/>
n) organizator usług społecznych	<input type="text"/>

3. **Osoby zainteresowane uzyskaniem specjalizacji z organizacji pomocy społecznej wg stanu na 31.12.2023 r.**
Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie w ramach stosunku pracy.

Liczba osób zainteresowanych uzyskaniem specjalizacji z organizacji pomocy społecznej

4. **Osoby zainteresowane uzyskaniem certyfikatu superwizora pracy socjalnej wg stanu na 31.12.2023 r.** Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie w ramach stosunku pracy.

Liczba osób zainteresowanych uzyskaniem certyfikatu superwizora pracy socjalnej

W dalszej części ankiety, w pytaniach dot. zapotrzebowania na formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji daną osobę można ująć więcej niż jeden raz.

ZAPOTRZEBOWANIE NA STUDIA PODYPLOMOWE

W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę pracowników zainteresowanych podnoszeniem kwalifikacji zawodowych w formie studiów podyplomowych, w tym zainteresowanych ukończeniem konkretnych kierunków studiów.

5. **Czy pracownicy Państwa podmiotu są zainteresowani podnoszeniem kwalifikacji zawodowych w formie studiów podyplomowych (stan na 31.12.2023)?** Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie w ramach stosunku pracy.

- a) tak
b) nie > prosimy przejść do pyt. E8

6. **Osoby zainteresowane ukończeniem studiów podyplomowych wg stanu na 31.12.2023 r.** Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie w ramach stosunku pracy.

Liczba osób zainteresowanych ukończeniem studiów podyplomowych

7. **Kierunki studiów podyplomowych, ukończeniem których zainteresowani są pracownicy Państwa podmiotu.** W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę osób, zatrudnionych w ramach stosunku pracy, zainteresowanych ukończeniem poniższych kierunków studiów podyplomowych (wg stanu na 31.12.2023 r.). Dana osoba może być ujęta w więcej niż jednej rubryce.

7.1. Terapie i interwencje terapeutyczne			
w tym:	1.	socjoterapia	
	2.	psychoterapia dzieci, młodzieży i dorosłych	
	3.	arteterapia, w tym z elementami terapii zajęciowej oraz arteterapia kliniczna	
	4.	integracja sensoryczna	
	5.	terapeuta zajęciowy	
	6.	logopedia	
	7.	terapia skoncentrowana na rozwiązaniach	
	8.	terapia rodzin i par	
	9.	muzykoterapia	
	10.	bajkoterapia	
	11.	narracyjna terapia więzi	
	12.	terapeuta środowiskowy	
13. inne	a)	liczba osób	
	b)	jakie?	
7.2. Pedagogika i terapia pedagogiczna			
w tym:	1.	oligofrenopedagogika (edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną)	
	2.	pedagogika resocjalizacyjna i socjoterapia	
	3.	terapia pedagogiczna i socjoterapia	

	4. diagnoza, terapia i pomoc psychologiczno-pedagogiczna	
	5. pedagogika opiekuńczo-wychowawcza	
	6. diagnoza, rewalidacja i terapia pedagogiczna	
	7. pedagogika ogólna	
	8. pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna	
	9. pedagogika specjalna	
	10. surdopedagogika z językiem migowym	
	11. pedagogika korekcyjna	
	a) liczba osób	
12. inne	b) jakie?	
7.3. Psychologia		
w tym:	1. psychologia	
	2. pomoc psychologiczna i interwencja kryzysowa	
	3. psychologia społeczna	
	4. psychotraumatologia	
	5. psychologia dziecięca	
	6. psychopedagogika	
	7. psychologia szkolna	
	8. psychologia pozytywna stosowana	
	9. psychologia kliniczna	
	10. psychologia wpływu i komunikacja perswazyjna	
	11. neuropsychologia kliniczna i diagnoza	
	12. psychodietetyka	
	13. psycholog jako biegły sądowy – opiniowanie psychologiczne	
	a) liczba osób	
14. inne	b) jakie?	
7.4. Prawo i administracja		
w tym:	1. prawo i administracja (ogólnie)	
	2. administracja publiczna	
	3. zamówienia publiczne i partnerstwo publiczno-prawne	
	4. prawo pracy	
	5. prawo administracyjne i samorządowe	
	6. prawo Unii Europejskiej	
	a) liczba osób	
1. inne	b) jakie?	
7.5. Praca socjalna		
w tym:	1. praca socjalna (ogólnie)	
	2. metodyka i metodologia pracy socjalnej	
	3. praca socjalna z osobami w kryzysie psychicznym i ich rodzinami	

	4. praca socjalna z rodziną, w tym z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	
	5. praca socjalna z osobami uzależnionymi	
	6. praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy	
	7. organizowanie pracy z seniorami	
	8. streetworking	
	9. zarządzanie społecznością lokalną	
10. inne	a) liczba osób	
	b) jakie?	
7.6. Mediacje i negocjacje		
	1. liczba osób	
	2. proponowane tematy	
7.7. Zarządzanie ludźmi i strategię menadżerskie		
w tym:	1. zarządzanie zasobami ludzkimi	
	2. zarządzanie i umiejętności menadżerskie – MBA	
	3. przedsiębiorczość i zarządzanie w usługach społecznych i edukacyjnych	
	4. polityka społeczna i zarządzanie organizacjami pozarządowymi	
5. inne	a) liczba osób	
	b) jakie?	
7.8. Edukacja, wsparcie dziecka i rodziny		
w tym:	1. wspieranie rozwoju i edukacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	
	2. wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcie rodziny	
	3. asystent rodziny	
	4. wspieranie rozwoju i edukacji osób z zespołem aspergera oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi	
	5. zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży – diagnoza, profilaktyka i terapia	
	6. wybrane elementy seksuologii	
7. inne	a) liczba osób	
	b) jakie?	
7.9. Komunikacja i interakcje społeczne		
w tym:	1. trener umiejętności społecznych	
	2. komunikacja społeczna	
	3. kontakty z mediami, <i>public relations</i>	
	4. dialog motywacyjny	
	5. inne	a) liczba osób

		b) jakie?	
7.10. Bezpieczeństwo informacji i ochrona danych			
w tym:	1. ochrona danych osobowych i realizacja zadań IOD w jednostkach sektora publicznego		
	2. zarządzanie bezpieczeństwem i cyberbezpieczeństwem		
	3. ochrona informacji niejawnych i administracja bezpieczeństwa informacji		
	4. audyt bezpieczeństwem systemów informatycznych		
	5. inne	a) liczba osób	
b) jakie?			
7.11. Finanse i rachunkowość			
w tym:	1. rachunkowość budżetowa		
	2. finanse i rachunkowość		
	3. rachunkowość i sprawozdawczość w sektorze finansów publicznych		
	4. skarbnik jednostki samorządu terytorialnego		
	5. podatki i doradztwo podatkowe		
6. inne	a) liczba osób		
	b) jakie?		
7.12. Przeciwdziałanie przemocy domowej			
w tym:	1. przeciwdziałanie przemocy domowej (ogólnie)		
	2. przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci		
	3. porozumienie bez przemocy		
4. inne	a) liczba osób		
	b) jakie?		
7.13. Coaching, w tym coaching społeczny			
1. liczba osób			
2. proponowane tematy			
7.14. Wsparcie dla osób uzależnionych i ich bliskich			
w tym:	1. terapia uzależnień i współuzależnień		
	2. uzależnienia, w tym od substancji psychoaktywnych		
	3. inne	a) liczba osób?	

		b) jakie?		
7.15. Kadry i płace				
1. liczba osób				
2. proponowane tematy				
7.16. Projekty unijne				
w tym:	1. zarządzanie projektami			
	2. tworzenie i realizacja projektów unijnych			
3. inne	a) liczba osób			
	b) jakie?			
7.17. Kontrola i audyt w administracji publicznej				
1. liczba osób				
2. proponowane tematy				
7.18. Bezpieczeństwo i higiena pracy				
1. liczba osób				
2. proponowane tematy				
7.19. Organizacja i zarządzanie usługami społecznymi				
w tym:	1. organizacja usług społecznych			
	2. organizacja i zarządzanie centrum usług społecznych			
3. inne	a) liczba osób			
	b) jakie?			
7.20. Pozostałe				
w tym:	1. gerontologia, w tym psychogerontologia			
	2. doradztwo zawodowe			
	3. kodeks postępowania administracyjnego			
	4. strategie rozwoju lokalnego i regionalnego			
	5. analiza danych, systemy bazodanowe			
	6. archiwistyka			
	7. zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami			
8. inne	a) liczba osób			
	b) jakie?			

ZAPOTRZEBOWANIE NA SZKOLENIA

W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę osób zainteresowanych podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych w formie szkoleń, w tym zainteresowanych konkretną tematyką, wg stanu na 31.12.2023 r.

8. Czy pracownicy Państwa podmiotu są zainteresowani podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą szkoleń (wg stanu na 31.12.2023)? Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie niezależnie od podstawy zatrudnienia.

- a) tak
 b) nie > prosimy przejść do pyt. E11

9. Osoby zainteresowane podnoszeniem kompetencji / kwalifikacji zawodowych za pomocą szkoleń wg stanu na 31.12.2023 r. Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie niezależnie od podstawy zatrudnienia.

Liczba osób zainteresowanych udziałem w szkoleniach

10. Tematy szkoleń, którymi są zainteresowani pracownicy Państwa podmiotu. W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę pracowników, niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, zainteresowanych uczestnictwem w szkoleniach o poniższej tematyce (wg stanu na 31.12.2023 r.). Dana osoba może być ujęta w więcej niż jednej rubryce.

10.1. Interwencja kryzysowa i przeciwdziałanie przemocy domowej			
w tym:	1.	przeciwdziałanie przemocy domowej zgodnie z nowelizacją ustawy	
	2.	procedura NK	
	3.	interwencja kryzysowa	
	4.	rola zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych	
	5.	praca z dzieckiem doświadczającym różnych form przemocy	
	6.	praca z osobami doświadczającymi przemocy	
	7.	praca ze sprawcą przemocy, w tym w nurcie TSR	
8. inne	a)	liczba osób	
	b)	jakie?	
10.2. Diagnoza, planowanie i realizacja wsparcia socjalnego			
w tym:	1.	praca z trudnym, agresywnym klientem – metody oddziaływania i techniki przezwyciężania trudności	
	2.	bezpieczeństwo pracownika socjalnego – samoobrona i inne metody	
	3.	metody i techniki w pracy socjalnej: <i>case work</i> , praca z grupą, organizowanie społeczności lokalnej (wspieranie rozwoju partnerstwa w społ. lokalnej, promowanie w mediach społ.)	
	4.	innowacyjne rozwiązania w zakresie pomocy społecznej, w tym: dialog motywacyjny, coaching, praca socjalna oparta na zasobach, animacja lokalna, arteterapia	
	5.	komunikacja i proces motywacji w pracy socjalnej z klientem pomocy społecznej	
	6.	kontrakt socjalny / porozumienie	
	7.	projekty socjalne – przygotowanie i realizacja	
	8.	pogłębiona i wieloaspektowa diagnoza środowiska lokalnego w pracy socjalnej	
	9.	diagnoza socjalno-bytowa i długofalowy plan pracy z jednostką / rodziną	
10. inne	a)	liczba osób	
	b)	jakie?	
10.3. Prawo administracyjne i zamówienia publiczne			
	1.	kodeks postępowania administracyjnego w praktyce	

w tym:	2. zamówienia publiczne (w tym do 130 tys. w jednostkach pomocy społecznej)		
	3. ustawa o doręczeniach elektronicznych – wdrożenie doręczeń elektronicznych (e-doręczeń) i rozwiązań klasy EZD/EOD w praktyce		
	4. przygotowywanie decyzji administracyjnych		
	5. redagowanie aktów administracyjnych i korespondencji urzędowej		
	6. udostępnianie informacji publicznej		
	7. inne	a) liczba osób	
		b) jakie?	
10.4. Inne zagadnienia prawne			
w tym:	1. świadczenia rodzinne		
	2. fundusz alimentacyjny		
	3. dodatki mieszkaniowe		
	4. karta dużej rodziny		
	5. stypendia szkolne		
	6. dodatek gazowy		
	7. upadłość konsumencka		
	8. świadczenie pielęgnacyjne vs świadczenie wspierające		
	9. zmiana w przepisach covidowych		
	10. ustawa o repatriacji		
	11. nowelizacja specustawy ukraińskiej		
	12. Fundusz Solidarnościowy – programy, zadania, rozliczanie, wnioskowanie o środki		
	13. inne	a) liczba osób	
b) jakie?			
10.5. Praca z dziećmi i dorosłymi w kryzysie psychicznym oraz z ich rodzinami			
w tym:	1. zaburzenia depresyjne, w tym z zachowaniami autodestrukcyjnymi		
	2. zachowania suicydalne dzieci i dorosłych		
	3. choroby i zaburzenia psychiczne		
	4. zaburzenia lękowe		
	5. Trening Społecznego Poznania (TSP)		
	6. kryzys psychiczny z perspektywy osoby, która go doświadcza		
	7. zaburzenia osobowości u dzieci i młodzieży		
	8. inne	a) liczba osób	
b) jakie?			
10.6. Praca z rodziną doświadczającą trudności w pełnieniu swoich ról			
w tym:	1. praca z rodzinami, w szczególności z problemami opiekuńczo-wychowawczymi		
	2. mediacje rodzinne i społeczne		

	3. asystentura i mediacja socjalna	
	4. praca socjalna z osobą / rodziną wieloproblemową	
	5. podejście skoncentrowane na rozwiązaniach	
	6. współpraca asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym	
	7. żałoba i choroba w rodzinie, podstawy wsparcia członków rodziny	
	8. terapia systemowa rodzin	
	9. młode i/lub samotne matki – problemy, rozwiązania	
	a) liczba osób	
10. inne	b) jakie?	
10.7. Osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność		
w tym:	1. domy pomocy społecznej: kierowanie, umieszczanie, ustalanie odpłatności za pobyt i egzekwowanie obowiązku ponoszenia opłat przez członków rodziny, również zza granicy	
	2. praca z osobami starszymi i niepełnosprawnymi (także z niedosłuchem) w oparciu o różne metody terapeutyczne	
	3. usługi opiekuńcze: podstawowe i specjalistyczne	
	4. problemy osób starszych	
	5. efektywna komunikacja z osobami starszymi – trudności i bariery, jak je pokonywać	
	6. opieka wytchnieniowa	
	7. wydawanie decyzji w sprawach osób umieszczonych w DPS przed 2004 r.	
	8. etyka w pracy opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych	
	9. dochodzenie należności po zgonie zobowiązanych	
	10. ubezwłasnowolnienie osób przebywających w DPS	
	11. aktywizowanie społeczne seniorów i osób niepełnosprawnych	
	12. zagospodarowanie czasu wolnego seniorów – animacje	
	13. opieka nad osobami dotkniętymi chorobami otępiennymi	
	a) liczba osób	
14. inne	b) jakie?	
10.8. Rozwój kompetencji miękkich		
w tym:	1. zarządzanie stresem i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	
	2. skuteczna komunikacja interpersonalna i sprawny zespół (treningi)	
	3. asertywność. trening budowania profesjonalnej postawy w sytuacjach zawodowych i pewności siebie w sytuacjach prywatnych	
	4. techniki relaksacyjne	
	5. wystąpienia publiczne	
	6. radzenie sobie w pracy po degradacji na zajmowanym stanowisku	
	7. warsztaty podnoszenia samooceny pracownika	
	8. praca pod presją czasu	
	9. zarządzanie własną energią	
	a) liczba osób	
10. inne	b) jakie?	

10.9. Praca socjalna i terapia w obszarze uzależnień			
w tym:	1. przeciwdziałanie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych – profilaktyka, rozpoznawanie pierwszych symptomów, wsparcie		
	2. praca socjalna z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi		
	3. uzależnienia behawioralne, w szczególności dzieci i młodzieży		
	4. rola gminnych / miejskich komisji rozwiązywania problemów alkoholowych		
	5. problem alkoholowy – praca z uzależnionym i jego rodziną, motywacja do leczenia		
	6. praca z osobami uzależnionymi z podwójną diagnozą		
	7. uzależnienia dzieci i młodzieży		
	8. specyfika uzależnień kobiet		
	9. praca z osobami uzależnionymi od środków psychotropowych oraz uzależnienia mieszane		
	10. terapia odwykowa w nurcie TSR		
	11. dialog motywacyjny w profilaktyce uzależnień		
	12. rozpoznawanie substancji psychoaktywnych		
	13. strategie interwencyjne w sytuacji używania narkotyków, dopalaczy		
	14. podstawowe pojęcia związane z prawnymi regulacjami dotyczącymi dopalaczy, narkotyków i narkomanii w ustawodawstwie polskim		
15. inne	a) liczba osób		
	b) jakie?		
10.10. Terapia i wsparcie dzieci i młodzieży: aspekty psychospołeczne			
w tym:	1. rozwój psychospołeczny i wsparcie dzieci i młodzieży		
	2. efektywna komunikacja i pozytywny wpływ na młodzież		
	3. trauma i PTSD u dziecka – rozpoznawanie i formy wsparcia		
	4. dziecko z zaburzeniami więzi		
	5. dziecko ze spektrum autyzmu		
	6. dziecko z zespołem Aspergera		
	7. trening zastępowania agresji (ART)		
	8. zintegrowany model terapii dla dzieci z FASD (FAS)		
	9. budowanie poczucia wartości u dzieci i młodzieży		
	10. rozwój seksualny dzieci i młodzieży		
	11. dziecko z zaburzeniami koncentracji uwagi		
	12. fobia szkolna		
	13. złość i frustracja u dzieci, pomoc dzieciom w radzeniu sobie z trudnymi emocjami		
	14. przemoc i cyberprzemoc rówieśnicza		
	15. jak kształtować u dzieci poczucie sprawczości?		
	18. inne	a) liczba osób	
		b) jakie?	
10.11. Kadry i płace			
w tym:	1. prawo pracy, w tym kodeks pracy		
	2. dokumentacja pracownicza po zmianach		

	3. naliczanie wynagrodzeń	
	4. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	
	5. zarządzanie zasobami ludzkimi	
	6. składki zdrowotne i ubezpieczenia	
	7. czas pracy	
	8. nabory urzędnicze	
9. inne	a) liczba osób	
	b) jakie?	
10.12. Wybrane zagadnienia prawne w zakresie pomocy społecznej		
w tym:	1. ustawa o pomocy społecznej – aktualne przepisy	
	2. postępowanie egzekucyjne i/lub windykacyjne w pomocy społecznej	
	3. upoważnienia i pełnomocnictwa w pomocy społecznej, w tym dotyczące zaciągania zobowiązań	
	4. postępowanie legislacyjne w jednostkach samorządowych	
	5. bieżące przepisy prawne związane z funkcjonowaniem ośrodka pomocy społecznej oraz przekształceniem w centrum usług społecznych	
	6. uchwały i prawo miejscowe dot. pomocy społecznej – tworzenie aktów, ujednolicanie, obligatoryjne konsultacje	
7. inne	a) liczba osób	
	b) jakie?	
10.13. Zarządzanie finansami, rachunkowością i budżetowaniem w jednostkach pomocy społecznej		
w tym:	1. aktualne problemy gospodarki finansowej, rachunkowości i sprawozdawczości w jednostkach pomocy społecznej	
	2. księgowość	
	3. finanse publiczne	
	4. środki trwałe i wartości niematerialne i prawne w jednostkach budżetowych	
	5. klasyfikacja budżetowa dochodów i wydatków	
	6. obsługa programu PŁATNIK	
	7. faktury ustrukturyzowane	
	8. rejestr umów zawieranych przez jednostki sektora finansów publicznych – jak prawidłowo prowadzić rejestr?	
	9. rozliczanie dotacji budżetowych	
10. inne	a) liczba osób	
	b) jakie?	
10.14. Wsparcie dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin		
w tym:	1. praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinami – problemy i możliwości wsparcia osób i rodzin	
	2. jak rozwijać autonomię osobistą i życiową dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną	
	3. warsztaty terapii zajęciowej – zasady funkcjonowania, formy terapii zajęciowej	
	4. asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	
	5. praktyczna realizacja ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	
	6. obsługa klienta z niepełnosprawnością – prawidłowe postawy wobec klientów z niepełnosprawnością	
	7. mieszkania treningowe i wspomagane	

	8. sposoby aktywizacji w środowisku osób z niepełnosprawnością	
	9. agresja i autoagresja osób z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami psychicznymi	
	10. metody pracy z dorosłymi osobami ze spektrum autyzmu	
	11. jakie rodzaje wsparcia może otrzymać osoba niepełnosprawna ze środków PFRON?	
12. inne	a) liczba osób	
	b) jakie?	
10.15. Piecza zastępcza - praca z rodzinami i dziećmi		
w tym:	1. ocena bezpieczeństwa dziecka w rodzinie i procedura zabezpieczenia go	
	2. rodzicielstwo zastępcze: praca z dzieckiem i opieka nad nim	
	3. warsztat pracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	
	4. odpłatność rodziców biologicznych za pobyt w pieczy zastępczej	
	5. realizacja programu usamodzielnienia	
	6. praca z rodziną biologiczną dzieci umieszczonych w pieczy w zakresie pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny	
	7. prowadzenie kampanii na rzecz rodzin zastępczych	
	8. problem tożsamości dzieci w rodzinach zastępczych	
	9. aspekt psychologiczny kontaktów dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej z rodzicami naturalnymi stosującymi przemoc	
	10. zmiany w życiu dziecka w pieczy zastępczej – żałoba po śmierci rodziców naturalnych, adopcja, przejście do innej rodziny zastępczej, powrót do rodziny naturalnej	
11. inne	a) liczba osób	
	b) jakie?	
10.16. Rozwój kompetencji twardych wspierających pracę w dziedzinie pomocy społecznej		
w tym:	1. kurs języka migowego	
	2. kurs z zakresu Microsoft Excel	
	3. języki obce, w tym: angielski, ukraiński, romski, hiszpański	
	4. kurs z zakresu Microsoft Word	
	5. praca z kamerą, aparatem i grafika komputerowa	
	6. obsługa systemu POMOST	
7. inne	a) liczba osób	
	b) jakie?	
10.17. Pomoc osobom w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym		
w tym:	1. kierunki pracy z osobami w kryzysie bezdomności i propozycje rozwiązań problemu bezdomności	
	2. nowoczesne metody pracy socjalnej z osobami zagrożonymi bezdomnością i wykluczeniem społecznym, w tym elementy streetworkingu	
	3. metody motywowania osób w kryzysie bezdomności do skorzystania z pomocy, m.in. w formie schroniska i procedura umieszczania	
	4. inne	a) liczba osób

		b) jakie?	
10.18. Bezpieczeństwo danych i cyberbezpieczeństwo			
w tym:	1. bezpieczne zarządzanie danymi i informacją: analiza ryzyka ochrony danych osobowych i analiza ryzyka bezpieczeństwa informacji		
	2. bezpieczeństwo w sieci: cyberprzemoc i cyberprzestępczość		
	3. inne	a) liczba osób	
b) jakie?			
10.19. Organizacja pracy w sekretariacie, zarządzanie dokumentacją, w tym archiwizacja			
w tym:	1. elektroniczny obieg dokumentów		
	2. archiwizacja		
	3. prowadzenie sekretariatu		
	4. obieg i archiwizacja dokumentacji w systemie EZD		
	5. instrukcja kancelaryjna		
6. inne	a) liczba osób		
	b) jakie?		
10.20. Reorganizacja usług społecznych			
w tym:	1. rozwój usług społecznych i ich deinstytucjonalizacja		
	2. wolontariat (poszukiwanie wolontariuszy i prowadzenie wolontariatu)		
	3. centra usług społecznych		
	4. lokalny plan rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji (LPDI)		
4. inne	a) liczba osób		
	b) jakie?		
10.21. Pomoc społeczna wobec kryzysu migracyjnego i traumy wojennej			
w tym:	1. wsparcie cudzoziemców, w tym indywidualny program integracji		
	2. praca z rodzinami ukraińskimi – uwarunkowania kulturowe, system wsparcia w Ukrainie a w Polsce		
	3. kryzys uchodźczy i trauma wojenna PTSD		
	4. polityka antydyskryminacyjna		
	5. weryfikacja wniosków o przyznanie świadczeń za zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy		
6. inne	a) liczba osób		
	b) jakie?		
10.22. Rozwój umiejętności trenerskich			
w tym:	1. trener umiejętności społecznych		
	2. trener kompetencji rodzicielskich		
3. Inne	a) liczba osób		

		b) jakie?	
10.23. Zarządzanie systemami informatycznymi i sieciami			
w tym:	1. Microsoft Windows Server, w tym konfiguracja Active Directory		
	2. Active Directory Services with Windows Server – administrowanie (domena)		
	3. administrowanie systemem Linux: poziom podstawowy i zaawansowany		
	4. administrowanie siecią informatyczną		
	5. monitorowanie i rozwiązywanie problemów w sieciach komputerowych		
	6. ITIL 4 Foundation (wraz z pakietem egzaminacyjnym) – dotyczy zarządzania usługami informatycznymi		
	7. szkolenie administratorów z obsługi urządzeń FORTINET		
	8. Veeam Availability Suite: Configuration and Management		
	9. ESET Client & Network Security Administrator		
10. inne	a) liczba osób		
	b) jakie?		
10.24. Wybrane zagadnienia prawne w zakresie wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej			
w tym:	1. ustawa o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej		
	2. kodeks rodzinny i opiekuńczy		
3. inne	a) liczba osób		
	b) jakie?		
10.25. Wybrane elementy wpływające na efektywność pracy jednostek pomocy społecznej			
w tym:	1. zasady współpracy służb z instytucjami pomocy		
	2. dostępność cyfrowa, informatyczna i architektoniczna w instytucji, w tym tworzenie udostępnianych dokumentów		
	3. sposoby motywowania pracowników przez kadrę zarządzającą: realizacja celów, monitoring, efekty		
	4. <i>gender mainstreaming</i> w administracji publicznej i samorządowej		
	5. promocja i informacja w jednostkach pomocy społecznej (kampanie społeczne)		
6. inne	a) liczba osób		
	b) jakie?		
10.26. Kontrola i audyt w jednostkach pomocy społecznej			
w tym:	1. przeprowadzanie czynności kontrolnych w placówkach pomocy społecznej / pieczy zastępczej		
	2. cele i mierniki realizacji w planowaniu kontroli zarządczej		
	3. zasady formułowania zaleceń pokontrolnych		
4. inne	a) liczba osób		
	b) jakie?		
10.27. Zarządzanie projektami i finansowanie zewnętrzne			
w tym:	1. pozyskiwanie grantów, dotacji ze źródeł zewnętrznych		
	2. koordynowanie projektów w nowej perspektywie finansowej ze środków unijnych		
	3. realizacja programów i projektów z zakresu pomocy społecznej		

	4. zarządzanie projektami (<i>PRINCE2 Foundation</i>)		
	a) liczba osób		
5. inne	b) jakie?		
10.28. Bezpieczeństwo i ochrona obiektów			
w tym:	1. pierwsza pomoc / kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy		
	2. kurs aktualizacyjny dla inspektorów ochrony przeciwpożarowej		
	3. przegląd budynków		
	a) liczba osób		
4. inne	b) jakie?		
10.29. Praca socjalna z osobami opuszczającymi zakłady karne i areszty śledcze			
1. liczba osób			
2. proponowane tematy			
10.30. Praca socjalna z osobami długotrwale bezrobotnymi			
1. liczba osób			
2. proponowane tematy			

ZAPOTRZEBOWANIE NA WARSZTATY

W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę osób zainteresowanych podnoszeniem kompetencji zawodowych w poniższej formie i tematykach.

11. Czy pracownicy Państwa podmiotu są zainteresowani podnoszeniem kompetencji zawodowych za pomocą warsztatów (wg stanu na 31.12.2023)? Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie niezależnie od podstawy zatrudnienia.

a) tak

b) nie > prosimy przejść do pyt. E14

12. Osoby zainteresowane podnoszeniem kompetencji zawodowych za pomocą warsztatów wg stanu na 31.12.2023 r.

Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie niezależnie od podstawy zatrudnienia.

Liczba osób zainteresowanych udziałem w warsztatach

13. Tematy warsztatów, którymi są zainteresowani pracownicy Państwa podmiotu. W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę pracowników, niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, zainteresowanych uczestnictwem w warsztatach o poniższej tematyce (wg stanu na 31.12.2023 r.). Dana osoba może być ujęta w więcej niż jednej rubryce.

13.1. Prowadzenie postępowania w pomocy społecznej i kontakt z klientem			
w tym:	1. obsługa trudnego / roszczeniowego / agresywnego klienta		
	2. procedura przeprowadzania wywiadów środowiskowych, przyznawanie świadczeń, ustalanie odpłatności za przyznane usługi		
	3. prowadzenie rozmowy z klientem, w tym m.in. dialogu motywującego		
	4. metody i techniki pracy socjalnej, w tym praca socjalna oparta na zasobach, elementy coachingu itp.		
	5. egzekucja należności i nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej		

	6. zawieranie kontraktu z klientem	
	7. pogłębiona i wieloaspektowa diagnoza potrzeb środowiska lokalnego	
	a) liczba osób	
8. inne	b) jakie?	
13.2. Interwencja kryzysowa oraz przeciwdziałanie agresji i przemocy		
w tym:	1. praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy	
	2. prawne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej	
	3. procedura "niebieskie karty"	
	4. praca z osobami doznającymi przemocy	
	5. koordynowanie pracą grupy roboczej	
	6. rola zespołów interdyscyplinarnych	
	7. praca z dzieckiem doznającym przemocy i po ustąpieniu zagrożenia	
	8. zapobieganie cyberprzemocy	
	9. zapobieganie agresji i przemocy rówieśniczej	
	10. interwencja kryzysowa	
	11. praca z osobami stosującymi przemoc	
	12. praca grupy diagnostyczno-pomocowej – ze sprawcą	
	13. poradnictwo psychologiczne	
	a) liczba osób	
14. inne	b) jakie?	
13.3. Warsztat pracy z rodziną		
w tym:	1. mediacje	
	2. praca z rodziną, w tym z wieloproblemową	
	3. terapia skoncentrowana na rozwiązaniach	
	4. wzmacnianie kompetencji wychowawczych	
	5. praca z "trudnym rodzicem"	
	6. metody coachingowe w pracy z rodziną	
	7. karty metaforyczne w postępowaniu terapeutycznym z dzieckiem i dorosłym	
	8. trening zastępowania agresji	
	9. praca z traumą u dzieci i dorosłych	
	10. praca z osobą w żałobie, po stracie	
	11. praca z rodziną w kryzysie okołorozwodowym	
	12. psychoterapia poznawczo-behawioralna	
	13. RTZ racjonalna terapia zachowania (dla osób chorujących onkologicznie)	
	14. doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stwarzających trudności wychowawcze oraz w pełnieniu ról społecznych	
	a) liczba osób	
15. inne	b) jakie?	
13.4. Bezpieczeństwo i higiena zdrowia psychicznego pracowników pomocy społecznej		
w tym:	1. zapobieganie wypaleniu zawodowemu	
	2. radzenie sobie ze stresem - techniki relaksacji	

	3. samoobrona	
	4. bezpieczeństwo pracownika socjalnego w pracy	
	5. coaching dla pracowników pomocy społecznej	
	6. motywowanie i wspieranie pracownika socjalnego w codziennych obowiązkach	
	7. inne	
	a) liczba osób	
	b) jakie?	
13.5. Rozwój i koordynacja pomocy społecznej		
w tym:	1. realizacja usług społecznych	
	2. nowelizacja ustawy o pomocy społecznej	
	3. przygotowanie i realizacja projektu socjalnego	
	4. procedury przeprowadzania interwencji	
	5. współdziałanie służb społecznych	
	6. realizacja <i>programu aktywności lokalnej</i>	
	7. koordynowanie usług w pomocy społecznej	
	8. pozyskiwanie dodatkowych środków na działania	
	9. realizacja i aplikowanie o fundusze unijne w nowej perspektywie	
	10. animator społeczno-kulturalny z elementami edukacji regionalnej i kulturalnej	
	11. inne	
	a) liczba osób	
	b) jakie?	
13.6. Praca z dziećmi i dorosłymi w kryzysie psychicznym oraz z ich rodzinami		
w tym:	1. praca z osobami zaburzonymi psychicznie oraz z ich rodzinami	
	2. choroby psychiczne	
	3. zaburzenia: obsesyjno-kompulsywne, lękowe, fobie, depresja, schizofrenia	
	4. samookaleczenia	
	5. budowanie kontaktu z osobami zaburzonymi psychicznie	
	6. praca z dzieckiem z zaburzeniami	
	7. jak wspierać osoby z zaburzeniami depresyjno-lękowymi w rozwijaniu ich kompetencji miękkich?	
	8. inne	
	a) liczba osób	
	b) jakie?	
13.7. Wspomaganie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność		
w tym:	1. praca z osobami starszymi i/lub osobami niepełnosprawnymi – metodyka pracy	
	2. domy pomocy społecznej – procedura umieszczenia, w tym kwestie związane z wnoszeniem opłat za pobyt	
	3. aktywizacja osób starszych, niepełnosprawnych	
	4. praca z osobami starszymi z demencją / chorobą Alzheimera	
	5. usługi i umieszczenia w DPS w kontekście osób zobowiązanych do alimentacji – sposoby egzekwowania tego obowiązku	
	6. inne	
	a) liczba osób	
	b) jakie?	
13.8. Warsztaty prawne		

w tym:	1. kodeks postępowania administracyjnego		
	2. zamówienia publiczne do 130 tys.		
	3. prawo rodzinne		
	4. prawo cywilne		
	5. sporządzenia środków zaskarżenia w postępowaniu cywilnym		
	6. Fundusz alimentacyjny		
	7. świadczenie wspierające		
	8. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej		
	9. inne	a) liczba osób	
b) jakie?			
13.9. Przeciwdziałanie uzależnieniom			
w tym:	1. praca z osobami uzależnionymi oraz z ich rodzinami		
	2. uzależnienia, w tym uzależnienia behawioralne nieletnich		
	3. profilaktyka uzależnień		
	4. inne	a) liczba osób	
b) jakie?			
13.10. Warsztat pracy z dziećmi i młodzieżą			
w tym:	1. metody pracy z nieletnimi		
	2. reaktywne zaburzenia więzi		
	3. kształtowanie poczucia własnej wartości		
	4. pozytywna dyscyplina		
	5. zaburzenia zachowania		
	6. fobia szkolna		
	7. wpływ sytuacji kryzysowych w rodzinie na zachowanie i rozwój dziecka		
	8. organizowanie wspomaganie rozwoju dziecka z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami zachowania		
	9. samookaleczenia wśród dzieci		
	10. inne	a) liczba osób	
b) jakie?			
13.11. Wsparcie dziecka w pieczy zastępczej i usamodzielnionych wychowanków			
w tym:	1. piecza zastępcza (ogólnie)		
	2. komunikacja z nastolatkiem - zrozumienie potrzeb pod kątem ułatwień wychow. dla starszych opiek. w pieczy w kontekście różnicy pokoleń		
	3. budowanie poczucia tożsamości w związku z faktem wychowywania się w pieczy zastępczej		
	4. dialog motywujący w pracy z młodzieżą w pieczy zastępczej		
	5. praca z pełnoletnim wychowankiem pieczy zastępczej		
6. inne	a) liczba osób		
	b) jakie?		
13.12. Kadry i płace			
w tym:	1. prawo pracy, w tym kodeks pracy		
	2. naliczanie wynagrodzeń w jednostkach pomocy społecznej		
	3. kadry (ogólnie)		

	4. ubezpieczenia społeczne i podatki	
	a) liczba osób	
5. inne	b) jakie?	
13.13. Rozwój zawodowy i kompetencje interpersonalne pracowników pomocy społecznej		
w tym:	1. skuteczna komunikacja interpersonalna i sprawny zespół	
	2. techniki negocjacyjne, w tym negocjacje w sytuacjach kryzysowych	
	3. doskonalenie umiejętności rozwiązywania problemów	
	4. trening budowania profesjonalnej postawy w sytuacjach zawodowych	
	a) liczba osób	
5. inne	b) jakie?	
13.14. Wsparcie dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin		
w tym:	1. niepełnosprawność (ogólnie)	
	2. rehabilitacja osób niepełnosprawnych	
	3. seksualność osób z niepełnosprawnościami	
	4. jak rozmawiać z rodzicami osób z niepełnosprawnością intelektualną?	
	5. mieszkania treningowe i wspomagane	
	a) liczba osób	
6. inne	b) jakie?	
13.15. Wsparcie dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym		
w tym:	1. praca z osobami w kryzysie bezdomności	
	2. problem bezdomności a mieszkalnictwo wspierane	
	3. metody motywowania osób bezdomnych do skorzystania z pomocy, m.in. w formie schroniska i procedura umieszczenia	
	a) liczba osób	
4. inne	b) jakie?	
13.16. Bezpieczeństwo danych osobowych		
w tym:	1. ochrona danych osobowych	
	2. audyt ochrony danych osobowych	
	3. analiza ryzyka ochrony danych osobowych i analiza ryzyka bezpieczeństwa informacji	
	a) liczba osób	
4. inne	b) jakie?	
13.17. Księgowość: finanse, rachunkowość i sprawozdawczość w JSFP		
	1. liczba osób	
	2. proponowane tematy	
13.18. Integracja i wsparcie dla migrantów		
w tym:	1. realizacja zadań w zakresie przyznawania pomocy dla cudzoziemców i repatriantów	
	2. warsztaty z zakresu różnorodności kulturowej, zwłaszcza w kontekście uchodźców z Ukrainy	
	3. warsztaty językowe	
4. inne	a) liczba osób	

		b) jakie?	
13.19. Warsztaty informatyczne			
1. liczba osób			
2. proponowane tematy			
13.20. Obieg i archiwizacja dokumentów			
1. liczba osób			
2. proponowane tematy			
13.21. Praca z osobami opuszczającymi zakłady karne / areszty śledcze			
1. liczba osób			
2. proponowane tematy			
13.22. Inne tematy warsztatów			
w tym:	1. działalność klubów integracji społecznej		
	2. pierwsza pomoc przedmedyczna		
	3. rękodzieło		
	4. inne	a) liczba osób	
b) jakie?			

ZAPOTRZEBOWANIE NA KONFERENCJE

W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę pracowników zainteresowanych podnoszeniem kompetencji zawodowych w poniższej formie i tematykach, wg stanu na 31.12.2023 r.

14. Czy pracownicy Państwa podmiotu są zainteresowani podnoszeniem kompetencji zawodowych za pomocą udziału w konferencjach (wg stanu na 31.12.2023)? Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie niezależnie od podstawy zatrudnienia.

a) tak

b) nie > prosimy przejść do pyt. E17

15. Osoby zainteresowane podnoszeniem kompetencji zawodowych za pomocą udziału w konferencjach wg stanu na 31.12.2023 r. Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie niezależnie od podstawy zatrudnienia.

Liczba osób zainteresowanych podnoszeniem kompetencji zawodowych dzięki udziałowi w konferencjach

16. Tematy konferencji, którymi są zainteresowani pracownicy Państwa podmiotu. W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę pracowników, niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, zainteresowanych uczestnictwem w konferencjach o poniższej tematyce (wg stanu na 31.12.2023 r.). Dana osoba może być ujęta w więcej niż jednej rubryce.

16.1. Interwencja kryzysowa, przeciwdziałanie przemocy domowej i rówieśniczej			
w tym:	1. przeciwdziałania przemocy domowej zgodnie z nowelizacją ustawy		
	2. procedura "niebieskie karty"		
	3. praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy domowej		
	4. agresja i przemoc rówieśnicza		
	5. rola zespołów interdyscyplinarnych		

	6. ochrona osób doświadczających przemocy w szczególności osób starszych	
	7. cyberprzemoc	
	8. interwencja kryzysowa	
	a) liczba osób	
9. inne	b) jakie?	
16.2. Planowanie i realizacja wsparcia socjalnego		
w tym:	1. innowacyjne rozwiązania w zakresie pomocy społecznej, w tym: dialog motywacyjny, coaching, animacja lokalna	
	2. praca z trudnym klientem	
	3. współpraca interdyscyplinarna na rzecz dziecka / osoby / rodziny: międzyinstytucjonalna, również z org. pozarządowymi	
	4. polityka społeczna w pomocy społecznej – wyzwania i plany rozwoju	
	5. metody i techniki w pracy socjalnej	
	6. bezpieczeństwo osobiste pracownika socjalnego (samoobrona)	
	7. praca socjalna ze społecznością lokalną, wspieranie jej rozwoju	
	8. aktualne konteksty pracy socjalnej	
	9. projekty socjalne	
	10. pogłębiona i wieloaspektowa diagnoza potrzeb środowiska lokalnego	
	11. realizacja projektów dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych	
	12. partnerstwa międzysektorowe	
	a) liczba osób	
13. inne	b) jakie?	
16.3. Wybrane zagadnienia prawne w zakresie pomocy społecznej oraz wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej		
w tym:	1. ustawa o pomocy społecznej – aktualne przepisy	
	2. przekształcenie ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych	
	3. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	
	4. organizacja pomocy społecznej w UE	
	5. postępowanie legislacyjne w jednostkach samorządowych	
	6. egzekucje nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej	
	a) liczba osób	
7. inne	b) jakie?	
16.4. Higiena zdrowia psychicznego		
w tym:	1. praca socjalna z osobami z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinami	
	2. zaburzenia psychiczne, w tym wśród osób starszych oraz zaburzenia osobowości u dzieci i młodzieży	
	3. higiena zdrowia psychicznego dzieci i dorosłych, w tym pracownika socjalnego	
	4. rodzaje wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	
	5. praca z dzieckiem z zaburzeniami psychicznymi	
	6. aspekty prawne dotyczące osób z zaburzeniami psychicznymi	
	a) liczba osób	
7. inne	b) jakie?	
16.5. Osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność		
w tym:	1. praca z osobami starszymi, niepełnosprawnymi	
	2. usługi opiekuńcze – tryb przyznawania i odpłatność	

	3. domy pomocy społecznej – w tym procedura umieszczania, alimentacja (nowe przepisy)	
	4. seniorzy - proces starzenia się, sposoby aktywizacji osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania	
	5. wsparcie dla osób starszych, w tym z demencją i/lub Alzhaimerem oraz dla ich rodzin	
	6. praca socjalna z osobami starszymi – wyzwania i zadania pracownika socjalnego	
	7. sposoby i możliwości egzekwowania obowiązku ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny w DPS	
	8. polityka senioralna	
9. inne	a) liczba osób	
	b) jakie?	
16.6. Wsparcie dziecka i młodzieży		
w tym:	1. FAS / FASD	
	2. dziecko ze spektrum autyzmu / zespołem Aspergera	
	3. zaburzenia zachowania i emocji u dzieci i młodzieży – wpływ sytuacji kryzysowych i wspomaganie rozwoju	
	4. zagrożenia dzieci i młodzieży (również w cyberprzestrzeni)	
	5. rozwój seksualny dzieci i młodzieży oraz zagrożenie molestowaniem	
	6. psychologia dzieci i młodzieży, w tym pomoc psychologiczna	
	7. samookaleczenia i zachowania presuicydalne wśród dzieci i młodzieży	
	8. fobia szkolna	
	9. praca socjalna z trudną młodzieżą	
10. inne	a) liczba osób	
	b) jakie?	
16.7. Wsparcie rodziny		
w tym:	1. praca z rodziną i dzieckiem	
	2. podnoszenie kompetencji oraz sprawności opiekuńczo-wychowawczych rodzin	
	3. praca z rodziną wieloproblemową	
	4. mediacje i negocjacje	
	5. budowanie więzi rodzinnych	
	6. asystent rodziny	
7. inne	a) liczba osób	
	b) jakie?	
16.8. Uzależnienia od substancji psychoaktywnych i uzależnienia behawioralne		
w tym:	1. przeciwdziałanie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych – profilaktyka, rozpozn. pierwszych symptomów, wsparcie	
	2. rola gminnej / miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
	3. uzależnienia behawioralne	
4. inne	a) liczba osób	
	b) jakie?	
16.9. Rozwój zawodowy i kompetencje interpersonalne pracowników pomocy społecznej		
w tym:	1. zarządzanie stresem i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	
	2. motywowanie i wspieranie pracownika socjalnego w codziennych obowiązkach (superwizja)	
	3. samorozwój i kształcenie umiejętności	
	4. komunikacja w miejscu pracy oraz zasady tworzenia sprawnego zespołu	
	5. profesjonalizacja pomocy kadr instytucji pomocowych	
6. inne	a) liczba osób	

		b) jakie?	
16.10. Prawo administracyjne, zamówienia publiczne i ochrona danych osobowych			
w tym:	1. kodeks postępowania administracyjnego		
	2. zamówienia publiczne do 130 tys.		
	3. ustawa o doręczeniach elektronicznych – e-doręczenia		
	4. ochrona danych osobowych		
	5. inne	a) liczba osób	
b) jakie?			
16.11. System pieczy zastępczej			
w tym:	1. problematyka pieczy zastępczej		
	2. rozwój pieczy zastępczej w Polsce		
	3. pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze		
	4. kontrola nad zawodowymi rodzinami zastępczymi		
	5. główne wymagania stawiane rodzinom zastępczym		
	6. interwencyjne umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej		
	7. praca z rodziną biologiczną po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej		
	8. inne	a) liczba osób	
b) jakie?			
16.12. Wsparcie dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin			
w tym:	1. praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością i wsparcie dla nich		
	2. niepełnosprawność, w tym niepełnosprawność intelektualna		
	3. rehabilitacja osób z niepełnosprawnością		
	4. seksualność osób z niepełnosprawnością		
	5. jak rozmawiać z rodzicami osób z niepełnosprawnością?		
	6. aspekty prawne dotyczące osób z niepełnosprawnością		
	7. inne	a) liczba osób	
b) jakie?			
16.13. Inne zagadnienia prawne			
w tym:	1. świadczenia rodzinne		
	2. fundusz alimentacyjny		
	3. stypendia		
	4. świadczenie wspierające		
	5. inne	a) liczba osób	
b) jakie?			
16.14. Rozwój usług społecznych i ich deinstytucjonalizacja			
w tym:	1. aktualne i przyszłe wyzwania związane z rozwojem usług społecznych		
	2. deinstytucjonalizacja usług społecznych		
	3. tworzenie katalogu usług w społeczności lokalnej		
	4. centrum usług społecznych		

	5. problematyka deinstytucjonalizacji w pieczy zastępczej		
		a) liczba osób	
6. inne	b) jakie?		
16.15. Kadry i płace			
w tym:	1. kadry i płace (ogólnie)		
	2. prawo pracy, w tym kodeks pracy		
	3. zakładowy fundusz socjalny		
	4. naliczanie wynagrodzeń		
		a) liczba osób	
5. inne	b) jakie?		
16.16. Zarządzanie finansami, rachunkowością i budżetowaniem w jednostkach pomocy społecznej			
w tym:	1. rachunkowość budżetowa i sprawozdawczość w JSFP		
	2. finanse i rachunkowość		
	3. księgowość		
	4. gospodarka finansowa OPS		
		a) liczba osób	
5. inne	b) jakie?		
16.17. Pomoc osobom w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym			
w tym:	1. kierunki pracy z osobami bezdomnymi		
	2. metody motywowania osób bezdomnych do skorzyst. z pomocy, m.in. w formie pobytu w schronisku i procedura umieszcz.		
	3. problem bezdomności a mieszkalnictwo wspierane		
		a) liczba osób	
4. inne	b) jakie?		
16.18. Działalność wybranych placówek wsparcia społecznego			
w tym:	1. funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego, w tym klubu integracji społecznej		
	2. funkcjonowanie rodzinnych domów pomocy		
		a) liczba osób	
3. inne	b) jakie?		
16.19. Wsparcie dla migrantów			
w tym:	1. integracja obcokrajowców		
	2. praca socjalna z uchodźcami		
		a) liczba osób	
3. inne	b) jakie?		
16.20. Zarządzanie dokumentacją			
w tym:	1. archiwizacja dokumentów		
	2. instrukcja kancelaryjna		
3. inne	a) liczba osób		

		b) jakie?	
16.21. Przepięstwa przeciwko ludzkiej godności			
w tym:	1. handel ludźmi		
	2. prostytutcja		
	3. inne	a) liczba osób	
		b) jakie?	
16.22. Inne konferencje			
w tym:	1. praca z osobami opuszczającymi zakład karny		
	2. zarządzanie i ekonomia społeczna		
	3. praca i opieka nad osobą dotkniętą HIV / HCV		
	4. inne	a) liczba osób	
b) jakie?			

ZAPOTRZEBOWANIE NA SEMINARIA

W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę pracowników zainteresowanych podnoszeniem kompetencji zawodowych w poniższej formie i tematykach.

17. Czy pracownicy Państwa podmiotu są zainteresowani podnoszeniem kompetencji zawodowych za pomocą seminariów (wg stanu na 31.12.2023)? Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie niezależnie od podstawy zatrudnienia.

c) tak

d) nie > prosimy przejść do pyt. E20

18. Osoby zainteresowane podnoszeniem kompetencji zawodowych za pomocą seminariów wg stanu na 31.12.2023 r. Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie niezależnie od podstawy zatrudnienia.

Liczba osób zainteresowanych udziałem w seminariach

19. Tematyka seminariów, którymi są zainteresowani pracownicy Państwa podmiotu. W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę pracowników, niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, zainteresowanych uczestnictwem w seminariach o poniższej tematyce (wg stanu na 31.12.2023 r.). Dana osoba może być ujęta w więcej niż jednej rubryce

19.1. Interwencja kryzysowa i przeciwdziałanie przemocy domowej			
w tym:	1. aspekty przemocy w rodzinie		
	2. przeciwdziałanie przemocy domowej zgodnie z nowelizacją ustawy		
	3. wsparcie dla osób doznających przemocy		
	4. praca z osobą stosującą przemoc		
	5. cyberprzemoc, w tym usystematyzowanie pojęcia cyberprzemocy w procedurze "niebieskie karty"		
	6. rola zespołów interdyscyplinarnych		
	7. pomoc rodzinie w kryzysie		
	8. przemoc wobec dziecka		
	9. interwencja kryzysowa		
	10. pomoc psychologiczna		
11. inne	a) liczba osób		
	b) jakie?		

19.2. Planowanie i realizacja wsparcia socjalnego		
w tym:	1. pomoc społeczna, w tym oferowane świadczenia i odpłatność za nie	
	2. metody i techniki w pracy socjalnej: praca z indywidualnym przypadkiem, ze społecznością lokalną itp.	
	3. budowanie autorytetu pracownika pomocy społecznej	
	4. zmiany w pomocy społecznej i realizacja nowych zadań (nowelizacja ustawy o pomocy społecznej)	
	5. praca z trudnym klientem	
	6. zasady współpracy z klientem pomocy społecznej	
	7. zastosowanie superwizji w pracy socjalnej	
	8. pozyskiwanie środków zewnętrznych w nowej perspektywie	
	9. egzekucja nienależnie pobranych świadczeń	
	10. motywowanie klienta do zmian – jak wspierać a nie wyręczać	
	11. zastosowanie coachingu w pracy socjalnej	
	12. projekty socjalne	
13. inne	a) liczba osób	
	b) jakie?	
19.3. Osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność oraz osoby niepełnosprawne		
w tym:	1. praca z osobami starszymi i z osobami z niepełnosprawnościami	
	2. zasady przyznawania i realizacja usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych	
	3. niepełnosprawność (ogółem)	
	4. rodzinne domy pomocy	
	5. domy pomocy społecznej	
	6. inne	a) liczba osób
b) jakie?		
19.4. Wsparcie rodziny		
w tym:	1. praca z dzieckiem i rodziną	
	2. praca z rodziną wieloprotblemową	
	3. asystent rodziny	
	4. zaburzenia więzi	
	5. mediacje	
	6. inne	a) liczba osób
b) jakie?		
19.5. Prawo administracyjne i zamówienia publiczne		
w tym:	1. kodeks postępowania administracyjnego	
	2. zamówienia publiczne do 130 tys.	
	3. egzekucja administracyjna	
	4. inne	a) liczba osób
b) jakie?		
19.6. Wybrane zagadnienia prawne w zakresie wsparcia osoby i/lub rodziny wynikające spoza ustawy o pomocy społecznej		
w tym:	1. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	
	2. fundusz alimentacyjny	

	3. stypendia		
	4. dodatki mieszkaniowe		
	5. świadczenie wspierające		
	6. świadczenia rodzinne		
	7. inne	a) liczba osób	
		b) jakie?	
19.7. Uzależnienia			
w tym:	1. profilaktyka uzależnień		
	2. praca z osobami dotkniętymi różnego rodzaju uzależnieniami		
	3. rola gminnych / miejskich komisji rozwiązywania problemów alkoholowych		
	4. inne	a) liczba osób	
		b) jakie?	
19.8. Wsparcie dzieci i młodzieży			
w tym:	1. zaburzenia zachowania u dzieci i młodzieży		
	2. praca z trudną młodzieżą		
	3. zagrożenia dzieci i młodzieży		
	4. fobia szkolna		
	5. FAS / FASD		
	6. rozwój seksualny dzieci i młodzieży oraz zagrożenie molestowaniem		
	7. przemoc rówieśnicza		
	8. inne	a) liczba osób	
		b) jakie?	
19.9. Kadry i płace			
w tym:	1. kadry (ogólnie)		
	2. prawo pracy, w tym kodeks pracy		
	3. naliczanie wynagrodzeń		
	4. zarządzanie zasobami ludzkimi przez kadrę kierowniczą		
	5. inne	a) liczba osób	
		b) jakie?	
19.10. Higiena zdrowia psychicznego			
w tym:	1. zaburzenia psychiczne, w tym depresyjno-lękowe		
	2. zaburzenia depresyjne u dzieci i młodzieży		
	3. praca z dzieckiem z zaburzeniami		
	4. inne	a) liczba osób	
		b) jakie?	
19.11. Reorganizacja usług społecznych			
w tym:	1. rozwój usług społecznych i deinstytucjonalizacja		
	2. podział zadań realizowanych przez OPS-y i centra usług społecznych		
	3. inne	a) liczba osób	

		b) jakie?	
19.12. Księgowość			
w tym:	1. rachunkowość budżetowa i sprawozdawczość w JSFP		
	2. księgowość (ogólnie)		
	3. finanse i rachunkowość		
	4. inne	a) liczba osób	
b) jakie?			
19.13. Specyfika pieczy zastępczej, w tym praca z trudnym wychowankiem pieczy			
1. liczba osób			
2. proponowane tematy			
19.14. Zarządzanie dokumentami i ochrona danych osobowych			
w tym:	1. instrukcja kancelaryjna		
	2. archiwizacja dokumentów		
	3. ochrona danych osobowych		
	4. inne	a) liczba osób	
b) jakie?			
19.15. Wsparcie osób bezdomnych			
w tym:	1. kierunki pracy z osobami bezdomnymi		
	2. problem bezdomności a mieszkalnictwo wspierane		
	3. bezdomność (ogółem)		
	4. inne	a) liczba osób	
b) jakie?			
19.16. Wsparcie dla migrantów, w tym praca socjalna z uchodźcami			
1. liczba osób			
2. proponowane tematy			

ZAPOTRZEBOWANIA NA WIZYTY STUDYJNE

W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę osób zainteresowanych podnoszeniem kompetencji zawodowych w poniższej formie i tematykach.

20. Czy pracownicy Państwa podmiotu są zainteresowani podnoszeniem kompetencji zawodowych dzięki udziałowi w wizytach studyjnych? (wg stanu na 31.12.2023)? Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie niezależnie od podstawy zatrudnienia.

c) tak

d) nie > prosimy przejść do pyt. E24

21. Osoby zainteresowane podnoszeniem kompetencji zawodowych dzięki udziałowi w wizytach studyjnych wg stanu na 31.12.2023 r. Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie niezależnie od podstawy zatrudnienia.

Liczba osób zainteresowanych podnoszeniem kompetencji zawodowych dzięki udziałowi w wizytach studyjnych

22. Tematyka wizyt studyjnych, którymi są zainteresowani pracownicy Państwa podmiotu. W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę pracowników, niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, zainteresowanych uczestnictwem w wizytach studyjnych o poniższej tematyce (wg stanu na 31.12.2023 r.). Dana osoba może być ujęta w więcej niż jednej rubryce

1.	organizacja społeczności lokalnej	
2.	modelowe rozwiązania dot. pieczy zastępczej	
3.	modelowe zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	
4.	modelowe organizowanie / prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	
5.	innowacyjne metody pracy z osobami doświadczającymi przemocy	
6.	przekształcenie OPS w CUS	
7.	deinstytucjonalizacja usług społecznych	
8.	nowe formy pomocy	
9.	funkcjonowanie osób starszych objętych pomocą społeczną za granicą	
10.	modelowe rozwiązania dot. wsparcia osób z niepełnosprawnościami	
11.	modelowe rozwiązania dot. wsparcia osób starszych, w tym kwestie związane z postępowaniami dotyczącymi DPS i alimentacji	
12.	modelowe rozwiązania dot. pracy z osobami zaburzonymi psychicznie i uzależnionymi (w tym osób nieletnich)	
13.	modele funkcjonowania pieczy zastępczej i placówek pomocy społecznej w innych krajach europejskich	
14.	modelowe rozwiązania dot. pomocy osobie uzależnionej od środków psychoaktywnych	
15.	problem bezdomności a mieszkalnictwo wspierane	
16.	inne	liczba osób
		jakie?

23. Miejsca wizyt studyjnych, którymi są zainteresowani pracownicy Państwa podmiotu. W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę pracowników, niezależnie od podstawy ich zatrudnienia, zainteresowanych uczestnictwem w wizytach studyjnych w poniższych miejscach (wg stanu na 31.12.2023 r.). Dana osoba może być ujęta w więcej niż jednej rubryce.

1.	mieszkania chronione / wspomagane	
2.	placówki wsparcia dla osób bezdomnych, w tym placówki dla bezdomnych matek z dziećmi, schroniska dla osób bezdomnych	
3.	centra usług społecznych	
4.	domy pomocy społecznej	
5.	dzienne domy pomocy społecznej	
6.	ośrodki pomocy społecznej, w których rozdzielono pracę socjalną od świadczeń	
7.	jedn. pom. społ. poza Polską (m.in w Skandynawii), celem uzyskania innowacyjnych rozwiązań, wymiany dobrych praktyk	
8.	podmioty ekonomii społecznej	
9.	kluby seniora	
10.	warsztaty terapii zajęciowej	
11.	centra wolontariatu	
12.	zakłady opiekuńczo-lecznicze	
13.	szpitale psychiatryczne	
14.	specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy	
15.	sądy rejonowe, wydziały rodzinne i nieletnich	
16.	zakłady karne	
17.	młodzieżowe ośrodki wychowawcze	
18.	młodzieżowe ośrodki socjoterapii	

19.	organizacje pozarządowe zajmujące się realizacją działań pieczy zastępczej		
20.	centra obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych / centra administracyjne		
21.	ośrodki adopcyjne		
22.	jednostki samorządowe zajmujące się organizowaniem społeczności lokalnej		
23.	miejsca animacji / organizacji społeczności lokalnych		
24.	izby wytrzeźwień		
25.	ośrodki leczenia odwykowego		
26.	ośrodki wsparcia (ogólnie)		
27.	szpitale geriatryczne		
28.	miejsca aktywności mieszkańców		
29.	jednostki, w których realizowane są zadania w ramach UNICEF / UNHCR		
30.	ośrodki medycyny		
31	inne	liczba osób	
		jakie?	

ZAPOTRZEBOWANIA NA FORA

W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę osób zainteresowanych podnoszeniem kompetencji zawodowych w poniższej formie i tematykach.

- 24. Czy pracownicy Państwa podmiotu są zainteresowani podnoszeniem kompetencji zawodowych dzięki udziałowi w forach (wg stanu na 31.12.2023)?** Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie niezależnie od podstawy zatrudnienia. Przez fora należy rozumieć spotkania osób z tej samej branży.

- a) tak
 b) nie > prosimy przejść do pyt. E27

- 26. Osoby zainteresowane podnoszeniem kompetencji zawodowych dzięki udziałowi w forach wg stanu na 31.12.2023 r.** Dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiocie niezależnie od podstawy zatrudnienia.

Liczba osób zainteresowanych podnoszeniem kompetencji zawodowych dzięki udziałowi w forach

- 26. Rodzaje forów, którymi są zainteresowani pracownicy Państwa podmiotu.** W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę osób zainteresowanych uczestnictwem w poniższych rodzajach forów.

1.	fora pracowników socjalnych	
2.	fora zespołów interdyscypl. z różnych miast, mające na celu wymianę doświadczeń związanych m. in. z wprowadz. nowelizacji ustawy	
3.	fora kadry zarządzającej jednostkami pomocy społecznej – wymiana doświadczeń i praktyk, dzielenie się wiedzą i spostrzeżeniami	
4.	fora asystentów rodziny	
5.	fora prac. zespołów pieczy zast. oraz ośrodków adopc. - wymiana doświadczeń na temat pozyskiw. kandydatów na rodziny zastępcze	
6.	fora koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	
7.	fora organizatorów społeczności lokalnej	
8.	fora opiekunów środowiskowych – realizacja opieki środowiskowej w pomocy społecznej	
9.	fora z przedstawicielami samorządowego kolegium odwoławczego	
10.	fora z przedstawicielami domów pomocy społecznej	
11.	fora z przedstawicielami kuratorskiej służby sądowej	
12.	fora z przedstawicielami zakładów opiekuńczo-leczniczych	
13.	fora z przedstawicielami NFZ	
14.	fora pomocy społecznej i zespołów poradni psychologiczno-pedagogicznych	
15.	fora pracowników placówek wsparcia osób bezdomnych	

16.	fora administratorów systemów informatycznych		
17.	fora przedstawicieli jednostek pracujących na rzecz osób z niepełnosprawnością		
18.	fora przedstawicieli jednostek pracujących na rzecz osób zaburzonych psychicznie		
19.	fora inspektorów ochrony danych z OPS / CUS / PCPR		
20.	inne	liczba osób	
		jakie?	

ZAPOTRZEBOWANIE NA INNE RODZAJE WSPARCIA W ZAKRESIE PODNOSZENIA KOMPETENCJI / KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

27. Czy pracownicy Państwa podmiotu są zainteresowani innymi niż ww. formami podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych?

- a) tak
 b) nie > prosimy przejść do pyt. E29

28. Inne preferowane formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników, którymi są zainteresowani pracownicy Państwa podmiotu wg stanu na 31.12.2023 r. W poniższych rubrykach prosimy wpisać liczbę osób zainteresowanych uczestnictwem w poniższych rodzajach form.

28.1. Kursy	
1. liczba osób	
2. proponowane tematy	
28.2. Coaching	
1. liczba osób	
2. proponowane tematy	
28.3. Webinaria	
1. liczba osób	
2. proponowane tematy	
28.4. Superwizja (w roli superwizorowanego)	
1. liczba osób	
2. proponowane tematy	
28.5. Wyjazdy integracyjne niwelujące stres i wypalenie zawodowe pracowników	
1. liczba osób	
2. proponowane tematy	

29. Preferowane miejsca i sposoby podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych pracowników wg stanu na 31.12.2023 r. Prosimy podać maks. 2 odpowiedzi, najliczniejsze spośród wskazywanych przez pracowników.

- a) wyjazdowe, na terenie województwa śląskiego
 b) w siedzibie ROPS
 c) w siedzibie pracodawcy
 d) on-line

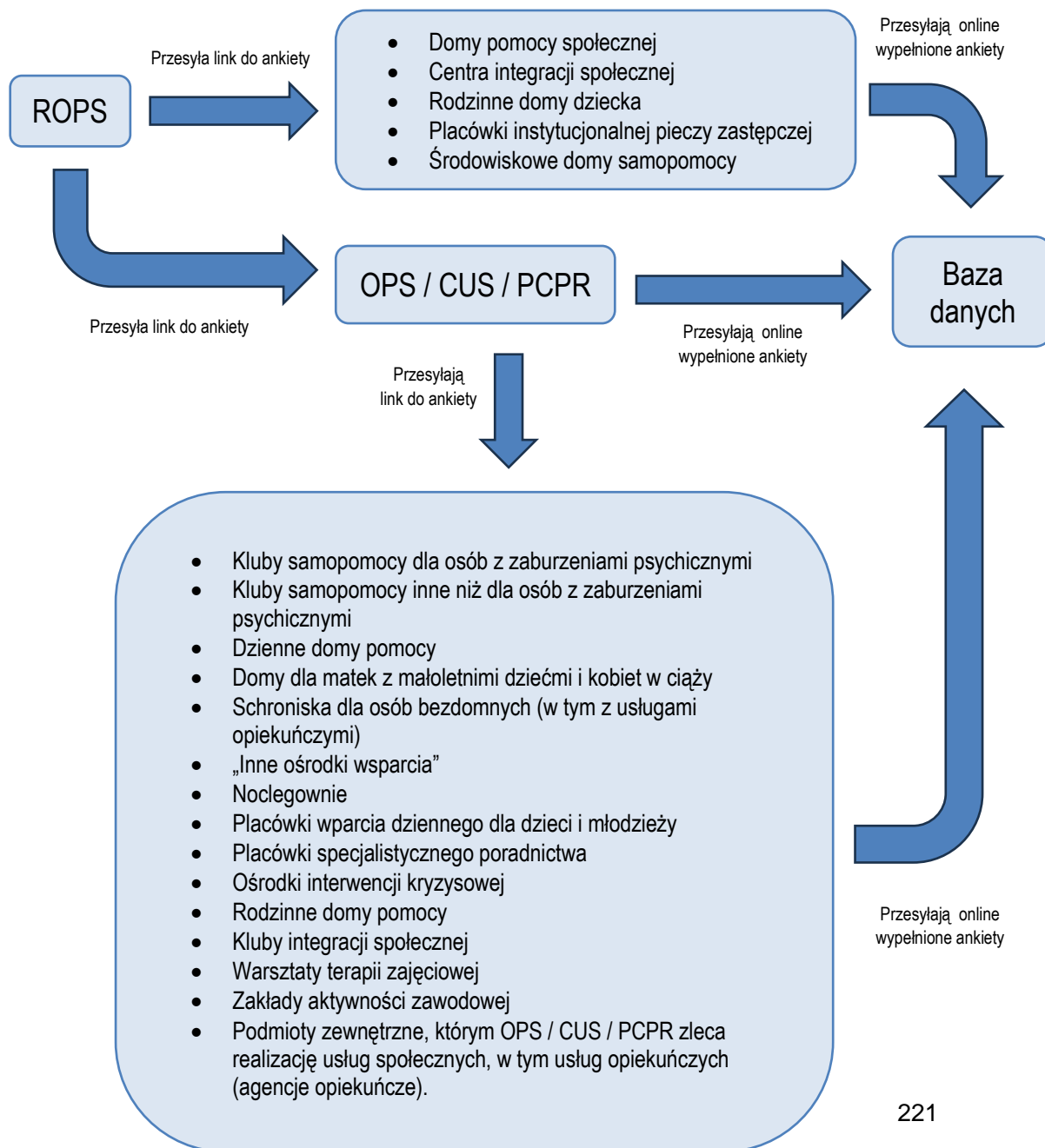
F. DODATKOWE INFORMACJE

1. W tym miejscu można odnieść się do wcześniej udzielonych odpowiedzi lub ująć inne, ważne Państwa zdaniem, kwestie mające związek z ankietą.

Serdecznie dziękujemy za wypełnienie ankiety!

Źródło: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego, badanie pn.: *Badanie potrzeb szkoleniowych i informacyjnych podmiotów zapewniających wsparcie środowiskowe i instytucjonalne.*

Schemat obiegu ankiet PZW-2024

Ścieżka obiegu ankiet PSW-2024

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego wysyła ankietę bezpośrednio do ośrodków pomocy społecznej, centrów usług społecznych, powiatowych centrów pomocy rodzinie, środowiskowych domów samopomocy, domów pomocy społecznej, centrów integracji społecznej, rodzinnych domów dziecka oraz placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej.

OPS-y, CUS-y i PCPR-y prosimy o przekazanie linku do ankiety PZW-2024 do: klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, klubów samopomocy innych niż dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dziennych domów pomocy, domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisk dla osób bezdomnych (w tym z usługami opiekuńczymi), innych ośrodków wsparcia, noclegowni, placówek wparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, placówek specjalistycznego poradnictwa, ośrodków interwencji kryzysowej, rodzinnych domów pomocy, klubów integracji społecznej, warsztatów terapii zajęciowej, zakładów aktywności zawodowej (także do tych, które wchodzą w skład ich struktury organizacyjnej) oraz do podmiotów zewnętrznych, którym OPS / CUS / PCPR zleca realizację usług społecznych, w tym usług opiekuńczych (np. do agencji opiekuńczych).

Wypełnione ankiety z wszystkich podmiotów zapisywane będą w centralnej bazie danych.

Demarkacja sprawozdawcza

Każdy rodzaj podmiotu przesyła oddzielną ankietę, np. jeśli w strukturze OPS / CUS / PCPR działa kilka jednostek, np. ośrodek interwencji kryzysowej, klub integracji społecznej, jednostka specjalistycznego poradnictwa, noclegownia, należy odesłać 5 ankiet – oddzielnie dla OPS, OIK, KIS, JSP oraz noclegowni.

Daną osobę pracującą w więcej niż jednym podmiocie należy uwzględnić we wszystkich ankietach wysłanych przez te podmioty, np. pracownika socjalnego pracującego w OPS i klubie integracji społecznej należy uwzględnić w dwóch ankietach, gdyż z uwagi na różne miejsca pracy może mieć różne potrzeby w zakresie podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych.

